SEP 1 7 1973

THE USE OF SARUM

II. THE ORDINAL AND TONAL

THE USE OF SARUM

II. THE ORDINAL AND TONAL

THE ORIGINAL TEXTS EDITED FROM THE MSS.

WITH AN INTRODUCTION AND INDEX

BY

WALTER HOWARD FRERE, M.A.
PRIEST OF THE COMMUNITY OF THE RESURRECTION

LIBRARY OF
UNITED THEOLOGICAL SEMINARY
BX
1971
.A23
S25
1969
v.2

CAMBRIDGE
AT THE UNIVERSITY PRESS
1901

© Cambridge University Press 1901

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Gregg International Publishers Limited

Complete set — S.B.N. — 0.576.99171.6
This volume — S.B.N. — 0.576.99848.4

Republished in 1969 by Gregg International Publishers Limited
Westmead, Farnborough, Hants., England
Printed in Germany

UIRO REUERENDO

ARTISQUE MUSICAE SACRAE

PERITISSIMO

G. H. PALMER

INSIGNEM EIUS EXPERTUS BENIGNITATEM

DIGNIUSQUE REPENDERE DESPERANS

LIBELLUM QUANTULUMCUNQUE

D. D.

W. H. F.

Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/useofsarumorigin0002cath

INTRODUCTION.

I.

THE former volume of this book was devoted to the Consuetudinary of the Church of Salisbury and the Customary which was derived from it; these are documents of primary importance for the 'Use of Sarum.' But side by side with the Consuetudinary and of coordinate authority with it stands the Ordinal; and this forms the principal content of the present volume. The relation of these two books to one another has already been described, and it has been shewn that the Ordinal defines the character, contents and method of the Services, while the Consuetudinary defines the persons who are to conduct them: in other words, the Ordinal deals with the Rite, and the Consuetudinary with the Ceremonial[1].

In some sense then the Ordinal must be looked upon as prior to the Consuetudinary, as the Rite is necessarily prior to the Ceremonial; and in fact the Consuetudinary of Sarum presupposes the existence of the Ordinal and refers to it[2]. It is most probable that at Salisbury the two were twin products of the activity of Richard Poore, and that the Ordinal like the Consuetudinary is to be ascribed to the early years of the XIIIth Century. But it is possible in view of the history of Ordinals that it is somewhat earlier in origin.

In searching out the origin of the chief mediæval Service-books it is not till the XIth or even the XIIth Century that anything is heard of Ordinals: they were evolved out of the various descriptive treatises compiled to facilitate the performance of Divine Worship, of which the

[1] See vol. I. p. xii. for a fuller discussion of the point.

[2] The Consuetudinary in its earliest form only twice refers to the Ordinal, once for the rule as to the Vestments of Deacon and Sub-deacon (I. p. 63) and again for the details of a procession in Eastertide (I. 157 n.). These passages are found here on p. 149 and p. 166.

Roman *Ordines* published by Hittorp and Mabillon[1] are the most conspicuous instances. The earlier documents of Mabillon's collection deal only with Mass, Baptism, Ordination and the special Rites of Holy Week and Easter; the collection of Hittorp includes also (i) an *Ordo Catholicorum Librorum qui in Romana Ecclesia ponuntur ad legendum*, which comprises much more than the title states as to the Divine Service and other Rites: and (ii) a series of other *Ordines* for Pontifical Services, such as the Consecration of a Church, the Profession of a Monk, and of a Nun, the Coronation, &c., &c. *Ordines* such as the above, not all of them by any means being, in the strict sense of the word, Roman, obtained a wide currency in Western Europe. The English Pontificals, especially from the XIth Century onwards, were much influenced by them[2]; and no doubt if there were more materials extant for the history of the Liturgy and the Divine Service in England in the XIth and XIIth Centuries the same influence could be easily traced there. Unfortunately however sufficient materials for such a purpose only begin to be available from the beginning of the XIIIth Century.

By that time the evolution of the Ordinal was completed[3]: the first mention[4] of it as a recognized Service-book in England is in the Statutes of Bp. Nonant of Lichfield (1188—1198), where reference is repeatedly made to the Ordinal and sometimes in conjunction with the Consuetudinary[5]. Some twenty years later comes the mention of the Sarum Ordinal in the Consuetudinary, as has been already stated; and from that time forward the book is constantly in evidence. Before the middle of the XIIIth Century it was accounted among the books necessary for all parish churches: Bp. Cantilupe of Worcester was the first who is

[1] Hittorp, *De divinis Catholicæ Ecclesiæ Officiis*, many times reprinted in the XVIIth Century. Mabillon, *Museum Italicum* vol. II., reprinted in Migne, *P. L.* LXXVIII.

[2] Much of the latter part of Hittorp's collection is found in MSS. Vitellius E. xii. and Tib. C. I. at the British Museum, while the *Ordo* of Pontifical Mass which stands second in Hittorp and sixth in Mabillon is given in full in the Pontifical of Robert of Jumièges. See for these books my *Pontifical Services* I. 92 and ff.

[3] An interesting French instance of the evolution in question is provided by the two Ordinals of Reims published by M. Chevalier (*Bibliothèque Liturgique* t. VII.). The older one which belongs to the early part of the XIIth Century is called *Ordo Remensis ecclesie legendi atque cantandi*; the later one belongs to the XIIIth Century and is distinguished as *Ordinarium novum* from the former which it alludes to as *vetus*, while it bears the name which abroad was equivalent to *Ordinale* in England. For the like contrast of Old *v.* New at Salisbury see below pp. x.—xiii.

[4] Matthew Paris mentions Ordinals in connexion with Paul, Abbat of S. Albans 1077-1093, but this may only be an anachronism. See his lives of the Abbats incorporated in Walsingham *Gesta Abbatum* (R.S. 28) I. p. 58 and *Linc. Cath. Stat.* III. 829.

[5] Wordsworth, *Linc. Cath. Stat.* II. 12-15.

known to have laid this down for the diocese (1240)[1], but already twenty years earlier in the Visitation of Parish Churches subject to the jurisdiction of the Dean of Salisbury, enquiry was made for the Ordinal, and its existence is recorded in the inventory in three cases, while in another case its absence is noted as a defect[2].

The monasteries had in many cases anticipated the secular churches in that formal codifying and systematizing of their Ritual and Ceremonial, which the drawing up of a Consuetudinary and an Ordinal implies. In England the *Regularis Concordia* of S. Ethelwold represents a partial scheme of this kind, not covering the whole field, but concerned only with the harmonizing of the Monastic and Secular Hours on certain occasions at Winchester in the xth Century[3]. As examples of early schemes of a more complete character reference may be made to the *Consuetudines Farfenses* or the *Ordo Cluniacensis*, both of which represent the Cluniac reforms as codified in the xith Century and contain forms of Consuetudinary and Ordinal[4]. Later on in the same century Lanfranc issued his *Decreta pro Ordine S. Benedicti* in which the first place is occupied by a long *Ordinarium totius anni*[5]; and this brings us back to England again. The Ordinals thus evolved whether by monks or secular clergy met a great need, and they form a conspicuous part of liturgical history; they practically serve as an epitome of the rite to which they belong and are therefore as valuable to the student of to-day for the purposes of study as they were to the churchman of old for the purpose of regulating his worship[6].

II.

The principal documents which are available for the study of the Sarum Ordinal are those which have been already described in the first volume[7]. The Ordinal is found once in connexion with the later recension

[1] Wilkins, *Conc.* I. 677, 678 or Harduin, *Conc.* VII. 331. The requirement was constantly repeated by later Bishops.

[2] *Register of S. Osmund* (R.S. 78) I. 275—314.

[3] Printed in Dugdale, *Monasticon* vol. I. (London 1817); Reyner, *Apostolatus Benedictinorum*, Appendix p. 77; or best in *Anglia* XIII. pp. 365 ff. (Halle 1891); cp. Migne, *P.L.* CXXXVII. 475.

[4] Both these are given in Herrgott, *Vetus Disciplina Monastica* (Paris 1726), but the former has been re-edited with great improvements by Dom Bruno Albers (Stuttgard, 1900).

[5] Migne, *P.L.* CL.

[6] The *Bibliothèque Liturgique* of M. Chevalier is going the best way to work to publish information as to the old French Rites by issuing Ordinals. The sixth volume contains two Ordinals of Laon of the XIIth and XIIIth Centuries, the seventh volume the two Ordinals of Reims already mentioned: others are promised hailing from Bayeux and Vienne.

The French Ordinals differ markedly in style and phraseology from the English Ordinals though they cover exactly the same ground.

[7] Vol. I. pp. lii.—lviii.

of the Consuetudinary in a MS. of the beginning of the XIVth Century, and in four MSS. in connexion with the Customary, two of them belonging to the end of the XIVth Century and two to the XVth[1]. The distinction which is here drawn represents a real fact, for the former text stands alone and in contrast with the group of four later MSS.

It will readily be understood in view of the progress of liturgical development from the XIIth to the XVIth Century that the Ordinals required a good deal of alteration in the course of this period of their usefulness. At Salisbury not only was it the case that there was gradual change, but at some date in the course of the period so definite a re modelling took place that thenceforward a 'New Ordinal' superseded the 'Old Ordinal.' Happily it proves on investigation that the single MS. which has been described as standing by itself, represents the 'Old Ordinal,' while the group of four MSS. represents the 'New Ordinal': further the main *corpus* of this precious copy of the Old Ordinal has later appendixes added to it, and besides these a considerable number of marginal corrections made throughout the whole Ordinal in a later hand. Thus it comes about that among the scanty relics of the *Ordinalia* of Sarum Use that have been preserved, there is fortunately a chain of continuous evidence for the history of the development of the book in the XIIIth and XIVth Centuries, represented by (i) The Old Ordinal, (ii) The appendixes to it, (iii) The marginal corrections and additions, and (iv) the various forms of the New Ordinal.

The material is slight enough, but the historian must be thankful for being so well provided as he is, and must set to work to make out the history as best he can. But first it will be best to explain the method adopted in printing the text of this volume.

The 'New Ordinal' is not printed here, for on investigation it proves to be practically identical with the rubric of the Service-books as printed in the XVIth Century, and reprinted in our own day—the Missal by Dickinson, the Processional and Manual by Henderson and the Breviary by Procter and Wordsworth. But on pp. 208—233 there is given the beginning of the New Ordinal both for Divine Service and for Mass up to the end of the First Sunday in Advent: this will serve as a specimen and give a clear idea of the nature of the New Ordinal. Also it is to be noted that this is in many ways one of the most important parts of the book, because it gives the ordinary directions for everyday service, which form 'general rubrics' operative in all normal services; and this is a further reason for printing this part at any rate. Further it may be remarked that it was necessary to do this in the case of the Breviary because the edition of 1531 which was reprinted at Cambridge by Procter and

[1] Harl. 1001 is the first: the other four are those on pp. lvi., lvii.

Wordsworth, the one which naturally the student may be supposed to have in his hands, is deficient in this respect, and does not contain the full rubrics of the First Sunday in Advent: this is a remarkable omission, for these directions are given in full in the printed Sarum Antiphonal and exist in the form of rubric in many even of the MS. breviaries and antiphonals: but since this Paris edition of 1531, so full in other respects, is deficient here, it seemed essential that the deficiency should be supplied.

In some places in this section of the book it has not been thought worth while to print out in full a long string of mere cues, all of which correspond with the service printed in the Breviary or Missal, or to print out in full all such formulas as the Ordinal thought fit to give in full: omissions of this sort have been marked by four points ....; when the omission is a few words only, the points follow immediately on the preceding words, but when the omission is more considerable they are placed upon a line all by themselves.

The MSS. used for the purpose have been the Corpus MS. and the MS. Harl. 2911: passages in square brackets belong to the former only and those in other brackets only to the latter: where footnotes are given the reading in the text is from the former and the footnote from the latter.

The same plan of abbreviation is followed in printing the Old Ordinal which forms the greater part of the book: it perhaps needs more justification in the case of this document than in that of the brief opening passages of the New Ordinal: if so, it is to be found in the facts that (i) it would have been both costly and bulky to print the whole, and (ii) the result would have been tedious to work at, since the long strings of cues tell one no more than is already known, and known more fully, from Breviary, Missal, &c., where the correct piecing together of the various items of the service, which these cues in the Ordinal were meant to secure, has been already done. As it is, wherever the Ordinal varies from the reprints above mentioned its statements are printed: therefore the reader may take it for granted that he has before his eyes the whole of the rubrical directions and all such cues as are of interest to him, and he is spared the trouble of looking through what he can see in a more satisfactory form elsewhere. But here too it has been thought wise to print the opening part concerning both Breviary and Missal at full length, viz. the directions for the first two days in Advent, partly because of their special interest, and partly in order to give a clear idea of the full contents of an Ordinal before proceeding to give them in an abbreviated form.

III.

We turn now to the main problem, that is the reconstruction so far as is possible from these documents of the outline of the history of the Sarum Ordinal in the XIIIth and XIVth Centuries. Attention has been already called to the four links in the chain of evidence available for this purpose. The first of these is the text of the 'Old Ordinal' which is printed on pp. 1—193. It is evident on scrutinizing this, that already many alterations have been made, which have changed the Ordinal from what it was at the beginning of the XIIIth Century: for the contents of this text shew that it must be dated *circa* 1270: it contains (p. 117) the Translation of S. Richard (1262), not Corpus Christi, which was instituted in 1264 but was adopted somewhat slowly in England[1]. It seems probable that the insertion of S. Richard was recent, for on p. 182, in dealing with the Mass, the insertion is made much less satisfactorily than on p. 117; for SS. Cyric and Julitta, the former occupants of the day (June 16), are not displaced, but S. Richard is inserted, out of the right place, after the mention of SS. Gervasius and Protasius (June 18).

A further proof of this date for the existing text of the Old Ordinal is found in the fact that the *Addiciones* which follow it (pp. 196—207) begin at the date 1278: they are a curious collection of directions, and it is far from clear how many of them are the corrections which John de Middleton the Succentor vouched for at that date: the case is made more puzzling by the fact that the alterations prescribed are found to be partly made and partly not made in the text of the Ordinal which precedes them. Thus the additions prescribed in the third paragraph have already been made (p. 29) as regards the *Magnificat*, but not as regards the Hymn *Salvator mundi*. Similarly in the case of the second paragraph on p. 198, the first part of the alteration prescribed has been already made (p. 86), but in the case of the next paragraph the opposite is the case (p. 93): and these instances are typical of much of the rest. The exact relation of the *Addiciones* to the text is thus not quite clear, but it is manifest that they can hardly be said to have in view the text in exactly the form in which it appears here: while on the other hand it seems also probable that the present form of the text is anterior to these *Addiciones* of 1278 and not subsequent to them.

The marginal additions and corrections, here printed in brackets[2], a

[1] See below, p. xviii.

[2] Passages erased or cancelled are marked by asterisks at the beginning and end of the passage: when asterisks are combined with square brackets, the combination implies that new matter has been written over an erasure.

on the contrary obviously made in view of this particular text: moreover in nearly every case the change introduced corresponds with the New Ordinal: so the state of the case with regard to them is comparatively simple and they may for the present be regarded as a step towards introducing the provisions of the New Ordinal in place of those of the Old.

IV.

Such are the documents from which we have to trace the course of the history of the Sarum Ordinal. Perhaps the first point to be undertaken is to establish firmly the distinction between the Old and the New Ordinal. The simplest way of doing this will be to refer to two passages[1] in the New where the Old is quoted: the first is with regard to the Breviary, the second with regard to the Missal. The former will be found on p. 212 thus:—

> Deinde fiat memoria de sancto....et postea de reliquiis secundum antiquum ordinale[2].

And on p. 3 the direction alluded to is found in the Old Ordinal in the following form:

> Memoria fiat de sancto loci.....et de reliquiis.

The second passage is found in col. 677 of the Missal thus:—

> Excipiuntur tamen quædam festivitates trium lectionum scilicet sanctorum Johannis et Pauli, Hippolyti sociorumque ejus, sancti Britii episcopi et undecim millia virginum secundum antiquum Ordinale.

And on p. 178 the said direction is found practically verbatim. To clench the proof further it is enough to refer to p. 84 where a long passage in the text of the book is scratched through by a later hand and the reason given in the margin runs thus—*Non habetur in novo ordinali.* Thus we have two lines of proof which are practically complementary, and establish beyond a doubt that the text here printed is that of the Old Ordinal[3].

The next point to be considered is its relation to the Consuetudinary. Whether the Ordinal alluded to by the Consuetudinary was its twin sister or its elder sister, this much is clear, that the Ordinal cannot be older

[1] A third passage is reserved for discussion later on. See p. xxiv.

[2] Cp. *Brev.* I. ix.

[3] The text also agrees with the rubric of the Sarum Gradual of the beginning of the XIIIth Century, as may be seen by comparing the facsimile issued by the Plain Song Society as *Graduale Sarisburiense* (London, 1894).

in its present form, for it contains considerable quotations from the Consuetudinary. The passages for which the Consuetudinary refers to the Ordinal are found here in our text, so the argument advanced above[1] as to their relationship is not invalidated: the Ordinal may still have existed first and the quotations from the Consuetudinary may be later additions to it. But on the whole it seems far more likely that the two documents are to be looked upon as twins: and it is significant that the Ordinal at p. 30 gives the same sort of cross-reference to the Consuetudinary (§ XVI), which we have already seen to have been given *vice versa* from the Consuetudinary to the Ordinal.

The whole of § XVIII. of the Consuetudinary, with very slight variations, is incorporated in the Old Ordinal at p. 20: again, many of the directions for Christmas given in §§ XLVII. and LII. of the Consuetudinary are inserted on pp. 28—32. The directions for the veiling at the beginning of Lent on p. 58 are taken from § LXIV. and also those at the end of Lent on p. 65, and the directions for Tenebræ (p. 66) from § LXVII. Again the lists of festivals on pp. 104, 105 are nearly identical with those in § CVI. of the Consuetudinary and § 64 of the Customary: but with regard to the latter it is probable that here and elsewhere in one or two small details (pp. 57, 65, 153) it is the Customary that borrows from the Ordinal and not *vice versa*. The directions of the first Sunday in Advent present a curious phenomenon: a considerable number of quotations are drawn by the Old Ordinal (pp. 1—8) from §§ XXVII—XXXII. of the Consuetudinary, and hardly any of these particular passages are among the quotations drawn by the New Ordinal from the same source. We shall come back to this point again later on in dealing with the New Ordinal[2].

These quotations are considerable and shew the mutual dependence of the two documents; and as one works them out in detail the conviction grows that the Ordinal and the Consuetudinary are probably twins.

But the Ordinal, as it lies printed before us, and dated *circa* 1270, has already undergone some modification. We may distinguish three chief causes which rendered change necessary: (i) change of custom and use: (ii) the observance of new festivals or octaves, or the promotion of festivals from a lower to a higher grade: (iii) need of greater accuracy in the directions given: and it is easy to discover that changes at any rate of the first two classes have already come about in our text. A striking example of a change of custom is that which concerns the Commemoration of the B.V.M. on Saturdays. This custom of displacing the normal services of the day once a week, and by preference on a Saturday, by a set of services commemorative of the B.V.M. was old-established and is continually referred to in the Consuetudinary: originally, however, it

[1] See p. vi. [2] See below, p. xxiii.

had not been kept in Advent and Septuagesima[1], then changes had come about and contradictory directions were consequently given on the subject in the Ordinal: for side by side with the general rule ordering the Commemoration (pp. 23, 93), and the directions for the services (pp. 40—42), there are at intervals directions for a ferial service on Saturday, *e.g.* at p. 78, or in other ways the Commemoration is not provided for, as at p. 80 or p. 84. Consequently this was the first point which drove the perplexed enquirer to consult the Succentor in 1278 (p. 196): and further alterations and corrections had to be made before the new custom was fully and finally provided for in the Ordinal.

Changes in the Kalendar had brought about further modifications: not only had fresh Festivals such as the Translation of S. Thomas, the days of S. Edward the Confessor and S. Edmund of Canterbury[2] with others already named, come in to claim their place in the Kalendar, but some festivals had been promoted in dignity, so that their octaves were now observed with more solemnity.

For example the Consuetudinary makes it clear that in the course of the XIIIth Century additional dignity was ascribed to the octaves of the Assumption and the Nativity of the B.V.M.[3] The latter festival in fact only acquired its octave in 1243 by Papal authority, but it seems to have come rapidly into use in England, since clear provision for it is made in our Ordinal[4]. The octave of the Dedication stands in much the same position, as one of the features of the *modernus usus* which figures in the second recension of the Consuetudinary but not in the first[5]. The Ordinal as we have it makes definite provision for it as regards Mass (p. 176), but on turning to Divine Service (p. 99), all the text of the Old Ordinal is erased and new provisions have been substituted as part of the later revision through which the Old Ordinal was superseded by a text approximating to the New. We shall come to that later on: meanwhile the above must serve as instances of the kind of change which had already been incorporated in the Ordinal as we have it now of the date *circa* 1270.

[1] Maydeston *Def. Direct.* (H. B. S.) § 58.

[2] These are the festivals mentioned in the second recension of the Consuetudinary as being *ex novo*. See I. 30.

[3] I. 25.

[4] It is possible that it already existed at an earlier date in England, for it figures apparently in the early text of the Consuetudinary §§ XX. and CX. but at § CVI. only in the second recension. Festivals were constantly in use locally before they had any general Papal authority, *e.g.* the days of S. Edward the Confessor, which had none till 1244. Potthast, *Regesta* 11402.

[5] It has already been pointed out in the Index to vol. I. how this Festival grew at this era in estimation: further proof of it may be found here: *e.g.* among the Additions on pp. 196, 197, 198.

V.

But the Ordinal as it issued forth at that date fresh from the hand of the scribe was soon to require further alterations. Much evidence of these is to be found in the *Addiciones*: it is true (as has been shewn) that many of the alterations there laid down are already found made in our Ordinal: to give a few further examples—the festival of S. Wulstan ordered on p. 197 is already inserted on p. 49 and the same is true also of other festivals, S. Edward Conf., S. Edmund Archbp., Translation of S. Thomas, S. Cuthburga: the directions for Procession and Terce of Whitsunday (p. 198) are at p. 86: or again in the directions for the Mass it is observable that the sixth and seventh paragraphs on p. 200 are already found at p. 179, and this is the more remarkable because they do not appear to have gone on into the text of the New Ordinal[1]. But much that is ordered in the *Addiciones* is new: a great deal of change is made in the interests of greater accuracy, *e.g.* the rules as to the melody of the ℟ *Jesu Christe* on pp. 196, 197, which eventually issue in the very full directions of the New Ordinal (pp. 222—224): or the additions to the rubric about the troublesome Commemoration of the B.V.M. on p. 198.

Other alterations are due to a change of custom: the proses are a case in point; they are added (p. 198) on S. Andrew's Day, S. Nicholas' Day, and S. Thomas' Translation, but at Christmas Day on the contrary they are given up at the Hours and used only at procession.

Other alterations again are made for greater precision: thus on p. 200, mention is made of two points which in some Ordinals are insufficiently explained, and more explicit directions are given: a large number of the additions have simply this object in view.

At the foot of the same page another series of *Addiciones* begins, which is not arranged methodically like the first series, but contains unconnected entries, many of them dealing with the same subjects as the first series and dealing with them more than once. The subjects principally dealt with are the saying of collects (pp. 203—205) and the processions at Rogation-tide and S. Mark's Day (pp. 203, 204), together with the inevitable Commemoration of the B.V.M.: but at the end there are four considerable sets of paragraphs collected, which deal with (i) the Eastertide Alleluyas, (ii) the Christmas Memorials[2], (iii) the classification of feasts[3]

[1] They are not in the facsimile Gradual, nor to be expected there.

[2] Cp. Customary, § 67.

[3] These lists are peculiar; they vary from the list of the Consuetudinary, embody some later features and omit others, and are principally remarkable for the fact that S. Katherine's Day ranks as a Minor double. At Salisbury it was a simple feast though the Church had an altar and relics of the Saint.

and (iv) the *Kyries*. These changes are probably all made in the interest of greater clearness, and there are many new ceremonial directions of the same character: the new octaves of Dedication and of the Nativity of the B.V.M. are still causing trouble, the latter especially by reason of its clashing with the Feast of Relics, which according to the old Use of Sarum was observed on the eighth day after that festival. Further certain alterations of use are still being made, the proses are not yet settled (p. 202) and the short service *pro pace ecclesiæ* is being introduced after Mattins and Compline (p. 200). The directions which are here added for the removal of the Easter Sepulchre and the Paschal Candle (p. 202) appear together as § 59 of the Customary, and the list of days when lessons are read in copes (p. 202) as § 49: it would be difficult to say which position of the two is the original one.

These later *Addiciones* bring us down to the beginning of the XIVth Century, for the Sext, which is quoted on p. 206, was not compiled till 1298[1]. All such changes and additions, while they served for the time to bring the Old Ordinal a little more into accordance with the needs of the day, shewed at the same time that a more thorough revision was needed. Thus the way was being prepared for the New Ordinal; and in the early years of the XIVth Century, when our extant copy of the Old Ordinal with the *Addiciones* was being transcribed, the days of the Old Ordinal were in fact drawing fast to a close.

VI.

So far no sign has been seen of the entrance upon the scene of the Feast of Corpus Christi: it was instituted as far back as 1264, and there is not only no mention of it in the Ordinal, but even in the case of the *Addiciones* the list of festivals on p. 202 differs from the Customary in

[1] See Laurin, *Intr. in Corp. Jur. Canon.* 183. This is the provision which orders that the principal festivals of all apostles and evangelists and of the four Latin Doctors shall alike be kept as double feasts. The change emanated from Boniface VIII.: it is noted here at the end of the *Addiciones*, but in the body of the book the older custom survives so far as the original text is concerned. Among the marginal notes is one which makes the alteration involved in the case of S. Jerome's day, but not elsewhere.

This seems to shew that this change of use was not made in England until after the decree of Boniface: if this is so, the Second Recension of the Consuetudinary must be assigned to the end of the XIIIth Century rather than to the middle as suggested in vol. I. p. xx., since it has on p. 181 a note of the change in this respect; and this must now be taken to represent the result of Boniface's action and not an English innovation anterior to it. The argument drawn there from the absence of any mention either of S. Hugh's Day or of Corpus Christi and used to prove the earlier date is now shewn below to be inconclusive. See below pp. xviii., xx.

having no mention of it, and the classification of festivals on p. 206 which quotes the Sext and therefore belongs to the XIVth Century is equally silent on the subject: nor can any trace be found of it so far in the general directions.

It is not clear at what point the festival was introduced at Salisbury; but if the *Addiciones* are to be taken as official, which is at least questionable, it must be deduced that its introduction was deferred until the XIVth Century. This is not in itself unlikely, for there are many signs that the innovation was slow to win its way[1]. At the Council of Vienne in 1312 the order for its observance was renewed[2]; and this seems to have influenced England more than the original promulgation. It was enjoined upon the diocese of Bath and Wells in 1318[3], and it seems likely that it was in use at Salisbury at the same date, or at any rate that it was adopted before the year 1319, for at that time certain liturgical alterations were made by the authority of Bishop Roger de Mortival[4], including the transference of the Feast of Relics from the Octave of our Lady's Nativity to the Sunday after the Translation of S. Thomas; and if Corpus Christi had not been already adopted it would be natural to have looked for a formal adoption then, since in any case it must have been in common use within a few years after that date. In the absence of better evidence it seems only possible to conjecture that the festival came in at Sarum between 1312 and 1319[5].

This was an innovation which was bound to cause much alteration, coming in with its octave into the middle of the Temporale at that critical point of the year where Trinity Sunday closes the eventful half of the liturgical year and the uneventful half begins. No other change is of at all the same importance: other new festivals, even those with an octave such as the Holy Name, made little change beyond affecting the Sanctorale in more or less degree, while this literally unhinged the course of the Temporale. Clearly it had a marked effect on the history of the Sarum Ordinal: it was almost enough by itself to make Sarum ritualists think seriously of having a new Ordinal; but so far as can be seen from the scanty evidence at present available this was not the immediate effect.

When we turn to our documents we find that at the time when the marginal additions to the Old Ordinal were made, Corpus Christi had come in. It is mentioned in the course of the Sanctorale at p. 116

[1] The Exeter Ordinal of 1337 treats it as a somewhat inconvenient novelty.

[2] *Corpus Juris Canon.* Decr. Clem. III. xvi. The Clementines were published in 1314: Laurin, *l.c.* 196.

[3] *Drokensford Register* (Somersetshire Record Soc.) i. 13.

[4] See his Statute no. xxxix. in Dayman and Jones, *Statutes*, p. 68.

[5] In the diocese of Winchester it was ordered in 1325. Bridgett, *Hist. of H. Euch.* II. 266.

though it is not found intercalated in its natural position in the week following Trinity Sunday on p. 88. The reason for this absence no doubt is the fact, that the changes involved were too extensive to be inserted in the space available: moreover it is clear that the reconstruction, of which these marginal additions formed part, included also a separate appendix which unfortunately does not now form part of the MS.: on p. 38 there is a reference given, *Quere hanc regulam plenius in papera*, and on p. 78, *Require seruicium de S. Maria in pupera*; and it is natural to suppose that the provisions for Corpus Christi, being even more extensive than those for which those references are given, were also included in the paper appendix.

We thus are brought to investigate the marginal additions and to determine as far as we can what place they hold in the history. On comparing the Old Ordinal as here printed with the New Ordinal as represented by the rubrics of the later Service-books it is clear (i) that the greater part of the Old Ordinal was incorporated in the New: (ii) that, while there is considerable difference of language and terminology between the Old and the New—quite enough to shew that though one supersedes and swallows up the other they are really different documents,—there is no such difference between the New Ordinal and the marginal notes, but in almost every case they are found, practically verbatim, forming part of the New Ordinal.

This general agreement however between the two only serves to rouse curiosity about the comparatively few passages where the marginal notes and the New Ordinal are not in accord: and these therefore must be scrutinized and the phenomenon explained. We find that the marginal note on the top of p. 25 is in close agreement with the corresponding rubric of the Breviary for four lines, but the two remaining lines are peculiar. Again on p. 46 the marginal note and the Breviary are in direct contradiction on the subject of the *ordo dierum*; and again on p. 48 there is, if not a contradiction, at any rate a marked difference between the two authorities; while again there is a sharp contradiction as to the Memorial of the Trinity at the bottom of p. 133. Here are four distinct cases of difference, and they seem enough to prove that the marginal additions do not simply represent annotations drawn from the New Ordinal.

At this point it is significant to notice that the Exeter Ordinal of Bp. Grandisson, accepted by the Chapter in 1337, though it seems at a cursory glance to have drawn upon the New Ordinal for its Sarum provisions, does in fact in three out of the four above-mentioned cases agree with our marginal note and not with the New Ordinal, while in the fourth case it is silent. Having had our confidence in the agreement of Exeter with the New Ordinal thus shaken, we then find on further

investigation that there are other cases in which the Exeter Ordinal agrees with the Old Ordinal rather than with the New. One crucial case may be cited. The Old Ordinal on p. 28 orders that the Respond at the first Christmas evensong shall be sung *a quatuor de superiori gradu in capis sericis.* This curiously enough is in contradiction with the Consuetudinary which says *Responsorium cantor et alii due persone cantent &c.*[1]; and here the Exeter Ordinal has *Responsorium a quatuor canonicis cantetur in capis sericis*, agreeing with the Old Ordinal and not with the New Ordinal and Consuetudinary. Another instance is found on p. 58, where the Exeter Ordinal and the Old Sarum Ordinal agree in quoting the Consuetudinary and Customary on the subject of the Lent Veil, but disagree with the New Ordinal. On the other hand, in some places where the Old and New Ordinal differ, Exeter agrees with the New: for example, on p. 50 in the rubric following the ℣ *Excelsus* where the Old Ordinal reads *septuagesimam*, Exeter agrees with the New in reading *quadragesimam.*

The conclusion to be drawn from this somewhat minute analysis is a comparatively simple one. The marginal notes do not represent the New Ordinal, but (like the *Addiciones*) a stage intermediate between the Old and the New. The Exeter Ordinal (1337) represents a similar but not identical stage, and one that approximates rather more closely to the New Ordinal. The date of the marginal notes probably lies between 1319 and 1337: the latter date is that of the Exeter Ordinal: the former date is that of Bp. Mortival's Statutes, which certainly were anterior to the marginal changes. The XXXIXth Statute[2] ordered (i) the transference of the Feast of Relics from the Octave of the Nativity of the B. V. M. to the Sunday after the Translation of S. Thomas: (ii) the observance of the Feast of S. Hugh (canonized in 1220) on Nov. 17: (iii) the alteration of the hymns on S. Mary Magdalene's day: all these three changes are made by the writer of the marginal notes[3]. It is tempting to identify the document represented by the marginal notes with the *Ordinale Wellwyk* mentioned in the New Ordinal (p. 228). This would seem to be an Ordinal revised by Thomas de Welewick, who was Precentor at Sarum 1341—1343 and probably connected with the Cathedral before that time: but until more is known it would be hazardous to risk any conjecture as to its character, or do more than barely suggest the possibility, that the

[1] Another case of the Old Ordinal being in contradiction with the Consuetudinary and New Ordinal occurs on p. 32 with regard to the ℟ *Jesu Christe* at Prime: here Exeter agrees with neither party.

[2] *Statutes of the Cathedral Church of Sarum*, edd. Dayman and Jones (Bath 1883), p. 68. The Feast of Relics had been transferred to the 15th of September from some previous date unknown by Bp. Jocelin in the middle of the XIIth Century. *Reg. Osm.* I. 227.

[3] See pp. 120, 137 and 189, 121.

intermediate stage which it seems to hold between the Old and the New Ordinal is that represented either by the marginal notes of our MS. or the Exeter Ordinal of Bp. Grandisson.

The relation of the marginal notes to the Old Ordinal may be a little more clearly defined: by far the greater part of them are merely supplementary; sometimes it is simply a fresh provision that is introduced, sometimes an old provision is amplified, and in such cases very often the old form and the new stand side by side, as for example on pp. 22, 32, 50, 55, etc., and the process of change can be clearly followed: where the amplification to be made was considerable, reference is made to the paper appendix for want of space (pp. 38, 78), but for the extensive changes connected with the Dedication festival this was unnecessary, no doubt because there were blank leaves available, and consequently the whole of the provisions of the Old Ordinal for that festival have been erased and new ones written in their place.

A certain number of the marginal notes introduce definite corrections as distinct from amplifications, *e.g.* as to *Gloria patri* on p. 33, the collect *Concede quesumus* on p. 52, the Memorial on p. 114, etc.: some of these are due to new festivals, as already has been noted[1], others to a change of use, as on pp. 137, 138. In one instance at least (p. 69) the note quotes from the Consuetudinary and Customary: but on the whole the changes are not of first-class importance. There are no notes on the important opening directions of the Old Ordinal for the first Sunday in Advent though this part of the book differs so much from the corresponding part of the New Ordinal: it seems likely therefore that the remodelling of this section of the book by marginal notes was impracticable, and that the paper appendix already mentioned must have contained a set of directions for this Sunday, made to supplement or to supersede those of the Old Ordinal, and more conformable to those that were soon to appear in the Exeter Ordinal and the New Sarum Ordinal.

The notes in the Ordinal of the Mass are few, but here there is less reason to expect alterations, for the Mass was quite a simple rite as compared with the intricate system of Divine Service; the addition of extra festivals made but little difference in this sphere, there was no trouble involved by the occurrence and concurrence of feasts, since masses could be multiplied to meet any number of rival claims, and throughout the whole sphere the difficulties were far less and the changes far fewer.

So far all has been working up for a great reform: the Old Ordinal has become antiquated and inadequate: various attempts have been made to patch it up, but it is fast getting past that, and a thorough revision resulting in a New Ordinal is evidently needed.

[1] Above, p. xiv.

VII.

The change came in quietly enough—so quietly that it does not seem possible now to trace the first appearance of the New Use. But before very long more was heard of it, partly because the *odium liturgicum* was aroused, and there raged a battle for punctilious correctness of use, such as was repeated again a century later in Clement Maydeston's day, and such as is not unknown in our time. Partly also because on the top of this punctiliousness came a vigorous attack upon the whole elaborate system of service from the powerful pen of Wiclif:

> The ordinal of Salisbury letteth much preaching of the gospel, for fools charge that more than the mandements of God and to study and teach Christ's gospel: for if a man fail in his ordinal, men hold that great sin, and reprove him thereof fast; but if a priest break the hests of God, men charge that little or nought. And so, if priests say their mattins, mass and evensong after Salisbury use, they themselves and other men deem it is enough, though they neither preach nor teach the hests of God and the gospel.

This outburst seems clearly to be part of an outcry against novelty, for a little later Wiclif continues thus:

> How dare sinful fools charge Christ's priests with so much novelry, and evermore clout more to, that they may not freely do God's ordinance. For the Jews in the old law had not so many ceremonies of sacrifices ordained by God, as priests have now rites and rules made of sinful men. And yet the old law in these curious customs must needs cease for freedom of Christ's gospel: but this freedom is more done away by this novelry than by customs of the old law.

And so on much more about the novelty in the claims of the Divine Office. A little later comes a further hint:

> Ah, Lord! if all the study and travail that men have now about Salisbury Use with multitude of new costly portos, antiphoners, grayles and all other books were turned into making of bibles[1]...

This treatise of Wiclif *Of Feigned Contemplative Life, &c.*, is dated by Mr Wordsworth *circa* 1365–1375. The first definite mention of the New Use of Salisbury is found in a Will of 1389—90.

> To John Penne my clerk a Missal of the New Use of Sarum[2].

All this seems to point to the middle of the century as the latest date for the New Ordinal, and the fact that it never dealt fully and satisfactorily with Corpus Christi and its Octave[3] points to its being drawn up while

[1] *English Works* (E.E.T.S.), pp. 193, 194. Cp. other passages quoted in Wordsworth, *Tracts of C. Maydeston* (H.B.S.), pp. 15 and ff.

[2] Gibbons' *Early Lincoln Wills*, p. 87, quoted in *Linc. Cath. Stat.* III. 841.

[3] *Tracts of Clement Maydeston*, XX. 9, 10, 27, 28, 38, 39, 64, 65, 70, 71.

that Festival was still fresh, and its observance with full Octaves *cum regimine chori* still undecided.

There is little doubt that the New Ordinal well deserved its title of 'new,' and represented a real change from the old, not a mere revision of parts, nor a codification of the accumulating changes of the intervening period. The amount of alteration varies in different parts of the book: it is seen at its highest in dealing with the beginning of Advent, and no one who will compare pp. 1—18 with pp. 208—228 can doubt the importance of the change. So widely do the two Ordinals differ for this period that one is tempted to think that originally the New Ordinal was meant to be supplementary to the Old rather than to supersede it[1]. A certain number of the provisions of the Old reappear in the New, but many do not, and among them some of considerable and lasting importance. This general impression is deepened when one specially compares the use that the two Ordinals make of the Consuetudinary: each quotes considerably from it, but what is quoted in one is not quoted in the other. Thus at Evensong the Old Ordinal cites directions for the opening of service, the saying of the Chapter, the return from the censing of the altar, and the final *Benedicamus*, while the New cites directions for the allotment of the Antiphons, the preparations for censing, the singing of the Versicle, and the saying of the Collect. . The Old stands alone in making quotations bearing upon Compline, Mattins and Second Evensong: both quote in describing *Pretiosa*, and here the New is full while the Old is scanty.

This relation between the two Ordinals for the first Sunday in Advent is certainly remarkable; but in the later part of the book the case stands otherwise. The two Ordinals still differ somewhat conspicuously in their quotations from the Consuetudinary, but in the main the New Ordinal reproduces all the provisions of the Old, so that from p. 19 onward there is very little which is not at any rate *represented* in it, and in the Rubrics of the Service-books which are drawn from it.

It is not possible to go exhaustively into the differences between the two: when a passage of the Old Ordinal does not reappear in the New it is generally because it is superseded by a fuller or more explicit direction. We have already observed how this was the case with the marginal notes, and the New Ordinal carried out still more fully the task which they had attempted. But attention may be called to one or two cases where the New Ordinal makes a definite correction, not merely amplifying but contradicting, because of a change of use: there is no need to cite such changes as had been already made by the marginal notes though these naturally reappear in the New Ordinal: the following are among the fresh changes not hitherto noticed.

[1] See a parallel case at Hereford below, p. xxx.

The time for the sprinkling of Holy Water was altered: the New Ordinal expressly calls attention to the fact that in this respect it differs from the Old Ordinal and the *Ordinale Wellwyk* (p. 229). The older custom is prescribed here on p. 148, and no marginal note is added to correct it[1]. A similar change was made as to the hour of the Masses *de festo* on the Rogation days (pp. 79, 81) where the Old Ordinal prescribes *post Terciam* and the New Ordinal *post Sextam*; and again at Candlemas (p. 179). Changes such as these in the Mass are easily intelligible, but the changes in Divine Service are much more difficult, since they dealt with the intricate adjustment of services and they are too technical to be quoted here. The reader who is anxious for problems to solve has only to compare the Old Ordinal, as here printed, with the rubrics of the Breviary: on pp. 37, 38, 57, 137, for example, he will find matter for much reflection and much study of the 'Rules of the Pie.' There are also a number of minor changes, such as the substitution of one collect for another, or the deletion of alternatives provided by the Old Ordinal in the case of hymns, responds, antiphons, &c. for special occasions; but these hardly need to be recorded.

In the Processional it is noticeable that at the Palm Sunday procession the appearance of a second group bearing relics and the Blessed Sacrament is an innovation[2], as well as the part of the Prophet.

For the rest the curious reader must be referred to his rubrics, but with two cautions first given. First, with regard to the Old Ordinal as here printed, it must be questioned how far it can be taken as *absolutely* authoritative on the subject of Sarum Use: it evidently had in view other churches besides the Cathedral of Salisbury, for it not only contemplates a memorial of the Patron other than S. Mary (pp. 20, 53, 127) and another Feast of Relics than that of Salisbury (pp. 130, 187, 203) (so far being followed by the New Ordinal), but it lays down provisions for parish churches which are not in the New Ordinal (pp. 3, 158); further it has some peculiarities in the Sanctorale such as the Translation of S. Wulstan (p. 183) and the occurrence of S. Sampson's day between July 10 and 11 (p. 184). On the other hand it certainly claims to represent Sarum Use (on pp. 37 and 137 apparently without being justified in its claim) and in some respects it has the Cathedral more directly in view than the New Ordinal had, *e.g.* in providing for the Bishop's participation in the ceremonies of Holy Week.

Secondly, some qualification must be made of the statement, which hitherto has passed unqualified, that the New Ordinal is reproduced in the

[1] The Processionals vary in their directions on this point.

[2] It is noted in *Crede Michi*, § 79, *i.e.* the note is of John Raynton *circa* 1450.

Rubrics of the printed Service-books. For, as is clearly shewn in pp. 208—233, the MSS. of the New Ordinal themselves vary in fulness; and further there are a certain number of passages in the Ordinal which have not found a place at any rate in those printed editions to which the reader is here referred. Some of these refer to music and are found in the printed Antiphonal though not in the Breviary; others are amplifications of the directions which appear in the rubric: for example where the rubric has (*Brev.* I. lii.)

> exceptis singulis commemorationibus beate marie et festi loci

the Corpus MS. of the Ordinal has

> exceptis singulis commemoracionibus beate marie per totum adventum et a septuagesima usque ad capud ieiunii, et aliorum sanctorum in quorum honore ecclesie sunt dedicate, ut in aliis ecclesiis.

Amplification to this extent is to be found fairly frequently, but the difference is not very great either here or elsewhere.

Two further instances may be quoted because of their intrinsic interest: first, the directions for the great Oes are given thus (cp. *Brev.* I. clv.).

> Et sciendum quod excellencior persona incipiet Ant. *O sapiencia*, non habendo respectum ex qua parte fuerit clericus principalis: sed postquam persone principales, scilicet Decanus, Cantor, Cancellarius et Thesaurarius, singuli singulas antiphonas, scilicet *O*, successiue per decessum inciperint, ex tunc ex parte chori principalis cetere antiphone a canonicis inchoentur, incipiendo ab archidiaconis uel subdiacono et a principali canonico sacerdote. Et sic fiat descensus a canonicis presbyteris ad diaconos, et sic ad subdiaconos super antiphonis ceteris inchoandis.

Secondly, the following directions make clearer the course of the great processions of Christmastide, and add considerably to the amount which is contained in the Breviary and Processional on Christmas Evening (*Brev.* I. cxcv.).

> Finita hac oracione cum *Benedicamus* a duobus de secunda forma in superpelliceis, conueniant omnes diaconi extra chorum, scilicet ante altare S. Nicholai. Deinde processionaliter in capis sericis, singuli singulos cereos ardentes in manibus deferentes, extra chorum ex parte australi usque ad ostium chori occidentale procedant, et sic per medium chori transeant: ad ostium presbiterii septentrionale exeant, et circuendo chorum ad altare S. Stephani accedant, archidiacono uel alio diacono in primo processu incipiente ℟ *Sancte dei preciose*, quodam clerico in superpelliceo virgam gestante, ceroferario, thuribulario et puero librum cum lumine deferente precedentibus sacerdotem.

The return of the procession is thus described:

> Tunc cantor diaconorum, qui pro eorum uoluntate ad hoc fuerit electus, in redeundo incipiat de S. Maria ℟ *Stirps Iesse* uel antiphonam de eadem: et sic processionaliter usque ad hostium chori occidentale redeant, et ibidem chorum intrent, et stantes sint ante formulas puerorum donec dicitur oratio.

Finally, it is provided that the services of S. Stephen's Day shall be left in the hands of the Deacons, those of the two following days in the hands of the Priests and of the Boys respectively. Full directions are given for the procession of the Boy Bishop, but as these are more fully incorporated in the Breviary than those for the Procession of the Deacons cited above, there is no need to quote them: but the difference of treatment accorded by the Breviary to these two processions deserves to be noticed because it is characteristic of the unmethodical ways by which the Ordinal was imported into the Service-books in the form of Rubric.

It is not quite safe to argue that, because some passage in the Old Ordinal is not in the rubrics, therefore it was not in the New Ordinal, for there are cases to the contrary: *e.g.* the direction about the Prose given on p. 31 is not found in the Breviary at col. clxxxvi., but it is in the New Ordinal at this point: again the *memoria technica* for the irregular Antiphons at None which is given in the Old Ordinal twice over (pp. 16 and 36) is not found in the Breviary, but is in the New Ordinal at None on Holy Innocents Day. Further there are a few directions in the New Ordinal of which there is no sign in the Rubrics.

These facts to some extent qualify the general statement as to the identity of Rubrics and Ordinal; but when all these qualifications have been made, the statement still remains true that for all ordinary purposes the Rubrics of the Service-books may be taken as the equivalent of the New Ordinal: moreover as no doubt additions were made after the first drawing up of the New Ordinal to meet the new requirements caused by new festivals and other innovations, the Rubric represents the New Ordinal in its latest form.

It is not possible to enter fully here into the history of the growth and development of the New Ordinal: our task in this introduction is limited by the documents here printed; and the most that can be attempted is to draw from them the outlines of the history of the Sarum Ordinal in the XIIIth and XIVth Centuries. With the next Century a fresh chapter opens, when the New Ordinal itself begins to get superannuated and discredited; soon fresh *Responsiones* are required from the authorities at Salisbury in reply to *Dubia* propounded to them by perplexed enquirers, such as are found in the beginning of the *Crede Michi*[1] and recall the *Addiciones* of our MS.; then provision has to be made for local peculiarities of other dioceses such as Ely, Lichfield, Lincoln, Norwich; next men are no longer content to take the general rules of the Ordinal and applying them to each year as it comes work out their scheme of service from them, but they require a directory which shall provide it all ready worked out for them according to all the possible variations of the Kalendar: then Clement Maydeston

[1] *Tracts of Clement Maydeston* (H.B.S.), pp. 27—40.

will come to the rescue with his *Directorium Sacerdotum* and a new phase of controversy will open out, which will lead eventually to Caxton's printing-press, the new printed Service-books, the growing complexity of commemorations, and the final rebellion against "the number and hardness of the Rules called the Pie."

VIII.

Some hopes were held out in a rash moment in the introduction to the first volume[1] that the attempt made there to trace the course of Sarum influence in constitutional matters on other ecclesiastical bodies might be followed by a similar attempt to trace Sarum influence in matters liturgical. So, rather than prove false to such expectations, an attempt shall be made, though it must be both brief and tentative. It was there stated that, whether or not S. Osmund issued any liturgical directions, at any rate none are extant or traceable: and that for this purpose it is impossible to get behind the Consuetudinary of *circa* 1210, in which the liturgical customs were set out in the second and third divisions of the book, as a sequel to the first section containing the ancient constitutional legislation of S. Osmund, under the guiding hand of Richard Poore.

Side by side with the liturgical provisions of the Consuetudinary, which occupy the whole of the tractate from the XIIth chapter onward, we can now set the Old Ordinal, a document which for all practical purposes may be regarded as a twin sister of the Consuetudinary; and placing ourselves at Salisbury at the beginning of the XIIIth Century we prepare to track out the course of their influence.

Setting aside the question of the influence of the Cathedral Use on the diocese, which may be taken for granted and not followed up, our first journey is to S. David's in 1223, where the Bishop ordered that the service of the B. V. M. and the service of the dead should be *secundum Ordinale Ecclesie Sarum*[2]. It is noticeable that these are both supplemental services, to be worked in alongside of the ordinary course of Divine Service: the Sarum Ordinal provided explicit rules for this, such as apparently the Church of S. David's had not got of its own.

Three years later (1226) a College was founded at Merewell in the diocese of Winchester, where the Cathedral Church was monastic: consequently recourse was had to Salisbury for the model of secular services to be used by the clergy[3].

[1] I. xxii., xxxvii.

[2] Harl. 1249, f. 2. Haddan and Stubbs, *Councils*, i. 459.

[3] Dugdale, *Monast.* VI. 1344. Similarly in the diocese of Durham when Lanchester College was founded in 1283 the *modus psallendi* was to be that of York or Sarum. *Ibid*, 1334.

But already we must go much further afield: it has been recounted in the introduction to the first volume how Dublin at this period adopted the Consuetudinary whole, and this probably involved the adoption of the Ordinal as well and of the whole Use. Several MSS. are extant belonging to a later date which give the Sarum services in the form in which they were current in Dublin[1]. It has also been recounted how the influence of the liturgical provisions of the Consuetudinary went to Lincoln and thence far north to Moray in Scotland before 1236. A later Lincoln document, the *Consuetudines Divini Officii* of 1279, has not yet been dealt with, for, being purely liturgical, it did not come into question in the previous enquiry about the constitutional influence of Sarum: but having been led to Lincoln it will be best to consider the document now, though out of chronological order. It was drawn up in the episcopate of Robert of Gravesend (1258—1279) to supplement the existing 'Ordinal and Register': the former is several times referred to, but is unfortunately not extant, the 'Register' probably refers to the earlier Lincoln *Consuetudines*: whatever the Lincoln Ordinal may have been in relation to the Sarum Ordinal, and there is no evidence to shew this, this new Lincoln Consuetudinary is very independent of Sarum influence for the most part: but at the end there are unmistakeable traces of the influence of the second part of the Sarum Consuetudinary[2]. The later stages of Sarum influence at Lincoln have already been described so far as the books of Customs and similar documents shew: when we turn to enquire after Service-books of Lincoln Use there is little to be found, and such books as are available, if they in any full sense of the term represent Lincoln Use, only shew that it was little more than Sarum Use combined with some few local peculiarities[3].

Again we have to go viâ Lincoln to Scotland to note that side by side with the adoption of the Sarum model of constitution by Elgin and Glasgow already narrated in vol. I.[4] there was also a recurrence to Salisbury for a liturgical model, and at Elgin in 1242 it was decreed

> Ut in divinis officiis in psallendo legendo et cantando ac aliis ad divina spectantibus seruetur ordo qui in ecclesia Salisbyryensi esse noscitur institutus.

Having once made its way in Scotland the Sarum Use had a wide influence there: in the absence of reliable information about Scottish

[1] See for example the MSS. described in *Bibliotheca Musico-Liturgica*, Nos. 20, 308.

[2] *Linc. Cath. Stat.* I. 71, 127, 390.

[3] Three leaves of a Lincoln Missal from Bodleian MS. Tanner 4, f. 133 were printed by Henderson as Appendix VII. to *The York Missal*, vol. 2 (Surtees 60). More valuable are the Lincoln additions to Brit. Mus. MS. 11,414 for which see *Tracts of Cl. Maydeston* 171.

For the Breviary additions see *Brev. Sar.* III. Appendix pp. 22—24: and for the Pie *ibid.* I. 1323—1334 and 1373, and Brit. Mus. MS. 22,396 f. 22.

[4] I. XXVIII.

Service-books it is impossible to trace out the history, but the Arbuthnot Missal of 1491 and the Aberdeen Breviary of 1510 at the end of the period echo the Elgin Statute at the beginning in bearing witness to the prevalence of the Sarum rite[1].

We turn now to Wells, prepared by the previous investigation on the constitutional side to find Sarum liturgical influence also dominant there: at once we are met by the document which is called 'Ordinal' there, but which consists in reality of the liturgical part, second and third sections, of the Sarum Consuetudinary, adapted by some modifications to the Cathedral of S. Andrew at Wells[2]. Three passages in the accompanying *Statuta* throw light upon its history: (i) in 1241 the Chapter ordered the correction of the existing Ordinal: but (ii) in 1273 the order had to be repeated.

> quod ordinale corrigatur de inceptis et sublatis omnimodo contrarietatibus et abusionibus, per quas hactenus injuriæ siue discentiones orte sunt inter clericos ecclesie seu oriri ualeant in futurum: et quod sic correctum inuiolabiliter sub pena anathematis obseruetur, ita quod nemo ex tunc eidem addere uel subtrahere audeat absque episcopi et totius capituli uoluntate.

The work was now done, for (iii) a statute of 1298 refers to the Ordinal and with apparent satisfaction[3]. There is no positive proof that the Ordinal referred to in this last passage, or in either of the others, is identical with the Ordinal which is now extant and stands in close connexion with the Statutes: in its present form it is certainly of much later date and can hardly be earlier than the xvth Century[4]: but the close connexion between *Ordinale* and *Statuta* in our present MSS. probably represents the continuous tradition of Wells documents, and our present *Ordinale* is probably, except for slight modifications, the same as that referred to in 1298. In other words, if that is so, the liturgical *Consuetudines* of Sarum were adopted at Wells before that date. But it still remains undecided what was the incorrect Ordinal which was complained of in 1241 and 1273: it is hardly likely that these complaints can have referred to such a finished product as the Sarum Consuetudinary: so it is far more likely that there existed at Wells some old and unsatisfactory Ordinal which was superseded between 1273 and 1298, after the two complaints had been registered, by the adoption of the Sarum Consuetudinary, modified to suit the needs of Wells[5] and called there by the name 'Ordinal' after the document which it supplanted.

[1] Reprinted, the first by Forbes in 1864 and the second by W. J. Blew in 1854.

[2] Reynolds, *Wells Cathedral*, pp. 1—44.

[3] *Ibid.* pp. 57, 58, 60.

[4] It incorporates S. Anne's Day, which was introduced into England in 1383.

[5] Besides undergoing textual modification it has received by way of appendix (i) the old Wells constitutional document based on Sarum documents which has already come under our notice in vol. I. (see vol. I. p. xxxi.), and (ii) additional

The relation of Grandisson's Exeter Ordinal of 1337 to Sarum Use has already been described, partly in the first volume and partly in this[1]: but the high-water mark of Sarum influence was not reached at Exeter till later. In 1391 Bp. Brantingham sent to the Chapter a copy of the Sarum Ordinal, asking that it might be adopted for the Cathedral: this was agreed to after much deliberation, on condition that the Saints' Day Services of Exeter Use and other peculiarities were not given up, and in so far as it was not contrary to the liberties and customs of the Church, which the canons had sworn to maintain[2]. Over a hundred years later the final stage was reached, when Bp. Oldham in 1505 required the Chapter to conform to the Ordinal and Customary of Sarum[3].

A few years after Grandisson's reforms at Exeter a revision of Service-books was undertaken by Bp. Trillek at Hereford, 1344—1360. The extant documents of that Use which are anterior to that date shew no sign of Sarum influence, but in later times the Hereford MS. Ordinal and the printed Breviary and Missal have all borrowed from the New Sarum Ordinal, the first to some considerable extent but the two latter more extensively still[4]. The Hereford Ordinal is composed of two concurrent documents, which to a certain extent cover the same ground, but more often are complementary to one another: and this fact lends some confirmation to the suspicion already expressed that possibly at some stage in the development of the Sarum Ordinal something of the same sort was the case. This approximation in liturgical matters of Hereford towards Sarum in later days is all the more remarkable because, as was noticed in the first volume, it was precisely Hereford and York, the two churches which maintained their own Use most independently down to the Reformation, that exhibited from the first and on the constitutional side the greatest independence. And it speaks most strongly for the power of the Sarum Use that both of these ultimately had to submit to some extent to that influence.

At York, however, there is much less sign of Sarum influence than at Hereford. In the Missal there are specially clear indications of it in the *Ordo missæ*, and particularly in MS. D, which comes from the Cathedral Church itself[5]. In the Breviary there is at first sight no appearance of borrowing: the rubrics have a character and a language of their own

liturgical provisions which are not earlier than 1318, the date of the adoption of Corpus Christi at Wells.

[1] I. XXXIII. and above pp. xix.–xxi.

[2] Reynolds, *The Use of Exeter Cathedral*, p. 10.

[3] *Linc. Cath. Stat.* III. 850.

[4] See the forthcoming volume of the Henry Bradshaw Society on the Hereford Breviary: and for the Missal Henderson's reprint (Leeds 1874).

[5] See Henderson's reprint of the Missal and Lawley's of the Breviary (*Surtees Soc.*).

which is quite foreign to Salisbury: but nevertheless there are occasional passages which they have in common. For example, the second and third paragraphs from the bottom of p. 10 are found not only at Salisbury, but also at Hereford and Exeter in the same position, and at York among the opening rubrics of Advent: it is one of the places in the Ordinal where a slight change of custom has been made and the New Ordinal (p. 219) differs from the Old, and curiously enough all the three other Uses follow the Old Ordinal here and not the New. Hereford and Exeter, as we have seen, took the Sarum directions from the New Ordinal or a form approximating to it, but it is difficult to say what was the exact source at York. A passage found in the York Breviary at col. 194 points clearly to the Old Ordinal, for the phrase quoted is at p. 46 cancelled and superseded by a marginal note; but on the other hand another passage, which is proper and stands in the York Breviary at col. 212, is found here on p. 53 not as forming part of the Old Ordinal at all, but as one of the marginal notes. It is not clear therefore from what Sarum source exactly these borrowings were taken; it may have been, as at Exeter, from some intermediate stage between the Old and the New Ordinals, possibly the *Ordinale Wellwyk*: or indeed it is possible that these passages common to York and Sarum may not have been taken directly by the first from the second, but may have been drawn by both from some common source: there are other directions which suggest this possibility, such as those for the termination of collects which are found in the Sarum Consuetudinary, § 68, again in almost identical terms in the Hereford Breviary[1], and again in a similar form in the York Missal[2]. Similar directions are given by Durandus in his *Rationale*[3], and it is evident that many rules of this sort may have been common property over a large part of Western Christendom. There is no difficulty about believing that Hereford took such things straight from Sarum, but the whole line of York Use is generally so independent that direct borrowing is much less likely in that case.

The influence of Sarum at Lichfield has been already described: the Statutes of Bp. Patshull (1239—1241) are largely drawn from the second part of the Consuetudinary with occasional passages from the third part. Two hundred years later in the episcopate of Bp. Heyworth (1420—1447) the Sarum Ordinal was definitely adopted, but some local peculiarities were retained, as is clear from a later Statute of Bp. Blyth on the same subject[4]. The xvth Century was witnessing a rapid diffusion of the Sarum rite: in 1415 the local Use was given up in its favour at S. Paul's in London, where already in the xivth Century some Sarum

[1] See H.B. Soc. edition, p. 89.
[2] I. 169.
[3] Lib. IV. cap. xv.
[4] Dugdale, *Monast.* VI. 1263, 1264.

influence had made itself felt[1]. When the secular Cathedrals led the way, parish churches in their dioceses followed suit, Austin Canons did the like, and the same was the case with the two special institutions of the piety of this century, viz. the Chantries and the Colleges: of the former little remembrance is left, for Edward VI. spoiled the parishes of their endowments, and squires' pews and overgrown organs have since that date filled up their chapels; but many of the Colleges are remembered, especially such as were educational, and it is enough to quote Winchester and Eton, King's College at Cambridge, New College and All Souls' at Oxford, as examples of the adoption of Sarum Use by collegiate establishments.

The dioceses which had monastic Cathedrals were particularly amenable to Sarum influence since they had no tendency to copy their mother church: and it is significant that a large proportion of the best MSS. of Sarum Use hail from the diocese of Norwich.

After the suppression of the Monasteries by Henry VIII. the monastic cathedrals had to adopt a secular rite, and Appendix II. shews how Rochester adopted the Sarum Use in 1543. Already in the previous year the Convocation of Canterbury had ordered all the clergy of the province to say their Divine Service according to this Use.

The final stage of the history is not reached till Queen Mary's reign, when Sarum Use was restored at S. Paul's[2] and the Sarum rite had a brief revival throughout England. The last was seen of it in 1559 except for some small survivals maintained for a time by the seminary priests and others of the Roman Catholic missionaries to England[3].

IX.

The Tonal takes its place naturally by the side of the Ordinal as it is the musical directory for the services. The name is due to the fact that its main object is to regulate the antiphonal psalmody and to secure the right connexion between the antiphons and the tones which are allied with them: but besides this the Tonal has other objects: it gives a brief outline of the musical theory of mediæval times and treats of the eight 'modes' or 'tones' to which the plain chant belongs, their range, openings,

[1] I. XXXVI. This touched the rites but not the ceremonial. See Maydeston, *Def. Direct.* (H.B.S.) § 41.

[2] Aug. 27, 1553. Wriothesley, *Chron.* II. 102.

[3] For further instances of the adoption of Sarum Use see the very valuable Chronological Table in *Linc. Cath. Stat.* III. 824 and ff., from which many of the above are taken.

transpositions, &c.: and by way of appendix to the full treatment of the relation of antiphons to tones in Divine Service it adds some brief directions as to other parts of the ritual music such as the Verse of the Responds, the Introits and their tones, and the chants to the *Venite.*

This systematic treatise was a product of the musical reforms of the IXth and Xth Centuries, when the traditional melodies of the Church were subjected to much enquiry, and, as it seems probable, a new theory of music was constructed on a late Greek model, to which the traditional music was in more or less degree made to conform. It is to this movement that we owe the present system of eight ecclesiastical modes and the present classification of the plain-song antiphons, responds, &c.: what lies behind this reform is very obscure, but it seems probable that the music-theory, to which the melodies, as originally composed or adapted, properly belonged, had perished with much else of Græco-Latin culture, and the music of the Church had perhaps for two centuries been preserved as a mere tradition, until the revival of Hellenism brought back a music-theory to the West in a new form: and though the traditional music did not properly belong to this, it was found possible by making some modifications to bring it into some sort of conformity with the new system. This was the work of the theorists of the IXth and Xth Centuries.

There was no musical sphere where this revival of the science of music was more necessary than in the psalmody; for the intimate connexion, which subsists between the antiphon and the psalm tone which belongs to it, made it imperative that there should be no confusion here. Hence the Tonal arose as a systematic classification of the antiphons of Divine Service and of the tones and endings which are to be used with them. The tone is in each case naturally that tone which belongs to the mode to which the antiphon is assigned. The choice of the ending is not quite so obvious a matter: but when it is remembered that the antiphon was in the early days a sort of refrain sung between each of the psalm verses, it will be seen that it was highly important that the tone-ending should lead naturally into the opening notes of the antiphon. Consequently the antiphons were classified according to their openings and such a tone-ending as would be most suitable was assigned to them. Even when the custom of singing the antiphon as a continual refrain was given up and it was thenceforth sung in full, as a rule, only at the close of the psalm, this method still held good, though it was then only in the last verse of the *Gloria patri* that as a matter of fact the connexion between tone-ending and antiphon-opening still shewed itself.

What has been said as to the Divine Service and its antiphons is true also of the antiphons of Mass, *i.e.* the Introit, and in early days the Communion, but in a less degree: for the Mass-antiphons are all independent

compositions, and are not, like many of the antiphons of Divine Service, constructed on a definite theme: they therefore cannot to the same extent be grouped or classified, nor can the attempt be so well made to fit tone-ending to antiphon-opening: consequently they occupy only a very small place in the Tonal.

The Sarum Tonal thus takes its place as one of a long series of writings of this class beginning with the Tonals of Regino and Berno, and other treatises of a similar purpose such as Guido's *De modorum formulis*[1]. In date it is subsequent to the festival of S. Thomas of Canterbury, for nearly all of the antiphons of that day find a place in it: the antiphons of Corpus Christi are entirely absent: this does not prove that the Tonal is posterior to that festival, since the antiphons in question, being mainly formed on older melodies, would not have needed special mention: but the fact, though not conclusive, is significant, and it will not be very hazardous if we assign the Tonal to the XIIIth Century. It does not by any means always agree with these earlier Tonals, and further it is remarkable for its exactness of classification and the fulness of the descriptions of the different *variaciones*. The MSS. in which it has survived are not very accurate: the Arundel MS. is particularly faulty, and also it has few or none of the descriptions of the *variaciones*: the other two MSS. are more satisfactory, though not by any means blameless; where they differ from one another the more accurate musical text has been followed; but sometimes both are in error, and in these few cases it has not been thought well to substitute the right musical text, but rather to give what the text of the MSS. actually shews.

This is not the time nor the place for an extended disquisition on the Tonals: the whole subject demands more study than has yet been given to it, and further documents need to be made accessible: the publication of the Sarum Tonal here is at any rate a contribution to the enquiry, and a specially valuable one, seeing that it is far more complete and scientific than most of the Tonals of the later mediæval period[2].

[1] The Tonal of Regino († 915) is in Coussemaker, *Scriptores* II. 1—73: that of Berno († 1048) is incompletely printed in Gerbert, *Scriptores* II. 62—91: the *De modorum formulis* of Guido († 1050) is in Coussemaker *l.c.* II. 78—109.

[2] Other Tonals may be seen in the *Scriptores* printed by Gerbert and Coussemaker: the classification of the antiphons has been attempted on more critical lines by Gevaert in his most valuable book entitled *La Mélopée Antique*: further the Hartker Antiphonal and the Montpellier Gradual published in facsimile by the Benedictines of Solesmes are of capital importance for the study of the subject. There is a brief Tonal at the end of the Hereford MS. Antiphonal which differs considerably from Sarum.

X.

It has been found impossible to make any satisfactory index to the Ordinal: the range of subjects of which it treats is so small and its order so methodical that it is hoped that an index is also unnecessary. For the Tonal on the other hand an index of liturgical forms was an obvious gain, and my best thanks are due to Miss Gertrude Simpson for making one: it has been amplified to some extent so as to distinguish between two or more antiphons which have similar incipits, in cases where the text of the Tonal does not quote enough of the opening words to make the distinction between them clear.

My best thanks are further due to the Rev. Christopher Wordsworth and the Rev. G. H. Palmer for much help: and also as before to the Reverend Mother and Community of S. Mary the Virgin at Wantage for their valuable work in printing all the musical appendix.

WALTER HOWARD FRERE.

HOUSE OF THE RESURRECTION, MIRFIELD.
Martinmas, 1901.

ERRATA.

p. 8 line 32, for *parata* read *paradisi*.

p. 15 line 11, *for* qui *read* que.

p. 21 line 23, *for* et modo *read* eo modo.

p. 34 line 10, for *Gloria et honor* read *Gloria et honore*.

line 20, for *Et testis* read *Et testes*.

p. 35 line 21, *for* respondeat. *read* respondeat A.

p. 42 last line, for *uidit* read *uiderat*.

p. 58 line 32, *for* incipiat *read* incipiatur.

p. 59 last line but 4, for Per christum read *Per christum*.

p. 65 line 24, ordinem *rectius* oracionem.

p. 71 line 19, for *letemini in ea* read *letemur in ea*.

ORDINALE SARUM.

DOMINICA PRIMA ADUENTUS DOMINI AD UESPERAS pulsato classico executor officii, dicta oracione dominica, signando faciem suam dicat *Deus in adiutorium meum intende.* Rector chori ex parte ebdomadarii iniungat antiphonam primo clerico de secunda forma, qui dum incipit ad chorum stet conuersus: in fine autem primi uersus psalmi ad altare inclinet se et hoc generaliter in incepcione omnium antiphonarum per totum annum obseruetur.

Antiphona super psalmos *Benedictus.* Rector chori ipsum psalmum prosequatur hoc modo *Dominus deus meus qui docet:* et sic fiat ubicunque antiphona et suus psalmus unum habent inicium in plena diccione.

Ultima antiphona super hos psalmos ad uesperas sicut ad quaslibet uesperas per annum tam in festis quam in profestis cum neupma terminatur. Similiter ultima antiphona in singulis nocturnis et in laudibus ad matutinas et quelibet antiphona super *Magnificat* et *Benedictus* et *Quicunque uult* tantum per totum annum, nisi a uesperis sabbati ante passionem usque ad uesperas sabbati in ebdomada pasche, et nisi in seruicio defunctorum.

Ad terciam uero et ad sextam et ad nonam ad completorium omnino tacetur.

¶ Capitulum. *Erit in nouissimis diebus.* Sacerdos uero capitulum dicendo nec stallum nec habitum mutat, sed dicendo ad altare se uertat.

℟. *Ecce dies ueniunt.* ℣. *In diebus illis.* cum *Gloria patri:* responsorium dicetur a duobus ad lectrinum, et sic in omnibus festis simplicibus cum regimine chori in quibus ad uesperas dicitur responsorium.

¶ Quocienscunque dicitur responsorium ad primas uesperas per totum annum et eciam inuitatorium in festis nouem leccionum debent dici a duobus clericis de secunda forma ante gradum chori, preter hoc ℟

Ecce dies ueniunt et preter responsorium utriusque dominice in passione quod est *Circumdederunt*, et exceptis festis duplicibus et in omnibus festis qui habent inuitatorium triplex, et exceptis festis sanctorum Dyonisii, Clementis, Uincencii: illa enim responsoria dicuntur a duobus clericis de superiore gradu. In festis uero duplicibus ab hiis omnibus qui chorum regunt.

Ymnus. *Conditor alme.* ℣. *Rorate celi.*

¶ In omnibus festis simplicibus cum regimine chori uel sine regimine chori in festis et profestis uersiculi dicuntur ab uno solo puero in stallo suo stante. In festis duplicibus et quando dicitur inuitatorium a tribus, a duobus dicuntur uersiculi ad utrasque uesperas et ad matutinas.

Ant. *Ecce nomen domini.* ps. *Magnificat.*

¶ In festis duplicibus incipiatur (antiphona) super *Magnificat* in superiore gradu: dum incipitur antiphona et psalmus psallitur unus sacerdos incenset altare in capa serica: hoc peracto sacerdos ad extremum stet ante altare et se inclinet et precedentibus ceroferariis et thuribulario in stallo huic officio deputato se recipiat; et deinde dicto psalmo et antiphona accedat ad lectrinum et ibidem oracionem dicat: et puer quidam primum *Benedicamus* dicat ad gradum chori, et secundum *Benedicamus* aliquis puer ex opposito: et sic fiat post *Benedicamus* ad matutinas.

Unus est tonus siue cantus utriusque *Benedicamus* in omnibus festis simplicibus quando ab uno dicitur: sed in hoc differunt quod primum dicitur ab uno alta uoce, et secundum ab altero ex opposito submissa uoce.

Ad missam incensum habeatur et sic in omnibus festis cum regimine chori.

In duplicibus festis duo sacerdotes thurificent altare et cetera omnia dupliciter fiant.

Omnes uero uersiculi ad utrasque uesperas et ad matutinas, ut dictum est, a duobus pueris dicuntur in duplicibus festis et *Benedicamus* a duobus de secunda forma secundum tonum alicuius responsorii sicut *In perhenni*, uel alicuius antiphone sicut *O Christi pietas* et consimilis, secundum festum si poterit, et semper in superpelliceo.

Si uero memorie fiant sacerdos ad lectrinum dicat uersiculum et oracionem ubi primam dixerit oracionem: uersiculi illi ad memoriam submissa uoce: oraciones uero in eo tono, quo prima, dicuntur.

Oracio. *Excita quesumus domine.*

Nulla fiat processio ad crucem hoc sabbato, nec abhinc aliquo sabbato usque ad sabbatum quod dicitur in albis.

Nulla fiat memoria nisi de sancta maria. Verumptamen si festum sancte andree hoc sabbatum precesserit uel in eo contigerit, de eo fiet memoria, que precedet memoriam beate marie.

In ipsa die et per octauas et in die octaua memoria fiat de sancta maria. Ant. *Aue maria.*

Hec antiphona dicatur ad memoriam beate uirginis ad primas uesperas in omnibus dominicis et in festis nouem leccionum usque ad natalem domini.

℣. *Egredietur uirga.*

Oracio. *Deus qui de beate marie.*

Tunc sacerdos dicto ultimo *Benedicamus* antequam a lectrino recedat dimissa uoce dicat *Deus in adiutorium.*

Chorus. *Domine ad adiuuandum.*

Et sic prosequantur uesperas beate marie, dum sacerdos uestibulum ingrediens capam exuit: qua exuta ingrediens sacerdos stallum suum seruicium compleat beate marie.

AD UESPERAS DE SANCTA MARIA.

Ant. *Prophete predicauerunt.* ps. *Letatus sum.*

Cap. *Ecce uirgo concipiet.*

Ymnus. *Aue maris stella.* ℣. *Diffusa est gracia.*

Ant. *Ne timeas.* ps. *Magnificat.*

Or. *Concede nos.*

Et debet terminari cum *Per christum dominum nostrum.*

Et sic fiat ad matutinas et ad omnes horas uidelicet ad primam et ad terciam et ad sextam. Ad nonam autem et ad completorium debet oracio terminari cum *Per dominum nostrum.*

Memoria fiat de sancto spiritu.

Ant. *Veni sancte spiritus.*

℣. *Emitte spiritum tuum.*

Or. *Deus qui corda. Per christum.*

Memoria fiat de sancto loci: secundum usum ecclesiarum parochialium Sarum fiat ad uesperas et ad matutinas beate uirginis et non ad uesperas nec ad matutinas de die: et hoc per totum annum uidelicet immediate post memoriam de sancto spiritu: et memoria de reliquiis.

Ant. *Corpora sanctorum.*

℣. *Beati qui habitant.*

Or. *Propiciare* uel Or. *Presta quesumus omnipotens deus.*

Memoria de omnibus sanctis ad uesperas et ad matutinas in festis nouem leccionum.

Ant. *Ecce ueniet dominus.*

℣. *Ecce apparebit dominus.*

Or. *Consciencias nostras.*

Memoria de pace.

Ant. *Da pacem domine.*

℣. *Domine fiat pax.*

Oracio ad uesperas. *Deus a quo sancta desideria.* Alia oracio ad matutinas. *Deus auctor pacis.*

Ista ultima collecta determinare debet cum *Per dominum*, et ea que ultima est ad matutinas. In festis uero nouem leccionum fiet memoria de omnibus sanctis ad matutinas et ad uesperas de sancta maria: ceteris uero diebus ad uesperas et ad matutinas de die.

Hoc modo dicuntur uespere de sancta maria in ferialibus diebus per aduentum nisi quod tercia feria dicuntur psalmi, *Dixit dominus. Confitebor. Beatus uir. De profundis. Memento.* Cetera ut supra.

¶ AD COMPLETORIUM DE DIE.

Conuerte nos modesta uoce. *Deus in adiutorium* altius dicatur.

Ant. *Miserere.* ps. *Cum inuocarem. In te domine. Qui habitat. Ecce nunc.*

Cap. *Tu in nobis.* Et dicitur hoc capitulum per totum annum quando ad completorium dicitur capitulum.

Ymnus. *Te lucis.* ℣. *Custodi nos domine.*

Et dicitur semper ab uno solo puero ad gradum chori tam in festis quam in profestis.

¶ Et nota quod responsio uersiculorum non dicitur cum neupmate sicut uersiculi: sed dum chorus submissa uoce respondet incipiatur antiphona *Veni domine*: et sic in omnibus uersiculis ubi neupma dicitur.

In fine uero nocturnorum ante leccionem similiter dicitur uersiculus cum neupmate, et directe et uoce submissa respondeatur.

Ps. *Nunc dimittis.*

Iste psalmus sicut euangelici stando debet psalmodizari: et *Te deum* et *Quicunque uult.*

In festis duplicibus chorus alternatim stare debet et sedere in psalmodizando in omnibus locis in quibus chorus regitur; et ad totas laudes in duplicibus festis tantum stare debet chorus. Ex dispensacione tamen aliquando aliter fit cum uocione† fuerit.

Kyrieleyson iij *Christeleyson* iij *Kyrieleyson* iij et dicuntur alternatim.

Non dicitur in audiencia *Pater noster* nec *Credo in deum.*

Et ne nos. In pace in idipsum.

Carnis resurreccionem. Benedicamus patrem.

Benedictus es domine. Benedicat et custodiat.

Tunc quicunque fuerit ebdomadarius siue officii executor, episcopus si adsit uel excellencior in choro tam ad matutinas† quam ad completorium dicat submissa uoce *Confiteor.* Et hoc per totum annum quando dicitur *Confiteor.* Ad *Confiteor* non exeunt de stallis sed conuertunt se ad ipsum qui dicit *Confiteor*: et si non stat inter chorum et altare tunc conuertat se

chorus ad altare dicendo *Confiteor deo celi et beate marie et omnibus sanctis*: et quando dicitur *et uobis*, tunc conuertat se chorus ad ipsum qui dicit *Confiteor*. Similiter in hiis uerbis *precor sanctam mariam et omnes sanctos et uos orare pro me*. Hec dicantur humili uoce.

Dicto *Absolucionem et remissionem*, executor officii exaltans uocem dicat

Deus tu conuersus uiuificabis.
Ostende nobis.
Dignare domine nocte ista.
Miserere nostri.
Fiat misericordia.
Domine deus uirtutum.
Domine exaudi.
Dominus uobiscum.

Hee preces dicuntur per totum annum ad completorium quando preces dicuntur.

In feriis quando preces fiunt cum prostracionibus, tunc post uersum *Fiat misericordia tua*, sequatur *Exaudi domine.* ps. *Miserere mei deus*, cum *Gloria patri*: ℣. *Exurge domine. Domine deus uirtutis. Domine exaudi. Dominus uobiscum.*

Oracio. *Illumina quesumus domine.*

Hec oracio cum predicto capitulo et uersiculo per totum annum dicitur ad completorium nisi a cena domini usque ad octauas pasche.

Antiphona uero *Miserere* super psalmos per totum aduentum et a crastino octauarum epiphanie usque ad quadragesimam, et a passione usque ad cenam domini. Et dicetur a trinitate usque ad aduentum domini. Dicetur nisi in purificacione beate marie et in assumpcione et natiuitate eiusdem et nisi in festo reliquiarum et omnium sanctorum.

Ymnus uero per totum annum dicitur, nisi in duplicibus festis et per octauas eorum: et nisi a quadragesima usque ad primas uesperas de trinitate.

Hoc completorium non mutatur per totum aduentum nisi in festo sancti andree, si infra aduentum contigerit: tunc solum mutatur ymnus *Saluator mundi domine.* Ant. *Lucem tuam* loco Ant. *Veni domine.*

¶ Cotidie per annum tam post matutinas quam post completorium nisi in duplicibus festis et nisi in ebdomada natalis domini pasche et pentecostes et nisi a cena domini usque ad octauas pasche dicitur cum prostracione ps. *Ad te leuaui* cum *Gloria patri.*

Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson.
Pater noster. Et ne nos.
Exurge domine.

Domine deus uirtutis. Domine exaudi oracionem.

Dominus uobiscum.

Oracio. *Ecclesie tue quesumus domine preces...*[1] *per Christum dominum nostrum. Amen.*

¶ AD COMPLETORIUM BEATE MARIE.

Ant. *Beata es maria que credidisti.* ps. *Usquequo domine. Judica me deus. Sepe expugnauerunt. Domine non est exaltatum.*

Cap. *Sicut cynamomum.*

Ymnus. *Uirgo singularis. Uitam presta. Sit laus.*

℣. *Elegit eam deus.*

Ant. *Ecce ancilla domini.* ps. *Nunc dimittis.*

Or. *Graciam tuam.*

Post completorium canitur aliqua antiphona de sancta maria ante altare eiusdem: et dum canitur executor officii stet ad lectrinum quod ante altare est ubi scilicet cotidie de ea celebratur missa solempniter et ibi dicat ℣. *Post partum.*

Or. *Omnipotens sempiterne deus qui gloriose. Per eundem Christum dominum nostrum.*

¶ AD MATUTINAS DE ADUENTU.

Inv. *Ecce uenit rex.* ps. *Uenite exultemus.*

Ymnus. *Uerbum superbum prodiens.*

In primo nocturno Ant. *Non auferetur.* ps. *Beatus uir.* ps. *Quare fremuerunt.* ps. *Domine quid multiplicati.* ps. *Domine ne in furore.* Sub uno *Gloria patri* et sub una antiphona.

Ant. *Erit ipse.* ps. *Domine deus meus in te speraui.* ps. *Domine dominus noster.* ps. *Confitebor.* ps. *In domino confido.*

Ant. *Pulchriores.* ps. *Saluum me fac.* ps. *Usquequo.* ps. *Dixit insipiens.* ps. *Domine quis habitabit.*

¶ Omni die dominica per annum quando de dominica agitur, nisi in tempore paschali, predicti psalmi in primo nocturno debent dici modo predicto sub uno *Gloria patri* et sub una antiphona.

℣. *Ex syon species.*

Benedicciones per totum annum pro uoluntate ebdomadarii in dominicis diebus quando de dominica agitur et in festis nouem leccionum.

Alma dei patris
ueniat benediccio nobis.

[1] In full.

Benediccione perpetua
benedicat nos pater eternus.
Ille nos benedicat
qui sine fine uiuit et regnat.
Deus dei filius
nos benedicere et adiuuare dignetur.
Christus ad eterne
nos ducat premia uite.
Uirtus christi habundet
in cordibus nostris.
Spiritus sancti gracia
illuminet corda et corpora nostra.
Ignem sui amoris
infundet deus cordibus nostris.
De celo missus
doceat nos spiritus almus.
Ardeat in nobis
diuini feruor amoris.
Omnipotens dominus
sua gracia nos benedicat.
Propicius et clemens
sit nobis deus omnipotens.
Christus perpetue
det nobis gaudia uite.
Ad gaudia paradisi
perducat nos misericordia christi.
Intus et exterius
nos purget spiritus almus.
Splendor lucis eterne
nos illuminet sine fine.
JOHANNES. *Fons euangelii*
repleat nos dogmate celi.
LUCAS. *Euangelica leccio*
sit nobis salus et proteccio.
MARCUS. *Euangelicis armis*
muniat nos conditor orbis.
MATHEUS. *Per euangelica dicta*
deleantur nostra delicta.
Diuinum auxilium
maneat semper nobiscum.
In unitate sancti spiritus
benedicat nos pater et filius.

¶ A festo trinitatis usque ad aduentum domini quando de dominica agitur ad nonam leccionem,

In caritate perfecta
confirmet nos trinitas sancta.

Hic ordo seruetur in festis duplicibus et simplicibus nouem leccionum, nisi quando sine exposicione dicitur: tunc ad septimam lectionem dicitur

Creator omnium rerum
benedicat nos hic et in euum.

et tunc ad octauam leccionem

Diuinum auxilium ut supra.

ad nonam leccionem,

Ad societatem ciuium supernorum
perducat nos rex angelorum.

et sic dicatur de quocunque sancto fit seruicium: et semper in festis sanctorum ista benediccio sit ultima quando nouem lecciones dicuntur.

In paschali tempore in festis sanctorum cum regimine chori, quando exposicio dicitur, tunc dicetur ad primam leccionem *Fons euangelii*, uel una de supra notatis que ad exposicionem pertinet. Ad secundam leccionem *Diuinum auxilium*: ad terciam leccionem *In unitate* uel *Ille nos* uel *Ad societatem* uel *Creator.*

In omnibus festis et profestis trium leccionum sine regimine chori per annum et in festis cum regimine chori paschalis temporis quando exposicio non habetur, ad primam leccionem dicitur

Alma dei patris uel *Omnipotens dominus.*

ad secundam et terciam leccionem ut supra per ordinem.

In ferialibus diebus quando de feriis agitur ad primam leccionem dicitur

Deus misereatur nostri
et det nobis pacem.

uel *Immensa dei pietas*
nos sine fine custodiat.

Ad secundam leccionem *Ad gaudia parata.*

Ad terciam leccionem *In unitate sancti spiritus.*

et semper submissa uoce dicantur.

Leccio de ysaia. leccio i. *Uisio ysaye* cum *Hec dicit dominus*: et sic debent terminare omnes lecciones prophetice preter in tribus noctibus ante pascha. Relique uero lecciones que a *Jube domine* incipiunt cum *Tu autem* terminantur.

Per totum aduentum legatur de ysaya usque ad uigiliam natalis domini, nisi in festis sanctorum et in commemoracionibus beate marie et in quatuor temporibus et nisi in secundo et tercio nocturno dominicarum:

tunc enim in secundo nocturno leguntur sermones et in tercio nocturno de exposicione euangelii.

Tres pueri de prima forma in superpelliciis incipiant similiter ℟ *Aspiciens a longe* ad gradum chori. Solus autem ebdomadarius puer primum uersum ℟° *Iste*[1].

Et sciendum est quod quelibet repeticio que post uersum dicitur debet dici usque ad finem responsorii. Secundus puer secundum uersum *Qui regis*. Chorus *Nuncia nobis*: Tercius tercium: singuli per se cantent.

℣. *Excita.* Chorus. *Qui regnaturus.*

Deinde tres insimul incipiant ℟ *Aspiciens*, et cantetur a choro.

℟. *Aspiciebam.* ℣. *Potestas. Et datum.*

℟. *Missus est.* ℣. *Dabit ei. Et uocabitur.*

¶ In secundo nocturno.

Ant. *Bethleem.* ps. *Conserua me.*

Ant. *Ecce uirgo.* ps. *Exaudi domine.*

Ant. *Orietur.* ps. *Diligam te.*

℣. *Egredietur uirga de radice.*

℟°. *Et flos de radice eius ascendet.* Et legatur titulus.

Tres medie lecciones de sermone beati magni episcopi.

Leccio quarta. *Igitur quoniam post tempus.*

et terminatur cum *Tu autem domine.*

℟. *Aue maria.* ℣. *Quomodo. Spiritus sanctus.*

℟. *Suscipe uerbum.* ℣. *Paries quidem. Ut benedicta.*

℟. *Saluatorem.* ℣. *Sobrie et iuste. Qui reformabit.*
Gloria patri. Configuratum.

¶ In tercio nocturno.

Ant. *Nox precessit.* ps. *Celi enarrant.*

Ant. *Hora est.* ps. *Exaudiat.*

Ant. *Gaudete.* ps. *Domine in uirtute.*

℣. *Egredietur dominus de loco sancto suo.*

¶ Hee predicte antiphone cum suis psalmis dicantur omnibus dominicis diebus usque ad Natiuitatem domini quando de dominica agitur.

Euangelium secundum Matheum *Cum appropinquasset iesus.*

Post pronunciacionem euangelii legatur titulus leccionis sequentis scilicet Omelia uel Sermo expositorum euangelii sic *Omelia beati Gregorii pape* et consimilis: et legatur titulus ille more leccionis.

℟. *Audite uerbum.* ℣. *Annunciate. Saluator.*

℟. *Ecce uirgo.* ℣. *Super solium. Et uocabitur.*

℟. *Letentur.* ℣. *Orietur. Et pauperum. Gloria.*

[1] A mistake for *Quique*.

¶ Non dicitur *Te deum laudamus* per aduentum, sed reincipiatur ultimum responsorium. Eodem modo fiat in festis nouem leccionum que in aduentu euenerint.

Sacerdos dicat uersiculum IN LAUDIBUS loco nec habitu mutato modesta uoce ℣. *Emitte agnum domine.*

¶ Notandum quod in festis simplicibus antiphona in laudibus incipitur in secunda forma. In duplicibus festis in superiore gradu.

Ant. *In illa die.* ps. *Dominus regnauit.*
Ant. *Jocundare.* ps. *Jubilate.*
Ant. *Ecce dominus.* ps. *Deus deus meus.*
Ant. *Omnes sicientes.* ps. *Benedicite.*
Ant. *Ecce ueniet.* ps. *Laudate.*
Cap. *Hora est* usque *credidimus.*
Ymn. *Vox clara.* ℣. *Vox clamantis.*

Hic uersiculus et ceteri predicti de nocturno dicantur per totum aduentum, siue de dominica agitur siue de feriis. Similiter et hymni suo loco.

Ant. *Spiritus sanctus.* ps. *Benedictus.*
Or. *Excita quesumus.*

Memoria de sancta maria. Ant. *Missus est.* Hec antiphona dicatur ad memoriam de sancta maria in dominicis et in festis nouem leccionum per aduentum ad matutinas.

℣. *Egredietur uirga.* Or. *Deus qui de beate.*

¶ Si aliquod festum nouem leccionum in sabbato per aduentum contigerit, tunc in ipso sabbato uespere fiant de dominica et memoria de sancto que precedet memoriam beate uirginis. Si uero tale festum in dominica infra aduentum contigerit semper differatur in crastinum ✱ a dominica scilicet in secundam feriam ✱: uel si in secunda feria contigerit in dominica uespere fiant de sancto et memoria de dominica.

De festis autem trium leccionum per aduentum nihil fiat nisi de octaua sancti andree, sed ad uesperas et ad matutinas de sancta maria de eis fiat memoria.

¶ Si festum sancti andree in hac dominica contigerit, reseruetur festum apostoli usque in crastinum, et per ebdomadam de eo fiat memoria, et in octaua propter dominicam de eo tantum fiat memoria et missa in capitulo. Quod si die lune festum apostoli contigerit in octaua nihil de eo fiet preter memoriam et missam post capitulum propter festum sancti Nicholai quod propter dominicam differtur ad secundam feriam. Sed quacunque alia feria contigerit in octaua totum seruicium fiet de apostolo et cotidie per ebdomadam memoria ad uesperas et ad matutinas et ad missam. Si uero quinta feria ante aduentum contigerit ibi celebrabitur et in sexta feria

totum seruicium de apostolo fiat et in sabbato de sancta maria et memoria de apostolo.

Ant. *Domine iesu christe.* ℣. *Dilexit andream dominus.*

Or. *Maiestatem tuam domine suppliciter.*

¶ AD MATUTINAS DE SANCTA MARIA COTIDIANAS.

Inv. *Aue maria.* ps. *Venite.*

Y. *Quem terra pontus.*

Die dominica et feria secunda et feria quinta.

Ant. *Benedicta tu.* ps. *Domine dominus noster.*
Celi enarrant. Domini est terra.

℣. *Specie tua.*

Feria quarta† et sexta.

Ant. *Specie iua.* ps. *Eructauit. Deus noster refugium.*
Fundamenta.

℣. *Diffusa.*

Feria quarta et sabbato.

A. *Gaude maria.* ps. *Cantate* j. *Dominus regnauit exultet.*
Cantate ii.

℣. *Specie tua.*

Lec. i. *Egredietur.* Et dicatur ab aliquo de secunda forma ex parte chori in stallo conuertendo se ad altare.

Secunda leccio a consimili ex parte altera.

Tercia leccio sicut prima et uersiculi dicuntur in stallo.

℟. *Missus est.*

Lec. ij. *Non secundum uisionem.*

℟. *Aue maria.*

Lec. iij. *Locutus est dominus ad achaz.*

℟. *Suscipe uerbum.*

Omnis leccio terminatur cum *Hec dicit.*

¶ Quando seruicium beate marie propter aliquod festum duplex omittitur in choro, ordo feriarum in antiphonis et psalmis et uersiculis obseruetur in sequenti feria: et hoc per totum annum seruetur.

℣. *Sancta dei genitrix.*

IN LAUDIBUS.

Ant. *Prophete predicauerunt.* ps. *Dominus regnauit.*

Cap. *Ecce uirgo.*

Y. *O gloriosa.* ℣. *Elegit eam.*

Ant. *Spiritus sanctus.* ps. *Benedictus.*

Or. *Concede nos.*

Memoria de sancto spiritu, de reliquiis, de omnibus sanctis et de pace ut supra ad uesperas.

¶ Et notandum quod ubi ecclesia est de aliquo sancto alio quam de sancta maria quando ad matutinas et ad uesperas de die non fiunt consuete memorie, tunc ad uesperas et ad matutinas de sancta maria fit memoria de sancto loci que precedet memoriam de reliquiis.

¶ AD PRIMAM. Y. *Memento salutis. Maria mater. Gloria tibi.*

Iste hymnus dicatur ad omnes horas de sancta maria in cotidiano seruicio nisi ad uesperas et ad completorium.

Ant. *Prophete predicauerunt.* ps. *Deus in nomine.* ps. *Laudate dominum omnes gentes.* ps. *Confitemini.*

Cap. *Egredietur uirga.*

℟. *Aue maria.* ℣. *Benedicta tu. Gloria patri.*

℣. *Diffusa est.*

Or. *Deus qui de beate marie.*

Hec oracio dicatur ad omnes horas.

AD TERCIAM. Ant. *Missus est.* ps. *Ad dominum cum tribularer.* ps. *Leuaui.* ps. *Letatus sum.*

Cap. *Non secundum uisionem.*

℟. *Diffusa est.* ℣. *Specie tua.*

AD SEXTAM. Ant. *Angelus domini.* ps. *Ad te leuaui.* ps. *Nisi quia dominus.* ps. *Qui confidunt.*

Cap. *Et percuciet terram.*

℟. *Specie tua.* ℣. *Adiuuabit.*

AD NONAM. Ant. *Aue maria.* ps. *In conuertendo.* ps. *Nisi dominus.* ps. *Beati omnes.*

Cap. *Locutus est dominus*...usque *non temptabo dominum.*

℟. *Adiuuabit.* ℣. *Elegit eam.*

¶ AD PRIMAM DE ADUENTU.

Y. *Iam lucis.*

Ant. *In illa die.* ps. *Deus deus meus respice. Dominus regit me. Gloria patri.*

ps. *Domini est terra. Ad te domine leuaui. Gloria patri.*

ps. *Iudica me domine. Deus in nomine. Gloria patri.*

ps. *Confitemini. Beati immaculati. Gloria patri.*

ps. *Retribue. Gloria patri.*

Predicti psalmi dicantur ad primam hoc modo omnibus dominicis per

aduentum nisi quando uigilia Natiuitatis domini in dominica contigerit: tunc dicantur ad primam tantum ps. *Deus in nomine.* ps. *Beati immaculati.* ps. *Retribue.*

¶ A *Domine ne in ira* usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum domini quando de dominica agitur,

Ant. *Te deum.* ps. *Quicunque uult.*

et dicatur eadem antiphona super psalmum *Quicunque uult* omnibus dominicis per annum, nisi in uigilia natiuitatis domini quando in dominica contigerit et nisi infra natalem usque *Domine ne in ira*, et nisi infra pascha et pentecosten et nisi in festis nouem leccionum qui in dominicis contingunt celebrari: tunc enim dicitur Ant. *Te iure*: et dicitur hec eadem antiphona in omnibus festis nouem leccionum et in festis trium leccionum cum regimine chori per annum, nisi in hiis qui contingunt in ebdomada trinitatis.

In festis uero duplicibus dicitur Ant. *Gracias tibi deus*: nisi in die trinitatis et in die sancti iohannis baptiste quando infra octauas trinitatis euenerit: et tunc dicitur Ant. *O beata.* In profestis uero diebus dicitur Ant. *Gloria tibi trinitas*, nisi infra octauas trinitatis.

Cap. *Regi seculorum.*

Hoc capitulum dicitur in omnibus festis et in octauis in quibus chorus regitur excepta ebdomada pasche. In omnibus uero festis trium leccionum et in octauis trium leccionum et in festis in quibus dicitur nocturnus quando chorus non regitur, dicitur hoc Cap. *Domine miserere.* Et hoc idem dicitur in feriis a pascha usque ad pentecosten. In aliis autem feriis per annum dicitur capitulum *Pacem et ueritatem.* Et notandum quando hoc capitulum dicitur tunc fient preces cum prostracione ad omnes horas.

℟. *Jesu christe.* ℣. *Qui sedes.*

Iste uersus dicitur per annum nisi a Natali usque ad purificacionem beate Marie, et nisi in commemoracionibus beate marie: et tunc dicitur ℣. *Qui de uirgine* nisi a pascha usque ad ascensionem. Et tunc dicitur ℣. *Qui surrexisti a mortuis.*

℣. *Exurge domine.*

¶ Notandum quod per totum annum in festis et profestis dicuntur responsoria super horas, scilicet ad primam terciam sextam et nonam, ab uno. In duplicibus festis ab uno clerico de secunda forma et in simplicibus festis ab uno de prima forma. In profestis ab uno puero. Qui dum dicunt conuersi ad altare locum non mutent nec habitum, uidelicet clerici in stallo, pueri ad gradum chori.

℣. *Exurge domine.*

Dimissa uoce dicatur

Kyrieleyson iij. *Christeleyson* iij. *Kyrieleyson* iij.

Ultimum *Kyrieleyson* de eodem tono quo primum sed dimissiori uoce. Postea dicatur

Pater noster. Et ne nos. Viuet anima. Erraui.
Credo in deum. Carnis resurreccionem.
Repleatur. Domine auerte. Cor mundum.
Ne proiicias. Redde mihi. Eripe me ab homine.
Eripe me de inimicis. Eripe me de operantibus.
Sic psalmum dicam. Exaudi nos deus. Deus in adiutorium.
Sanctus deus. Benedic. Benedic.
Qui propiciatur. Qui redimit. Qui replet.
Confiteor ut supra.
Deus tu conuersus. Ostende nobis. Dignare domine die.
Miserere. Fiat misericordia. Domine deus uirtutum.
Domine exaudi. Dominus uobiscum. Oremus.
Si sit duplex festum dicitur hec oracio *In hac hora.*
In aliis festis et feriis oracio *Domine sancte pater.*
Dominus uobiscum. Benedicamus domino.

Tunc eant omnes clerici ordinatim in capitulo et puer quidam legat leccionem de Martilogio sine *Iube domine* pronunciando primo numerum Kalendarum uel Iduum uel Nonarum, et postea etatem lune et finiatur hoc modo *Et aliorum plurimorum sanctorum martirum confessorum atque uirginum* sine *Tu autem*: et legatur ad modum leccionum ad matutinas: tunc sacerdos dicat hunc

℣. *Preciosa est in conspectu domini.*

et hanc oracionem sine *Dominus uobiscum* et sine *Oremus*:

Sancta maria mater domini: qui in trinitate perfecta.

Non sequitur *Dominus uobiscum* nec *Benedicamus domino* sed *Deus in adiutorium* iij.

Gloria patri.
Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson alternatim.
Pater noster. Et ne nos.
Et ueniat super nos. Et respice in seruos tuos et in opera tua.
Et sit splendor.

In duplicibus festis et in ceteris cum regimine chori sequitur hec oracio *Omnipotens sempiterne deus.*

In ceteris festis et profestis Or. *Dirigere et sanctificare.*
Dominus uobiscum. Benedicamus domino.

Hee preces et oraciones per totum annum in capitulo seruentur nisi a cena domini usque ad octauas pasche et nisi in die animarum.

¶ AD TERCIAM.

Y. *Nunc sancte nobis.*
A. *Iocundare.* ps. *Legem pone.*
Cap. *Hora est.*
℟. *Veni ad liberandum nos.* ℣. *Et ostende. Domine deus uirtutum.*
Gloria patri. Veni.
℣. *Timebunt gentes.*
Or. *Excita.*

Hec oracio dicitur ad omnes horas diei et tocius ebdomade.

Hoc eciam per totum annum generaliter obseruetur siue de temporali siue de aliquo sancto fiat seruicium quod semper oracio, qui dicitur ad matutinas, ad omnes horas dicetur preterquam in quatuor temporibus aduentus et nisi in dominica infra natalem et nisi in feria secunda in rogacionibus.

¶ AD SEXTAM.

Y. *Rector potens.*
A. *Ecce dominus.* ps. *Defecit.*
Cap. *Nox precessit.*
℟. *Ostende nobis.* ℣. *Et salutare. Misericordiam tuam.*
Gloria. Ostende.
℣. *Memento nostri domine in beneplacito.*

¶ AD NONAM.

Y. *Rerum deus.*
A. *Ecce uenit.* ps. *Mirabilis.*
Cap. *Sicut in die honeste.*
℟. *Super te ierusalem.* [℣.] *Et gloria. Orietur dominus.*
Gloria. Super te.
℣. *Domine deus uirtutum conuerte nos.*

Hec responsoria dicuntur per totum aduentum usque ad uigiliam Natalis domini tam in feriis quam in dominicis, et semper ab uno conuerso ad altare; in dominicis ab uno in stallo, in feriis ab uno puero ad gradum chori loco nec habitu mutato dicuntur.

¶ Et notandum quod per totum annum in dominicis antiphone que dicebantur in laudibus debent dici super horas diei sicut hac die: exceptis dominicis diebus a *Domine ne in ira* usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum domini quando de dominica agitur: eodem modo fiat in omnibus festis per annum tam trium leccionum quam nouem, nisi in die innocencium et in commemoracione beate marie et in die circumcisionis et in die pasche et per octauas et in commemoracione

beate marie et in dominicis a pascha usque ad ascensionem domini. In hiis antiphona que ad matutinas dicitur super ps. *Benedicite* dicetur ad nonam super psalmos. Unde uersus

¶ Anni prima dies pasche necnon puerorum
Sub pre. ger. nonam. saltu dempto comitantur.

Et sciendum est quod cotidie post nonam dicitur ps. *De profundis* cum hac oracione tantum *Absolue quesumus* nisi in festis et nisi per ebdomadam Natalis, pasche et pentecostes. In quadragesima uero non dicitur nisi in festis nouem leccionum.

¶ Omnibus dominicis peracta processione cum precibus consuetis et dominica oracione ad gradum chori exeat sacerdos processionaliter cum cruce et ceroferariis diacono et subdiacono ad cimiterium canonicorum: aspersa ibi aqua benedicta, dicatur ps. *De profundis* cum hac oracione *Deus cuius miseracione.*

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Sede a dextris.* ps. *Dixit dominus.*
Ant. *Fidelia.* ps. *Confitebor.*
Ant. *In mandatis.* ps. *Beatus uir.*
Ant. *Sit nomen domini.* ps. *Laudate pueri.*
Ant. *Nos qui uiuimus.* ps. *In exitu.*

Isti psalmi dicuntur omnibus dominicis diebus ad secundas uesperas quando de dominica agitur nisi a Natali usque ad *Domine ne in ira* et nisi a pascha usque ad *Deus omnium.*

Cap. *Hora est.* ℟. *Tu exurgens.*

Et dicatur ab aliquo de secunda forma pro disposicione regencium chorum nec loco nec habitu mutato: et hoc modo dicitur in omnibus dominicis per aduentum quando de dominica dicuntur uespere. In ferialibus diebus dicitur ab uno puero ad gradum chori. *Tu exurgens* &c. Chorus idem ℣. *Quia tempus miserendi eius.* Chorus *Misereberis syon. Gloria patri.* Chorus. *Tu exurgens.* Tunc sine uersiculo statim incipiatur Ymnus *Conditor.*

Hoc responsorium dicatur cotidie per aduentum preterquam in sabbatis et in festis nouem leccionum usque ad *O Sapiencia.* ℣. *Rorate celi.*

Ant. *Ne timeas.* ps. *Magnificat.* Or. *Excita.*

Ad memoriam de sancta maria. Ant. *Beata es maria.* ℣. *Egredietur uirga.* Or. *Deus qui de beate marie.*

Hic ordo memoriarum de sancta maria ad utrasque uesperas et ad matutinas seruetur per totum aduentum in festis nouem leccionum et in dominicis nisi quando Ant. *Beata es maria* dicitur super ps. *Magnificat.* Tunc ad memoriam de sancta maria Ant. *Ne timeas.*

Hoc eciam per totum annum bene obseruetur, quod quando commemoracio beate uirginis fit in crastino alicuius festi nouem leccionum uel trium cum regimine chori quod eodem die contingit in aduentu et in tempore natalis, dicatur ad memoriam de sancta maria antiphona uersiculus et oracio sicut ad secundas uesperas de temporali ut prenotatum est. Per reliquum uero tempus Ant. *Sub tuam proteccionem.* ℣. *Sancta dei genitrix.* Or. *Concede nos famulos.*

Ordo huius diei scilicet antiphonarum super psalmos ad utrasque uesperas seruetur omnibus dominicis per aduentum et a *Domine ne in ira* usque ad pascha et ab octauis trinitatis usque ad aduentum domini quando de dominica agitur. Antiphone uero super psalmos de nocturnis per aduentum tantum dicuntur.

¶ Dictis hac die uesperis de sancta maria fiant uigilie mortuorum cum missa in crastino: et dicuntur cotidie usque ad uigiliam natalis domini nisi in primis uesperis nouem leccionum: et iterum ab octauis epiphanie usque ad terciam feriam ante pascha et in illa tercia feria fiunt uigilie mortuorum cum nouem leccionibus et cum missa in crastino [nisi aliquod festum duplex impediat et tunc predictum seruicium fiat in aliqua feria precedente ipsius ebdomade que ad hoc uacauerit uidelicet in dominica uel in secunda feria] et sic compleatur seruicium mortuorum usque ad octauas pasche [nisi corpus presens forte contigerit]. Post octauas uero pasche non fiet memoria defunctorum [in conuentu] nisi presens corpus fuerit uel dies anniuersarii contigerit uel seruicium triginta dierum imperfectum fuerit usque in crastinum trinitatis: tunc enim fiunt uigilie mortuorum abhinc usque ad aduentum.

Impediuntur uigilie mortuorum per festa duplicia in primis et in secundis uesperis. In aliis eciam festis et in octauis in quibus chorus regitur in primis uesperis tantum. Fiunt autem uigilie mortuorum cum nouem psalmis et nouem leccionibus quandocunque corpus presens adest uel dies anniuersarii contigerit uel seruicium triginta dierum faciendum fuerit nisi in tempore paschali: tunc enim dicuntur tres antiphone tres psalmi tres lecciones tantum. Per reliquum uero tempus tocius anni quandocunque fiunt uigilie mortuorum dicentur cum sola antiphona ad uesperas scilicet *Placebo* et cum sola antiphona ad matutinas scilicet *Dirige*; et cum nouem psalmis et tribus leccionibus et cum una sola antiphona in laudibus scilicet *Exultabunt*: et tunc semper ante lecciones dicitur iste uersiculus *Complaceat tibi domine ut eruas me. Domine ad adiuuandum me respice:* et dicuntur tales uigilie sine nota. Lecciones alternatim dicuntur, scilicet prima leccio ex parte chori cum † uno ab una parte: secunda leccio cum † uno ex altera parte a consimili: tercia leccio ut prima. Similiter quando nouem lecciones dicuntur, tunc prima turba leccionum dicetur ex parte chori in stallo, secunda turba ex altera parte, tercia turba

ut supra et uersiculi ante lecciones et ante *Magnificat* et *Benedictus* dicentur ab aliquo in stallo. Item quando fiunt uigilie mortuorum cum nota scilicet cum nouem leccionibus et nouem psalmis, tunc ultimus uersus sit loco antiphone. Quando uero laudes mortuorum non sequuntur continuo non dicitur uersiculus ante laudes, sed dicto responsorio statim dicetur *Kyrieleyson Christeleyson Kyrieleyson Pater noster* cum precibus mortuorum et cum psalmo *Exaltabo te* et cum oracionibus consuetis: et tunc post laudes dicetur iste psalmus *Uoce mea ad dominum clamaui* cum oracionibus que dicuntur ad *Placebo*. Hoc semper fit quando laudes non sequuntur continue.

Item quando uigilie mortuorum fiunt cum una antiphona et nouem psalmis et tribus leccionibus, tunc in omni feria tercia et sexta per totum annum sit tercium ℟. *Libera me domine de uiis inferni.* ℣. *Clamantes.*

¶ Post octauas pasche in quacunque feria inchoetur seruicium mortuorum incipiatur ad primum nocturnum et compleantur duo sequentes nocturni in eadem ebdomada si fieri poterit; si autem fieri poterit siue non, deinceps non seruetur ordo nocturnorum sed feriarum quod in aliis temporibus anni obseruetur. Preterea in paschali tempore tercium ℟. erit *Libera me domine de morte eterna.* In aliis uero temporibus dicuntur responsoria secundum ordinem ystoriarum: ita tamen quod quando lecciones tercii nocturni dicuntur ad uigiliam trium leccionum, semper, ut dictum, sit tercium ℟. *Libera me domine de uiis.* In uigiliis nouem leccionum ultimum ℟. scilicet *Libera me domine de morte* dicitur cum tribus uersibus scilicet *Dies illa*, *Quid ergo*, *Nunc christe te petimus.*

¶ Commendacio cotidiana.

A. *Requiem.* ps. *Beati immaculati* usque *Ad dominum cum tribularer.* Dicto *Pater noster* sine *Et ne nos*, dicatur psalmus *Domine probasti* sine *Gloria patri.*

℣. *Requiem eternam.*	*A porta inferi.*
Credo uidere.	*Requiescant in pace.*
Domine exaudi.	*Dominus uobiscum.*

Or. *Tibi domine.*

Et tunc dicantur secundo loco oraciones speciales si sit anniuersarium uel seruicium triginta dierum, et tercio loco tacente executore dicat unusquisque per se priuatim oracionem *Deus qui nos patrem et matrem.* Finita hac oracione executor officii iterum uocem exaltans ut prius concludat cum oracione communi pro omnibus fidelibus defunctis: et quando commendacio dicitur in capitulo nulla sequitur oracio sed dicto psalmo *Domine probasti* statim incipiatur missa: et ad illam missam dicantur oraciones que ad commendacionem illo die dici deberent. De oracionibus et ceteris ad uigilias mortuorum spectantibus require die animarum.

FERIA SECUNDA IN ADUENTU.

Inv. *Regem uenturum.* ps. *Uenite.*

Et dicetur ab uno de secunda forma in stallo uertendo se ad altare loco nec habitu mutato: et sic in omnibus feriis. Istud inuitatorium dicitur cotidie per aduentum in profestis diebus usque ad uigiliam natalis domini nisi in ieiuniis quatuor temporum.

Y. *Uerbum supernum.*

Ant. *Dominus defensor.* ps. *Dominus illuminacio.*

et cetere antiphone feriales cum nocturnis sicut notantur in feriis post *Domine ne in ira.* ℣. *Ex syon species.*

¶ Et sciendum est quod omni die dominica per annum quando de dominica agitur et qualibet feria siue de feria agatur siue de festo trium leccionum, sine *Te deum laudamus* [semper] ad matutinas dicitur nocturnum nisi in paschali tempore et nisi in octauis sancti andree et in commemoracione beate marie et sancti loci per aduentum. Lecciones de ysaia legantur per totum aduentum in profestis diebus nisi in hiis in quibus dicitur exposicio.

℟. *Aspiciebam.* ℟. *Missus est.* ℟. *Aue maria.*

℣. *Emitte agnum domine.*

[et dicitur hic uersiculus ante laudes cotidie usque natalem domini quando de temporali agitur.]

IN LAUDIBUS.

Ant. *Miserere.* ps. Ipsum: et cetere antiphone et psalmi feriales.

Cap. *Ecce dies ueniunt.*

Y. *Vox clara.* ℣. *Vox clamantis.*

Ant. *Angelus domini.* ps. *Benedictus.* Terminatur antiphona cum neupmate.

Sequitur alternatim

Kyrieleyson iij. *Christeleyson* iij. *Kyrieleyson* iij.

Pater noster.	*Et ne nos.*
Ego dixi.	*Conuertere domine.*
Fiat misericordia tua.	*Sacerdotes tui.*
Domine saluum fac.	*Saluos fac seruos.*
Saluum fac populum.	*Domine fiat pax.*
Oremus pro fidelibus.	*Exaudi domine uocem.*

ps. *Miserere* cum *Gloria patri.*

Exurge domine.	*Domine deus uirtutum.*
Domine exaudi.	*Dominus uobiscum.*

Hee preces non mutantur quando preces dicuntur ad matutinas ad terciam sextam nonam et ad uesperas. Or. *Excita quesumus.*

Memoria de sancta maria. Ant. *Sanctus spiritus.*

℣. *Egredietur uirga.* Or. *Deus qui de beate marie.*

Memoria de omnibus sanctis. Ant. *Ecce dominus ueniet.* ℣. *Ecce apparebit.* Or. *Conscientias nostras.*

¶ Quocienscunque consuete memorie fiunt scilicet de omnibus sanctis et de sancta maria potest fieri memoria de sancto loci que precedet memoriam de omnibus sanctis, et per ebdomadam fit plenum seruicium de illo ubi conuenienter fieri potest, eo modo quo de beata maria, nisi quod plenum seruicium beate marie reseruatur principaliter ad sabbatum cum uacauerit uel alibi suo loco dicetur.

In ferialibus diebus quando ad horas preces dicuntur chorus prostratus esse debet ex quo inchoatur *Kyrieleyson* usque *Per dominum nostrum* post oracionem. Solus sacerdos de prostracione se erigit cum dicitur *Exurge domine* osculando formam.

Ad matutinas chorus debet esse prostratus dum *Pater noster* dicitur ante lecciones quousque dixerit *Et ne nos.* In laudibus sicut ad uesperas. Ad quamlibet missam que de feria dicitur nisi in paschali tempore post *Sanctus* usque *Per omnia* ante *Agnus dei.* Preterea in quadragesima in incepcione cuiuslibet hore fit genufleccio. Prostratus debet eciam esse chorus in omni feria quando de feria agitur extra paschale tempus. In uigilia mortuorum ad *Placebo* ex quo dicitur *Kyrieleyson* donec ultima oracio dicatur: ad *Dirige* dum oracio dominica dicitur ante lecciones quousque dixerit *Et ne nos*: post *Benedictus* eodem modo quo post *Magnificat* ad *Placebo.*

¶ AD PRIMAM.

A. *Ueni domine.* ps. *Deus in nomine.* [*Beati immaculati.*]

Ant. *Gloria tibi.* ps. *Quicunque uult.*

In hac feria et in singulis feriis per annum quando de feria agitur antiphona super *Quicunque uult* dicitur de uno de secunda forma.

Cap. *Pacem et ueritatem.*

℟. *Jesu christe*, cum uersu sicut in dominica precedenti, et precibus usque *Fiat misericordia*: tunc statim sequatur *Exaudi domine uocem.* ps. *Miserere* &c.: sicut ad matutinas prenotatum est usque ad oracionem.

Or. *Domine sancte pater* &c. sicut in dominica precedente.

AD TERCIAM.

Ant. *Tuam domine.* ps. *Legem pone.*

Cap. *Qui uenturus est.*

℟. *Veni ad liberandum.* ℣. *Et ostende.*

℣. *Timebunt gentes.*

Et sic ad omnes horas dicentur responsoria et uersiculi sicut in dominica precedente nisi quod in dominica dicuntur in secunda forma et in feriis in prima forma. Preces ad horas sicut ad matutinas dicuntur cum oracione dominicali.

Cotidie per aduentum dicatur sexta ante missam nisi in dominicis et in festiuis diebus.

AD SEXTAM.

Ant. *In tuo aduentu.* ps. *Defecit.*

Cap. *Prope est.*

AD NONAM.

Ant. *Veni domine.* ps. *Mirabilia.*

Cap. *Venite ascendamus.*

Hee antiphone et capitula responsoria et versiculi dicantur ad omnes horas in profestis diebus usque ad uigiliam natalis domini et preces ut supra.

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Inclinauit.* ps. *Dilexi.*

Et cetere antiphone feriales cum suis psalmis.

Cap. *In diebus illis.*

Hoc capitulum dicetur cotidie ad uesperas per aduentum nisi in sabbato et dominicis diebus et festis sanctorum.

℟. *Tu exurgens.*

Hoc responsorium ab uno dicitur ad gradum chori et modo quo dicuntur responsoria super horas.

Y. *Conditor.* ℣. *Rorate.*

Ant. *Ierusalem.* ps. *Magnificat.*

Preces sicut ad matutinas.

Or. *Excita quesumus.*

Memoria de sancta maria.

Ant. *Ne timeas.* ℣. *Egredietur uirga.* Or. *Deus qui de beate marie.*

Memoria de omnibus sanctis. Ant. *Ecce dominus ueniet.* ℣. *Ecce apparebit dominus.* Or. *Consciencias.*

Hic ordo memoriarum obseruetur cotidie ad uesperas et ad matutinas in profestis diebus usque ad uigiliam natalis domini [eciam in octauis sancti andree apostoli] nisi quod antiphona *Aue maria* dicetur ad primum *O* ubicunque incipiatur, et nulla tunc memoria fiat de omnibus sanctis. Hic ordo capitulorum responsoriorum ymnorum et uersiculorum seruetur per totum aduentum in profestis diebus usque ad uigiliam natalis domini ad uesperas et ad matutinas et ad horas nisi in ieiunio quatuor temporum : tunc enim dicitur oracio de ieiunio.

FERIA TERCIA.... FERIA QUARTA....

Si aliquod festum simplex nouem leccionum in feria euenerit semper memoria de aduentu fiat ad utrasque uesperas et ad matutinas et nihilominus obseruetur ordo responsoriorum dominicalis historie ita tamen quod responsoria ferialia non omittantur : et si tot ferie per ebdomadam uacauerint quod responsoria de tercio nocturno dominicalis historie debeant cantari tunc ibi dicantur responsoria ferialia. Hoc eciam generale sit per totum annum.

[Si aliquod festum sanctorum in aliqua predictarum feriarum contigerit unde seruicium fieri debeat, deinceps non seruetur ordo feriarum in leccionibus legendis et in uersibus et psalmis cantandis in feriis subsequentibus sed seruetur ordo uersiculorum leccionum et responsoriorum ita tamen quod responsoria ferialia non omittantur et semper si tot ferie uacauerint per ebdomadam quod responsoria de tercio nocturno historie dominicalis cantentur tunc ibi dicantur responsoria ferialia : si autem tres ferie in una ebdomada non uacauerint tunc in secundo nocturno quando de feria agitur uel in primo nocturno nisi una sola feria per ebdomadam ad hoc uacauerit dicantur responsoria ferialia : quod per totum annum obseruetur quando responsoria de istoria dominicali per ebdomadam cantantur tantum. Tamen per estatem non dicitur nisi unum solum responsorium feriale per ebdomadam quando istoria duratura fuerit : si uero duratura non fuerit omnia responsoria ferialia si necesse fuerit in una feria ad matutinas dicantur.]

FERIA QUINTA.... FERIA SEXTA....

Hac die uespere erunt de sancta maria nisi impedimentum euenerit et fiet memoria de aduentu cum Ant. *Ex egypto.* ℣. *Rorate.* Oracio ut supra. Hic ordo de predictis feriis scilicet de antiphonis et psalmis ad matutinas et ad uesperas tam ad nocturnum quam in laudibus seruetur per totum annum quando de feriis agitur extra tempus paschale.

¶ SABBATO AD MATUTINAS.

Memoria de aduentu. Ant. *Syon noli.* Per totum aduentum fit memoria de aduentu de quocunque sancto contigerit seruicium.

De sancta maria. Cap. *Ecce uirgo.* Nullum responsorium.

Y. *Aue maris stella.* ℣. *Egredietur uirga.*

Ant. *Ne timeas.* ps. *Magnificat.* Or. *Deus qui de beate.*

Memoria de aduentu ut supra.

Completorium de aduentu non mutatur nisi quod in fine ymni dicitur *Gloria tibi domine.*

¶ Statutum est in ecclesia Sarum quod commemoracio beate marie fiet cum regimine chori per totum annum quando de ea fit plenum seruicium et semper ad primas uesperas dicitur [una] antiphona super psalmos feriales, In aduentu Ant. *Prophete predicauerunt*; In ceteris anni temporibus Ant. *Post partum.*

Nunquam cum dicitur responsorium ulla fiat memoria nisi de aduentu et nisi aliquod festum trium leccionum eo die contigerit quo fit eius commemoracio: nec *Placebo* nec *Dirige* nisi pro corpore presenti. Cum commemoracio beate marie fit alia feria quam in sabbato tunc ad secundas uesperas dicetur *Placebo* et *Dirige* nisi in crastinum † sequatur festum nouem leccionum. Fiet autem plenum seruicium de sancta maria in conuentu per totum annum singulis ebdomadis semel nisi in tercia ebdomada aduentus. In quarta eciam ebdomada si dies natalis domini feriam terciam excesserit tunc in aliqua precedencium feriarum fiat predictum seruicium. Similiter fit plenum seruicium in ebdomada semel ab octauis epiphanie usque ad quinquagesimam et ab octauis pasche usque ad dominicam ante ascensionem et *a festo* trinitatis usque ad aduentum domini. Solet autem hoc seruicium fieri in sabbato si a festo nouem leccionum [uel trium leccionum cum regimine chori] uel tali festo quod habeat propria responsoria uel proprias laudes uacauerit, et nisi in sabbatis quatuor temporum et in uigiliis sanctorum. Sin autem fiat predictum seruicium in aliqua feria ebdomade ubi conueniencius fieri poterit.

¶ Et sciendum quod propria responsoria post natalem domini scilicet *Misericordiam et iudicium* et responsoria post pascha scilicet *Dicant nunc* et psalmi proprii qui ibidem notantur in sabbatis non dicantur, sed totum seruicium fiet de sancta maria. Antiquitus uero solebant dici quia tunc temporis nihil fiebat de sancta maria in hiis sabbatis. Si autem in predictis temporibus in quibus singulis ebdomadis fieri debet plenum seruicium de sancta maria aliqua ebdomada euenerit que in festis sanctorum tota fuerit occupata et in sabbato propter predicta impedimenta fieri non poterit tunc in aliqua precedenti feria ubi conueniencius fieri poterit ut predictum est fiat, et ad uesperas et ad matutinas fiat memoria de sancto qui eadem feria contingit euenire, ita tamen quod illud festum quod minus est in qualitate seruicii omittatur.

¶ Per tocius anni spacium singulis diebus solent dici in conuentu uespere et matutine de sancta maria nisi in duplicibus festis in quibus nec ad primas uesperas nec ad matutinas nec ad secundas uesperas fit memoracio † in conuentu sed extra semper: et nisi a matutinis uigilie natalis domini usque ad matutinas octaue beati stephani et nisi in uigilia epiphanie et nisi a tercia feria ante pascha usque ad matutinas in crastino octauarum eiusdem et nisi per octauas pentecostes. Cetere uero

hore nunquam in choro dicuntur scilicet prima tercia sexta et nona et completorium nisi quando de ea fit plenum seruicium.

¶ AD MATUTINAS.

Inuitatorium dicitur ab illis duobus qui chorum regunt.

Inv. *In honore.*

Hoc inuitatorium dicitur per totum annum quando de commemoracione eius fit plenum seruicium: in tempore uero paschali dicitur cum *Alleluya.* ps. *Uenite.*

Y. *Quem terra.*

Ant. *Benedicta tu.* ps. *Domine dominus noster.*
Ant. *Sicut mirrha.* ps. *Celi enarrant.*
Ant. *Speciosa.* ps. *Domini est terra.*
Ant. *Specie tua.* ps. *Eructauit.*
Ant. *Adiuuabit.* ps. *Deus noster.*
Ant. *Sicut letancium.* ps. *Fundamenta.*
Ant. *Gaude.* ps. *Cantate* i.
Ant. *Dignare.* ps. *Dominus regnauit exultet.*
Ant. *Rorate.* ps. *Cantate* ii.

Isti psalmi cum predictis antiphonis dicuntur per totum annum quando plenum seruicium fit de sancta maria excepta ultima antiphona que tantum per aduentum dicitur. In aliis uero temporibus per annum super ultimum psalmum dicitur Ant. *Post partum* et nisi in paschali tempore: tunc enim dicuntur tres psalmi tantum sub una antiphona secundum ordinem nocturnorum.

℣. *Egredietur uirga.*

Lec. i. *Missus est.*

Responsoria ut supra in cotidiano eius seruicio.

℣. *Ora pro nobis.*

IN LAUDIBUS.

Ant. *Prophete predicauerunt.* Cap. *Ecce uirgo.*
Y. *O gloriosa.* ℣. *Elegit eam.*
Ant. *Spiritus sanctus.* ps. *Benedictus.*
Memoria de aduentu Ant. *Syon noli.*

AD PRIMAM.

Ant. *Prophete.* ps. *Deus in nomine.* ps. *Beati immaculati.*
Ant. *Te iure.* ps. *Quicunque uult.*

AD TERCIAM.

Cap. *Ecce uirgo.*

AD SEXTAM.

Cap. *Egredietur uirga.*

AD NONAM.

Cap. *Non secundum uisionem* usque post *mansuetis terre.*

Cetera ad horas scilicet antiphone responsoria et uersiculi sicut in cotidiano seruicio cum psalmis de die.

DOMINICA SECUNDA IN ADUENTU....

[Cum uero fuerint uespere de aliquo sancto hac die, tunc ad memoriam de sancta maria dicatur Ant. *Aue maria.* Cotidie per ebdomadam quando de feria agitur dicuntur uersiculi et responsoria secundum ordinem nocturnorum dominicalis historie: ita tamen quod responsorium feriale erit tercium quando responsoria de tercio nocturno dicentur si tot uacauerint: sin autem fit in secundo uel in primo nocturno.]

FERIA SECUNDA.... TERCIA.... QUARTA.... QUINTA.... SEXTA.... SABBATO.

AD MATUTINAS Ant. *Leuabit dominus.* ps. *Benedictus.*

Hoc sabbato fiet seruicium de sancta maria ut in precedenti sabbato si poterit propter predicta impedimenta et tunc precedens antiphona dicatur ad memoriam.

DOMINICA TERCIA....

¶ AD (SECUNDAS) UESPERAS....

Cap. *Sic uos.*

[Usque incepcionem *O sapiencia* dicitur ℟. *Tu exurgens*: deinceps uero dicitur ℟. *Festina ne tardaueris.* Y. *Conditor.* ℣. *Rorate celi.*]

....

FERIA SECUNDA.... TERCIA.... FERIA QUARTA.

Inv. *Prope est.* ps. *Venite.* Y. *Verbum supernum.*

Ant. *Auertet* et cetere antiphone feriales cum suis psalmis.

℣. *Egredietur dominus.*

¶ Tunc procedat diaconus et subdiaconus in albis cum ceroferariis, spirula in manu diaconi et textus in manu subdiaconi deferatur: incensato prius altari a diacono, eant ad locum ubi lecciones solito more leguntur ad matutinas et ibi legat diaconus exposicionem euangelii secundum Lucam *Missus est.*

Ad has matutinas non prosternant se clerici propter pronunciacionem euangelii: et hoc generaliter per totum annum teneatur, quod quando ad matutinas dicitur exposicio, tunc ante lecciones non debet fieri prostracio, nec preces ad matutinas sicut in ceteris horis ferialibus....

IN LAUDIBUS....

Or. *Presta quesumus.*

Hec oracio dicitur ad matutinas tantum: ad alias horas dicitur oracio dominicalis. Preces non dicuntur hic scilicet ad matutinas, tamen ad ceteras horas dicuntur preces sicut in ceteris feriis.

Similiter fit sexta feria et sabbato propter pronunciacionem euangelii.

Memoria de sancta maria et de omnibus sanctis sicut in aliis feriis et matutine de sancta maria dicuntur hac die et usque ad uigiliam natalis domini in conuentu.

....

FERIA QUINTA.... SEXTA.... SABBATO....

[Si aliquod festum nouem leccionum in aliqua feriarum istius ebdomade contigerit nihilominus ordo feriarum de laudibus et antiphonis super *Benedictus* et *Magnificat* seruabitur in sequenti feria, et tunc antiphone super laudes et propria responsoria illius ferie scilicet qua festum contigerit in illo anno non dicuntur: uersiculi tamen ante lecciones per ordinem dicuntur.]

DOMINICA QUARTA....

[Cotidie per ebdomadam dicuntur uersiculi et responsoria secundum ordinem nocturnorum historie dominicalis usque ad uigiliam natalis domini quando de feria agitur.]

FERIA SECUNDA....

AD UESPERAS. Ant. *O.* ps. *Magnificat.*

Oracio dominicalis dicatur ad omnes horas usque ad uigiliam natalis domini.

¶ Si uigilia sancti Thome in dominica uel feria quarta uel sabbato quatuor temporum contigerit, nihil de uigilia nisi memoria ad missam tantum. Sed quacunque alia feria contigerit fiat missa de uigilia. Si uero dies sancti thome in dominica euenerit, differatur festum usque in crastinum.

Si autem dies sancti Thome in quarta feria uel sexta uel in sabbato contigerit, nihil de ieiunio nisi memoria ad matutinas, sed post missam de apostolo dicitur missa de ieiunio utraque ad principale altare.

FERIA TERCIA.... QUARTA.... QUINTA.... FERIA SEXTA....

Septimo [decimo] Kal. Jan. incipies Ant. *O Sapiencia* et tunc dicetur ad uesperas hoc ℟. *Festina,* nisi in sabbato quarte dominice: tunc

dicitur responsorium de historia dominicali scilicet *Non auferetur.* [Si forte in sabbato inchoetur tunc dicitur ℟. *Qui uenturus.*] ℣. *Conditor.* ℣. *Rorate.* Ant. *O.* ps. *Magnificat.*

Nulle preces dicuntur ad uesperas ad istud primum *O.* Memoria de sancta maria tantum. Ant. *Aue maria.* ℣. *Egredietur.* Or. *Deus qui de beate.*

Nulla memoria fiat de omnibus sanctis ad has uesperas sed abhinc cotidie usque ad uigiliam Natalis Domini quando de feria agitur.

Ant. *O Adonay.* Memoria de sancta maria, Ant. *Ne timeas.*

Ant. *O radix.* Ant. *O oriens.* Ant. *O rex.* Ant. *O emmanuel.* Ant. *O uirgo.* Ant. *O thoma.* Hec Ant. *O Thoma* dicetur ad utrasque uesperas de apostolo et memoria de aduentu.

¶ Ad matutinas die S. Thome memoria de aduentu Ant. *Nolite timere*: sed quando festum apostoli differtur in secundam feriam, tunc Ant. *Nolite timere* omnino pretermittatur et Ant. *Dicit dominus* ad memoriam de aduentu dicetur.

IN VIGILIA NATALIS DOMINI.

AD MATUTINAS.

Inv. *Hodie scietis.* Et dicetur ab uno in stallo et ad altare converso, loco nec habitu mutato.

. . . .

Si uigilia natalis domini in sabbato contigerit tunc dicetur super ps. *Audite celi*, Ant. *Expectetur.* Quacunque uero alia feria contigerit dicetur super hunc locum Ant. *Propter Syon.* Ant. *Crastina.* ps. *Laudate.*

¶ Si hec vigilia in dominica euenerit dicentur in laudibus psalmi qui in dominica huius temporis dici solent.

. . . .

Non dicantur matutine de sancta maria nec memoria sed de omnibus sanctis tantum fit memoria cum hac Ant. *Ecce dominus ueniet.* ℣. *Ecce apparebit.* Or. *Consciencias.*

Non dicantur preces nec fiat genufleccio ad matutinas nec ad alias horas. [nec ps. *Ad te leuaui* nec abhinc usque ad incepcionem historie *Domine ne in ira.*]

AD PRIMAM . . . .

Iidem psalmi dicentur ad primam eciam si uigilia die dominica euenerit, et tunc super ps. *Quicunque uult*, Ant. *Te iure.* ℟. *Jesu Christe* cum *Alleluya* dicetur et sic cotidie cum *Alleluya* usque ad octauas Epiphanie. ℣. *Qui sedes.* Hoc generale sit per totum annum quod quociens procedit cum *Alleluya* responsoria super horas sequuntur cum *Alleluya* et econtra. Si non fuerit dominica, dicatur cantus ferialis et eciam in uigilia epiphanie.

AD TERCIAM....

[Sciendum est quod omnes responsiones uersiculorum sine *Alleluya* dicantur per totum annum extra tempus paschale nisi post uersiculum *Uerbum caro* et post uersiculum *Dominus regnauit* in dominicis.]

¶ Si hec uigilia in sabbato contigerit, ieiunia quattuor temporum non in ipsa ebdomada sed in precedenti erunt; si autem hec uigilia in dominica euenerit inuitatorium erit de uigilia. Deinde usque ad euangelium totum de dominica. Exposicio de uigilia et cetera omnia ad matutinas de uigilia; et post primam collectam, que erit de uigilia, memoria de dominica tantum. [Non dicitur memoria de sancta maria nec matutine de ea in conuentu neque memoria de omnibus sanctis.] Antiphone capitula responsoria et uersiculi per omnes horas erunt de uigilia, et missa dominicalis in capitulo dicetur et missa de uigilia in choro ad autenticum altare.

¶ AD UESPERAS....

Antiphone in superiore gradu discurrant.

....

Hac die et in ceteris principalibus diebus per annum, que ex sua mera dignitate processionem habent quacunque feria contigerint, dicitur capitulum in capa serica.

℟. *Judea et ierusalem.*

Et dicatur a quattuor de superiori gradu in capis sericis.

℣. *Constantes estote. Cras. Gloria. Et dominus.*

Y. *Ueni redemptor omnium* †.

Hunc ymnum et ceteros ad matutinas et ad uesperas in principalibus festis incipiat principalis rector chori cum suo collaterali. Non dicatur in fine huius ymni nec ad completorium *Gloria tibi domine* sed *Deo patri.*

℣. *Tanquam sponsus.* Et dicatur a duobus pueris in superpelliceis.

A. *Dum ortus.*

Ab excellenciori persona incipiatur et principales rectores prosequantur cum choro, canendo totam antiphonam antequam intonetur psalmus. Duo rectores chori simul psalmum intonent: et hoc generale est per totum annum quando quattuor rectores habentur. Post intonacionem uero super ps. *Magnificat* procedat officii executor cum alio sacerdote post illum excellenciorem in capis sericis ad thurificandum altare cum duo thuribulariis quibus ministrabunt duo pueri. Deinde procedant ad cetera altaria, excellencior in partem orientalem, secundarius in partem occidentalem. Quibus thurificatis ambo conueniant ad ostium presbiterii australe et simul intrent et thurificent episcopum in sua sede si presens est. Deinde inferior thurificet superiorem ante gradum chori: sic fit in omnibus festis duplicibus maioribus in quibus ad primas uesperas antiphona super

Magnificat tota cantabitur ante psalmi intonacionem; et omnia altaria ecclesie incensabuntur: et in hiis fit processio ante missam in quacunque feria contigerint: scilicet primus dies natalis domini, Dies epyphanie, Purificacio beate marie, Dies ascensionis domini, Primus dies pentecostes, Dies sancte trinitatis, [Dies de corpore christi,] Dies assumpcionis et Natiuitatis beate marie. Dies reliquiarum, Dies omnium sanctorum, festum dedicationis et festum sancti loci.

Or. *Deus qui nos redempcionis.*

¶ Et sciendum quod in omnibus uigiliis festorum siue de temporali siue de festis sanctorum semper ad primas uesperas dicitur oracio de uigilia, nisi festum differatur et nisi in uigilia sancti Thome et sancti Jacobi et sancti Bartholomei. In hiis uigiliis et festis que differuntur, dicitur ad primas uesperas oracio de die.

Rectores chori dicant *Benedicamus* sollempniter.

¶ AD COMPLETORIUM.

Non erunt rectores in capis sericis nec regitur chorus sicut ad matutinas et ad uesperas. Ant. *Estote parati*: incipiatur in superiori gradu: ps. *Cum inuocarem* et ceteri psalmi. Cap. *Tu in nobis.*

Y. *Saluator mundi domine* cum cantu de *Veni creator*: et sic dicatur per totum annum, ubicunque locum habet scilicet cum predicto cantu.

Dicitur hic ymnus *Saluator* abhinc usque ad octauam Epiphanie et in ipsis octauis et in omnibus duplicibus festis per annum, excepto quadragesimali tempore et paschali, et excepto die pentecostes cum tribus diebus sequentibus. Idem uero ymnus dicetur per octauas assumpcionis et natiuitatis beate marie, et in diebus ebdomade pentecostes qui festa duplicia non sunt. ℣. *Custodi nos domine.*

Et dicatur ab uno siue fuerit duplex festum siue non.

Ant. *Vigilate.* In superiori gradu incipiatur ps. *Nunc dimittis.*

Preces ut supra in ceteris diebus &c.

DIE NATALIS DOMINI.

AD MATUTINAS.

Inuit. *Christus natus est*; et totum percantetur ab hiis quatuor qui chorum regunt antequam dicatur psalmus *Uenite*, et totum iterum a choro repetatur. Y. *Christe redemptor.*

Hic primum dicitur *Gloria tibi domine*, et sic in fine omnium ymnorum eiusdem metri usque in crastinum purificacionis beate marie nisi in ymno *Deus creator* et in commemoracionibus et in omnibus festis beate marie sed non in die epiphanie nec per octauas.

[Dicitur eciam Y. *Saluator mundi* cum ℣. *Gloria tibi domine* in fine ymni in die de corpore christi et per octabas eiusdem quando de sancto fit seruicium nisi in Y. *Verbum supernum prodiens.*]

¶ In primo nocturno.

Ant. *Dominus dixit.* ps. *Quare fremuerunt.*

Principalis rector cum suo collaterali psalmos ex parte chori simul intonent. Secundarius rector cum suo collaterali ex parte sua eodem modo. Primam antiphonam querat principalis rector a cantore et imponat eam pro disposicione tabulam componentis. Secundam antiphonam secundus rector eodem modo: et sic omnes antiphone imponentur.

Ant. *Tanquam sponsus.* ps. *Celi enarrant.*

Ant. *Diffusa est.* ps. *Eructauit.*

In singulis nocturnis post ultimum uersum ultimi psalmi stare debet chorus ad altare conuersus donec inchoetur leccio prima.

Sequens in psalmodizando alternatim stare et sedere prout in consuetudinario pleniter habetur de sessione et stacione et ad altare conuersione.

℣. *Tanquam sponsus.* ℟. *Procedens de thalamo suo*, sine *Alleluya.*

Omnes uersiculi a duobus pueris ad gradum chori hinc inde dicantur, quod in omnibus festis duplicibus obseruetur.

Leccio prima. *Primo tempore.*

et finiantur† cum *Hec dicit dominus deus* *[*conuertimini ad me et salui eritis.*

Non dicitur *Hodierna die nasci dignatus es* secundum usum Sarum.]*

Lecciones ita gradatim ascendendo legantur ut primam et secundam legant duo canonici de secunda forma: terciam canonicus de superiori gradu; et sic semper ascendendo ita quod extremam legat excellencior, et tres ultime lecciones legantur in capis sericis. Item leguntur lecciones in capis sericis in die pasche in die ascensionis et in die pentecostes.

℟. *Hodie nobis.* Quinque autem pueri stantes in eminenciori loco supra auctenticum altare in superpelliceis cum amictis† albis et cereis illuminatis cantent hunc uersum *Gloria in excelsis.*

Primum et secundum responsorium a duobus de secunda forma, tercium responsorium a tribus de secunda forma, sextum responsorium a tribus de superiori gradu: et ita ascendant responsoria gradatim quod ultimum responsorium dicant tres excellenciores qui non legerint.

Interim in singulis nocturnis ad secundam quintam et octauam leccionem incensatur altare principale tantum ab aliquo sacerdote in capa serica ex utraque parte chori uicissim assumpto. Chorus ab uno solo puero incensatur.

Secundum ℟. *Hodie*, ℣. *Illuxit*†. ℟. *Descendit.*

Hec prosa cum duobus sequentibus non cantentur ad matutinas sed ad processionem huius diei a tribus de superiori gradu cum uersu et *Gloria patri.*

Prosa *Felix maria. Fabrice.* ℣. *Tanquam sponsus.*

Prosa *Familiam custodi. Fabrice. Gloria patri. Fabrice.*

Prosa *Te laudant alme rex. Fabrice.*

Prose aliquando a choro aliquando a clero ad hoc deputato per cantorem dicuntur.

. . . .

Medie lecciones de sermone leonis pape et finiantur cum *Tu autem domine.*

℟. *Quem uidistis.* ℣. *Secundum.*

Iste uersus dicatur hac die tantum. Alius ℣. *Dicite.*

℟. *O magnum.* ℣. *Domine audiui.*

℟. *Te laudant angeli.* ℣. *Ipsum genuisti.* Idem uersus aliter dicitur tamen simpliciter. *Ut benedicta. Gloria. Ut benedicta.*

. . . .

℟. (9.) *Uerbum caro.* ℣. *Principio*†. *Cuius gloriam.*

Hec prosa non dicatur in hoc festo sed in die circumcisionis ad processionem et hoc tantum est quando in dominica contingit.

Prosa *Quem ethera et terra. Plenum gracie.*

Interim diaconus solempni apparatu se induat et procedat ad thurificandum medium altaris tantum, et sic precedentibus thuribulario ceroferariis et subdiacono sicut ad missam, accepta benediccione ab officii executore procedat ad cantandum genealogiam domini sic:—

Inicium sancti euangelii secundum Matheum, precedente *Dominus uobiscum. Liber generacionis* et cetera.

Cantato euangelio principalis sacerdos in capa serica loco non mutato incipiat *Te deum.* Postea idem cum suo secundario sacerdote cum thure in ipsis thuribulis a principali sacerdote imposito altare principale thurificent modo predicto: cetera uero altaria non.

¶ Sciendum est autem quod per totum annum ad matutinas dicitur *Te deum*, nisi per aduentum et nisi a septuagesima usque ad pascha, et nisi in feriis quando de feria agitur et nisi in festis trium leccionum que fiunt in uigiliis et quatuor temporibus, preter in uigilia epiphanie quando in dominica contingit, et nisi in quatuor temporibus ebdomade pentecostes, uidelicet feria sexta et sabbato; et exceptis quibusdam festis trium leccionum hiis scilicet:—mense Maii sancte petronille quando extra octauas trinitatis euenerit. In Septembre sancti bertini abbatis. Eodem mense sancte Tecle uirginis. In octobri sancti romani: unde uersus

Romanus Tecla Bertinus cum Petronilla
Hii cum nocturno dant sua festa coli.

¶ Finito *Te deum* statim rectores chori primam missam incipiant scilicet *Dominus dixit.*

Finita missa sacerdos antequam ab altari recedat dicat uersiculum *Uerbum caro factum est*: responsio cum *alleluya.*

Si episcopus celebrauerit executor officii suo loco dicat eundem uersum in choro scilicet in sua sede et *Deus in adiutorium*: et Laudes sequuntur.

Antiphone IN LAUDIBUS in superiori gradu discurrant.

. . . .

Ant. *Gloria in excelsis.*

Hec antiphona non dicitur tota ante psalmi intonacionem sicut ad uesperas nec incensetur aliquod altare nisi principale tantum nec aliquo die per annum ad matutinas nec ad secundas uesperas.

Or. *Concede quesumus.*

Duo clerici de superiori gradu dicant loco *Benedicamus* ℣. *Verbum patris* ad gradum ex parte una. Alii duo de superiori ex altera ℣. *Refulgens.*

Ad consummacionem tocius incarnacionis misterii fiat memoria de sancta maria. Ant. *Ecce completa sunt.* ℣. *Post partum.* Or. *Deus qui salutis eterne.*

Duo pueri dicant *Benedicamus* *[sine]* *alleluya.*

¶ Hiis peractis in summo mane incipiatur missa *Lux fulgebit.*

¶ AD PRIMAM.

Ant. *Quem uidistis* ps. *Deus in nomine.* Ista antiphona super psalmum dicetur in superiori gradu et hoc in omnibus festis principalibus per annum obseruetur et antiphona super *Quicunque uult* in superiori gradu, tamen a secundo excellenciore.

Et nota quod ubicunque antiphona super *Quicunque uult* incipiatur, psalmus tamen a parte chori intonetur.

℟. *Iesu Christe* cum *alleluya.* ℣. *Qui de uirgine.*

Hic uersus dicitur quotidie usque in crastinum purificacionis nisi in die epiphanie et per octauas et *in commemoracionibus*.

[Dicitur eciam in omnibus festis beate marie et in commemoracionibus eiusdem per totum annum et in festo de corpore christi et per octauas quando de octauis agitur.]

℣. *Exurge domine.*

Hoc responsorium *Iesu Christe* dicitur ab uno solo de superiore gradu loco non mutato nec habitu sicut in omnibus principalibus festis. In ceteris uero festis cum regimine chori antiphona super psalmos ad primam dicitur ab uno de secunda forma et antiphona super *Quicunque uult* ab uno de superiori gradu et ℟. *Jesu Christe* a quouis de secunda forma. In ceteris festis sine regimine chori dicitur *Jesu Christe* ad gradum chori ab uno puero ad altare conuerso. Preces ut in ceteris diebus et oracio ut in duplicibus festis.

¶ AD TERCIAM....

℣. *Ipse inuocauit.* [*Pater meus es tu* sine *Alleluya*: quod per totum annum obseruetur extra tempus paschale nisi post ℣. *Verbum caro* et ℣. *Dominus regnauit.*] *Or.* Concede.

Responsoria super horas dicuntur ab uno de secunda forma et sic in omnibus festis duplicibus.

....

Ad horas chorus non regitur sicut ad matutinas et ad uesperas solet.

¶ AD VESPERAS....

Hee antiphone cum suis psalmis dicantur cotidie ad uesperas usque ad octauas epiphanie et in ipsis octauis dicuntur in superiori gradu.

℟. *Uerbum caro* sine prosa.

....

Ant. *Hodie christus* ab excellenciori aliquo.

Or. *Concede.* [*Benedicamus* sine *alleluya.*]

Tunc conueniant omnes diaconi in capis sericis portantes cereos ardentes in manibus et eant processionaliter ad altare beati stephani quodam diacono incipiente hoc ℟. *Sancte dei.*

Tres diaconi dicant ℣. *Ut tuo.*

Omnes simul dicant prosam *Te mundi climata.*

*Tres pueri *Gloria patri.** [Non dicitur *Gloria patri* ad hanc prosam.]

℣. *Gloria et honore.* Hunc uersiculum dicat sacerdos cum oracione *Da nobis quesumus domine imitari.*

Tunc in redeundo dicatur antiphona de sancta maria. ℣. *Speciosus forma.* Or. *Deus qui salutis.*

Abhinc usque ad purificacionem beate marie quando fit memoria de sancta maria ℣. *Speciosus forma.* Or. *Deus qui salutis.*

Ubi uero altare de beato stephano non habetur non fiat processio sed tunc dicatur in choro de eo memoria. Ant. *Tu principatum* cum predicto uersiculo et oracione. Et tunc nulla fiet memoria de sancta maria nec abhinc usque in crastinum circumcisionis nisi ubi facta fuerit processio.

[Ab hac die usque ad Purificacionem semper (ad) memoriam beate marie quando de ea fit memoria dicatur ad matutinas ℣. *Post partum*, ad uesperas *Speciosus forma* nisi quando memoria de commemoracione eiusdem ad uesperas alicuius sancti cum Ant. *Sub tuam proteccionem*: tunc enim dicitur ℣. *Sancta dei genitrix* cum oracione *Deus qui salutis.*]

Hee autem antiphone sequentes dicantur cotidie ad memoriam de natiuitate ad matutinas et ad uesperas suo ordine per totam ebdomadam cum repeticione earundem. *Virgo hodie* (&c.).

AD COMPLETORIUM COTIDIE USQUE AD CIRCUMCISIONEM....

Hec antiphona dicatur super ps. *Nunc dimittis* usque ad uigiliam epiphanie.

A prima die natalis domini usque ad octauas epiphanie et in ipsis octauis regitur chorus nisi in uigilia epiphanie cum extra dominicam euenerit.

IN DIE SANCTI STEPHANI.

AD MATUTINAS....

Hymnus *Martyr dei* cum cantu de ymno *Christe redemptor.*

....

℣. *Gloria et honor* dicitur a duobus quia duplex festum est et cetera sicut in festis maioribus duplicibus: quod obseruatur in festis sancti Iohannis. Festum uero sanctorum Innocencium et sancti Thome duplicia sunt sed de minoribus duplicibus: tamen tercium sextum et nonum responsoria dicentur a tribus sicut in precedentibus festis, scilicet sancti Stephani et sancti Johannis et cetera a duobus: sed differunt in tabule disposicione.

....

℟. *Impetum fecerunt.* ℣. *Stephanus dei gracia.*

Hic conueniant omnes diaconi in superpelliceis ad cantandum hunc uersum. Alius uersus per octauas *Et testis.*

Primus uersus dicitur primo die cum *Gloria deo patri summo.*

....

℟. *Impii super.* ℣. *Hebreorum gens.*

Alius uersus per ebdomadam siue fuerit dominica siue non, *Continuerunt.*

....

In tercio nocturno Ant. *In domino.*

Rectores chori simul ex parte illa prosequantur psalmum hoc modo: *Confido quomodo* et cetera.

....

℣. *Justus ut palma.*

Quando dicitur pro uersiculo tunc tantummodo dicitur *Justus ut palma florebit.* Quando dicitur pro responsorio ad horas, tunc dicitur *Justus ut palma florebit in domo domini.*

Evang. *[*In illo tempore.*]* ℟. *Intuens.* ℣. *Cumque.*

℟. *Patefacte.* ℣. *Vidit.* ℟. *Sancte dei.* ℣. *Ut tuo.*

Prosa *Te mundi climata. Gloria patri.*

[Tunc conueniant diaconi superpelliceis more solito induti in medio chori stantes et dicant prosam *Te mundi climata.* Ceteri clerici circum-

sedentes post unumquemque uersum dicant *A.* ℣. *Qui primus.* ℣. *Hodie sacra.* ℣. *Domini sequeris.* ℣. *Quem uidere.* ℣. *Meruisti.* ℣. *Patris in.* ℣. *Ut pelleres. Funde preces.* Et dicatur cum sua prosa eciam cum *Gloria patri* ab omnibus diaconibus in ecclesia Sarum propter solempnitatem diaconorum. Alibi uero ut in ecclesiis parochialibus dicitur tantum in processione ad uesperas, et ad matutinas non fit processio. Similiter fiat de sancto Johanne et de Innocentibus.]

℣. *Ora pro nobis beate Stephane.*

¶ IN LAUDIBUS....

Or. *Da nobis quesumus*: et finiatur cum *Qui tecum.*

Memoria de natiuitate Ant. *Virgo hodie* que incipietur a principali rectore cum suo collaterali.

....

Et dicuntur responsoria super horas ab hac die usque in crastinum octauarum epiphanie cum *Alleluya.*

....

¶ AD VESPERAS....

℟. *Impetum.* Hoc responsorium a solo diacono debet incipi ad gradum chori et uersus ab omnibus diaconibus cantatur.

....

Tunc dicto *Benedicamus domino* ueniant sacerdotes in capis sericis cum cereis ardentibus et eat processio ad altare apostolorum cantando ℟. *In medio*: tunc tres sacerdotes dicant ℣. *Misit dominus* cum prosa *Nascitur ex patre* et chorus ad unumquemque uersum respondeat. ℣. *Valde honorandus* Or. *Ecclesiam tuam.* In redeundo, antiphona de sancta maria ut predictum est.

Ubi uero processio non fit, dicitur in choro memoria de sancto Johanne cum hac antiphona *Valde honorandus est beatus Johannes.* ℣. *In omnem terram* cum oracione predicta.

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Adoremus regem.* ps. *Venite.*

Y. *Bina celestis* cum ymno apostolorum *Annue christe.*

[Et dicatur hic in hoc ymno *per horum tibi cara merita.*]

....

℟. (3) Alius ℣. *[*Valde honorandus. Cui.* Alius uersus in octaua die]* [cum dominica fuerit tantum].

....

¶ AD TERCIAM....

[℟. Cum *alleluya.* Et dicuntur responsiones uersiculorum sine *alleluya* ut supra.]

....

¶ AD VESPERAS....

Hoc responsorium a solo sacerdote debet incipi ad gradum chori et similiter uersus ab omnibus cantari debet *℣. *Johannes is theologus** [in superpellicibus† ad modum prose in stacione puerorum cum *Gloria sit altissimo.*]

....

Memoria de natiuitate A. *Gaudeamus* et sic per ordinem ut predictum est cum oracione et uersiculo ut supra.

Memoria de sancto stephano. Ant. *Tu principatum* cum uersu et oracione de die. Dictis uero propriis antiphonis fiant memorie eiusdem cum antiphonis super laudes suo ordine; quibus dictis dicantur antiphone de nocturnis suo ordine. Eodem modo fiat de sancto Iohanne et sancto Thoma. De Innocentibus uero fiet memoria cum antiphonis propriis suo loco notatis cum repeticione eorundem.

Dicta memoria de sancto stephano, eat processio ad altare martyrum cum capis et cereis ut prenotatum est cantando ℟. *Centum quadraginta.*

Tres pueri dicant ℣. *Hi empti sunt.*

Omnes simul cantant prosam *Sedentem in superna*†.

℣. *Letamini.* Or. *Deus cuius hodierna.* In redeundo de sancta maria.

Ubi non fit processio fiat memoria cum hac antiphona *Innocentes* et cum predictis uersiculis et oracionibus.

¶ AD MATUTINAS[1]....

¶ AD SEXTAM....

Cap. *Hii sunt* usque *ierit.*

¶ AD NONAM.

Ant. *Sub throno.* ps. *Mirabilia.*

....

Hac die antiphona que dicitur super psalmum *Benedicite* in laudibus† dicitur ad nonam super ps. *Mirabilia* cum duobus sequentibus: similiter die circumcisionis et die pasche ut alibi dictum est: unde uersus

Prima dies anni pasche simul et puerorum
sub. pre. ger.† dempto culto comitantur.

AD VESPERAS....

℟. *Centum* sine prosa....

Memoria de natiuitate, de sancto stephano, de sancto iohanne[2].

[1] Here and below also up to Epiphany there have been added in the margin the full entries as to memorials both when a procession is made and when there is none.

[2] The rest is erased with the whole of the service of S. Thomas of Canterbury. The deficiency is supplied from Harl. 2911. f. 22 where only the saint's name is erased.

[[IN DIE SANCTI THOME.

AD MATUTINAS.

℟. (3) *Jacet granum* ut supra ad processionem et dicatur hic sine prosa siue processio prius facta fuerit siue non.

. . . .

Octaua et nona lecciones de passione S. Thome legantur tantum et non de exposicione euangelii.

. . . .

AD SECUNDAS UESPERAS . . . .

℟. *Jesu bone* et dicatur a tribus de superiore gradu more solito.]]

SEXTA DIE A NATALI.

AD MATUTINAS.

Inv. *Christus natus est.* ps. *Venite.*

Hac die regitur chorus a duobus clericis de secunda forma in capis sericis: et fiant tres lecciones tantum, nisi in dominica euenerit.

℟. (9) *Descendit.*

Versus dicitur cum cantu feriali: responsoria ab uno: sed si in dominica euenerit ultimum responsorium a duobus dicitur tantum.

℣. *Verbum caro.*

IN LAUDIBUS . . . .

Memoria de natiuitate de sancto Stephano de sancto Iohanne et de innocentibus et de sancto *Thoma per ordinem (?)*. Dicuntur antiphone de laudibus suo ordine ut predictum est quando de eo fit memoria.

¶ Si dies dominicus in hac sexta die euenerit addantur hiis tribus leccionibus predictis sex lecciones de sermone beati martini† scilicet *Hodierni mysterii* uel sex de natali et responsoria de natali suo ordine dicuntur. Or. *Omnipotens sempiterne deus.*

¶ Si dies dominicus in die sancti Stephani sancti Iohannis sanctorum Innocencium aut sancti Thome contigerit uel sancti Siluestri uel die Circumcisionis, totum fiat de festo et nihil de dominica: sed semper die sexta a natali dicatur euangelium. *Erant pater et mater* cum tribus responsoriis prenotatis; et in laudibus omnia fiant sicut prenotatum est.

. . . .

Hac die tantum dicatur ad primam Or. *Acciones nostras* in loco Or. *Omnipotens sempiterne deus dirige actus nostros* secundum sarum.

Ad alias horas omnia fiant sicut in die natalis domini.

IN NATALI SANCTI SILVESTRI....

℟. *Miles christi.*

In omnibus festis nouem leccionum per annum dicitur ad primas uesperas responsorium proprium si habeatur: sin autem nonum responsorium de communi dicatur nisi aliud in ordinali euidenter habeatur.

Cetera sicut de uno confessore et pontifice.

Or. *Da quesumus omnipotens deus.*

Memoria ut supra de natali et ceteris sanctis.

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Unum deum.* ps. *Venite.*

Istud festum simplex est nouem leccionum in quo inuitatorium a duobus dicitur et singula responsoria ab uno, preter ultimum quod a duobus dicitur.

Y. *Iste confessor.*

Cetera omnia unius confessoris et pontificis. Medie lecciones de natali. ℣. *Ipse inuocauit me* et tria responsoria de natali.

℟. *Quem uidistis.* ℟. *O magnum.* ℟. *Te laudant.*
[nisi quando hoc festum in die lune contigerit: tunc enim dicitur ℣. *Tanquam sponsus* cum hiis ℟. *Hodie nobis celorum.* ℟. *Hodie nobis de celis.* ℟. *Descendit de celis.*]

Tres ultime lecciones de exposicione euangelii *Homo quidam peregre:* et cetera ut predictum est.

*Quandocunque nouem lecciones fiant et tres medie lecciones de temporali siue de festo sanctorum fuerint, a uersiculo medie nocturne incipiatur huiusmodi seruicium donec idem nocturnus perficiatur: et semper dicuntur media responsoria nisi alia euidenter in ordinali.

Ad horas omnia fiant sicut de uno confessore et pontifice.*

[Quere hanc regulam plenius in papera, uidelicet, Quandocunque nouem lecciones, etc.]

IN DIE CIRCUMCISIONIS DOMINI....

Nulla fiat memoria ad uesperas nec ad matutinas. Illud festum est duplex sed de minoribus.

....

AD NONAM.

Ant. *Germinauit.*

Capitula responsoria sicut in die natalis domini cum hac oracione *Deus qui nobis.*

¶ AD VESPERAS....

Memoria de sancto Stephano tantum in audiencia. Ant. *Tu principatum.* ℣. *Gloria et honore.* Or. *Da nobis quesumus domine imitari.*

IN OCTAVA SANCTI STEPHANI.

Si non fuerit in dominica dicatur iste cantus super psalmum.

Invit. *Christum natum.* ps. *Uenite*[1]. Similiter fiet de sancto Iohanne.

....

[Si dominica fuerit tunc erit secundum ℟. *Videbant omnes* et tercium ℟. *Impetum fecerunt:* deinde dicant omnia responsoria per ordinem sicut in prima die. Ante laudes, si dominica non fuerit, ℣. *Posuisti domine:* si dominica fuerit dicitur ℣. *Ora pro nobis.*]

IN LAUDIBUS....

¶ Ab hac die usque ad purificacionem beate marie cotidie fiet memoria de sancta maria nisi in uigilia epiphanie et in die. In festis uero nouem leccionum ad uesperas Ant. *Quando natus es.* ℣. *Speciosus forma.* Or. *Deus qui salutis eterne.*

Ad matutinas Ant. *Ecce maria* ℣. *Post partum.*

In festis uero trium leccionum et profestis diebus memoria de sancta Maria. Ad uesperas. Ant. *Rubum quem uiderat.*

Ad matutinàs Ant. *Germinauit.* Oracio ut supra, *Deus qui salutis.*

¶ Si octaua sancti Stephani in dominica euenerit, nouem lecciones fiant de eo et responsoria propria que habentur de octaua primo cantentur, deinde de ystoria suo ordine sicut in die dicantur; similiter [de] sancto Johanne et de Innocentibus. Quando uero octaua dies sancti Johannis in dominica euenerit, uespere in sabbato precedente nichilominus de sancto Stephano erunt et memoria de sancto Johanne fiat cum hac antiphona *Valde honorandus.* ℣. *In omnem terram.* Or. *Ecclesiam tuam.*

Similiter si octaua Innocencium in dominica contigerit, uespere in sabbato precedenti erunt de sancto Johanne et memoria de Innocentibus cum hac antiphona *Innocentes pro christo.* ℣. *Letamini.* Or. *Deus cuius hodierna die.*

¶ Hic primum fiant MATUTINE DE SANCTA MARIA in conuentu usque ad purificacionem.

AD MATUTINAS COTIDIANAS....

De ordine antiphonarum et psalmorum per ebdomadam require in cotidiano seruicio in aduentu scilicet dominica prima aduentus.

....

[1] Musical notes are given thus: D, FE, FG.

℟. *Te laudant angeli* ℣. Ipsum, cum cantu feriali.

Quandocunque dicuntur matutine de sancta maria dicitur *Te deum* nisi in aduentu et a septuagesima usque ad pascha.

℣. *Sancta dei genitrix.*

IN LAUDIBUS....

Or. *Concede nos famulos.* *Per christum* [sine *Dominus uobiscum* et sine *Benedicamus*].

Memoria de sancto spiritu, de reliquiis, de omnibus sanctis et de pace. [Memoria de sancto loci que sequitur memoriam sancti spiritus.]

....

¶ AD PRIMAM....

Or. *Deus qui salutis eterne*, usque *filium.*

Hec oracio et hoc modo dicetur ad omnes horas nisi quod ad nonam finietur cum *per omnia secula* et *dominus uobiscum* et *Benedicamus domino.*

....

Ymni psalmi sicut ad horas per aduentum.

¶ AD UESPERAS....

Or. *Concede nos.* ¶ Sciendum est quod hec oracio dicitur ad uesperas et ad matutinas per totum annum ubi fiat plenum seruicium de sancta maria in aduentu et a natiuitate usque ad purificacionem.

Memoria de sancto spiritu et de reliquiis, de omnibus sanctis et de pace. Quando uero fit memoria de omnibus sanctis ad uesperas et ad matutinas de die, tunc ad uesperas et ad matutinas de sancta maria non fiet.

¶ AD COMPLETORIUM....

Or. *Concede quesumus misericors deus. per eundem dominum nostrum iesum christum filium tuum &c.* [Hec oracio *Concede quesumus* dicitur ad completorium de sancta maria quando non fit plenum seruicium de ea per totum annum nisi in aduentu domini et a pascha usque ad uigiliam ascensionis domini: tunc enim dicitur Or. *Graciam tuam.* Hic ordo matutinarum et uesperarum et aliarum horarum de sancta maria seruetur usque ad purificacionem, quando non fit plenum seruicium de ea.]

QUANDO FIT PLENUM SERUICIUM DE SANCTA MARIA abhinc usque ad purificacionem hoc modo fiat.

AD UESPERAS....

Memoria fiat si habeatur de aliquo sancto: sin autem nulla fiat memoria.

COMPLETORIUM de die excepto quod in fine ymni dicitur *Gloria tibi domine* et super ps. *Nunc dimittis* dicitur Ant. *Glorificamus te.*

¶ AD MATUTINAS chorus regitur a duobus in capis sericis.

....

Leccio I. *Parturiente maria.* Hee lecciones dicantur quando fit plenum seruicium de sancta maria usque ad purificacionem.

....

℣. *Ora pro nobis.* Iste uersiculus dicatur per totum annum in laudibus quandocunque plenum seruicium fit de sancta maria.

....

Memoria fiat si habeatur de aliquo sancto: sin autem nulla fiat.

[AD PRIMAM et ad alias horas Y. *Jam lucis orto sidere* cum aliis ymnis sequentibus: et terminantur cum uersu *Gloria tibi domine Qui natus es de uirgine.* Et ps. *Beati immaculati* &c. sequuntur.]

....

AD NONAM....

Responsoria et uersiculi sicud in cotidiano seruicio cum oracione *Deus qui salutis.* Hic ordo seruetur usque ad purificacionem beate marie.

POST PURIFICACIONEM UERO IN PASCHALI TEMPORE.

AD UESPERAS....

Memoria de sancto spiritu, de reliquiis, de omnibus sanctis et de pace.

....

IN LAUDIBUS....

Memoria ut supra ad uesperas. [In tempore paschali uero dicitur memoria de omnibus sanctis tam ad uesperas quam ad matutinas sicud in secunda feria post octauas pasche subnominatum est.]

....

QUANDO UERO FIT PLENUM SERUICIUM post purificacionem [usque ad aduentum domini extra tempus paschale] hoc modo fit seruicium.

AD UESPERAS....

Nulla fiat memoria nisi aliquod festum trium leccionum contigerit, nec *Placebo* nec *Dirige* dicetur, ut supranotatum est in aduentu.

....

AD MATUTINAS....

Lec. I. *O alma uirgo maria* uel *Sacrosanctam* uel cetere lecciones de estate cum responsoriis que in cotidiano seruicio prenotantur. [Respon-

soria dicantur in paschali tempore cum *alleluya* post *Gloria patri*, et respondeat chorus cum *alleluyis*.]

In laudibus.... Ymnus uersiculus antiphona et oracio ut supra in feriali officio.

Nulla fiat memoria nisi aliquod festum contigerit.

Ad primam.... Cetera ut in pleno seruicio ante purificacionem: et ad ceteras horas omnia fiant sicut in feriali officio preter psalmos.

Hic ordo fiat in pleno seruicio beate marie a purificacione usque ad aduentum excepto quod in paschali tempore dicetur prima antiphona tantum super tres psalmos secundum ordinem nocturnorum, et omnes antiphone et responsoria cum *alleluya* terminantur: et preter lecciones que erunt *Stabant iuxta crucem*: et ad completorium dicetur in fine ymni *Quesumus auctor* et *Gloria tibi domine qui natus.*

¶ Sciendum uero quod predicte due antiphone ad uesperas et ad matutinas super *Magnificat* et *Benedictus* scilicet *Sancta maria succurre* et *O gloriosa* dicentur suo loco et non alie: tamen si commemoracio fit aliqua feria ebdomade et prime uespere de ea fieri non possunt propter secundas uesperas alterius festi, tunc de commemoracione fiet memoria cum Ant. *Anima mea* uel *Descendi* uel *Beata dei genitrix* uel *Alma redemptoris*, uel cum aliqua alia antiphona de hiis que post ystoriam natiuitatis beate marie notantur. Et generale sit per totum annum quod de quocunque festo siue de commemoracione fiat seruicium, semper fient prime uespere de eo uel saltem memoria nisi de feriis a *Domine ne in ira* usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum.

DE SANCTO STEPHANO.

AD PRIMAM....

Ad alias horas omnia fiant sicut in die.

Vespere erunt de sancto Stephano.

....

Memoria de sancto Iohanne de Innocentibus de sancto Thoma et de sancta maria Ant. *Rubum quem.*

IN OCTAVA SANCTI IOHANNIS....

IN LAUDIBUS....

Memoria de Innocentibus et de sancto Thoma et de sancta maria.

Ant. *Germinauit.*

....

Vespere fiant de sancto Johanne preter responsorium sicut in die.

Memoria de innocentibus, de sancto Thoma et de sancta maria, Ant. *Rubum quem uidit.*

IN OCTAVA INNOCENCIUM....

IN LAUDIBUS.... memoria de sancto Thoma et de sancta maria.

....

VESPERE erunt de Innocentibus sicut in die preter responsorium.

Memoria de sancto Thoma et de sancto Edwardo confessore Ant. *Confessor domini.* Or. *Deus qui unigeniti*† *filii*† *tui*† et de sancta maria[1].

IN VIGILIA EPIPHANIE.

Si in dominica non fuerit ad matutinas quidam solus dicat in secunda forma loco non mutato nec habitu ad altare conuersus Inv. *Christus natus* cum nota feriali.

℣. *Christe redemptor.*

Ant. *Dominus dixit* ps. *Quare fremuerunt* et cetere antiphone cum suis psalmis sicut in die circumcisionis usque ad nonam antiphonam que erit hec *Virgo uerbo* ps. *Cantate* ij.

....

[Non dicitur *Te deum* nisi dominica fuerit.]

IN LAUDIBUS....

Memoria de sancto Thoma et de sancto Eadwardo rege et confessore et de omnibus sanctis.

Non dicantur matutine de sancta maria nisi memoria.

[Nulla fiat memoria de sancta maria nec eciam matutine dicantur de ea in conuentu.]

....

AD TERCIAM et ad alias horas antiphone Capitula et responsoria sicut in die circumcisionis cum hac oracione *Corda nostra.*

Hac die si dominica non est non dicitur *Te deum laudamus* nec *Gloriá in excelsis* nec *Ite missa est*: quia quasi uigilia est: tamen ad missam dicitur *alleluya.*

¶ Si uero hec uigilia in dominica euenerit fiant nouem lecciones, tres prime de tractatu natalis domini sic *Iustissime fratres* cum hiis responsoriis: *In principio.* ℟. *Benedictus qui uenit.* ℟. *Ecce agnus*: require ista in primo nocturno circumcisionis. Tres medie lecciones fiant de sancto Thoma *cum tribus mediis responsoriis de secundo nocturno de propria historia*. [Cum hoc uersiculo *Gloria et honore* et cum hiis responsoriis *Studens liuor.* ℟. *Thomas manum.* ℟. *Jacet granum.*] Tres ultime lecciones de exposicione euangelii *Defuncto herode* cum tribus responsoriis prenotatis. Cetera omnia ut predictum est[2].

[1] The full cues of the double sets of memorials to be said according as there has been or has not been a procession are given in the margin up to this point.

[2] Fuller cues are given in the margin.

¶ AD VESPERAS....

Y. *Hostis herodes* cum ℣. *Gloria tibi domine qui apparuisti hodie.* Et dicatur ille uersus in fine omnium ymnorum per octauas.

℣. *Omnes de saba.*

Ant. *Magi uidentes*: tota dicatur antiphona ante ps. *Magnificat.*

Or. *Corda nostra.*

Istud festum duplex de maioribus est.

¶ AD COMPLETORIUM.

Ant. *Lux de luce.* ps. *Cum inuocarem.*

Hec antiphona dicatur cotidie ad completorium per octauas super psalmos et in die octaua.

Ant. *Alleluya, omnes de Saba.* ps. *Nunc dimittis.* Hec antiphona dicatur super *Nunc dimittis* per totas octauas.

AD MATUTINAS.

Non dicatur inuitatorium nec ymnus, sed statim dicto *Domine labia mea aperies* et *Deus in adiutorium meum intende Domine ad adiuuandum me festina Gloria patri Sicut erat* cum *Alleluya*, incipiatur antiphona in superiori gradu Ant. *Afferte domino.*

Principalis rector cum suo collaterali simul prosequantur psalmum usque ad medium punctum.

....

℟. (9) *In columbe.* ℣. *Vox domini. Gloria patri.* Tunc procedat diaconus cum solempni apparatu ad thurificandum altare eo ordine quo die natalis domini et accepta benediccione cantet euangelium *Factum est autem.* Quo finito executor officii incipiat *Te deum.*

....

[Nulla fiat memoria hac die.]

¶ AD PRIMAM....

℟. *Jesu christe.* ℣. *Qui hodie mundo* [cum *alleluya*]. Iste uersus dicatur per totas octauas.

¶ AD TERCIAM....

Or. *Deus qui hodierna*: et dicetur ad omnes horas per totas octauas: in oracione dicitur *qui hodierna die.*

¶ AD SEXTAM....

℣. *Adorate dominum*: sine *Alleluya* respondeatur.

....

AD VESPERAS.... Nulla memoria fiat hac die.

SECUNDA DIE INFRA OCTAUAS....

[Semper dicitur ante laudes ℣. *Omnes de saba* nisi quando dicitur ante lecciones: tunc dicitur ℣. *Reges tharsis.*]

....

Antiphone per ebdomadam super *Magnificat* et *Benedictus. Stella ista.* A. *Videntes.* A. *Vox de celis.* A. *Admoniti.* Hee antiphone cum frequenti repeticione dicuntur per octauas et non alie super *Benedictus* et *Magnificat* nisi dominica infra octauas et tunc dicunt * *[1].
[Semper dicitur Or. *Deus qui hodierna.* Memoria de sancta maria per octauas tam ad uesperas quam ad matutinas.]

¶ Si festum alicuius sancti infra octauas euenerit fiat memoria tantum de festo ad matutinas et ad uesperas et ad missam.

....

[Ad uesperas de secunda die et ad matutinas in tercia die dicitur memoria de sancto luciano sociisque eius martyribus. Ant. *Gaudent in celis* ad uesperas: ad matutinas Ant. *Iustorum est.* In laudibus fiat memoria de sancta maria.]

DIE TERCIA.... DIE QUARTA....

Feria quinta sexta et septima idem ordo in uersibus et responsoriis obseruetur qui in tribus precedentibus diebus et cetera omnia sicut in die secunda prenotatum est.

Si dies dominicus infra octauas euenerit, nouem lecciones fiant et cantentur responsoria suo ordine sicut in die epiphanie sed non dicitur responsorium ad uesperas. Antiphone uero et psalmi sicut in die secunda notatum est: et legatur hoc euangelium *Vidit iohannes iesum.*

IN LAUDIBUS *una* antiphona dicitur eo quod die octaua proprie habentur antiphone super laudes.

¶ Ad primam et ad alias horas omnia fiant sicut infra octauas notatum est. Ad uesperas et ad matutinas antiphone super *Magnificat* et *Benedictus* sicut in die epiphanie.

¶ Si uero dies dominicus infra octauas non euenerit tunc feria quarta legatur Euangelium *Vidit iohannes iesum.* [Sequentibus uero diebus tunc

[1] One or two words erased: in the margin the foregoing list of antiphons is repeated.

post dominicam infra octauas seruetur ordo predictorum uersiculorum, leccionum et responsoriorum sed non ordo dierum. Ita tamen quod in die lune semper reincipiantur responsoria de primo nocturno.]

IN OCTAVA EPIPHANIE....

AD MATUTINAS....

Antiphone et psalmi sicut infra octauas. Versiculi et responsoria in primo nocturno et in tercio nocturno sicut in die epiphanie.

Medie lecciones de sancto hillario fiant cum *[uersiculo et responsoriis de primo nocturno]* unius confessoris et pontificis.

....

Hic primo fiant uigilie mortuorum in conuentu ubi festum aliquod nouem leccionum in crastino sequatur.

Si octaue epiphanie sabbato contigerint secunde uespere fient de dominica et memoria de octaua.

[Si contigerit quod in crastino octauarum epiphanie oportet celebrari commemoracio beate marie uirginis, tunc ad has uesperas fiat memoria de sancta maria cum hac Ant. *Sub tuam proteccionem* ℣. *Sancta dei genitrix.* Or. *Deus qui salutis.*

Si uero octaua epiphanie in sabbato contigerit, tunc uespere in ipso sabbato de octaua erunt et solempnis memoria de dominica post memoriam de sancto felice que in primis fiet et ultimo de sancta maria. Completorium uero de epiphania non mutatur siue sabbatum fuerit siue non.]

*¶ DOMINICA PRIMA POST OCTAUAS EPIPHANIE.

Inchoetur historia *Domine ne in ira.* Si uero octaua dies epiphanie in dominica euenerit et tempus prolixum fuerit, tota septimana fiet de sanctis scilicet S. Felice, S. Mauro, Marcello, Sulpicio et de S. Prisca et S. Wulfranno† [in sabato] et S. Maria [in sexta feria] et in sequenti dominica inchoetur historia predicta, [cum sua memoria tantum scilicet ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad missam] et festum SS. Fabiani et Sebastiani in crastino S. Vincencii celebretur. Similiter fiat de S. Agnete et S. Vincencio scilicet quando tempus breue. Quando uero tempus prolixum fuerit inter dominicam in qua incipienda est historia *Domine ne in ira* et septuagesimam, tunc festum SS. Fabiani et Sebastiani fiat in eadem dominica et ad uesperas et ad matutinas et ad missam fiat memoria de dominica [que precedet memoriam beate marie]. Eodem modo fit de S. Agnete et S. Vincencio.

¶ Si uero inter octauas epiphanie et septuagesimam nullus dies dominicus euenerit, tunc in dominica *[infra octauas uel in octaua Epiphanie si dominica fuerit]* ad utrasque uesperas et ad matutinas fit memoria de historia *Domine ne in ira.* In mediis autem feriis fiat feriale seruicium et

nichil de dominicali historia et in eiusdem feriis *In excelso trono Omnis terra* et *Adorate* cantentur et oracio prime dominice [uel *Uota quesumus*] dicatur in illis feriis ad matutinas et ad omnes horas [In aliis uero officiis ut in illis *Omnis terra* et *Adorate* sue proprie collecte dicantur ad missam tantum] et nihil de sanctis [trium leccionum] nisi memoria que fiet ad uesperas et ad matutinas de S. Maria [que precedet memoriam de sancto spiritu].

[Si autem septuagesima in festo Sancti Wulstani uel sancti Uincencii uel sancti Fabiani uel sancte Agnetis euenerit festum differatur.]

Cum autem una dies tantum ibi euenerit, totum seruicium fiet de historia et memoria de festis qui ibi contingunt. Festa autem nouem leccionum differantur ut supradictum est. In festis uero sequentibus nihil fiat de feriali seruicio sed de sanctis, ita tamen quod due misse que restant in feriis [siue in festis trium leccionum] cantentur. Misse uero que officiis carent eo anno omnino pretermittantur.

¶ Si uero in dominicis in quibus cantanda est historia *Domine ne in ira* festum trium leccionum euenerit de quo proprie lecciones et collecta habeantur, in ipsa dominica in qua tale festum contigerit tota cantetur historia et de sancto nihil nisi memoria fiat ad uesperas et ad matutinas et ad missam. Sed in mediis dominicis de tali festo fiant medie lecciones siue proprie habeantur siue non et memoria. Hoc autem generale sit in incepcione omnium historiarum tocius anni in quarum inicio ad uesperas sabbati cantari debet responsorium, quod scilicet si historia a sua dominica in aliam differatur uel in mediis feriis cantatur et dominica in qua incipienda erat de ea facta fuerit memoria, deinceps ad eius incepcionem ubicunque incipiatur nullum ad uesperas dicetur responsorium, sed ubi non precessit memoria eius semper cum responsorio incipiatur.

¶ In omni festo nouem leccionum siue sit de temporali siue de sanctorum†, ad primas uesperas dicetur responsorium nisi in mediis dominicis et nisi in casu predicto. Similiter in festis trium leccionum paschalis temporis qui sunt cum regimine chori*.

¶ FESTUM SANCTI FELICIS MARTYRIS.

Tres lecciones sine regimine chori. Inuitatorium simplex. Hoc modo fit seruicium.

Quidam solus ad altare conuersus incipiat Inuitatorium *Regem martyrum.* Omnia inuitatoria simplicia ab uno ac eodem modo dicuntur: ps. *Venite* et cetera omnia sicut in communi unius martyris et pontificis.

Or. *Concede quesumus.* Memoria de S. Maria et de omnibus sanctis et sic fiat memoria de omnibus sanctis in festis trium leccionum et in ferialibus diebus ad uesperas et ad matutinas usque ad caput ieiunii.

Hoc eciam per totum annum obseruetur in paschali tempore in festis trium leccionum que fiunt de historia de communi, quod ad matutinas

nouem antiphone et nouem psalmi dicuntur et uersiculus et tria responsoria secundum ordinem nocturnorum sicut ordinati sunt in historia. Hoc eciam obseruetur a dominica usque ad aliam dominicam et sic interim reincipiatur huiusmodi seruicium.

¶ Si festum nouem leccionum in quo historia tota cantanda fuerit per ebdomadam contigerit et in eadem ebdomada festum trium leccionum de quo seruicium fieri debet de eadem historia superuenerit, tunc incipiatur primum nocturnum historie nisi propria responsoria habeantur de festo uel in die festiua alia responsoria fuerint nominata. [Si uero aliquod festum trium leccionum unius confessoris et pontificis et festum trium leccionum unius confessoris et abbatis in una ebdomada contigerint, in secundo festo non dicantur uersiculus et responsoria de primo nocturno sed de secundo, et hoc propter uersiculum et primum responsorium. Similiter fiat quando festum trium leccionum plurimorum martyrum et festum trium leccionum plurimorum confessorum in una ebdomada contingunt.] Similiter in laudibus semper una sola antiphona nisi proprie habeantur.

Eodem die uespere fiant de sancto Mauro. Antiphone et psalmi feriales.

Et hoc per totum annum in festis trium leccionum sine regimine chori obseruetur, nisi in octauis sanctorum quando de octauis dicitur.

Capitulum unius confessoris et abbatis: ymnus *Iste confessor.*

¶ Sciendum est quod de quocunque confessore episcopo uel abbate fiat seruicium non uariantur uerba in hiis ymnis *Iste confessor*, *Jesu redemptor* nec eciam in translacione alicuius sancti.

Uersiculus et antiphona sicut unius confessoris et abbatis.

Or. *Deus qui eterne*: et dicatur in stallo sicut in omnibus festis sine regimine chori.

HAC DIE AD COMPLETORIUM....

Hoc completorium dicitur ab hac die usque ad quadragesimam et a crastino trinitatis usque ad aduentum nisi in festis duplicibus et in commemoracione beate marie.

¶ AD MATUTINAS et ad alias horas omnia fiant de uno confessore et abbate.

¶ UESPERE fiant de sancto marcello papa et martyre. Or. *Preces populi tui.* Cetera omnia ad uesperas et ad alias horas de communi unius martyris et confessoris †.

¶ Nota quod in festo nouem leccionum prime uespere erunt de festo nisi aliud festum nouem leccionum precesserit quod primas uesperas habere non poterit: quia omne festum nouem leccionum ad minus unas uesperas habebit aut primas aut secundas. Si uero primas habere non poterit, secundas habeat etsi in crastino aliud sequatur nouem leccionum

festum. Hoc per totum annum obseruetur nisi sexta die a natali. Festum uero trium leccionum sine regimine chori nunquam secundas uesperas habeat sed aliquando primas, aliquando nullas. Quia si festum nouem leccionum in aliqua feria contigerit et in crastino sequatur festum trium leccionum festum nouem leccionum precedens secundas habebit uesperas quas istud habuerit. Quod si in die aliqua ebdomade festum trium leccionum contigerit et in crastino de feria dici debeat seruicium, uespere tunc erunt de feria siue festum primas habuerit uesperas siue non. Similiter de commemoracione beate marie et de sancto loci quando primas uesperas non habent propter festa nouem leccionum precedentia et tamen secundas non habebunt sed ad primas uesperas de hiis solempnis fiat memoria.

[DE SANCTO MARCELLO PAPA....]
DE SANCTO SULPICIO EPISCOPO ET CONFESSORE....

Or. *Da quesumus omnipotens deus.*

Inuitatorium simplex. Cetera de communi unius confessoris et pontificis.

DE SANCTA PRISCA UIRGINE....
DE SANCTO WLSTANO....

¶ Ab octauis epiphanie usque ad quadragesimam singulis ebdomadis fiet plenum seruicium semel in conuentu de sancta maria uel in sabbato uel in alia feria ebdomade conuenienter si sabbatum non uacauerit ut predictum est.

DOMINICA PRIMA POST OCTAUAS EPIPHANIE.

AD UESPERAS....

Iste antiphone cum suis psalmis dicuntur in omnibus sabbatis per annum quando de dominica agitur nisi in paschali tempore: et idem seruetur in secundis uesperis cum suis psalmis et antiphonis dauiticis.

Cap. *Benedictus deus et pater.*

Hoc capitulum dicitur in sabbatis ad uesperas usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum.

℟. *Deus qui sedes.* ℣. *Deus creator.*

℣. *Vespertina oracio.*

Iste uersiculus dicatur omnibus sabbatis ad uesperas usque ad quadragesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum, quando de dominica agitur.

Ant. *Peccata mea.* Hec antiphona dicatur super ps. *Magnificat* omnibus sabbatis usque ad septuagesimam uel ad memoriam de dominica.

Or. *Vota quesumus.* Memoria de S. Maria. Si in hoc sabbato uel in

alio abhinc usque ad passionem domini siue ab octauis pasche usque ad ascensionem aliquod simplex festum cum regimine chori euenerit, uespere fient de dominica et memoria de festo nisi *[tale]* festum cum regimine chori in ipsa dominica euenerit: tunc in sabbato uespere de isto festo fient.* [tale festum in dominica contigerit de quo totum seruicium fieri debeat: tunc enim in sabato uespere de ipso sancto erunt cum cotidiano seruicio suo in ipsa dominica usque ad septuagesimam si tempus prolixum fuerit, et memoria in primis de dominica deinde de sancta maria usque ad purificacionem. Tamen si aliquod festum trium leccionum in ipso die contigerit, tunc in primis de eo fiet memoria, postea de dominica, deinde de sancta maria ad primas uesperas et ad matutinas et ad missam.]

¶ AD COMPLETORIUM.

Ant. *Miserere* et cetera ut in dominicis diebus.

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Preoccupemus.* ps. *Venite.*

Hoc inuitatorium dicitur usque ad septuagesimam in dominicis diebus quando de dominica agitur.

....

Hee predicte antiphone et cetere que sequuntur nocturnales ab incepcione istius historie dicantur omnibus dominicis diebus usque ad passionem domini quando de dominica agitur.

Lec. i. *Paulus seruus*: et legantur sex lecciones de epistola pauli. Tres ultime lecciones de exposicione euangelii abhinc usque ad septuagesimam quando de dominica agitur, et in profestis diebus quando de temporali agitur leguntur epistole pauli.

....

℣. *Excelsus super omnes gentes dominus.*

Iste uersiculus et omnes alii uersiculi in nocturno dicuntur usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum quando de dominica agitur. ℟. *Afflicti pro peccatis* cum suo uersu non dicitur ad matutinas sed tantum ad processionem [ferialibus diebus per quadragesimam].

IN LAUDIBUS....

Omnes iste antiphone dicantur hac die et dominica illa quando ultimo cantatur hec historia *Domine ne in ira* [ante septuagesimam tantum]. In ceteris uero mediis dominicis diebus dicatur prima istarum antiphonarum tantum super laudes. [Quando uero aliquod festum nouem leccionum in prima dominica qua inchoanda est historia predicta celebratum fuerit, tunc in proxima sequenti dominica dicitur hec sola Ant. *Regnauit dominus* super psalmos, nisi ultima fuerit dominica ante septuagesimam in qua dominica omnes antiphone dicantur.]

Cap. *Benediccio et claritas.* Y. *Eterne rerum.*

℣. *Dominus regnauit.* ℟. *Decorem induit, alleluya.*

Iste uersiculus cum predicto capitulo dicatur ad laudes usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum.

Ant. *Fili quid fecisti.* ps. *Benedictus.*

Or. *Vota quesumus.*

Memoria de sanctą maria ante purificacionem: post uero nulla fiet memoria nisi eodem die fiat seruicium alicuius sancti.

¶ AD PRIMAM.

Y. *Jam lucis.* Ant. *Dominus regit.*

....

Predicta antiphona cum hiis psalmis dicitur omnibus dominicis diebus usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum quando de dominica agitur.

....

Iste hore hoc modo dicantur usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum quando de dominica agitur, excepta oracione.

¶ AD UESPERAS....

Cap. *Dominus autem dirigat* usque *Christi.* Hoc capitulum dicitur usque ad septuagesimam in dominicis et in ferialibus diebus. [Addicitur eciam hoc Cap. *Dominus autem dirigat* a septuagesima usque ad quadragesimam.]

....

Completorium ut supra.

Ymni uero scilicet *Deus creator*, *Primo dierum*, *Eterne rerum* et *Lucis creator* cum suo uersiculo *Dirigatur* dicantur usque ad quadragesimam.

FERIA SECUNDA.

Inv. *Venite.* Ille solus qui dicturus est *Venite* hoc primum uerbum inuitatorii dicat sic, *Venite.* Chorus *exultemus domino:* tunc ille psalmum solus prosequatur hoc modo *Iubilemus deo* et cetera.

....

Semper duo psalmi sub una antiphona. ℣. *Domine in celo.* Lecciones de epistola pauli et sic in omnibus feriis usque ad septuagesimam quando de feriis agitur.

....

Non dicitur *Te deum.*

℣. *Fiat misericordia tua domine super nos.*

Iste uersiculus dicatur in omnibus feriis ante laudes quando preces dicuntur nisi in aduentu et in quadragesima.

IN LAUDIBUS....

Cap. *Vigilate et orate.*

Hoc capitulum dicetur in omnibus feriis usque ad caput ieiunii et a *Deus omnium* usque ad aduentum domini.

Y. *Splendor paterne.* ℣. *In matutinis domine.*

Iste uersiculus dicitur ante primam in omnibus feriis quando preces dicuntur nisi in aduentu et in quadragesima.

Ant. *Benedictus.* ps. Ipsum.

Preces ut supra in secunda feria de aduentu ad matutinas.

Or. *Vota quesumus.*

Memoria fiat de S. Maria [et de omnibus sanctis] cotidie ad uesperas et ad matutinas usque ad purificacionem modo supradicto scilicet in festis nouem leccionum, ad uesperas Ant. *Quando natus*, ad matutinas Ant. *Ecce maria.* Uersiculus ut supra, ad uesperas *Speciosus forma*, ad matutinas *Post partum.* In ceteris festis ad uesperas memoria *Rubum*, ad matutinas *Germinauit* cum predictis uersiculis et Or. *Deus qui salutis* usque ad purificacionem.

Post purificacionem uero usque ad caput ieiunii in profestis diebus et in omnibus festis sine regimine chori, ad matutinas memoria Ant. *Beata mater.* ℣. *Post partum.* Or. *Concede nos famulos tuos* uel *Famulorum* uel *Omnipotens sempiterne deus nos famulos.* Ad uesperas Ant. *In prole mater* uel *Sancta maria uirgo.* ℣. *Sancta dei genitrix.* Oracio ut supra. [Non dicitur Or. *Concede quesumus misericors deus* ad memoriam de sancta maria nisi ad processionem in introitu chori.]

De omnibus sanctis ante purificacionem et post usque ad caput ieiunii in profestis fiet memoria ad matutinas, Ant. *Exultabunt.* ℣. *Mirabilis.* Or. *Infirmitatem* uel Or. *Omnium sanctorum tuorum* uel Or. *Tribue quesumus domine omnes sanctos tuos.* Ad uesperas Ant. *Sancti dei omnes* uel Ant. *Omnes electi* uel Ant. *Sanctorum precibus* uel Ant. *O quam gloriosum est regnum.* ℣. *Letamini in domino* cum una oracione de supradictis ad placitum ebdomadarii. Hic ordo memoriarum seruetur cotidie in profestis diebus usque ad caput ieiunii et a *Deus omnium* usque ad aduentum.

¶ AD PRIMAM.

Ant. *Deus exaudi.* ps. *Deus in nomine.*

Cetera fiant sicut in feria secunda aduentus notatum est. [Ita tamen quod usque ad purificacionem dicitur ℟. *Jesu Christe* cum ℣. *Qui de uirgine.*]

....

Hic ordo de predictis horis seruetur usque ad quadragesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum quando de feriis agitur.

¶ AD UESPERAS....

Memoria de sancta maria et de omnibus sanctis ut supra ad matutinas notatum est. Sciendum est quod quandocumque iste due memorie dici debeant et ecclesia de alio sancto fuerit quam de beata maria uel de omnibus sanctis tunc fiet memoria de sancto loci que precedet memoriam de omnibus sanctis.

FERIA TERCIA.... QUARTA.... QUINTA.... SEXTA.... SABBATO.

[Supradictus ordo feriarum de inuitatoriis seruatur in omnibus feriis a *Domine ne in ira* usque ad passionem domini et a *Deus omnium* usque aduentum domini. De antiphonis uero cum suis psalmis ad uesperas et ad matutinas in nocturnis per totum annum extra tempus paschale. De uersiculo uero ante lecciones a *Domine ne in ira* usque ad quadragesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum domini. De antiphonis autem ante laudes † similiter per totum annum extra tempus pasche nisi in tercia ebdomada aduentus domini et in proxima ebdomada ante pascha.

De responsoriis uero ad matutinas a *Domine ne in ira* usque ad septuagesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum. Et si aliquod festum in aliqua predictarum feriarum contigerit nichilominus ordo feriarum de inuitatoriis antiphonis psalmis uersiculis et responsoriis et laudibus et antiphonis super *Benedictus* et *Magnificat* seruabitur in sequenti feria.]

DOMINICA SECUNDA POST OCTAUAS EPIPHANIE.

AD UESPERAS Or. *Omnipotens sempiterne deus :* cetera omnia ad uesperas ut supradictum est sine responsorio.

....

FERIA SECUNDA.

Hac feria et in sequentibus feriis quando de feria agitur ut supradictum est de ordine feriarum omnia fiant usque ad quadragesimam nisi de responsoriis ad matutinas infra septuagesimam que erunt de historia dominicali.

DOMINICA TERCIA.... QUARTA.... QUINTA.... DOMINICA IN SEPTUAGESIMA.

AD UESPERAS.

Deus in adiutorium. Gloria.... Sicut erat.... Laus tibi domine rex eterne glorie.

Non dicatur *Alleluya*, et sic fiat usque ad missam in uigilia pasche siue fiat seruicium de temporali siue de festis sanctorum.

....

[Nulla fiat memoria ad uesperas.]

AD MATUTINAS....

Legatur genesis per totam ebdomadam usque ad noe.

....

Ab hac die usque ad pascha non dicatur *Te deum* set semper in festo cum regimine chori uel nouem leccionum repetatur ultimum responsorium. Responsoria ferialia *Dum ambularet.* ℣. *Vocem tuam.*

℟. *In sudore.* ℣. *Pro eo.*

Hec responsoria dicantur feria quarta loco octaui et noni responsorii dominicalis historie.

IN LAUDIBUS....

℣. *Domine refugium factus es.*

Et dicatur iste uersiculus in dominicis usque ad quadragesimam.

Ant. *Simile est.* ps. *Benedictus.* Or. *Preces populi.*

A septuagesima usque ad pascha nulla fiet memoria in sabbatis nec in dominicis diebus nisi festum nouem leccionum uel trium accidat in ipsa dominica uel in secunda feria. ¶ Si tamen septuagesima ante purificacionem euenerit tunc fiet memoria de sancta maria ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad missam ut prenotatum est. Quacunque autem feria festum trium leccionum contigerit totum seruicium fiet de eo cum nocturno usque ad quadragesimam nisi in sabbatis. In quadragesima uero neque seruicium fiet de tali festo neque memoria nisi ad uesperas et ad matutinas de sancta maria.

AD PRIMAM....

Psalmi ut supra in dominicis excepto quod loco *Confitemini* dicetur ps. *Dominus regnauit, decorem.* Cetera ad primam ut supra in dominicis.

AD TERCIAM.... SEXTAM.... NONAM.

Hec responsoria cum suis uersibus super horas dicuntur in dominicis diebus usque ad quadragesimam.

....

Hee antiphone sequentes dicantur per ebdomadam ad uesperas et ad matutinas quando de temporali agitur super ps. *Magnificat* et *Benedictus.*

....

¶ Quod si festum in hac ebdomada uel in duabus sequentibus usque ad caput ieiunii forte euenerit totum seruicium fiat de festo et nulla memoria de dominica [nec de feria].

Preterea si in hac dominica festum purificacionis euenerit nihil de dominica preter memoriam fiat sed totum de purificacione dicatur et tunc historia per ebdomadam dicetur [cum euangelio] scilicet tercia quinta et sexta feria: et responsoria ferialia et antiphone super laudes [et capitulum

et antiphone super *Benedictus* et *Magnificat* et antiphone super horas] eo anno omnino pretermittantur et eo anno nihil fiet de festo sanctorum Vedasti et Amandi preter memoriam ad uesperas et ad matutinas de sancta maria. [Que precedet memoriam de sancto spiritu.]

* Quodcunque autem simplex festum nouem leccionum hac dominica uel alia usque ad passionem domini euenerit, semper differatur usque in proximam feriam uacantem *.

[Similiter si festum purificacionis in sexagesima aduenerit. Cum uero in dominica Quinquagesime festum purificacionis contigerit historia dominicalis per ebdomadam uidelicet in secunda feria et sexta et sabato cantetur et omnino nichil fiat de sancto blasio nisi tantum memoria ad matutinas de sancta maria. Quandocunque aliquod festum nouem leccionum in hac dominica uel alia usque ad cenam domini euenerit, licet duplex festum fuerit semper differatur usque in proximam feriam uacantem eiusdem ebdomade nisi festum purificacionis uel dedicationis ecclesie. Tamen infra passionem nichil fiat de festis sanctorum nisi duplex festum fuerit.]

FERIA SECUNDA.

Ad matutinas et in ceteris per ebdomadam dicantur responsoria de historia dominicali suo ordine nisi in quarta feria in qua dicuntur responsoria ferialia ut predictum est. Cetera sicut in feriis prenotatis cum oracione dominicali.

DOMINICA IN SEXAGESIMA....

AD TERCIAM.

Responsoria ut in precedenti dominica oracio ut supra ad matutinas et sic ad omnes horas.

....

[Cotidie per ebdomadam dicantur responsoria ad matutinas secundum ordinem nocturnorum historie dominicalis.]

DOMINICA IN QUINQUAGESIMA....

[Hac die dominica in primo nocturno et per totam ebdomadam legantur lecciones de Abraham quando de temporali agitur nisi in quarta feria usque ad *Senuit Isaac.*]

....

FERIA SECUNDA....

[Hac die erunt uespere de sancta maria cum pleno seruicio in crastino si a festo uacauerit: sin autem fiat in secunda feria.]

FERIA QUARTA IN CAPITE IEIUNII.

Inv. *In manu tua.* ps. *Venite.* Ymni antiphone psalmi et uersiculi sicut supra in feria quarta.

....

IN LAUDIBUS....

Cap. *Conuertimini ad me.*

Hoc capitulum dicatur cotidie ad matutinas in profestis diebus usque ad passionem [in feriis quando de feria agitur].

Ad alias horas usque ad quadragesimam capitula ferialia scilicet hiis quatuor diebus quando de feria agitur. Ymnus et uersiculus de feriis.

Ant. *Cum ieiunatis.* ps. *Benedictus.*

Or. *Presta domine fidelibus.*

Hec oracio dicatur ad matutinas et ad omnes horas.

Memoria pro penitentibus.... Nulla alia memoria fiat.

AD PRIMAM ET AD ALIAS HORAS.

Antiphone et cetera omnia sicut in predictis feriis aliis cum oracione de ieiunio.

¶ Hac die clerici post sextam prosternant se in choro et episcopus uel officii executor ante altare et dicant septem psalmos penitenciales cum hac antiphona *Ne reminiscaris* et cum *Gloria patri* in fine cuiuslibet psalmi. In fine autem psalmorum dum dicitur antiphona erigat se officii executor scilicet episcopus si presens est ad altare uel eius uicarius ad gradum altaris, et ibi absoluat clerum et populum cum oracionibus que continentur in ordinali ad missam huius diei; deinde fiat benediccio cinerum. In dando cineres cantetur hec antiphona *Exaudi me deus* cum psalmo *Saluum me fac deus quoniam intrauerunt*, et dicatur primus uersus tantum.

Ant. *Exaudi.* ℣. *Gloria patri.* Ant. *Exaudi.*

Postea Ant. *Iuxta uestibulum.*

Deinde Ant. *Imitemur habitu*†.

Postea eat processio ad ianuas ecclesie non cantando precedente uexillo cilicino et episcopus uel eius uicarius penitentes eiciat singulis dicendo *Ecce eicimini hodie* &c. et interim cantetur submissa uoce ℟. *Ecce adam.* ℣. *Cherubyn.* ℟. *In sudore.* ℣. *Pro eo.*

Eiectis penitentibus, claudatur ianua et in redeundo cantetur ℟. *Emendemus.* ℣. *Peccauimus:* et dicatur uersus a choro sicut responsorium.

Hac die et cotidie usque ad quartam feriam ante pascha nisi in dominicis et in festis nouem leccionum scilicet in missis de ieiunio dicetur *Flectamus genua* et prefacio *Qui corporali* et *Humiliate:* et missa finiatur cum *Benedicamus domino.*

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Thesaurizate.* ps. *Magnificat.*
Kyrieleyson et cetera ut supra.
Or. *Inclinantes.*

Et hoc per totam quadragesimam obseruetur ut oracio que ad missam dicitur super populum dicatur ad uesperas in ferialibus diebus usque ad cenam domini nisi in sabbatis et in festis.

Memoria pro penitentibus.... Et cotidie fiat memoria ad uesperas modo supradicto et ad matutinas scilicet pro penitentibus usque ad cenam domini in profestis diebus.

¶ Quocienscunque festum nouem leccionum in quadragesima celebratur semper fiat memoria de ieiunio ad utrasque uesperas et ad matutinas, et dicetur missa de festo post nonam de ieiunio.

¶ Si uero festum nouem leccionum hac die contigerit [licet duplex festum fuerit] reseruetur usque in crastinum quia seruicium huius diei pro nullo festo debet differri. De festis autem trium leccionum in quadragesima nihil fiat nisi memoria ad uesperas et ad matutinas de sancta maria.

FERIA QUINTA.

Inuitatorium ymni antiphone psalmi et uersiculi sicut in feria: responsoria de primo nocturno precedentis dominice.

....

FERIA SEXTA....
SABBATO....

[Si aliquod festum nouem leccionum in hoc sabato contigerit tunc predicti tres ymni in illo anno omnino non dicuntur.]

DOMINICA PRIMA QUADRAGESIME....

AD COMPLETORIUM....

Finita antiphona sine neupma et dicto capitulo, quidam solus incipiat ℟. *In pacem*, chorus *In idipsum dormiam et requiescam.*

Clericus *Si dedero.* Chorus *Dormiam.*

Clericus *Gloria.* Chorus *In pace.*

In festis nouem leccionum dicitur hoc responsorium ab uno clerico de stallo conuerso ad altare loco nec habitu mutato. In profestis diebus dicitur ab uno puero ad gradum chori scilicet iuxta formam ex opposito lectrini similiter conuerso ad altare et loco non mutato nec habitu.

Y. *Christe qui lux es.*

Hec precedens antiphona super psalmos responsorium et ymnus dicantur usque ad passionem domini.

A. *Cum uideris nudum.* ps. *Nunc dimittis.*

Hec antiphona dicitur super hunc psalmum per quindecim dies. Preces consuete dicantur.

¶ AD MATUTINAS....

Legantur per totam ebdomadam sermones de quadragesima.

....

¶ AD UESPERAS....

Responsorium incipiatur ab uno in stallo et in profestis diebus ab uno puero ad gradum chori. ℟. *Esto nobis.* Chorus. *Domine turris fortitudinis.* ℣. *A facie inimici.* Chorus. *Turris fortitudinis. Gloria patri.* Chorus. *Esto nobis.*

Hoc modo dicantur omnia responsoria ad horas.

Y. *Ex more.* ℣. *Angelis suis.*

Hoc precedens responsorium *Esto nobis domine* dicetur ad uesperas nisi in festis: et ymni predicti similiter ad uesperas et ad matutinas dicentur loco suo per quindecim dies. ℣. *Ipse liberauit me* et ceteri uersiculi ad matutinas et ad horas dicentur suo loco usque ad passionem domini: excepto quod quando ℣. *Ipse liberauit me* dicitur ante lecciones, tunc ad laudes dicitur ℣. *Scapulis suis.*

Ant. *Reliquit eum.* ps. *Magnificat.*

Or. *Deus qui.*

FERIA SECUNDA.

ANTE MATUTINAS omnes cruces et ymagines et uas eciam continens eukaristiam cooperiatur et uelum quoddam dependeat in presbiterio et cooperiat altare: et cotidie in feriis quando de feria agitur debet esse dimissum (nisi) dum legitur euangelium: tunc enim eleuatum dependeat donec dicatur a sacerdote *Orate fratres:* et si in crastino sequatur festum nouem leccionum, tunc de cetero eo die non dimittetur nec eciam ante proximas matutinas feriales.

Inuit. *Uenite.* Ab uno clerico de prima forma in stallo sic incipiat *Venite.* Chorus *Exultemus domino.* Clericus *Iubilemus deo &c.* In dicendo psalmum conuertat se ad altare.

....

[Responsoria ad matutinas secundum ordinem nocturnorum historie dominicalis: ita tamen quod responsoria ferialia non pretermittantur.][1]

....

[1] This is added again in subsequent weeks.

IN LAUDIBUS....

Kyrieleyson et preces sicut in feriis prenotatum est. *Tamen in choro Sarum per totam quadragesimam ad matutinas et ad uesperas tantum adduntur pro fratribus nostris absentibus et alie quedam preces que non dicuntur nisi ubi fuerit conuentus: post ps. *Miserere* dicatur ps. *Domine ne in furore.* Et hoc generaliter fit per totam quadragesimam uidelicet quod in feriis per omnes horas post ps. *Miserere* dicetur unus de psalmis penitencialibus suo ordine cum *Gloria patri* nisi ad sextam: tunc enim post ps. *Miserere* dicetur ps. *Deus misereatur.* Et si festum nouem leccionum in crastinum contigerit tunc ad nonam dicentur tres ultimi psalmi simul, scilicet *Domine exaudi* i, *De profundis* et *Domine exaudi* ij: et dicentur preces et psalmi cum prostracione ut alibi dictum est.

Or. *Conuerte nos.*

AD PRIMAM.

Ant. *Viuo ego.* ps. *Deus in nomine tuo.*

Omnibus profestis diebus in quadragesima post primam ante missam capitule† dicatur Ant. *Requiem eternam.* ps. *Beati immaculati* usque *Ad Dominum cum tribularer* sine *Gloria patri* pro fidelibus defunctis. Ant. *Requiem. Kyrieleyson. Christeleyson. Pater noster:* sine *Et ne nos* dicatur: ps. *Domine probasti me.* Preces. *Requiem eternam. A porta. Credo. Requiescant in pace. Domine exaudi. Dominus uobiscum.* Or. *Tibi domine commendamus.*

Pro anniuersario si habeatur Or. *Deus indulgenciarum.* In conuentu pro fratribus et sororibus. Et tunc unusquisque per se Or. *Deus qui nos patrem et matrem* priuatim; et tunc in audiencia dicat sacerdos officii executor oracionem pro omnibus fidelibus, que finiatur cum *Per christum:* in conuentu tamen post commendacionem statim sequatur missa in capitulo pro defunctis cum predictis collectis et post illam missam dicatur tercia. [Tamen in crastino duplicis festi non dicitur commendacio.]

AD TERCIAM....

Hac die et abhinc usque ad quartam feriam ante pascha nisi in dominicis et in festis nouem leccionum post terciam dicentur quindecim psalmi graduum pro omni populo hoc modo:

Ant. *Ne reminiscaris.* ps. *Ad dominum cum tribularer* cum *Gloria patri* post unumquemque psalmum. Dictis psalmis dicetur Letania que diuiditur in *[sex]* partes secundum ordinem ferie: dicta letania dicantur preces que sequuntur et finiantur cum uno Per christum.

[Nunquam dicatur *Laudate dominum in sanctis eius* post ps. *Ecce nunc.* Et quicquid dicat sacerdos de letania Chorus idem repetat plene et integre usque ad ℣. *Ut pacem nobis dones:* tunc respondet chorus *Te rogamus*

audi nos tantum. Et sic deinceps usque ad *Fili dei te rogamus:* tunc respondet chorus idem et sic de singulis usque dicitur *Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson. Pater noster.*]

AD SEXTAM....

AD NONAM....

Antiphone predicte super horas cotidie dicentur in profestis diebus usque ad passionem domini. Capitula et responsoria per quindecim dies.

Post missam ante uesperas dicatur *Placebo*, nisi sequenti die euenerit festum nouem leccionum.

¶ AD UESPERAS.

Antiphone et psalmi feriales.

Cap. *Anima que peccauerit.*

Istud capitulum non mutatur ad uesperas ante passionem domini nisi in sabbatis et in dominicis et in festis nouem leccionum. Sciendum quod ante collacionem dicetur *Dirige* usque ad laudes *nisi in festo nouem leccionum si euenerit sicut prenotatum est in dominica prima aduentus domini* [Et nisi in sequenti die fiant nouem lecciones et nisi quando corpus in crastino sepeliendum fuerit. Si uero corpus tale fuerit, dicitur *Placebo* et *Dirige* post prandium ante Completorium more solito usque ad laudes.] Et laudes dicentur post matutinas.

Sciendum quod non dicatur ps. *Voce mea* cum supradictis collectis.

[Sciendum est quod quando dicantur laudes mortuorum dicantur post matutinas de die et de sancta maria: et post laudes mortuorum dicitur ps. *Ad te leuaui.*]

FERIA TERCIA....

FERIA QUARTA.... FERIA QUINTA.... FERIA SEXTA....

SABBATO....

DOMINICA SECUNDA IN QUADRAGESIMA....

[℟. *Orauit* erit tercium responsorium quando primo dicitur de secundo nocturno per ebdomadam et ℟. *Vidi dominum* dicitur in sabato ante ℟. *Pater peccaui.* Si aliquod festum nouem leccionum in sabato contigerit tunc predictum responsorium sit tercium quando ultimo per ebdomadam dicitur de feria: et tunc dicitur cum *Gloria patri.*]

FERIA SECUNDA.... TERCIA.... QUARTA....

QUINTA.... SEXTA.... SABBATO....

[Si aliquod festum nouem leccionum hoc die sabato contigerit hoc predictum responsorium scilicet *Pater peccaui* eo anno omnino non dicitur.]

DOMINICA TERCIA QUADRAGESIME....

AD COMPLETORIUM....

Hec antiphona (*Media uita*) dicatur per quindecim dies super ps. *Nunc dimittis.* Uersus uero non nisi in festis nouem leccionum [et in sabbatis et dominicis dicentur] Et dicantur uersus alternatim ab uno de stallo, loco nec habitu mutato.

....

¶ AD MATUTINAS....

Legatur usque ad finem genesis per ebdomadam.

....

AD NONAM....

Hec prenotata responsoria dicantur per quindecim dies ad horas cotidie.

AD UESPERAS....

℟. *Educ de carcere.* ℣. *Periit fuga. Ut confiteatur. Gloria. Educ.* Hoc responsorium dicatur per totam ebdomadam ad uesperas.

....

FERIA SECUNDA.

[Feria secunda et cotidie per ebdomadam dicantur uersiculi et responsoria ad matutinas secundum ordinem nocturnorum hystorie dominicalis, ita tamen quod responsoria ferialia non omittantur, ut supradictum est in prima ebdomada aduentus domini. Si uero nullum festum nouem leccionum in hac ebdomada contigerit, tunc primum responsorium feriale scilicet *Iste est* erit tercium in quarta feria et alia duo responsoria ferialia in sabato dicantur. Si aliquod festum nouem leccionum in aliqua feria per hanc ebdomadam contigerit, tunc primum responsorium feriale erit tercium quando primo dicitur de tercio nocturno et alia duo responsoria dicantur quando ultimo dicitur de feria per ebdomadam. Si autem tres ferie tantum per hanc ebdomadam uacauerint tunc primum responsorium feriale erit tercium quando de secundo nocturno dicitur et alia duo responsoria ferialia dicantur loco octaui et noni responsorii quando ultimo de feria dicitur. Si uero nullum festum nouem leccionum per hanc ebdomadam contigerit, tunc dicetur primum responsorium feriale in quarta feria et alia duo responsoria ferialia in sabato ut supra dictum est. Cetera dicantur ut supradictum est.]

....

AD NONAM....

Uersus et uersiculi ad uesperas et ad matutinas et capitula ad horas ut prediximus dicantur usque ad passionem domini.

....

FERIA TERCIA.... FERIA QUARTA.... FERIA QUINTA.... FERIA SEXTA.... SABBATO.... DOMINICA QUARTA....

AD MATUTINAS....

Hac die incipiatur Exodus scilicet *Hec sunt nomina filiorum* et legatur per totam ebdomadam.

....

AD UESPERAS.

Cap. *Scriptum est.* ℟. *Adduxit eos.*

Hoc responsorium dicatur ad uesperas usque ad passionem domini.

....

FERIA SECUNDA.... FERIA TERCIA.... FERIA QUARTA.... FERIA QUINTA.... FERIA SEXTA.... SABBATO....

[Ab hac die sabato usque ad crastinum octauarum pasche nichil fiat de festis sanctorum nisi solummodo de festis duplicibus; et hoc usque ad cenam domini tantum.]

DOMINICA QUINTA IN PASSIONE DOMINI.

AD UESPERAS.

Ant. *Benedictus.* ps. Ipsum.

Nulla neupma dicitur in fine antiphonarum nisi in annunciacione dominica. Et notandum est quod ubicunque contigerit celebrari festum solempne infra passionem, ut de sancto loci uel de dedicacione alicuius ecclesie, dicetur neupma et *Gloria patri* et *Iesu christe* eodem modo quo si ante passionem euenerit: aliter autem non dicitur neupma in fine antiphonarum usque ad primas uesperas prime dominice post ebdomadam pasche que dicitur dominica in albis uidelicet oc*taua* pasch*e:* tunc uersiculi dicuntur cum neupma et sic per totum annum nisi in tribus noctibus ante pascha et nisi in seruicio defunctorum: tamen uersiculus ante laudes et uersiculus post responsoria super horas dicuntur semper sine neupma.

Cap. *Iudicasti domine.* Et dicitur hoc capitulum in ferialibus diebus usque ad quartam feriam ante pascha nisi in sabbato et in dominica.

℟. *Circumdederunt me.* ℣. *Quoniam tribulacio:* sed non dicatur *Gloria*, sed repetatur ℟. *Circumdederunt.* Y. *Vexilla regis.*

℣. *Dederunt in escam mihi fel*, cum neupma.

Ant. *Ego sum qui sum.* ps. *Magnificat.*

Or. *Quesumus omnipotens deus.*

¶ AD COMPLETORIUM....

Responsorium ab uno solo dicitur, *In manus tuas, domine, Commendo spiritum meum.* Clericus *In manus tuas domine* et finiatur a choro. ℣. *Redemisti me.*

[Non dicitur *Gloria patri* sed repetatur ℟. *In manus tuas domine.*]

....

Hoc precedens responsorium et ymnus et antiphona super ps. *Nunc dimittis* dicantur usque ad cenam domini: uersus uero non dicuntur nisi in festo nouem leccionum [et in sabbatis et in dominicis] et in quarta feria [et in secunda feria] ante cenam domini.

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Hodie si uocem.* ps. *Venite. Nolite obdurare corda uestra.* ℣. *Quoniam deus. Hodie:* et sic sine *Gloria patri* dicitur psalmus usque ad cenam domini [scilicet ad matutinas de temporali].

Y. *Pange lingua.*

In primo nocturno. A. *Vulpes foueas habent.* ps. *Beatus uir.* Et ceteri psalmi de primo nocturno dicantur sub hac sola antiphona: et psalmi dicuntur cum *Gloria patri* ut in precedentibus dominicis: et sic fiat in sequentibus nocturnis huius dominice et in sequentibus usque ad cenam domini [quando de temporali agitur].

℣. *Erue a framea.*

Hac die incipiatur Ieremias et legatur usque ad pascha tam in dominicis quam in feriis: sed in dominicis medie lecciones dicuntur de sermone.

Lec. i. *Verba ieremie.*

[Finiantur autem omnes lecciones de prophetia Jeremie cum hac clausula *Hec dicit dominus deus* nisi in tribus noctibus ante Pascha.]

℟. *Isti sunt dies.* ℣. *Loquitur.*

[℟. *Isti sunt* non dicitur per ebdomadam sequentem sed in hiis matutinis tantum.]

℟. *Multiplicati.* ℣. *Ne quando.* ℟. *Qui custodiebant.* ℣. *Omnes inimici mei.* Sine *Gloria patri.* Repetatur responsorium. Idem modus seruetur in sexto et in nono responsorio et in cotidianis responsoriis super horas et in tercio responsorio in profestis diebus ad matutinas usque ad pascha.

....

Responsoria ferialia *Ne perdas.* ℣. *Eripe,* ℟. *Ne auertas.* ℣. *Intende.* [He duo responsoria ferialia dicantur pariter in uno die et quociens dicitur de tercio nocturno per ebdomadam de seruicio temporali.]

℣. *Intende anime mee.* [Dicitur cotidie ante laudes usque ad cenam domini quando de temporali agitur.]

. . . .

AD PRIMAM . . . .

Ab hac die usque ad octauas pasche non dicitur ad primam ℟. *Iesu christe* sed ℣. *Exurge domine adiuua nos* sine neupma quando scilicet de temporali agitur: et uersiculus iste dicetur hoc modo usque ad cenam domini.

. . . .

AD UESPERAS . . . .

℟. *Usquequo.* ℣. *Qui tribulant.* Iterum hoc ℟. *Usquequo* et dicetur cotidie ad uesperas per totam ebdomadam.

. . . .

FERIA SECUNDA.

Inv. *Adoremus dominum qui nos redemit per crucem.* Hoc inuitatorium dicetur cotidie in prôfestis diebus usque ad cenam domini.

. . . .

[Cotidie per hanc ebdomadam dicantur uersiculi et responsoria secundum (ordinem) uersiculorum et responsorium hystorie dominicalis, excepto quod primum responsorium non dicitur et quod responsoria ferialia non omittantur.]

. . . .

¶ AD NONAM . . . .

Has predictas antiphonas super horas require in laudibus precedentis dominice. Hic predictus ordo responsoriorum seruetur cotidie usque ad cenam domini. Responsoria et uersiculi ad uesperas et ad omnes horas diei per ebdomadam tantum dicuntur: antiphone et capitula in ferialibus diebus usque ad cenam domini.

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Inclinauit.* ps. *Dilexi.*

Cap. *Iudicasti*, ut supra. Et dicatur cotidie hoc capitulum ad uesperas usque ad quartam feriam ante pascha nisi in sabbato et in dominica.

. . . .

FERIA TERCIA . . . . FERIA QUARTA . . . . FERIA QUINTA . . . . FERIA SEXTA . . . . SABBATO . . . .

DOMINICA IN RAMIS PALMARUM.

AD UESPERAS.

Antiphone et psalmi ut supra. Cap. *Hoc sentite.*

℟. *Circumdederunt:* et dicatur hoc responsorium usque ad quintam feriam ante pascha nisi in secundis uesperis dominice.

. . . .

¶ AD MATUTINAS....

℟. (9) *Cum audisset.* ℣. *Et cum appropinquasset.* Repetatur ℟. *Cum audisset.*

Hac die ad processionem in introitu dicitur ℟. *Ingrediente.* ℣. *Cum† audissent*, quod non dicitur ad matutinas.

....

FERIA SECUNDA....

Responsoria et uersiculi ad horas dicantur usque ad cenam domini sicut in dominica palmarum. Antiphone et capitula sicut in precedenti ebdomada.

....

FERIA TERCIA....
FERIA QUARTA....

[Si aliquod festum duplex in aliqua predictarum feriarum istius ebdomade contigerit nihilominus ordo feriarum de responsoriis et laudibus† et antiphonis super *Benedictus* et *Magnificat* seruabitur in sequenti feria: et tunc responsoria et antiphone super laudes illius ferie scilicet qua festum contigerit in illo anno omnino non dicantur: uersiculi tamen ante lecciones per ordinem dicantur.]

Hac die ad missam uelum pendens in presbiterio inter chorum et altare non debet esse dimissum dum passio legitur donec dicatur *Et uelum templi scissum*, et tunc subito decidat in area.

Hac die ad uesperas usque ad missam in crastino scilicet in die cene campane pulsentur sicut in dominicis diebus: chorus tamen non regitur. Luminaria ut in dominicis diebus accendantur. Ceroferarii albis se induant. Sacerdos ad ordinem absque capa de serico incedat.

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Beatus uir.* ps. *Nisi dominus* et cetere antiphone feriales cum suis psalmis, qui in secunda forma incipientur et non fiat genufleccio.

Cap. *Omnes uos*†.

Tunc unus de secunda forma incipiat responsorium in stallo, loco nec habitu mutato, conuersus tamen ad altare.

℟. *Circumdederunt me.* ℣. *Quoniam.*

Ymnus et uersiculus ut supra. Ant. *Tanto tempore.* ps. *Magnificat.*

Non dicantur preces ad has uesperas nec memoria pro penitentibus propter solempnitatem cene.

Or. *Respice domine super hanc.*

Et sciendum est quod hec oracio ad omnes horas hiis tribus diebus sequentibus dicetur nisi ad uesperas in cena domini et ad uesperas in sabbato pasche.

Post has uesperas non fiunt uespere de sancta maria in conuentu nec cetera que de ea dici solent. Completorium solito more absque prostracione et sine ps. *Miserere* solempniter dicatur et antiphona super *Nunc dimittis* cum tribus uersibus dicantur† in secunda forma.

[Si festum annunciacionis dominice uel aliquod aliud festum hac die contigerit, ibi solempniter celebretur: uespere tamen de feria supradicto modo dicantur et solempnis memoria de festo.

Non dicatur ps. *Ad te leuaui* nec abhinc usque ad incepcionem historie *Deus omnium.*]

FERIA QUINTA IN CENA DOMINI.

AD MATUTINAS.

Uiginti quatuor candele ante altare preparentur iuxta numerum duodecim prophetarum et duodecim apostolorum: et ante matutinas omnes accendantur: quarum singule ad incepcionem uniuscuiusque antiphone et responsorii extinguuntur: quia totidem sunt candele quot antiphone et responsoria: et designant crudelitatem iudeorum in prophetis et in apostolis. Similiter fiat sexta feria et sabbato. Senior primam antiphonam incipiat in superiori gradu et omnes antiphone sine genufleccione inchoentur usque ad laudes propter solempnitatem cene. *Gloria patri* omnino pretermittatur. Non dicatur *Domine labia mea aperies* nec *Deus in adiutorium* nec inuitatorium: sed facto signo a superiori incipiatur A. *Zelus domus tue.*

....

Versiculus sine neupma *Exurge domine, Iudica causam meam:* et sic dicuntur omnes uersiculi sine neupma usque ad pascha.

Tres prime lecciones de lamentacionibus Jeremie, que a tribus pueris cantentur. [Non dicitur *Et ne nos* ante lecciones.] Lectores benediccionem non petant, sed facto signo ab executore officii sine *Iube domine* incipiant.

Lec. i. *Quomodo sedet sola ciuitas.*

Non dicitur *Tu autem domine* sed cum hoc uersu terminetur sic, *Ierusalem ierusalem conuertere ad dominum deum tuum.* Sic finiantur tres prime lecciones in nocte hac et in duabus sequentibus.

....

Lec. iv. *Exaudi deus.*

Non dicitur *Tu autem* sed ex uerbis leccionis finem faciant.

....

Finito nono responsorio non dicatur uersiculus ante laudes sed statim inchoetur antiphona super LAUDES in secunda forma.

....

Ant. *Oblatus.* ps. *Laudate.*

Dum ergo iste psalmus canitur lumen ubi uideri nequeat deferatur et abscondatur. Finita uero antiphona, illa sola candela que remanet extinguatur. Senior inchoat hanc antiphonam *Traditor autem.* ps. *Benedictus.* Et cetera omnia que sequuntur dicantur in tenebris.

Finita uero antiphona duo clerici de secunda forma ante altare conuersi ad chorum dicant *Kyrieleyson* iij. Deinde duo diaconi de secunda forma ante introitum chori stantes dicant *Domine miserere.* Chorus *Christus dominus factus est obediens usque ad mortem.* Item clerici ante altare semel dicant *Christeleyson.* Postea duo seniores ante gradum chori stantes cantent hunc ℣. *Qui passurus aduenisti.* Finito uersu iterum clerici ante altare *Christeleyson.* Iterum seniores ℣. *Qui expansis in.* Clerici ante altare *Christeleyson.* Iterum seniores uersum *Qui prophetice.* Finito uersu iterum diaconi ante introitum chori stantes dicant *Domine miserere.* Chorus *Christus dominus.* Iterum clerici ante altare *Kyrieleyson* iij. Postea diaconi ante introitum chori *Domine miserere.* Chorus *Christus dominus.* Quo finito unus puerulus cum sincera uoce dicat *Mortem autem crucis.*

Tunc prosternant se omnes et unusquisque dicat *Pater noster* et duo priuatim ps. *Miserere* sine *Gloria patri* [et *Dominus uobiscum*] cum hac oracione *Respice quesumus domine super hanc familiam tuam:* cum *Qui tecum uiuit et regnat:* et sic surgant omnes pulsante seniore et lumen proferatur.

Hac die non prosternant se clerici ad horas in choro propter solempnitatem cene nisi in hac hora scilicet post matutinas.

AD PRIMAM et ad alias horas non dicatur *Deus in adiutorium* nec ymnus, sed statim inchoetur in superiori gradu Ant. *Christus factus est.* ps. *Deus in nomine.* ps. *Beati immaculati.* ps. *Retribue.* Absque *Gloria patri* dicantur psalmi, et tunc Ant. *Christus factus est.*

. . . .

Finita antiphona absque *[*Kyrieleyson*]* et precibus et sine psalmo *Miserere* propter solempnitatem cene, sacerdos dicat hanc oracionem *Dominus uobiscum.* [*Oremus.*] *Respice quesumus domine.* Ita consumando horas *Qui tecum uiuit* cum *Dominus uobiscum* et *Benedicamus domino.* Et per omnes horas hac die tantum dicatur *Dominus uobiscum* et *Benedicamus domino:* tamen ad matutinas [et ad completorium] non dicatur *Dominus uobiscum.*

Post oracionem ad primam in capitulum intrent: leccio et tabula more solito legantur: et post primam leccionem de martilogio sacerdos more solito hunc uersiculum dicat *Preciosa est in conspectu dei: Mors sanctorum eius* cum oracione tantum *Sancta maria mater domini nostri* et cum *Dominus uobiscum* et *Benedicamus domino:* et sic capitulum finiatur

cotidie usque ad octauas pasche: excepto quod in sexta feria scilicet in parasceue et in sabbato sancto pasche non intrent in capitulum: tamen tabula cotidie scribatur.

Hac die TERCIA SEXTA et NONA supradicto modo in choro dicuntur cantando.

UESPERE in hac die similiter in choro festiue canantur sine *Gloria patri* hoc modo. Cantata communione incipiatur in superiori gradu Ant. *Calicem salutaris.* ps. *Credidi propterea.* Ant. *Cum hiis.* ps. *Ad dominum cum tribularer.* Ant. *Ab hominibus.* ps. *Eripe me.* Ant. *Custodi me.* ps. *Domine clamaui.* Ant. *Considerabam.* ps. *Voce mea.* Finitis psalmis post antiphonam statim incipiatur Ant. *Cenantibus.* ps. *Magnificat.*

Hiis ita peractis dicat sacerdos postcommunionem. *Dominus uobiscum.* [*Oremus.*] *Refecti uitalibus.* Finita postcommunione post *Dominus uobiscum* diaconus dicat *Ite missa est*, si episcopus affuerit: et si defuerit *Benedicamus domino.* Et consummatur officium hac die.

Peractis hiis que ad mandatum pertinent chorum intrent et COMPLETORIUM secreto dicant. In primis inchoetur Ant. *Christus factus est.* ps. *Cum inuocarem.* ps. *In te domine speraui.* ps. *Ecce nunc benedicite.* ps. *Nunc dimittis.* Et post psalmos dicatur antiphona et post antiphonam dicatur oracio *Respice quesumus domine.* [Dicatur cum *Dominus uobiscum* et *Oremus*, et finiatur cum *Qui tecum uiuit* et *Dominus uobiscum* et *Benedicamus.*] Et sic compleatur totum seruicium huius diei.

FERIA SEXTA IN DIE PARASCEUE.

AD MATUTINAS.

Incipiente seniore Ant. *Astiterunt*, omnes prostracionem faciant: similiter fiat in incepcione prime antiphone super laudes hac nocte et in sequente similiter. Ad unumquemque uersiculum fiat prostracio nisi in sabbato ante pronunciacionem euangelii. Idem modus seruetur in incepcione antiphonarum qui in precedenti nocte.

....

IN LAUDIBUS.

Ant. *Proprio filio*, et fiat genufleccio in incepcione.

....

Ant. *Posuerunt.* ps. *Benedictus.*

Finita antiphona ordo predicte noctis seruetur cum hiis uersibus, *Agno miti basia.* ℣. *Vita in ligno.* ℣. *Teque uinciri.*

Cetera omnia supradicto modo dicantur. [Ita tamen quod in fine oracionis non dicitur *Qui tecum* hac die nec in sabbato.]

¶ Hac die conueniant clerici ad ecclesiam et horas diei sub silencio dicant hoc modo.

AD PRIMAM.

Ant. *Christus factus est.* ps. *Deus in nomine.* ps. *Beati immaculati.* ps. *Retribue.* Deinde *Pater noster* et ps. *Miserere* sine *Gloria patri.* [Et dicitur *pater noster* cum prostracione et ps. *Miserere* similiter.] Statim sub silencio sequatur oracio sine *Dominus uobiscum* et absque *Oremus*, sed sic inchoetur *Respice quesumus domine* absque *Qui tecum.*

Hic modus seruetur ad omnes horas scilicet TERCIAM SEXTAM et NONAM hac die et in sabbato.

[Ad primam non itur in capitulum hac die nec in sabato nec ulla (leccio) de martilogio legatur; tamen ℣. *Preciosa est* cum Or. *Sancta maria* dicitur cum *Dominus uobiscum* et *Benedicamus.*]

UESPERE autem priuatim dicantur hoc modo Ant. *Calicem.* ps. *Credidi propterea* et cetere antiphone cum suis psalmis sicut in die cene et antiphona super *Magnificat Cenantibus:* que tamen omnia sub silencio. Post *Magnificat* dicatur *Pater noster* et ps. *Miserere:* post psalmum dicat sacerdos Or. *Respice quesumus domine* sine *Dominus uobiscum* et sine *Oremus* et sine *Qui tecum*: et sic missa et uespere simul finiantur. Non dicatur *Benedicamus* nec *Ite missa est.*

¶ AD COMPLETORIUM omnia fiant sicut in die absque *Dominus uobiscum* et *Qui tecum* et *Benedicamus*, sed post psalmos et antiphonam dicatur *Pater noster* et ps. *Miserere* et sic finiatur completorium, sacerdote dicente Or. *Respice quesumus domine* absque *Qui tecum:* et sic compleatur illius diei officium.

IN SABBATO SANCTO PASCHE.

Fiat genufleccio seniore incipiente hanc antiphonam *In pace in idipsum.*

. . . .

℣. *Collocauit me. In obscuris.*

Hic non fiat genufleccio propter pronunciacionem euangelii: et pronuncietur hoc modo sine titulo, *Uespere autem sabbati que lucescit.*

. . . .

Kyrieleison et cetera omnia sicut in prima nocte.

Hac die hore scilicet PRIMA TERCIA SEXTA et NONA priuatim dicantur sicut in die hesterna.

[Hac die ornetur ecclesia solempniter per omnia exceptis ymaginibus et crucibus que non discooperiantur usque post resurreccionem dominicam in die Pasche (quia) cum christo surrexerunt omnes sancti.]

¶ Officium huius diei sic incipiatur quatinus post nonam missa dicatur, sacerdote dicente *Pax domini sit semper uobiscum* et choro respondente *Et cum spiritu tuo.* Non dicatur *Agnus dei* neque pax detur, sed facto interuallo alta uoce incipiatur hec antiphona *Alleluya* ps. *Laudate dominum*

omnes gentes cum *Gloria patri.* Deinde incipiatur super ps. *Magnificat* Ant. *Vespere autem sabbati.* Finita antiphona ad complendum omne seruicium dicat sacerdos *Dominus uobiscum* et postcommunionem *Spiritum in nobis.* Postea iterum dicat sacerdos *Dominus uobiscum* et postea diaconus *Ite missa est.* Hoc modo missa et uespere simul finiantur. Ab hac die clerici eant (ad) omnes horas preter ad matutinas usque ad completum pascha in superpelliceis.

COMPLETORIUM hac die hoc modo dicatur *Deus in adiutorium. Gloria patri* cum *Alleluya.*

. . . .

Repetita antiphona dicatur oracio *Dominus uobiscum.* Or. *Spiritum in nobis domine. Per dominum nostrum. Benedicamus domino.*

Et hec oracio dicatur cotidie ad completorium usque ad completum pascha.

IN DIE PASCHE.

AD PROCESSIONEM ANTE MATUTINAS conueniant omnes clerici ad ecclesiam et accendantur luminaria per ecclesiam. Episcopus uel decanus in superpelliceo cum ceroferariis thuribulariis et clero ad sepulcrum accedant, et incensato prius sepulcro cum magna ueneracione corpus domini assumant et super altare ponant. Iterum accipientes crucem de sepulcro inchoet episcopus uel decanus Ant. *Christus resurgens.* Tunc omnes cum gaudio genua flectant et ipsam crucem adorent, idipsum canentes cum ℣. *Dicant nunc.* Tunc omnes campane in classicum pulsentur et cum magna ueneracione deportetur crux ad locum ubi prouisum sit, clero canente predictam antiphonam. Quo facto dicat sacerdos ℣. *Surrexit dominus de sepulcro.* Or. *Deus qui pro nobis.* Que terminetur sic *Per eundem christum dominum nostrum.*

¶ AD MATUTINAS . . . .

Non dicatur ymnus nec ulla die per ebdomadam sed statim post repeticionem inuitatorii inchoetur antiphona *Ego sum qui sum.*

. . . .

℣. *Resurrexit dominus* ℟. *Sicut dixit uobis, alleluya.* Hoc modo *dicantur omnes uersiculi usque ad festum sancte trinitatis nisi ad primam et ad completorium et nisi ad completorium post sabbatum in albis.*

[Ab hac die usque ad festum sancte trinitatis omnes responsiones uersiculorum cum *alleluya* dicantur in seruicio diei nisi quando dicitur ℣. *Exurge domine* post ℟. *Jesu christe,* et in capitulo cum dicitur *Preciosa*

est et ad completorium cum dicitur ℣. *Custodi nos* et post aspersionem aque in dominicis cum dicitur *Ostende nobis domine.*]

. . . .

Euangelium secundum marcum *Maria Magdalene et Maria iacobi et salomee:* et legantur lecciones in capis sericis.

. . . .

℟. *Dum transisset.* ℣. *Et ualde. Ut uenientes. Gloria patri. Alleluya.*

Hoc responsorium sit tercium singulis diebus per ebdomadam et omnibus dominicis diebus similiter usque ad ascensionem domini quando de dominica agitur.

. . . .

IN LAUDIBUS . . . .

Nulla die in hac ebdomada dicatur gradale in laudibus.

. . . .

Quandocunque dicitur *Benedicamus* a duobus clericis, dicatur cum *alleluya* et respondeatur cum *alleluya* usque ad festum sancte trinitatis.

Hac die non fiat processio ad crucem sicut ceteris diebus sequentibus.

¶ AD PRIMAM.

Post *Deus in adiutorium* statim inchoetur Ant. *Angelus.* Similiter ad omnes alias horas. ps. *Deus in nomine.* ps. *Confitemini.* Hic psalmus hac die tantum dicatur. ps. *Beati immaculati.* ps. *Retribue.*

Statim post antiphonam incipiatur Gr. *Hec dies* usque *letemini in ea,* sine uersu et sine neupma: et dicatur cotidie per ebdomadam usque ad sabbatum ad omnes horas preterquam ad matutinas. Ad uesperas tamen cotidie dicatur cum uersu diei et sine neupma. Finito gradali sacerdos dicat ℣. *Resurrexit dominus.* Chorus *Sicut dixit nobis, alleluya.* Sacerdos dicat *Dominus uobiscum.* Or. *Deus qui hodierna.*

Hec oracio dicatur singulis diebus per ebdomadam ad primam: et hoc modo dicatur prima per totam septimanam: et cetere hore diei hoc modo finiantur et capitulum cotidie finiatur sicut in die cene prenotatum est.

. . . .

¶ AD UESPERAS.

Non dicatur *Deus in adiutorium* sed ita incipiantur *Kyrieleyson* iij. *Christeleyson* iij. *Kyrieleyson* iij: et sic incipiantur uespere usque ad sabbatum.

Ant. *Alleluya.* ps. *Dixit dominus.* ps. *Confitebor.* ps. *Beatus uir.*

Iidem psalmi dicantur cotidie per ebdomadam. Repetita antiphona post psalmum, duo clerici de secunda forma cantent gradale cum uersu: *Hec dies.* ℣. *Confitemini.* Et sic cotidie dicatur gradale cum uersu qui dicitur ad missam usque ad sabbatum. In primis quatuor diebus dicatur

a duobus de secunda forma: ceteris uero diebus in prima forma. Postea duo seniores *Alleluya* cum ℣. *Epulemur. Alleluya* repetatur sine neupmate. Eodem modo dicatur *Alleluya* de die cum uersu per totam ebdomadam. Hiis dictis, dicatur uersiculus a duobus pueris. ℣. *Resurrexit dominus.* Huc usque non mutatur ordo predictorum ad uesperas per totam ebdomadam.

Ant. *Et respicientes.* ps. *Magnificat.*

Or. *Concede quesumus omnipotens deus ut re*†.

Post oracionem duo clerici dicant *Benedicamus domino* cum *Alleluya.*

Et tunc procedant ad fontes cum oleo et crismate ordinata processione cum cruce et ceroferariis et thuribulo et a duobus de secunda forma deferantur diaconis: qui omnes induti sint albis: et a choro cantetur Ant. *Alleluya* ps. *Laudate pueri:* et totum psalmum dicant. Et post unumquemque uersum in utraque parte repetatur primum *Alleluya* hoc modo. Incipiant rectores ex parte decani Ant. *Alleluya.* Deinde chorus ex parte decani primum uersum psalmi dicant terminatum cum primo *Alleluya* sic:—*Laudate pueri dominum: laudate nomen domini, alleluya*[1].

Deinde chorus ex parte cantoris totum alium uersum cantent cum *Alleluya*, sic:—*Sit nomen domini benedictum: ex hoc nunc et usque in seculum, alleluya*[1]. Et sic alternatim totum psalmum cantent cum *alleluya.* Finito psalmo cum *Gloria patri* decantent totam antiphonam.

Deinde tres pueri in stacione ante fontes simul cantent *Alleluya* ℣. *Laudate pueri dominum:* post repeticionem *Alleluya*, incensatis prius fontibus, dicat sacerdos ℣. *Surrexit dominus de sepulcro.* Oracio, sine *Dominus uobiscum, Presta quesumus omnipotens deus ut qui resurreccionem.*

Deinde eundo ad crucem dicatur Ant. *Alleluya.* ps. *In exitu:* et totus psalmus dicatur et semper post unumquemque uersum repetatur *Alleluya* cum uersu modo predicto ex utraque parte. ℣. *Dicite in nacionibus.* Deinde incenset crucem. Or. *Deus qui pro nobis.*

In introitu chori dicatur aliqua antiphona de sancta maria [uidelicet *Alma redemptoris*] terminata cum *alleluya.*

Et sciendum quod omnia inuitatoria et omnes antiphone et omnia responsoria officia offerende et communiones ab hac die usque ad festum sancte trinitatis debent terminare cum *alleluya.*

℣. *Post partum uirgo.* Or. *Graciam tuam.* Post oracionem dicant duo pueri *Benedicamus* cum *alleluya.*

¶ AD COMPLETORIUM....

Repetita antiphona dicatur Gr. *Hec dies.* Sacerdos ℣. *In resurreccione tua christe.* Or. *Spiritum in nobis.*

[1] For the musical notes, see Appendix.

Et ecce completorium huius diei et tocius ebdomade sic finiatur [usque in sabbatum].

[Post uersiculum ante oracionem *Dominus uobiscum* et post oracionem *Dominus uobiscum* et *Benedicamus* sine *alleluya.*]

FERIA SECUNDA....

℣. *In resurreccione.*

Hic uersiculus dicatur cotidie ante laudes usque ad ascensionem domini nisi in festis sanctorum.

IN LAUDIBUS.

Hec sola Ant. *Angelus autem:* et dicatur cotidie super psalmos in laudibus usque ad octauas pasche, et psalmi consueti. ℣. *Surrexit dominus de sepulcro.*

Hic ordo antiphonarum et uersiculorum et responsoriorum et uersuum cum inuitatorio predicto seruetur per totam ebdomadam.

Ant. *Qui sunt hii sermones.* ps. *Benedictus.*

Or. *Deus qui solempnitate.*

Hac die et ceteris diebus sequentibus per ebdomadam fiat processio ad crucifixum ad matutinas et cantetnr Ant. *Christus resurgens.* Hac die a duobus clericis de superiori gradu et duobus diebus sequentibus in superpelliceis cantetur ℣. *Dicant nunc.*

Eodem modo fiat processio ad crucem ad matutinas singulis diebus per ebdomadam: tamen quinta et sexta feria et in sabbato absque uersu dicatur. Ant. *Christus resurgens* ad processionem. ℣. *Dicite in nacionibus.* Or. *Deus qui pro nobis.*

In redeundo dicatur aliqua antiphona de sancta maria [uidelicet *Aue regina*]. ℣. *Post partum.* Or. *Graciam tuam.*

AD PRIMAM omnia sicut esterna die preter ps. *Confitemini.*

Hac die et sequentibus diebus per ebdomadam TERCIA SEXTA et NONA dicantur sicut in die pasche cum oracione de die.

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Nonne cor nostrum.* ps. *Magnificat.*

Or. *Concede quesumus ut qui peccatorum.*

Ad processionem in exeundo ad fontes cotidie dicatur usque ad sabbatum Ant. *Sedit angelus* absque uersu. Finita antiphona sacerdos dicat ℣. *Surrexit dominus de sepulcro.*

Or. *Concede quesumus omnipotens deus ut qui festa.*

Deinde usque ad crucem Ant. *Christus resurgens* sine uersu: ℣. *Dicite in nacionibus.* Or. *Deus qui pro nobis.*

In introitu chori aliqua antiphona de sancta maria dicatur [uidelicet *Beata dei genitrix*]. ℣. *Post partum.* Or. *Graciam tuam.*

Duo pueri dicant *Benedicamus domino* cum *Alleluya.* Hic ordo seruetur cotidie ad uesperas usque ad sabbatum cum propriis oracionibus.

¶ Si festum alicuius sancti uel ieiunium in ebdomada pasche euenerit nihil fiat de festo nihil de ieiunio nec post nec ante, nisi forte annunciacio dominica uel aliud duplex festum in eadem ebdomada contigerit: et tunc differatur usque ad proximam feriam uacantem post octauas pasche, quia cum christo sancti resurrexerunt et in christo resuscitati sunt et festum resurrecionis christi commune est omnibus sanctis: ideo in ebdomada nihil fiat de festo alicuius sancti exceptis festis duplicibus ut predictum est nisi in octaua euenerit: et tunc differatur usque in crastinum et ibi fiant tres lecciones cum regimine chori.

Et hoc idem seruetur in ebdomada pentecostes.

FERIA TERCIA....

℣. *Surrexit dominus uere.*

[Hic uersiculus cum predicta antiphona super psalmos et inuitatorio dicuntur† cotidie per ebdomadam.]

....

[Ad processionem ut supra: in redeundo de sancta maria Ant. *Speciosa facta.*]

....

[In redeundo de sancta maria Ant. *Anima mea.*]

Si in hac septimana letania maior euenerit, nihil de festo nichil de ieiunio fiat.

....

FERIA QUARTA.... FERIA QUINTA.... FERIA SEXTA.... SABBATO....

Hac die non dicatur ad horas Gr. *Hec dies* sed ad primam et ad alias horas dicatur loco gradalis post antiphonam *Alleluya* ℣. *Hec dies* [sine neupmate]. Repetatur *Alleluya* statim *[sine]* neupmate[1].

DOMINICA PRIMA POST PASCHA....

Hic ordo seruetur omni die sabbati ad uesperas usque ad ascensionem domini scilicet de antiphona super psalmos et capitulo et de ymno et uersiculo quando de dominica agitur.

....

[1] Throughout the week the Antiphons in introitu are added in the margin. Feria iv. *Descendi* and *Alma redemptoris.* Feria v. *Aue regina* and *Sancta dei genitrix.* Feria vi. *Speciosa facta* and *Anima mea.* Sabbato, *Descendi.*

Hec oracio dicatur per totam ebdomadam ad matutinas et ad omnes horas.

Processio non fiat iam ad fontes cum oleo et crismate sicut in precedentibus diebus sed cum thuribulario et ceroferariis tantum ad crucem cantando Ant. *Christus resurgens.*

Duo clerici de superiori gradu in superpelliceis conuersi ad clericos dicant ℣. *Dicant nunc iudei.* ℣. *Dicite in nacionibus.* Or. *Deus qui pro nobis.* In redeundo dicatur antiphona de sancta maria [uidelicet *Alma redemptoris*]. ℣. *Sancta dei genitrix* *uel ℣. *Post partum** Or. *Graciam tuam.*

Et hoc in sabbatis obseruetur ad uesperas in procedendo et redeundo usque ad ascensionem domini: nisi quod in ceteris sabbatis dicetur ℣. *Dicant nunc* a duobus clericis de secunda forma: tamen proxima dominica ante ascensionem domini dicatur in superiori gradu sicut in hac die. [Siue de dominica siue de festis sanctorum cum regimine chori sit seruicium nisi in inuencione sancte crucis: quod si in sabato contigerit, tunc nulla fiat processio ad secundas uesperas que erunt de cruce.]

¶ AD COMPLETORIUM ....

Y. *Iesu saluator.* ℣. *Quesumus auctor.* ℣. *Gloria tibi domine qui surrexisti.* Isti duo uersus dicantur in fine omnium ymnorum eiusdem metri usque ad ascensionem domini nisi in ymno *Chorus noue ierusalem* et nisi in annunciacione dominica quando post pascha celebratur [et in ymno *Impleta sunt que concinit* in iuuencione sancte crucis]: tunc enim in fine ymnorum dicetur *Gloria tibi domine qui natus es de uirgine* cum predicto uersu *Quesumus auctor.*

Ant. *Alleluya, resurrexit dominus.* ps. *Nunc dimittis.*

Completorium hoc modo dicatur cotidie usque ad ascensionem domini: antiphona uero super psalmos *Cum inuocarem &c,* dicatur usque ad festum sancte trinitatis.

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Alleluya, Surrexit dominus uere.*

Hoc inuitatorium dicatur omnibus dominicis diebus usque ad ascensionem domini quando de dominica agitur.

....

Si in hac dominica uel in proxima dominica ante ascensionem domini simplex festum cum regimine chori euenerit differatur usque in proximam feriam uacantem. [Si uero duplex festum in proxima dominica ante ascensionem domini euenerit non differatur. Tamen si in hac dominica duplex euenerit semper differatur.] *Si uero festum sancte crucis in

quacunque dominica ante ascensionem euenerit, fiat festum in eadem dominica et memoria de dominica*. Si uero in mediis dominicis quodcunque festum cum regimine chori euenerit non differatur.

¶ AD PRIMAM....

℟. *Iesu christe* cum *alleluya.* ℣. *Qui surrexisti a mortuis.* Et dicatur cotidie usque ad ascensionem domini nisi in commemoracione beate marie.

....

Ordo huius diei scilicet ymnorum uersiculorum et responsoriorum ad omnes horas seruetur cotidie usque ad ascensionem domini tam in dominicis quam in ferialibus diebus quando de dominica agitur siue de feria.

....

Et sciendum quod predicte memorie de resurreccione ad matutinas et ad secundas uesperas dicentur omnibus dominicis diebus usque ad ascensionem domini siue de dominica agitur siue *non* [de aliquo festo cum regimine chori] nisi festum sancte crucis in dominicá contigerit.

[Si uero aliquod duplex festum in crastino octauarum pasche celebretur secunde uespere in dominica erunt de sancto et solempnis memoria de dominica. Deinde de resurreccione.]

Antiphone per ebdomadam super *Magnificat* et *Benedictus* [cum repeticione earundem si necesse fuerit], Ant. *Quia uidisti me.* Ant. *Multa quidem.* Ant. *Hec autem scripta sunt.*

¶ Sciendum est quod in omnibus festis sanctorum quando chorus regitur nisi in festo sancte crucis dicantur hee sequentes antiphone ad uesperas et ad matutinas ad memoriam de resureccione usque ad ascensionem domini nisi in dominica *euenerit.* Ad utrasque uesperas Ant. *Surrexit dominus de sepulcro.* ℣. *[*Resurrexit dominus.*]* Ad matutinas Ant. *Cito euntes.* ℣. *Surrexit dominus uere.*

FERIA SECUNDA.

Inv. *Alleluya* iij. ps. *Venite.*

Hoc inuitatorium dicatur in omnibus feriis usque ad ascensionem domini quando de feria regitur†.

....

Hac die semper incipiatur apocalipsis nisi aliquod festum impediat.

Lec. i. *Apocalipsis iesu christi quam dedit:* et tota legatur in hac ebdomada et in duabus sequentibus ebdomadis.

Ferialia responsoria.

....

Ps. *Te deum* non dicatur in profestis nisi matutine dicantur de aliquo sancto.

IN LAUDIBUS.

Ant. *Alleluya* [duo tantum]. ps. *Dominus regnauit.* Hec antiphona dicatur cotidie in laudibus usque ad ascensionem domini in ferialibus diebus.

Cap. *Omne quod natum est.*

Capitula de dominica dicantur per singulas ebdomadas usque ad uigiliam ascensionis [nisi in secunda feria Rogacionum ad matutinas tantum]. Y. *Sermone blando.* ℣. *Surrexit dominus de sepulchro.*

[Super *Benedictus* dicitur una de predictis antiphonis. Oracio dominicalis cotidie dicitur quando de feria agitur usque ad uigiliam ascensionis domini nisi in secunda feria Rogacionum ad matutinas tantum.]

Hee sequentes memorie fiant in omnibus ferialibus diebus ad matutinas usque ad uigiliam ascensionis domini.

. . . .

[Sciendum est quod inter pascha et pentecosten et ultra usque ad *Deus omnium* nulle fiant preces in ferialibus diebus ad uesperas nec ad matutinas nec ad alias horas nisi ad primam et ad completorium. Tunc dicantur preces consuete sine prostracione more solito.]

. . . .

Hee predicte antiphone et responsoria dicentur in ferialibus diebus super horas predicto modo usque ad ascensionem domini.

Et sciendum quod infra pascha et pentecosten nec† ultra usque ad historiam *Deus omnium* nulle preces fiant in profestis diebus ad matutinas nec ad uesperas nec ad alias horas, nisi quia ad primam dicuntur preces consuete.

¶ AD UESPERAS. . . .

Hic ordo memoriarum ad matutinas et ad uesperas seruetur in ferialibus diebus usque ad ascensionem domini.

FERIA TERCIA. . . . FERIA QUARTA. . . . FERIA QUINTA. . . . FERIA SEXTA. . . .

[Si aliquod festum in aliqua predictarum feriarum contigerit unde fieri debeat seruicium, deinceps non seruetur ordo ferie in uersiculis et responsoriis cantandis set ordo uersiculorum responsoriorum in feriis subsequentibus: quod eciam obseruetur per singulas ebdomadas usqué ad ascensionem domini uidelicet ab una dominica usque ad aliam dominicam tantum: non tamen semper idem responsorium set aliqua alia dicuntur sicud† inferius patebit.

Supradictus ordo antiphonarum super psalmos ad uesperas et ad matutinas seruetur usque ad ascensionem domini quando de feria agitur.]

SABBATO.

Ad nocturnum Ant. *Alleluya* iij. ps. *Cantate* ij. ps. *Dominus regnauit irascantur.* ps. *Jubilate.* Versiculi et responsoria qui in quarta feria.

[Hoc sabbato fiat seruicium de sancta maria si a festo cum regimine chori uacauerit. Require seruicium de sancta maria in pupera†.]

¶ Si uero aliquod festum in aliqua predictarum feriarum contigerit, ordo predictorum psalmorum non ordo feriarum seruetur. Similiter de uersiculis et responsoriis ordo uersiculorum et responsoriorum seruetur, non ordo feriarum.

DOMINICA SECUNDA POST PASCHA....

[In redeundo de sancta maria Ant. *Aue regina.*]

AD MATUTINAS. Inuitatorium ut supra. Ant. *Resurrexit dominus.* ps. *Beatus uir.* ps. *Quare fremuerunt.* ps. *Domine quid multiplicati.*

℣. *Surrexit dominus uere.*

Hec predicta antiphona cum suis psalmis et predicto uersiculo dicantur omnibus dominicis diebus usque ad ascensionem domini.

....

IN LAUDIBUS hec sola antiphona Ant. *Angelus autem.* ps. *Dominus regnauit:* et dicatur hac die et in sequentibus: ultima uero dominica ante ascensionem omnes antiphone dicantur.

....

AD PRIMAM....

Ant. *Te iure.* ps. *Quicunque uult.*

Et dicatur hec antiphona super *Quicunque uult* omnibus dominicis usque ad pentecosten.

Ad TERCIAM et ad ALIAS HORAS antiphone et responsoria sicut in precedenti dominica: et sic fiat omnibus dominicis diebus usque ad ascensionem domini[1].

....

DOMINICA TERCIA POST PASCHA....

[Ad uesperas post processionem in redeundo dicitur de sancta maria una de predictis antiphonis per ordinem[1].]

....

[1] The psalms are given for every day in the week including Saturday.

DOMINICA QUARTA....
FERIA SECUNDA....

Hac die semper incipiantur epistole canonicales, nisi festum impediat, scilicet *Iacobus dei et domini nostri:* et legantur per totam ebdomadam in ferialibus diebus et eciam in feria tercia ante ascensionem domini.

....

Hac die et in ceteris ferialibus diebus per ebdomadam ad matutinas et ad omnes alias horas capitula uersiculi et collecta de dominica dicantur.

....

SABBATO EBDOMADE QUARTE....

Duo responsoria sicut in quarta feria.

℟. *Deduc me.* ℟. *Cantate.*

℟. *Dicant nunc.* ℣. *Quos redemit, alleluya.*

Tamen hoc ultimum responsorium nunquam dicetur quia seruicium feriale omittitur et de beata uirgine dicetur.

DOMINICA QUINTA POST PASCHA....

AD (SECUNDAS) UESPERAS....

Memoria de resurrecione ut supra. Nulla tamen alia fiet memoria de aliquo sancto nisi sit cum regimine.

FERIA SECUNDA IN ROGACIONIBUS....

IN LAUDIBUS Ant. *Alleluya.* ps. *Dominus regnauit.*

Cap. *Confitemini.* Hoc capitulum tantum hac die dicatur ad matutinas nisi aliquod festum hac die contigerit: tunc dicetur in sequenti die.

....

Memoria fiat de cruce et de sancta maria et de omnibus sanctis ut supra.

Hec oracio non dicatur nisi ad matutinas tantum hac die.

Ad TERCIAM et ad ALIAS HORAS capitula responsoria sicut in precedenti dominica.

Quod si aliquod festum unde tres lecciones sine regimine chori fieri debeant in hac die uel in Vigilia ascensionis contigerit nihil inde fiat. Si autem festum cum regimine euenerit in hac secunda feria, totum seruicium fiat de festo et memoria de ieiunio: et exposicio euangelii *Quis uestrum habebit* eo anno omnino pretermittatur.

Post terciam dicatur missa de festo in conuentu. Missa uero de ieiunio et processio ad horam nonam more solito fiat.

*AD UESPERAS.

Ant. *Alleluya.* ps. *Dilexi.*

Cap. *Estote.*

Y. *Ad cenam.* ℣. *Mane nobiscum.*

Ant. *Omnis qui petit.* ps. *Magnificat.*

Oracio de dominica.*

[Hac die erunt uespere de sancta maria cum pleno seruicio in crastino si a festo cum regimine chori uacauerit, et nulla memoria de feria sed de aliquo sancto si habeatur et de resurreccione more solito. Si festum cum regimine chori in tercia feria euenerit tunc nulla die per ebdomadam fiat plenum seruicium de sancta maria.]

FERIA TERCIA IN ROGACIONIBUS.

Inuitatorium ymnus et antiphone ut supra.

*ps. *Dixi custodiam.* ps. *Expectans.* ps. *Beatus qui intelligit.*

Tres lecciones de epistola Iude.

Lec. i. *Iudas iesu christi seruus.*

℟. *Ymnum cantate.*

℟. *Deus canticum.*

℟. *Alleluya audiuimus.*

Require in tercia feria precedentis ebdomade.

Ant. *Exiui a patre.* ps. *Benedictus.*

Hac die ad matutinas et ad alias horas capitula et collecta sicut in precedenti dominica dicuntur. Memoria ut supra.*

AD UESPERAS.

Ant. *Ecce nunc.* ps. *Magnificat.* Oracio dominicalis.

IN UIGILIA ASCENSIONIS.

AD MATUTINAS....

[Quod si aliquod festum cum regimine chori in secunda feria in rogacionibus celebratum fuerit tunc ℣. *Surrexit dominus* et ℟. *Narrabo* ℟. *In toto corde* et *Alleluya*† hac die dicuntur, nisi ℟. *Deduc* et *Cantate* et *Bonum est* in ebdomada precedenti cantata non fuerint: tunc enim hac die dicantur quia non omittantur. Si autem hec omnia responsoria ferialia in precedenti ebdomada uel in secunda feria rogacionum cantata fuerint, tunc hac die sit tercium ℟. *Dicant nunc.* ℣: *Quos redemit. Alleluya. Gloria patri. Alleluya.* Si autem non omnia dicta fuerint, tunc hoc predictum responsorium eo anno omnino pretermittatur.]

IN LAUDIBUS....

Or. *Presta quesumus.*

Hec oracio dicetur ad omnes horas diei et ad uesperas.

Hac die nulla fiet memoria de cruce [nec abhinc usque ad *Deus omnium*] sed tantum de sancta maria et de omnibus sanctis.

[Deinceps non dicitur oracio *Graciam tuam* usque ad aduentum domini sed in loco eius tam ad completorium quam ad processionem dicetur Or. *Concede quesumus omnipotens deus.*]

....

¶ Si aliquod festum cum regimine chori in hac uigilia euenerit non differatur sed ad matutinas fiat memoria de uigilia.

Missa de festo dicatur post terciam. Missa de ieiunio ad processionem.

(IN DIE)

¶ AD UESPERAS....

Y. *Eterne rex.* ℣. *Tu esto nostrum.*
℣. *Gloria tibi domine qui scandis.*

Isti duo uersus dicantur in fine omnium ymnorum eiusdem metri usque ad pentecosten. [Nisi in ymno *Impleti sunt* scilicet ad primas uesperas in Inuencione sancte crucis quando infra octauas ascensionis domini celebratur, et nisi in commemoracione beate marie: tunc enim dicitur *Gloria tibi domine qui natus* post predictum ℣. *Tu esto nostrum.*]

Hic ymnus precedens et sequentes dicuntur suo loco usque ad pentecosten nisi festum cum regimine chori infra illud tempus contigerit.

....

¶ AD COMPLETORIUM....

Y. *Ihesu nostra redempcio.*

Hic ymnus dicatur per idem tempus de quocunque fiat seruicium.

....

Hoc modo dicatur completorium usque ad festum pentechostes [preter in commemoracione beate marie: tunc dicitur uersus *Gloria tibi domine* et *Tu esto nostrum*].

....

AD MATUTINAS....

Nulla memoria fiat siue processio ad has matutinas.

....

Hoc modo dicantur hore per totas octauas quando de ascensione agitur et in octaua. ¶ Si uero festum cum regimine chori hac die contigerit, festum differatur usque in crastinum et tunc fiat memoria de ascensione ad matutinas et ad uesperas.

¶ AD UESPERAS . . . .

Hii psalmi cum predicta antiphona dicantur singulis diebus per octauas et capitulum *Primum quidem*, nisi in dominica et chorus regendus est in cap*is* de pall'.

. . . .

COMPLETORIUM non mutatur propter festum alicuius sancti.

FERIA SEXTA.

Hac die et cotidie per octauas dicantur inuitatorium ymni et uersiculi sicut in die ascensionis.

. . . .

Hac die incipiantur Actus apostolorum: et legantur cotidie ad matutinas usque ad uigiliam pentecostes, nisi aliquod festum impediat: tamen in sequenti dominica non legatur de actibus apostolorum sed euangelium de dominica.

. . . .

IN LAUDIBUS.

Ant. *Viri galilei.* Hec sola antiphona dicatur in laudibus per octauas. In octaua omnes antiphone dicantur. Capitulum uero ymnus et uersiculus de die dicantur per octauas sicut in die ascensionis nisi in dominica.

Ant. *Euntes.* ps. *Benedictus.*

Collecta sicut in die ascensionis et dicatur per totas octauas nisi in dominica.

[Nulla die per octauas fiet memoria de cruce nec de sancta maria nec de omnibus sanctis, quia chorus regitur.]

AD UESPERAS.

Ant. *Rogabo patrem.* ps. *Magnificat.*

Hac die et per octauas quando chorus regitur nulla fiat memoria ad uesperas nec ad matutinas nisi in die dominica: et tunc fiet memoria de ascensione.

[Hoc eodem modo uespere dicantur cotidie per octauas nisi in dominica ad secundas uesperas: ita tamen quod antiphone super *Magnificat* uariantur.]

¶ Si autem infra octauas aliquod festum trium leccionum euenerit sine regimine chori, nihil inde fiat preter memoriam ad uesperas et ad matutinas et ad missam. Quod si festum cum regimine chori infra octauas euenerit, totum seruicium fiat de festo et eciam in dominica, et tunc nihil nisi memoria tantum, que precedet memoriam de ascensione; nisi in octaua die: tunc enim de ascensione et festum differatur in crastinum [nisi in crastino (sequatur) aliud festum cum regimine chori: tunc primum festum

non differatur set in illo anno omnino pretermittatur, nisi duplex festum fuerit; tunc enim totum fiat de sancto et de octaua tantum memoria].

Sciendum est autem quod cotidie per octauas capitula et responsoria super horas cum collecta dicantur sicut in die ascensionis nisi in sequenti dominica: tunc dicatur propria collecta et capitulum. Singulis diebus per octauas dicatur ad matutinas *Te deum laudamus* et ad missam *Gloria in excelsis deo.*

SABBATO....

IN LAUDIBUS.... Nulla memoria fiat.

PRIMA et OMNES ALIE HORE dicantur sicut in die ascensionis.

DOMINICA PRIMA POST ASCENSIONEM.

AD UESPERAS.... Nulla processio nec memoria fiat.

COMPLETORIUM ut supra.

AD MATUTINAS. Inuitatorium antiphone et psalmi sicut in die ascensionis.

....

Or. *Omnipotens sempiterne.*

Hec oracio dicatur ad omnes horas hac die tantum.

....

Responsoria et uersiculi super horas sicut in die ascensionis.

....

FERIA SECUNDA.

AD MATUTINAS. Inuitatorium ymnus sicut in die ascensionis: antiphone psalmi uersiculi et responsoria sicut in precedenti feria sexta.

IN LAUDIBUS. Ant. *Viri galilei*: et cetera ut supra [licet de festo alicuius sancti seruicium factum fuerit in precedenti sabbato].

....

FERIA TERCIA.

Inuitatorium et ymnus sicut predictum est. Antiphone psalmi uersiculi et responsoria sicut in sabbato precedenti.

....

FERIA QUARTA.

Inuitatorium ymnus ut supra. Antiphone psalmi uersiculi et responsoria sicut in precedenti feria sexta.

....

IN OCTAUA ASCENSIONIS....

Omnia ad uesperas et ad omnes horas sicut in die ascensionis, excepto quod ad secundas uesperas non dicetur responsorium, et ad missam non dicetur *Credo* nec Sequencia. Nulla memoria fiat.

[Hac die ad secundas uesperas que erunt de octaua propter aliquod festum simplex fiat memoria solempniter de sancta maria cum pleno seruicio in crastino si a festo cum regimine chori uacauerit.]

¶ *Sciendum[1] est quod si festum nouem leccionum in octaua die euenerit, reseruetur usque in crastinum, et totum seruicium fiat de octaua et legantur lecciones de actibus apostolorum.

¶ Si festum sancti Aldelmi in octaua ascensionis euenerit nihil inde fiat nisi memoria ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad missam de ascensione: et in crastino fiat plenum seruicium de sancto augustino.

FERIA SEXTA[2].

Inu. *Alleluya* iij. ps. *Deus ulcionum.*
ps. *Cantate* i.
ps. *Dominus regnauit exultent.*

℣. *Eleuata est magnificencia.*

Lecciones de actibus apostolorum si festum non fuerit.

℟. *Tempus est.* Require in precedenti dominica.

℟. *Ascendens christus.* Require in sexta feria precedenti.

℟. *Non uos relinquam.* Require ut supra.

Non dicatur hac die nec in sequenti *Te deum* quando de feria agitur.

℣. *Ascendo ad patrem.*

IN LAUDIBUS.

Ant. *Alleluya* ij. ps. *Dominus regnauit.* Cap. *Estote prudentes.*

Y. *Tu christe.* ℣. *Ascendit deus in iubilacione.*

Ant. *Cum uenerit.* ps. *Benedictus.*

Require in precedenti dominica. Or. *Omnipotens sempiterne.*

Memoria fiat de sancta maria et de omnibus sanctis ad uesperas et ad matutinas et in sabbato ad matutinas de sancta maria.

Ant. *Paradisi porta.* ℣. *Sancta dei genitrix.* Or. *Famulorum tuorum.* De omnibus sanctis Ant. *Sancti tui domine* uel Ant. *Sancti et iusti.* Ad uesperas Ant. *In celestibus regnis.* ℣. *Vox leticie.* Or. *Infirmitatem.*

[1] More than half a page is here scratched through and a marginal note says, Non habetur in nouo ordinali. The passage is given in full here between asterisks.

[2] Margin Vacat seruicium eius ferie propter seruicium de sancta maria videlicet usque ad secundas vesperas.

AD SINGULAS HORAS antiphone alleluyatice paschales dicantur super psalmos. Responsoria et uersiculi de ascensione dicantur. Capitula et collecte de precedenti dominica.*

AD UESPERAS....

Ant. *Hec loquutus.* ps. *Magnificat.*

[Oracio dominicalis. Memoria de sancta maria.... Or. *Famulorum tuorum* uel Or. *Omnipotens sempiterne deus.* Memoria de omnibus sanctis.... Or. *Infirmitatem* uel Or. *Vide domine.*]

COMPLETORIUM ut supra.

SABBATO....

IN LAUDIBUS....

Or. *Presta quesumus omnipotens.* Hec oracio dicatur ad omnes horas.

Memoria fiat de sancta maria et de omnibus sanctis [sicud in uigilia ascensionis supra notatum est].

AD SINGULAS HORAS antiphone alleluyatice paschales dicantur super psalmos. Responsoria et uersiculi de ascensione.

....

TERCIA SEXTA et NONA dicantur ante missam.

Si in hac die aliquod festum euenerit, nihil de eo fiat [nisi duplex festum fuerit; tunc differatur post festum sancti† Trinitatis et fiant ibi nouem lecciones].

IN UIGILIA PENTECOSTES.

AD UESPERAS....

Y. *Iam christus astra.* ℣. *Dudum sacrata.* ℣. *Sit laus patri.* Isti duo uersus dicantur in fine ymnorum per ebdomadam, nisi in ymno *Veni creator:* et tunc non dicitur ℣. *Dudum sacrata* sed tantum *Sit laus patri.*

....

AD COMPLETORIUM....

Ant. *Alleluya, Spiritus paraclitus.* ps. *Nunc dimittis.* Hec antiphona dicitur cotidie per ebdomadam pentecostes super psalmum *Nunc dimittis.*

AD MATUTINAS....

℟. *Spiritus sanctus.* ℣. *Aduenit ignis. Ut in ore. Gloria. Alleluya.* Hoc responsorium sit tercium per totam ebdomadam.

℣. *Emitte spiritum.*

Hic uersiculus dicatur ante laudes per totam ebdomadam.

....

¶ Post PRIMAM fiat aque benediccio et aspersio.

AD PROCESSIONEM. *Salue festa dies.* ℟. *Spiritus sanctus.*

In redeundo ℟. *Loquebantur* uel Ant. *Hodie completi sunt.*

Post processionem dicatur tercia: post terciam missa dicatur.

¶ AD TERCIAM.

Conueniant septem seniores ad gradum chori et excellencior persona incipiat *Deus in adiutorium*: et sic procedat cum thuribulario ante altare et ibi incipiat ymnum *Ueni creator*: postea incensent altare post unumquemque uersum hac die tantum.

Hic ymnus dicatur ad terciam tribus diebus sequentibus in stallo, loco nec habitu mutato.

Reliquis diebus ymnus *Nunc sancte nobis* cum cantu ymni *Ueni creator.*

....

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Dum complerentur.* ps. *Dixit dominus.*

Et ceteri psalmi qui sequuntur: et dicantur cum predicta antiphona per totam ebdomadam.

Cap. *Conuenit multitudo.*

Hoc capitulum dicatur cotidie per totam ebdomadam ad uesperas.

....

Supradictus ordo responsoriorum et antiphonarum ad horas, ymnorum et uersiculorum ad matutinas et ad uesperas seruetur cotidie per ebdomadam.

¶ AD COMPLETORIUM....

Hac die et in sequentibus tribus diebus dicatur pro ymno *Alma chorus domini.* Reliquis diebus dicatur ymnus *Saluator.* Cetera ut supra.

FERIA SECUNDA.

Inuitatorium ymnus antiphone psalmi et uersiculi sicut in prima die: et sic per totam ebdomadam.

....

IN LAUDIBUS.

Ant. *Dum complerentur.*

Hec sola antiphona dicatur cotidie in laudibus per totam ebdomadam.

Cap. *Factus est repente.*

Hoc capitulum dicatur cotidie per ebdomadam ad matutinas et ad terciam.

....

Hic ordo capitulorum ad matutinas et ad omnes alias horas diei seruetur per totam ebdomadam.

¶ AD UESPERAS....

[Non dicitur responsorium ad has uesperas.]

....

FERIA TERCIA....

FERIA QUARTA....

IN LAUDIBUS....

Nulla memoria in hac ebdomada fiat.

....

FERIA QUINTA....

AD TERCIAM.

Y. *Nunc sancte nobis* cum cantu de *Veni creator.*

Hac die et sequentibus duabus diebus antiphone capitula responsoria ut supra: et sic fiat ad alias horas cum oracione *Presta quesumus.*

....

FERIA SEXTA....

Or. *Da quesumus ecclesie tue.* Hec oracio dicatur ad omnes horas.

....

SABBATO.

Euang. *Surgens iesus.* Responsoria que in quarta feria.

Ant. *Vespere autem facto.* ps. *Benedictus.*

Or. *Mentibus nostris. Per eundem.* Hec oracio dicatur ad omnes horas.

Omnes hore dicantur ante missam.

¶ Si festum nouem leccionum in hac ebdomada euenerit idem ordo seruetur hic de festis que euenerint qui in ebdomada pasche.

(FESTUM DE SANCTA TRINITATE.)

Itaque completo septiformi festo penthecostes septem diebus, octaua die i.e. dominica proxima post pentecosten fiat festiuum festum de sancta trinitate: in quo non eat adhuc processio ad uesperas ad crucem sicut in reliquis diebus dominicis sequentibus per estatem.

....

¶ AD COMPLETORIUM....

Ant. *Lucem tuam.* ps. *Nunc dimittis.*

In omnibus festis duplicibus usque ad aduentum domini *nisi in festis beate uirginis dicitur hec predicta antiphona super psalmum *Nunc dimittis**.

[Et ab octaua epiphanie usque ad primam dominicam quadragesime nisi in festis et per octauas beate marie et festo Reliquiarum et omnium sanctorum. Dicetur eciam in festo et per octauas et in octaua Dedicacionis ecclesie de quocunque fit seruicium si per estatem contigerit uel alias quando octauas cum regimine chori habere poterit, sicut habetur in eodem festo super *Nunc dimittis*.]

. . . .

AD PRIMAM.

Ant. *O beata.* ps. *Deus in nomine.*
ps. *Beati immaculati.*
ps. *Retribue.*
ps. *Quicunque uult.*

Hec precedens antiphona dicatur per totam ebdomadam ad primam super omnes predictos psalmos quando de trinitate agitur. Quando uero fit seruicium de aliquo sancto, tunc dicatur super psalmum *Quicunque uult* tantum Ant. *O beata.*

. . . .

¶ Per totam ebdomadam fiat seruicium de trinitate [sine regimine chori] nisi aliquod festum intercurrat siue nouem leccionum siue trium.

Psalmi feriales cotidie dicantur ad uesperas et hec antiphona super psalmos dicatur *O beata.*

Si uero festum nouem leccionum in ebdomada euenerit totum seruicium fiat de festo et memoria de trinitate.

Responsoria super horas per ebdomadam sine *Alleluya* dicantur et uersiculus et *Benedicamus domino.*

Due tamen memorie per ebdomadam fiant scilicet de sancta maria et de omnibus sanctis.

Si festum trium leccionum euenerit, tres fiant memorie, prima de trinitate, secunda de sancta maria, tercia de omnibus sanctis.

FERIA SECUNDA.

Inuitatorium ymnus antiphone et psalmi et capitula dicantur sicut in prima die: et idem ordo seruetur per totam ebdomadam.

℣. *Benedicamus patrem.*

Lec. i. *Confitemur et credimus.*

Responsoria de *secundo* nocturno: et cotidie dicantur nouem de ordine historie: ad matutinas et ad uesperas super psalmos *Benedictus* et *Magnificat* dicantur antiphone suo ordine que ad primas uesperas dicebantur super psalmos. Et si necesse fuerit iterum suo.

Quando fit seruicium de sancta maria uel de aliquo sancto tunc

dicantur ad memoriam de trinitate antiphone de nocturno suo ordine. Responsoria super horas sine *alleluya.*

COMPLETORIUM ut supra per estatem.

DOMINICA PRIMA POST OCTAUAS PENTECOSTES.

AD UESPERAS....

℟. *Deum time. Timentibus. Hoc est.*

Hoc responsorium dicatur ad has uesperas tantum.

℣. *O lux beata.* ℣. *Vespertina oracio.*

Hic ymnus dicatur omnibus dominicis diebus quando de dominica agitur ad primas uesperas usque ad aduentum domini.

Ant. *Loquere domine.* ps. *Magnificat.*

Or. *Deus in te sperantium.*

Postea fiat memoria si habeatur proprietas alicuius sancti unde tres lecciones fieri debeant [et postea de corpore christi hac die dominica tantum] et postea de trinitate.

¶ Si uero festum nouem leccionum in precedenti die celebratum fuerit tunc in primis fiat memoria de festo nouem leccionum deinde supradicte memorie.

Ad memoriam de trinitate. Ant. *Spes nostra.* ℣. *Benedicamus patrem.* Or. *Omnipotens sempiterne.*

Et sic eat processio ante crucem cum thuribulario et ceroferariis et puero in superpelliceo librum deferente ante sacerdotem tantum, cantando unam ex hiis antiphonis pro disposicione cantoris.

Ant. *O crux splendidior,* uel Ant. *O crux gloriosa,* uel Ant. *Crux fidelis.*

℣. *Adorant te christe.*

Or. *Deus qui unigeniti filii tui. per eundem christum.*

In redeundo de sancta maria.

Ant. *Beata dei genitrix maria,* uel Ant. *Alma redemptoris,* uel Ant. *Aue regina,* uel Ant. *O gloriosa,* uel Ant. *Speciosa,* uel Ant. *Ibo mihi,* uel Ant. *Quam pulchra es.*

Infra assumpcionem et natiuitatem beate marie dicitur una ex hiis. *Tota pulchra es,* Ant. *Anima mea,* Ant. *Descendi,* Ant. *Ascendens Christus.*

℣. *Sancta maria genitrix* *uel *Post partum** [semper cum hac oracione] Or. *Concede quesumus,* *uel Or. *Famulorum tuorum,* uel Or. *Omnipotens sempiterne deus**; et hoc usque aduentum obseruetur.

[Supradictus ordo antiphonarum uersiculorum tam in eundo quam in introitu chori seruetur usque ad aduentum domini quandocunque fit

processio ad uesperas in sabbato de quocunque fit seruicium, nisi per octauas assumpcionis et natiuitatis beate marie: tunc enim dicitur de omnibus sanctis sicud ibi subnotatum est.]

¶ Ad matutinas si habeatur proprietas alicuius sancti unde ad uesperas facta fuerit memoria, fiant inde tres lecciones medie et post psalmum *Benedictus* memoria de sancto; deinde de trinitate.

Ant. *Libera nos.* ℣. *Sit nomen domini benedictum.*

Or. *Omnipotens sempiterne.*

Nulla memoria fiat de cruce ad matutinas neque de sancta maria.

Ad uesperas uero ull'a† die dominica nulla fiat memoria nisi festum trium leccionum in sequenti die lune contigerit: tunc fiat tantum memoria de sancto in uesperis dominice.

¶ Si uero festum nouem leccionum in ipsa feria contigerit tunc uespere fiant de sancto et memoria de dominica.

¶ AD COMPLETORIUM....

Y. *Te lucis.* Hic ymnus dicitur ad completorium nisi in duplicibus festis per totum annum et in octauis cum regimine chori et in quadragesima et in ebdomada pasche et in tempore paschali et a die ascensionis usque ad pentecosten et in ebdomada pentecostes.

....

¶ Hee sequentes antiphone seruiunt historie *Deus omnium* in sabbatis ad uesperas super *Magnificat* quamdiu historia cantabitur, [uel ad memorias si seruicium in dominica fiat de aliquo sancto, nisi sit tale festum in quo nulla dicitur memoria].

Ant. *Cognouerunt.* Ant. *Prevaluit.* Ant. *Nonne iste est* (&c.).

....

Quando uero tempus prolixum est, tunc omnes antiphone precedentes dicantur. Cum uero breuiter contigerit antiphone semper ultime dicantur scilicet *Montes Gelboe* et Ant. *Rex autem Dauid*: et alie antiphone precedentes pretermittantur.

....

DOMINICIS DIEBUS.

Usque ad primam dominicam mensis septembris quando de dominica agitur,

Inu. *Laudemus ihesum christum.* ps. *Venite.*

....

Hee predicte antiphone scilicet in primo nocturno dicantur omnibus dominicis usque ad aduentum domini quando de historia dominicali agitur. Lecciones de libro regum usque ad primam dominicam mensis augusti

legantur dominicis diebus et in profestis diebus nisi aliquod festum nouem leccionum uel trium contigerit.

. . . .

[Hac die si habeatur proprietas cuiusdam sancti unde ad dominicam ad uesperas facta fuerit memoria, fiant inde tres medie lecciones cum uersiculo et responsoriis de primo nocturno. Si uero proprie lecciones non habeantur fiant medie lecciones de corpore christi. ℟. *Exaudisti domine.* ℣. *Qui custodit*†. Tunc dicitur ℟. *Audi domine.* ℣. *Respice domine.* ℟. *Domine si conuersus.* ℣. *Si peccauerit.*]

. . . .

℟. *Benedicat nos.*

Et hoc in omnibus dominicis usque ad aduentum domini ordinate obseruetur ut nonum responsorium sit unum de trinitate quando historia dominicalis cantatur. Tamen non semper idem responsorium sed unum post alterum ordinatim sicut posita sunt in historia de trinitate. Et post ultimum responsorium reincipiatur ad inicium historie: proxima tamen dominica ante aduentum quando de dominica agitur *[debet]* dici. ℟. *Summe trinitati.*

℣. *Excelsus super omnes gentes dominus.*

Iste versiculus dicatur ante laudes omnibus dominicis usque ad aduentum domini quando historia dominicalis cantatur.

. . . .

IN LAUDIBUS.

Ant. *Regnauit dominus.* ps. *Dominus regnauit* et alie que sequuntur hac die et ceteris diebus dominicis ad inicium uniuscuiusque historie dominicalis que euenerit usque ad aduentum domini cantentur. Aliis autem diebus dominicis quando historie non inchoantur et tamen seruicium fit de dominica tunc hec sola antiphona *Regnauit dominus* dicitur ad laudes super omnes psalmos. Proxima tamen dominica ante aduentum quando de dominica agitur omnes antiphone dicuntur super laudes. Require has antiphonas in historia *Domine ne in ira.*

. . . .

Memoria fiat de sancto siue proprietas habeatur siue non.

[Memoria si habeatur de eodem sancto de quo ad uesperas facta fuerit memoria. Deinde de corpore christi.]

Deinde de trinitate. Ant. *Libera nos.* ℣. *Sit nomen domini.* Or. *Omnipotens sempiterne deus.*

Omnibus dominicis diebus usque ad aduentum domini quando de dominica agitur uel quando fit memoria de dominica fiat memoria de trinitate scilicet ad primas uesperas et ad matutinas et ad missam. [Nulla fiet memoria de cruce ad matutinas neque de sancta maria in dominicis diebus.]

. . . .

AD TERCIAM et ad alias horas antiphone capitula responsoria et uersiculi dicantur sicut in historia *Domine ne in ira.* Require ibidem omnia. Et hic ordo horarum seruetur omnibus diebus dominicis quando seruicium fiat de dominica usque ad aduentum domini.

Similiter in feriis antiphone capitula et responsoria et uersiculi dicantur sicut ibi in feriis usque ad aduentum domini.

¶ AD UESPERAS....

Cap. *Dominus dirigat.* Et dicatur hoc capitulum in dominicis diebus et in feriis ad secundas uesperas.

....

Or. *Deus in te sperancium.*

Et sciendum quod hec oracio dominicalis dicitur in ferialibus diebus ad omnes horas.

[Ad has uesperas nulla fiat memoria nis. festum trium leccionum in crastino contigerit: tunc fiat memoria de ipso sancto. Si uero festum nouem leccionum in ipsa secunda feria euenerit uel a dominica reseruatum propter inchoacionem historie die lune celebretur, tunc uespere fiant de sancto et memoria de dominica: similiter fiat in omnibus dominicis usque ad aduentum domini.]

FERIA SECUNDA

et in omnibus feriis usque ad aduentum domini de inuitatoriis antiphonis psalmis et uersiculis seruetur ordo qui in feriis post *Domine ne in ira.* Ymni uero ad matutinas [ad laudes] et ad uesperas sicut in precedenti dominica dicuntur: et hoc in omnibus dominicis et ferialibus diebus usque ad aduentum domini quando fit de temporali.

Ad matutinas uero in feriis dicantur responsoria de historia dominicali secundum ordinem nocturnorum.

[Ita tamen quod responsoria ferialia non omittantur, sicud † in quarta feria prime ebdomade aduentus domini supra dictum est.]

Quando uero responsoria de tercio nocturno dicuntur tunc fiat tercium responsorium unum de ferialibus. Memorie autem per ebdomadam et per totam estatem a prima dominica post festum trinitatis usque ad aduentum domini. Tres tantum memorie cotidie dicantur tam ad uesperas quam ad matutinas quando festum trium leccionum sine regimine chori siue de feria siue de aliquo sancto habeatur, de sancta cruce, de sancta maria et de omnibus sanctis. Cum uero in festo trium leccionum aliquod festum sanctorum contigerit, tunc in primis fiat memoria de sancto deinde memorie supradicte. Per octauas uero reliquiarum siue fiat de sancto siue de feria semper fiat memoria de reliquiis.

Ad memoriam de sancta cruce cotidie ad uesperas Ant. *Salua nos christe* uel Ant. *Per signum sancte crucis* uel Ant. *Adoramus te christe.* ℣. *Omnis terra.*

Or. *Adesto nobis*, uel Or. *Deus qui sanctam crucem*, uel Or. *Presta quesumus.*

De sancta maria Ant. *Sancta maria* uel Ant. *Sancta dei genitrix* uel Ant. *In prole mater.*

℣. *Sancta dei genitrix* uel *Post partum.* * * * *

[Non dicitur oratio scilicet *Concede quesumus omnipotens deus* ad memoriam de sancta maria per totum annum set ad processionem et ad commemoracionem de eadem tantum.]

Or. *Famulorum tuorum* uel Or. *Omnipotens sempiterne.*

De omnibus sanctis. Ant. *[*Sancti dei omnes* uel Ant. *Omnes electi* uel Ant. *Sanctorum precibus* uel *O quam gloriosum* uel *Letamini in domino.* Oratio]* *Infirmitatem nostram* uel Or. *Vide domine* uel Or. *Omnium sanctorum* uel Or. *Tribue quesumus domine.*

¶ Ad matutinas cotidie memoria de sancta cruce. Ant. *Nos autem.* ℣. *Omnis terra.* Oratio ut supra.

Memoria de sancta maria. Ant. *Beata mater.* ℣. *Post partum.*

De omnibus sanctis. Ant. *Exultabant sancti.* ℣. *Mirabilis deus.*

Isti predicti uersiculi ad memoriam de omnibus sanctis non uariantur nisi quando ℣ *Letamini in domino* ad primas uesperas dicitur. Tunc ad memoriam de omnibus sanctis dicitur ℣ *Exultent iusti.* Sed ad matutinas quando uersiculus *Mirabilis deus* dicitur in laudibus tunc ad memoriam de omnibus sanctis dicitur ℣ *Iustorum anime.*

In sabbato autem per totum predictum tempus plenum seruicium in conuentu de sancta maria solet fieri nisi tale festum intercurrat unde nouem lecciones fieri debeant uel unde responsoria propria uel laudes habeantur uel ieiunia quatuor temporum uel uigilie sanctorum impedierint. Cum autem in ipso sabbato propter predicta impedimenta seruicium de sancta maria fieri non poterit tunc in aliqua feria ipsius ebdomade fiet ubi conueniencius fieri possit. Et cum fuerit festum uel octaua alicuius sancti trium leccionum tunc fiet memoria de sanctis siue de octaua. Et si quando per hoc idem tempus siue in sabbato siue in aliqua feria ebdomade nouem lecciones fiant nulla tunc ad uesperas neque ad matutinas fiet memoria nisi in ipso die aliquorum sanctorum eueniat, ut in festo sancti Jacobi apostoli memoria fiet de martyribus Christoforo et Cucufato, et in consimilibus, et nisi in festis nouem leccionum quando infra octauas contingunt sanctorum : tunc enim fiet memoria de octaua.

Sed post uesperas de die ad uesperas et ad matutinas de sancta maria

solet fieri memoria de sancto spiritu et de reliquiis et de omnibus sanctis et de pace.

¶ Quod si a festo sancte trinitatis usque ad aduentum domini duplex festum contigerit in die dominica, totum seruicium fiat de festo et nihil de dominica, nisi forte in eadem ebdomada missa dominicalis de necessitate cantanda fuerit: tunc enim ad utrasque uesperas et ad matutinas fiat memoria de dominica et de trinitate memoria sub silentio fiat. Processio tamen ad crucem, siue memorie supradicte fiant siue non, nequaquam fiet.

[Tamen si festum Exaltacionis sancte crucis in dominica contigerit fiat tunc solempnis memoria de dominica et de trinitate et processio ante crucem cum missa dominicali in capitulo.]

Ad uesperas quando fit memoria de trinitate semper dicatur antiphona *Spes nostra.* ℣. *Benedicamus patrem et filium.* Or. *Omnipotens sempiterne.* Ad matutinas Ant. *Libera nos.* ℣. *Sit nomen domini benedictum.* Oratio ut supra.

¶ Si uero festum [simplex] nouem leccionum *et minime duplex festum* infra predictum tempus euenerit et historia inchoanda fuerit in ipsa dominica, differatur festum usque in crastinum, nisi sit festum petri ad uincula uel decollacio sancti Iohannis baptiste aut aliud tale festum quod in crastino sequatur aliud festum nouem leccionum, et nisi sint octaue cum regimine chori que solent in dominica infra octauas plenarie suum seruicium habere.

¶ Cum itaque ob aliquam predictarum causarum aliqua historia in sua dominica inchoari non poterit tunc per ebdomadam si ferie uacauerint incipiatur. Si uero nulla feria uacauerit et ista historia duratura fuerit plus quam per unam ebdomadam tunc differatur usque in proximam dominicam uel ebdomadam sequentem. Uerumptamen si non sit duratura nisi per unam ebdomadam tantum tunc ex necessitate in *[tribus feriis per ebdomadam]* tota cantetur [et exposicio euangelii et responsoria ferialia eo anno non dicantur preter unum solum responsorium feriale quod dicetur in ultima feria loco noni responsorii].

Ita tamen quod si aliquod festum sanctorum trium leccionum reperiatur in illo anno omnino pretermittatur.

¶ Cum autem simplex festum alicuius sancti nouem leccionum in dominica celebratur si eodem die aliquod festum trium leccionum uel octaue sine regimine chori euenerint, in primis fiat de festo siue de octauis memoria ad primas uesperas et ad matutinas, deinde de dominica et de trinitate; et processio fiat semper ad crucem nisi missa dominicalis in ebdomada illa omnino debeat pretermitti.

Hec eciam in omnibus dominicis huius temporis obseruanda sunt nisi in festis duplicibus sese inuicem comitantibus scilicet quod quando memoria de dominica ad utrasque uesperas et ad matutinas fit, et †[1] de trinitate ad primas uesperas et ad matutinas: fit processio ad primas uesperas ad crucem, et missa dominicalis in illa ebdomada cantanda erit.

*[2]Quod si contingat nullam per totam ebdomadam de missa dominicali fieri mencionem tunc in dominica predicta memoria de dominica et de trinitate et processio ad uesperas omnino pretermittatur.

¶ Et notandum quod quando festum nouem leccionum propter inchoacionem historie a dominica differatur in crastinum et eidem festo aliquod festum sanctorum trium leccionum coniunctum fuerit, festum trium leccionum non debet differri sed in ipsa dominica debet de eo fieri memoria, ut supradiximus, et medie lecciones si proprie habeantur: sin autem memoria tantum. In mediis uero dominicis quando de dominica agitur quodcunque festum trium leccionum euenerit semper memoria et medie lecciones de eo fiant.

¶ Cum uero festum nouem leccionum infra hoc predictum tempus in sabbato celebratur si in sexta feria precedenti uespere de eo propter aliud festum nouem leccionum fieri non possunt, tunc in sabbato uespere de eo fient siue historia incipienda fuerit siue non: et memoria et processio fiat ut predictum est: alias uero erunt uespere de dominica. Hoc enim per totum annum generaliter obseruetur quod quodlibet festum nouem leccionum ad minus unas habeat uesperas nisi sexta die a natiuitate domini*.

¶ Si autem festum sancte Marie magdalene uel sancti martini in dominica euenerit, dictis consuetis memoriis prius eat processio ad altaria eorum deinde ad crucem.

¶ Sciendum est autem quod due cause sunt tantum que cogunt missam dominicalem ab una dominica in aliam differri omnino, scilicet prolixitas temporis et euentus assumpcionis et natiuitatis beate marie in dominica.

Quocienscunque assumpcio uel natiuitas beate marie in die dominica contigerit, de necessitate oportet ut eo anno propter octauas que sunt cum regimine chori una missa dominicalis differatur ab una ebdomada in aliam, siue breue fuerit tempus siue prolixum.

¶ Item quocienscunque tempus ab incepcione historie *Deus omnium* usque ad aduentum domini continet xxvi uel xxvii dominicas tunc oportet de necessitate ut una uel due dominicales misse ubicunque differri poterunt

[1] Cp. Sarum Brev. I. mcxc, mcxci.

[2] Erased, and marginal note Quia plenius in papera.

differantur. Cum uero xxvj fuerint dominice tunc infra octauas predictarum festiuitatum beate marie differatur una. Si uero fuerint xxvij dominice, tunc due differantur, utraque si potest fieri infra predictas octauas. Et si ibi non possit nisi una tantum differri, ubicunque alias conueniencius differri poterit differatur siue per octauas sancti Iohannis baptiste siue apostolorum petri et pauli uel sancti laurencii uel sancti Martini: quod utique esse non potest nisi quando festa eorum in dominicis contingunt. Tamen quando natalis sancti Iohannis baptiste in sexta feria et festum sanctorum Iohannis et pauli in dominica euenerit, tunc poterit eciam ibi una missa dominicalis differri quoniam tota sequens ebdomada in octauis uel in festis sanctorum qui ibidem contingunt poterit expendi.

[Uel si octaue sancti laurencii in dominica contigerint tunc ibi una missa dominicalis differatur et missa de octauis sancti laurencii in capitulo dicitur.

Si uero dominice fiunt xxv uel infra, tunc missa dominicalis in capitulo dicitur et missa de octauis sancti laurencii si dominica fuerit in illo anno omnino pretermittatur.]

¶ Quod si fuerint dominice xxv uel infra tunc nulla omnino differatur missa dominicalis nisi forte alterutra festiuitas beate marie ut prediximus in dominica euenerit.

*[1] Hoc itaque bene obseruetur quod quociens una uel plures misse dominicales differuntur nihilominus cetere qui restant suo ordine dicantur ita tamen quod officium *Dicit dominus* cum oracione *Excita domine* et epistola *Ecce dies ueniunt* et Euangelium *Cum subleuasset iesus* ultima dominica cantetur. Deinde relique que restant cantande. Si autem acciderit quod due misse dominicales que officiis carent pro breuitate temporis nequeant cantari non est inconueniens si omnino pretermittantur. Cum uero pro temporis prolixitate cantande fuerint tunc officium *Dicit dominus* in tribus missis dominicalibus cantabitur.

¶ Sciendum est autem quod hec predicta historia *Deus omnium* quandocunque incipiatur semper dicatur usque ad proximam dominicam mensis augusti. Prima autem dominica que dicitur augusti non semper infra augustum incipit. Quando dominica in Iulio incipit et facit in Iulio secundam feriam uel terciam feriam et tamen dicitur tota ebdomada Augusti non Iulii. Quod si mensis Augusti in quinta uel in sexta feria incipit tunc ipsa ebdomada non augusti sed Iulii est. Unde et in prima dominica post kalendas augusti incipienda est historia *In principio.* Nullus enim mensis habet plenam uel perfectam ebdomadam in inicio sui sine quarta feria.*

Require residuum istius regule in papera in sabato proximo post *Deus omnium.*

¶ Sciendum est autem quod ad inicium uniuscuiusque historie istius temporis que sequuntur semper unum responsorium de historia que incipienda est cantetur ad primas uesperas ut in historia subnotatum est: [nisi quando historia in mediis feriis ebdomade incipit uel differatur in aliam ebdomadam].

DOMINICA PRIMA MENSIS AUGUSTI.

AD UESPERAS....

Hee sequentes antiphone seruiunt historie in primis uesperis in sabbatis quamdiu cantabitur [uel ad memoriam]. Ant. *Sapiencia* (&c.).

....

¶ AD MATUTINAS....

Hac die incipiatur liber ecclesiasticus et legatur usque ad primam dominicam mensis septembris tam in dominicis quam in feriis quando de temporali agitur. Similiter hec sequens historia cantetur usque ad primam dominicam mensis septembris quando de temporali agitur.

....

Nonum responsorium de trinitate.

....

¶ In mense septembris recitabuntur singulis annis hee tres historie scilicet Iob Thobias et Judith. Sed Iob semper xv dies durat: Iudith semper viii: Thobias uero non singulis annis xv nec viij sed aliquando xv dies et aliquando viii durat.

DOMINICA PRIMA MENSIS SEPTEMBRIS....

¶ AD MATUTINAS....

Inuit. *Laudemus nomen domini.* ps. *Venite.*

Hoc inuitatorium dicatur omnibus dominicis diebus usque ad primam dominicam mensis Octobris.

Hac die incipiatur liber Iob et legatur per xv dies quando de temporali agitur.

....

DOMINICA TERCIA MENSIS SEPTEMBRIS.

AD UESPERAS....

Ant. *Ingressus raphael.* ps. *Magnificat.*

Sabbato sequenti super psalmum *Magnificat* Ant. *Ne reminiscaris.* Inuit. *Laudemus,* et cetera ut supra.

Hac die incipiatur liber Thobie et legatur per xv dies uel per viii secundum quod tempus prolixum uel breue fuerit.

....

DOMINICA ULTIMA MENSIS SEPTEMBRIS....

Hac die incipiatur liber Judith et legatur per viii dies quando de temporali agitur. Similiter cantetur historia.

....

DOMINICA PRIMA MENSIS OCTOBRIS.

AD UESPERAS....

Hee sequentes antiphone seruiunt historie *Adaperiat* in sabbatis quamdiu cantabitur.

....

Inuit. *Adaperiat.* ps. *Venite.*

Hoc inuitatorium dicatur usque ad primam dominicam mensis nouembris.

Hac die incipiatur liber Machabeorum et legatur usque ad primam dominicam mensis nouembris.

DOMINICA PRIMA MENSIS NOUEMBRIS.

(AD UESPERAS)....

Hee sequentes antiphone seruiunt historie *Vidi dominum* in sabbatis quamdiu cantabitur ad uesperas. Ant. *Muro tuo.* Ant. *Qui celorum.* Ant. *Sustinuimus.*

¶ Si quinta dominica forte contigerit in mense nouembris tunc repetatur Ant. *Qui celorum* in sabbato ipsius dominice ad uesperas.

AD MATUTINAS.

Inuit. *Deus rex celestis.* ps. *Venite.*

Hic incipiatur ezechiel et legatur usque ad aduentum domini quando de temporali agitur. [Et omnes lecciones finiantur cum hac clausula *Hec dicit dominus deus Conuertimini.*]

....

DOMINICA PRIMA POST OCTAUAS PENTECOSTES.

Euang. *Homo quidam erat diues.*

Ant. *Pater Abraham.* ps. *Benedictus.*

Or. *Deus in te sperancium.*

AD UESPERAS.

Ant. *Fili recordare.* ps. *Magnificat.*

DOMINICA SECUNDA....DOMINICA VICESIMA QUINTA.

*[IN DEDICACIONE ECCLESIE.

AD PRIMAS UESPERAS.

Super psalmos hec sola antiphona *O quam metuendus.*

In tempore paschali finiatur cum *alleluya.*

Psalmi feriales.

Cap. *Vidi ciuitatem.*

℟. *Terribilis est.* In tempore paschali finiatur cum *alleluya.*

....

Ant. *Sanctificauit dominus*: in tempore paschali cum *alleluya*[1]. ps. *Magnificat.*

Or. *Deus qui nobis per singulos.*

Cotidie per octauas et octaua dicitur completorium sicut in die sancte trinitatis quando per estatem hoc festum contigerit uel ab octaua epyphanie usque ad quadragesimam siue de dedicacione sit seruicium siue de aliquo sancto nouem leccionum.

....

AD PRIMAM....

℟. *Jesu Christe* cum *alleluya* sicud in die natalis domini. ℣. *Qui sedes.*

Si hoc festum uero infra septuagesimam usque ad pascha contigerit, dicitur ℟. *Jesu Christe* sine *alleluya* sicud in dominicis istius temporis.

AD TERCIAM....

Si hoc festum in quadragesima euenerit dicitur (responsorium) sine *alleluya*[2].

Or. *Deus qui ecclesiam tuam.*

Hec oracio dicitur ad omnes horas usque ad uesperas.

....

Et fiat plenum seruicium de dedicacione per octo dies cum regimine chori eciam in dominica, nisi festum nouem leccionum intercurrat, uel trium leccionum cum regimine chori.

Si ab octauis pasche usque ad ascensionem domini uel a festo sancte trinitatis usque ad aduentum domini hoc festum contigerit uel eciam ab octauis epyphanie usque ad septuagesimam, cotidie infra octauas et in octaua ad uesperas et ad matutinas et ad alias horas dicitur hec oracio *Deus qui ecclesiam tuam.*

Cotidie eciam per octauas ad matutinas inuitatorium ymnus antiphone

[1] This direction also with other antiphons and responds.

[2] This direction is repeated at Sext and None: but at the latter septuagesima not quadragesima is given.

et psalmi sicud in prima die: uersiculi et responsoria secundum ordinem nocturnorum dicuntur.

Una sola antiphona dicitur super laudes.

Si uero infra aduentum uel infra septuagesimam usque ad capud ieiunii hoc festum contigerit, erunt octaue sine regimine chori usque ad octauam diem: tunc fiant nouem lecciones et inuitatorium triplex, nisi in dominica contigerit.

Quod si aliquod festum trium leccionum uel octaua sanctorum infra octauas contigerit, totum fiat seruicium de sancto uel de octaua et tantum memoria de dedicacione. [Dominica uero que infra octauas uel in octaua euenerit totum fiat seruicium de ipsa dominica et tantum memoria de dedicacione.]

Cum autem a circumcisione domini usque ad octauas epyphanie uel a quarta feria a capite ieiunii usque ad quartam feriam ante pascha uel a uigilia ascensionis domini usque uigiliam pentecostes hoc festum forte contigerit, nichil fiat de festo infra octauas nec eciam in octaua, nisi memoria tantum.

Si uero a uigilia natalis domini usque ad circumcisionem domini uel a quarta feria ante Pascha usque ad octauam Pasche uel in uigilia Pentecostes abhinc usque ad festum sancte trinitatis hoc festum euenerit, semper differatur ubi conueniencius possit celebrari, uidelicet post octauas Epyphanie uel octauas Pasche uel post primam dominicam post festum sancte trinitatis.

Si hoc festum in dominica prima aduentus domini uel in quarta feria in capite ieiunii uel in dominica passionis domini uel in ramis palmarum uel in octauis pasche uel in festo sancte trinitatis uel in festo de corpore christi forte contigerit, differatur in crastinum et erunt uespere de dedicacione.

Similiter fiat si in die ascensionis euenerit, set tunc nichil fiat de dedicacione infra octauas usque ad octauam diem nisi tantum memoria.

In tempore uero paschali hoc modo fiat seruicium de dedicacione. Ad utrasque uesperas et ad laudes et ad omnes horas omnia fiant ut supra dictum est. Completorium paschalis temporis non mutatur. Ad matutinas tres prime antiphone cum suis psalmis et uersiculo et responsoriis de primo nocturno dicantur cum exposicione euangelii *Egressus iesus perambulabat.* Secunda die infra octauas antiphone psalmi uersiculi et responsoria de secundo nocturno. Tercia die antiphone psalmi uersiculi et responsoria de tercio nocturno. Quarta die antiphone psalmi uersiculi et responsoria de primo nocturno et sic fiat per ceteros dies infra octabas. Ita tamen quod in dominica infra octabas legantur lecciones de exposicione euangelii secundum Lucam *Omnis qui uenit ad me.* Omelia uenerabilis bede presbiteri *Homo hic domum.* Antiphone psalmi uersiculi et respon-

soria secundum ordinem nocturnorum dicuntur. In octaua uero antiphone psalmi uersiculi et responsoria sicud in prima die dicuntur cum exposicione euangelii secundum Iohannem *Facta sunt encennia.* Omelia beati gregorii† pape, *Encennia uocabantur solempnia dedicacionis templi.*

Per estatem scilicet a *Deus omnium* usque ad aduentum domini cotidie infra octauas dicantur uersiculi et responsoria secundum ordinem nocturnorum. Una antiphona super laudes.

Hee sequentes antiphone dicantur per octauas de dedicacione super *Benedictus* et *Magnificat* uel ad memoriam de dedicacione cum de aliquo sancto fit seruicium. Ant. *Benedic domine* (&c.).

. . . .

Et finiantur cum *alleluya* si dedicacio ecclesie in paschali tempore euenerit.

Nulla fiat memoria per totam ebdomadam quia chorus regitur, ubi per estatem, scilicet a *Deus omnium* usque ad aduentum domini, uel in paschali (tempore) uel ab octauis epyphanie usque ad septuagesimam contigerit, nisi aliquod festum sine regimine chori interuenerit. Antiphone capitulum responsorium et uersiculus cum oracione sicud in die.

AD UESPERAS . . . .

Hic ordo seruetur cotidie infra octauas ad uesperas nisi in dominica scilicet ad primas uesperas tantum.

Si dies dominicus infra octauas contigerit totum fiat seruicium de dedicacione hoc modo. Ad primas uesperas super psalmos Ant. *Domum tuam.* ps. *Credidi propterea*, et ceteri psalmi sicud in die. Cap. *Uidi ciuitatem.* Non dicitur responsorium.

. . . .

Memoria de dominica et de trinitate, et processio ante crucem siue noua hystoria inchoanda fuerit siue non, nisi aliquam dominicam omnino oportet differri. In introitu chori de sancta maria.

AD MATUTINAS tota cantetur historia sicud in prima die. Leccio prima *Natale templi.* Euangelium secundum lucam, *Omnis qui uenit ad me.* Omelia uenerabilis bede presbyteri, *Homo hic domum edificans.*

AD LAUDES una sola antiphona dicitur. Ad PRIMAM et ad ALIAS HORAS omnia fiant sicud infra octabas. Ad SECUNDAS UESPERAS omnia fiant sicud in prima die preter responsorium cum oracione *Deus qui ecclesiam.*

IN OCTAUA DEDICACIONIS.

AD PRIMAS UESPERAS. Super psalmos antiphona *O quam metuendus*, psalmi et cetera omnia sicud in prima die ad primas uesperas cum hac oracione *Deus qui ecclesiam.*

Ad matutinas et ad laudes omnia fiant sicud in die prima. Leccio prima *Congruum uidetur fratres*: euangelium secundum Iohannem *Facta sunt encennia.* Omelia beati gregorii† pape, *Encennia uocabantur solempnia dedicacionis templi.*

Ad primam et ad alias horas omnia fiant sicud infra octauas.

Ad secundas uesperas omnia fiant sicud in die preter responsorium quod non dicitur, cum hac oracione *Deus qui ecclesiam tuam sponsam.*]*

IN UIGILIA SANCTI ANDREE APOSTOLI.

AD VESPERAS.

Ant. *Unus ex duobus*: psalmi feriales.

Et dicantur semper psalmi feriales ad primas uesperas in omnibus festis sanctorum quando una sola antiphona dicitur super psalmos. Hoc eciam in secundis uesperis obseruetur nisi in festis beate marie et in octauis eius et nisi in festis apostolorum [et euangelistarum] et per octauas eorum et nisi in festo omnium sanctorum et in festo reliquiarum et in festo dedicacionis ecclesie.

. . . .

*Si uero habeatur altare de sancto Andrea, tunc eat processio ad altare eiusdem cantando ℟. *Vir iste*: versus cantetur a rectore chori. ℣. *In omnem terram.* Or. *Maiestatem.* In redeundo dicatur aliqua antiphona de sancta maria extra aduentum: si infra tunc de omnibus sanctis. Ant. *Saluator mundi.* ℣. *Letamini in domino.* Or. *Infirmitatem.**[1]

¶ Quando festum apostoli differtur a die dominica in secundam feriam tunc ad primas uesperas dicetur hec oracio *Maiestatem tuam.* Memoria de aduentu et de sancta maria.

Non dicantur uespere de sancta maria in conuentu quia festum sancti Andree apostoli duplex est, sed de minoribus, in quibus duo secundarii rectores erunt de secunda forma. Tunc in hoc festo omnia responsoria dicuntur a duobus preter ultimum quod a tribus dicitur.

Cetera omnia fiant secundum ordinem et gestum festorum duplicium minorum.

Ad completorium ymnus *Saluator mundi.* Cetera omnia sicut ad completorium de aduentu.

AD MATUTINAS . . . .

Euangelium [secundum matheum] *Ambulans iesus.*

[Omelia beati gregorii pape. Non dicitur *de eadem leccione*; quod

[1] Require hanc clausam in papera.

per totum annum obseruetur secundum usum sarum. *Audistis fratres karissimi.*]

. . . .

Si infra aduentum hoc festum contigerit non dicitur *Te deum* nec pro aliquo festo sed ultimum responsorium repetatur: nec ad missam *Gloria in excelsis* nec *Ite missa est.*

IN LAUDIBUS . . . .

¶ Si hoc festum infra aduentum euenerit, memoria fiat de aduentu et de sancta maria ad matutinas et ad uesperas et ad missam. Sin autem nulla fiat memoria.

AD PRIMAM . . . .

[Cetera que ad primam pertinent sicud predictum est in dominica prima aduentus domini expleantur.]

AD TERCIAM . . . .

Responsoria et uersiculi unius apostoli dicantur ad omnes horas et collecta de die.

. . . .

AD UESPERAS . . . .

℟. *Vir perfecte.*

In omni festo duplici dicatur ad secundas uesperas responsorium quod ad matutinas nonum fuerit, nisi aliud euidenter habeatur in ordinali.

Y. *Exultet celum.* ℣. *Annunciauerunt.*

Ant. *Domine iesu christe.* ps. *Magnificat.*

Or. *Maiestatem tuam.*

Memoria de aduentu et de sancta maria.

[Si hoc festum in dominica contigerit, differatur semper in crastinum, et tunc erunt in dominica uespere de sancto et solempnis memoria de die et postea de sancta maria. Si uero in sabato ante aduentum hoc festum contigerit, ibi celebretur. Vespere tamen de dominica fiant et solempnis memoria de sancto et de sancta maria.]

¶ Si festum sancti Andree in quinta feria ante aduentum euenerit tunc Inv. *Dilexit andream* in sequenti die hoc est in sexta feria et sequentes nouem antiphone scilicet *Vidit dominus* et cetere antiphone super psalmos ad matutinas cantentur. Ultima uero antiphona scilicet *Videns andreas* super *Benedictus* dicetur. Cetera omnia ad horas fiant sicut in die. Ad uesperas autem deinceps infra octauas ad memoriam antiphone dicantur incipiendo in primo nocturno. In sabbato uero plenum seruicium fiat de sancta maria.

In aduentu uero nichil fiat de apostolo nisi memoria tantum, excepto primo die et octauo.

¶ Quod si festum sancti andree quauis alia feria contigerit, [nichil nisi memoria usque ad octauam diem] tunc ad memoriam infra octauas Ant. *Vidit dominus* et alie antiphone que sequuntur dicantur [similiter et antiphona *Videns andreas*, Ant. *Unus ex duobus*, et semper cum supradicto uersiculo et oracione predicta].

In die uero octaua Inv. *Dilexit andream* et antiphone super psalmos cum tribus responsoriis scilicet * duo * [tres] primi * et ultimo dicantur *. Una antiphona in laudibus. Cetera sicut in die fiant. Tamen si dies octaua in dominica euenerit uel si festum sancti Nicholai a die dominica reseruatum, hac die octaua celebratur, tunc enim fiet memoria de octaua tam ad uesperas quam ad matutinas: et missa in capitulo dicetur. Quando uero Inv. *Dilexit andream* feria sexta ante aduentum dicitur tunc Inv. *Adoremus* cum antiphona de die in die octaua dicetur. Extra aduentum cotidie fiant tres lecciones de apostolo.

Inv. *Dilexit andream.*

....

Ant. (6) *Ego si pauescerem* †.

IN LAUDIBUS....

Or. *Protegat nos*[1].

....

IN NATALI SANCTI NICHOLAI.

AD UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Iustum deduxit dominus.*

Istud festum est festiuale cum regimine chori. Et sunt festiualia cum regimine chori festum cuiuslibet apostoli et euangeliste simplex, Dies octaua epiphanie, Dies octaua ascensionis, Dies octaua apostolorum petri et pauli, Dies sancte marie magdalene, Dies sancti laurencii, Dies octaua assumpcionis beate marie, Decollacio sancti Iohannis baptiste, Exaltacio sancte crucis, Dies octaua natiuitatis beate marie ubi festum reliquiarum non celebratur, Dies sancti Eadmundi Confessoris, Dies sancti Michaelis in monte tumba, Dies sancti Martini et dies sancti Nicholai.

In hiis festis inuitatorium dicitur a tribus; tercium sextum et nonum responsorium a duobus et uersiculus ad matutinas et ad utrasque uesperas et primum *Benedicamus* ad matutinas et ad uesperas a duobus.

Cap. *Ecce sacerdos.*

℟. *Beatus Nicholaus iam.* ℣. *Ut apud.*

Ymnus. *Iste confessor.* ℣. *Amauit eum dominus.*

[1] So at the Lesser Hours.

Ant. *O pastor.* ps. *Magnificat.*

Or. *Deus qui beatum Nicholaum.*

Memoria de sancto Andrea et de aduentu et de sancta maria.

In hoc festo sicut in ceteris huius ordinis duo erunt rectores de superiore gradu : et tunc eat processio ad altare sancti Nicholai cantando ℟. *Ex eius tumba.* ℣. *Cateruatim.* ℣. *Ora pro nobis.* Or. *Deus bonitatis auctor.* In redeundo de omnibus sanctis. [Ant. *Saluator mundi.* ℣. *Letamini.* Or. *Infirmitatem.*]

AD MATUTINAS.

Inv. *Adoremus regem regum.* ps. *Venite.*

Et dicitur a tribus uidelicet a duobus rectoribus et uno clerico ad placitum tabulam componentis.

. . . .

℟. (6) *Beatus Nicholaus.* ℣. *Ut apud christum.*

Prosa. *Oportet.*

. . . .

Nulla exposicio dicitur sed legatur de uita uel miraculis eius.

¶ Hec sunt enim festa sanctorum nouem leccionum que exposicionem non habent, scilicet festum sancti Nicholai, sancte Lucie, sancti Thome apostoli, sanctorum Fabiani et sebastiani, sancte Agnetis, sancti Vincencii, sancti Gregorii, sancti Cuthberti, sancti Benedicti, sancti Aldelmi, sancti Barnabe, sancti Albani [Iohannis et Pauli licet dominica fuerit], sancte Margarete, Inuencio sancti Stephani, [ypoliti sociorumque eius licet dominica fuerit], sancti Bartholomei, sancti Egidii [abbatis, nisi quando differtur in secunda feria propter inchoacionem historie, tunc enim legatur euangelium *Nemo accendit lucernam*], Exaltacio sancte crucis, sancte Edithe, Mauricii, Dionysii, et Dedicacio sancti Michaelis in monte tumba, Martini, Machuti [Translacio sancti Edwardi regis, Edmundi archiepiscopi, Hugonis episcopi, Edmundi regis et martyris], Cecilie et Katerine. In hiis legitur de uita sine exposicione uel de miraculis eorum, et tunc ad sextam leccionem dicitur benediccio *Creator omnium rex*, ut supra in dominica prima aduentus.

℟. *Summe dei.* ℣. *Qui tres pueros.*

Hoc responsorium *Seruus dei* dicitur a solo diacono ad gradum chori et ℣. *Affluens* dicitur a toto choro habitu non mutato. Finito uersu repeticionem responsorii solus diaconus cantet.

℟. *Ex eius tumba.* ℣. *Cateruatim.* Prosa. *Sospitati. Gloria. Sospes.* ℣. *Ora pro nobis.*

IN LAUDIBUS . . . .

Capitula unius confessoris et pontificis dicantur ad omnes horas.

. . . .

Memoria de sancto andrea. Ant. *Unus ex duobus*, [nisi in sabato hoc festum scilicet sancti Nicholai contigerit, tunc enim dicatur hic ad memoriam de apostolo Ant. *Biduo uiuens.*

Cum uero festum sancti Nicholai a dominica reseruatum die lune celebretur, tunc dicatur hic ad memoriam de apostolo *Concede nobis.*

Si uero festum apostoli in quinta feria ante aduentum euenerit, tunc dicitur hic ad memoriam eiusdem Ant. *Unus ex duobus.*] de aduentu et de sancta maria.

....

AD TERCIAM....

Capitula responsoria et uersiculi unius confessoris et pontificis ad omnes horas dicuntur, et oracio de die.

IN OCTAVA SANCTI ANDREE APOSTOLI....

AD MATUTINAS Inuitatorium et cetera omnia ut prenotatum est.

....

Ant. *[*Concede nobis** ut in prima die]. ps. *Benedictus.*

Or. *Protegat nos.*

Memoria de sancta maria: et cetera omnia ad primam et ad alias horas sicut in die.

IN NATALI SANCTE LUCIE UIRGINIS ET MARTYRIS.

AD VESPERAS super psalmos feriales Ant. *Lucia uirgo.*

Festum simplex est nouem leccionum in quo inuitatorium dicitur a duobus et omnia responsoria et uersiculi ad uesperas et ad matutinas et *Benedicamus* ab uno eodem modo fit in omni die dominica per annum, exceptis dominicis infra Natale, Epiphaniam, assumpcionem et Natiuitatem beate marie, et exceptis dominicis a pascha usque ad pentecosten, et excepta dominica prima aduentus domini in qua primum responsorium canitur prout in ordinali dicitur euidenter. Item idem modus habetur in omni festo simplici nouem leccionum per annum nisi sexta die a natali domini et in diebus sanctorum Ambrosii, Georgii, Dunstani, Aldelmi, et nisi in octaua die epiphanie, ascensionis, assumpcionis et Natiuitatis beate marie, et nisi in festo sancti Siluestri, et si de quo sancto fiat seruicium infra octauas ascensionis. In hiis uero dicitur ultimum responsorium a duobus et cetera ab uno.

Capitulum unius uirginis et martyris.

....

¶ AD MATUTINAS Inv. *Agnum sponsum.* ps. *Venite* ; et cetera omnia de communi unius uirginis et martyris usque ad septimum responsorium : [nouem lecciones fiant. Leccio prima. *Cum per uniuersam siciliam.*]

....

VIGILIA SANCTI THOME APOSTOLI.

Si in dominica euenerit uel feria quarta uel sexta feria uel sabbato quatuor temporum, nichil de uigilia fiat nisi memoria ad missam. Sed quacunque alia feria contigerit fiat missa de uigilia.

¶ In die sancti Thome apostoli require omnia in communi apostolorum preter ymnum et Ant. *O Thoma didime* que dicitur ad utrasque uesperas et Or. *Da nobis quesumus.*

¶ Si uero hoc festum in sexta feria uel in sabbato euenerit, nichil ad matutinas de ieiunio nisi tantum memoria, sed post missam de apostolo solempnis missa de ieiunio fiat.

De sancto siluestro et aliis sanctis usque ad festum sancti Wlstani require in communi sanctorum sicut post natiuitatem domini notatum est.

Si uero festum sancti Wlstani uel sanctorum fabiani et sebastiani uel sancte Agnetis in dominica septuagesime euenerit, festum differatur usque in crastinum sancti Vincencii. Si uero in die sancti Vincencii aut sancti pauli septuagesima euenerit, festum sancti differatur in crastinum. Si autem aliquod predictorum festorum in sabbato proximo ante septuagesimam euenerit, uespere in ipso sabbato fiant de septuagesima et [solempnis] memoria de sancto.

Idem ordo seruetur in sexagesima et quinquagesima.

Si uero in secunda feria festum euenerit [uel differatur], tunc in dominica uespere fiant de sancto et memoria de dominica.

Idem ordo seruetur de omnibus festis nouem leccionum usque ad passionem domini. *nisi in purificacione sancte marie.* [Ita tamen quod in omnibus festis duplicibus ipso tempore contingentibus erunt prime et secunde vespere de sancto : preterea festum purificacionis beate Marie non differatur.]

SANCTI WLSTANI Episcopi et Confessoris.

Nouem lecciones : cetera omnia de communi unius confessoris et pontificis. Or. *Spiritum in nobis.*

SANCTORUM FABIANI ET SEBASTIANI.

AD UESPERAS....

Memoria de sancto Wlstano et de sancta maria.

AD MATUTINAS....

Nulla exposicio sed legatur de uita uel miraculis eorum.

....

IN NATALI SANCTE AGNETIS....
DE SANCTO VINCENCIO.

Ad UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Iste sanctus* [uel *Beatus uir* pro disposicione cantoris]. Require in communi unius martyris.

Capitulum unius martyris.

....

IN CONUERSIONE SANCTI PAULI....

Hoc festum est festiuale cum regimine chori.

....

[Si hoc festum in aliqua dominica ante septuagesimam contigerit, totum fiat seruicium de sancto, et fiat memoria in primis de sancto preiecto, deinde de dominica et postea de sancta maria.]

¶ AD MATUTINAS....

In primo nocturno.

Ant. *Saulus.* ps. *Celi enarrant.* ℣. *Paternarum* [a cantore, percantetur a coro] et dicetur iste uersus ante antiphonam, quem sine interuallo sequatur antiphona; et sic in omnibus festis in quibus antiphone uersus habent, scilicet in die conuersionis sancti pauli et in die sancti Laurencii martyris et in die sancte trinitatis.

....

AD TERCIAM....

Non dicantur uersus cum antiphonis ad horas.

....

AD UESPERAS.

Ant. *Saulus.* Ps. *Dixit dominus*, et ceteri psalmi de communi apostolorum in secundis uesperis cum una antiphona tantum.

....

Memoria de sancta maria.

DE SANCTO IULIANO EPISCOPO ET CONFESSORE.

Tres lecciones et *Te deum.* Or. *Deus qui ecclesie tue.* Inuitatorium duplex: cetera sicut de communi unius confessoris et pontificis.

Si hoc festum infra septuagesimam euenerit inuitatorium simplex erit et matutine dicentur cum nocturno: et hoc in omnibus festis trium leccionum qui infra septuagesimam euenerint obseruetur.

SANCTE AGNETIS SECUNDO.

AD UESPERAS antiphona et psalmi feriales.

Ant. *Beata Agnes.* ps. *Magnificat.* Or. *Deus qui nos.*

Cetera sicut in alio eius festo.

[Si autem hoc festum in sabbato euenerit, nichil fiat de festo nisi memoria: si uero in aliqua dominica ante septuagesimam euenerit, tunc fiant medie lecciones de uirgine.]

AD MATUTINAS. Inuitatorium ymnus antiphone psalmi et uersiculi sicut in alio eius festo.

....

Si hoc festum die dominica ante septuagesimam euenerit, fiat memoria de uirgine ad uesperas et ad matutinas et medie lecciones et sic de ceteris festis trium leccionum fiat. Si uero [dominica tamen] septuagesima uel sexagesima uel quinquagesima hac die contigerit, tunc tantum de uirgine fiat memoria ad uesperas. [Si infra septuagesimam hoc festum contigerit, tunc erit inuitatorium simplex, scilicet *Regem uirginum Venite.* Ymnus *Virginis proles.* Antiphone et psalmi de nocturno illius ferie. ℣. *Diffusa.* Lec. *Christi uirgines.*]

SANCTE BATILDIS REGINE.

Tres lecciones et *Te deum.* Tercium responsorium *Regnum mundi.* Or. *Beate Batildis*: et cetera sicut unius virginis non martyris.

SANCTE BRIGIDE VIRGINIS.

Or. *Sancte Brigide.* Cetera unius uirginis non martyris. [Lec. i. *Sancta itaque Brigida* &c.]

IN PURIFICACIONE BEATE MARIE....

Hoc festum duplex est sed de minoribus.

¶ AD COMPLETORIUM....

Ant. *Glorificamus te.* ps. *Nunc dimittis.*

¶ Sciendum est autem quod in omnibus festis beate marie et per octauas et in commemoracione eiusdem dicetur hec antiphona super *Nunc dimittis* nisi in [aduentu et in] annunciacione et in paschali tempore.

AD MATUTINAS....

℟. (9) *Gaude maria. Gabrielem. Dum uirgo.* Prosa *Inuiolata. Gloria. Et post partum.* [Non dicitur prosa.]

¶ Si hoc festum in septuagesima contigerit uel sexagesima uel quinquagesima, nichilominus festum fiat, sed sine *Te deum* et *Alleluya* et *Gloria in excelsis*: et ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad missam fiat memoria de septuagesima uel sexagesima uel quinquagesima et historia de septuagesima per ebdomadam cantetur [scilicet in tercia feria quinta feria et sexta feria: tunc nichil dicitur de sancto Vedasto et Amando preter memoriam ad uesperas de sancta maria que precedet memoriam de sancto spiritu. Similiter si in dominica sexagesima contigerit. Si uero in dominica quinquagesima contigerit, historia dominicalis similiter per ebdomadam dicetur uidelicet in secunda feria, sexta feria et sabato. Et tunc nichil fiat de sancto blasio nisi tantum memoria ad uesperas de sancta maria supradicto modo]. Hoc idem in sexagesima seruetur.

Si uero hoc festum in proximo sabbato ante septuagesimam euenerit, secunde uespere erunt de festo et memoria [solempnis] de dominica, quia festum purificacionis non mutatur propter sacramentum scilicet ut numerus dierum purificacionis conseruetur.

℣. *Responsum accepit.*

IN LAUDIBUS....

Ymnus. *O gloriosa domina*[1].

....

¶ AD UESPERAS.

Ant. *Symeon.* ps. *Dixit dominus* et ceteri psalmi sicut ad primas uesperas sub una antiphona tantum.

Cap. *Ecce ego.*

℟. *Gaude maria.* Prosa *Inuiolata.*

Ymn. *Quod chorus* uel *Letabundus* pro disposicione cantoris. ℣. *Suscepimus.*

Ant. *Cum inducerent.* ps. *Magnificat.*

Or. *Omnipotens sempiterne deus.*

In quacunque feria ebdomade purificacio beate marie contingat et sabbatum sequens uacauerit, solet ibi fieri commemoracio beate marie. Simili modo fiat post octauas assumpcionis et natiuitatis beate marie nisi in uigilia et quatuor temporibus et in festo nouem leccionum. Si uero in illo sabbato festum trium leccionum euenerit uoluntati et disposicioni cantoris relinquitur utrum de festo uel de commemoracione fieri debeat seruicium, habendo tamen respectum ad festum.

[Nulla fiat memoria de sancto Blasio episcopo in audiencia nec sub silencio, licet ad has uesperas facienda fuerit solempnis memoria de dominica septuagesime uel sexagesime uel quinquagesime.]

[1] And so at Lady Day.

SANCTI BLASII MARTYRIS ET PONTIFICIS.

Or. *Beatus Blasius.* Tres lecciones et *Te deum* si ante septuagesimam euenerit. Cetera unius martyris et pontificis.

SANCTE AGATHE VIRGINIS ET MARTYRIS.... SANCTORUM VEDASTI ET AMANDI EPISCOPORUM.

Or. *Adesto Domine.* tres lecciones et *Te deum.* [Lec. *Amandus igitur.*] Cetera de communi plurimorum confessorum.

SANCTE SCHOLASTICE VIRGINIS.... SANCTI VALENTINI MARTYRIS.... SANCTE IULIANE VIRGINIS.... IN CATHEDRA SANCTI PETRI APOSTOLI....

Responsoria unius confessoris et pontificis excepto nono responsorio quod erit *Quodcunque.*

....

SANCTI MATHIE APOSTOLI....

Ad uesperas super psalmos feriales Ant. *Estote fortes,* [et finiatur in hoc festo tantum sic: *regnum eternum dicit dominus.*

Si hoc festum ante quadragesimam (euenerit) dicitur completorium sicud in festo sancte trinitatis: si infra completorium non mutatur.]

....

Quando bissextus fuerit festum beati mathie apostoli fiat quarta die a cathedra sancti petri.

[Si hoc festum in quarta feria in capite ieiunii contigerit festum differatur in crastinum licet duplex festum sit. Si hoc festum in sabbato proximo post diem cinerum contigerit ibi celebretur: secunde uespere de ipso festo erunt et solempnis memoria de dominica.]

SANCTARUM PERPETUE ET FELICITATIS.

Or. *Da nobis quesumus deus† noster.*

Si extra quadragesimam euenerit tres lecciones fiant. Cetera de communi plurimarum uirginum.

IN NATALI SANCTI GREGORII PAPE [ET DOCTORIS].

Or. *Deus qui anime famuli tui.*

Nouem lecciones fiant [sine exposicione]: cetera de communi unius confessoris et pontificis.

Si hoc festum infra passionem euenerit, nichil fiat de festo.

SANCTI EDWARDI REGIS ET MARTYRIS.

Or. *Deus eterni triumphator.*

Nouem lecciones fiant et cetera omnia unius martyris de communi.

Si hoc festum uel sancti cuthberti uel sancti benedicti infra passionem euenerit reseruetur usque ad translacionem eorum et ibi fiant nouem lecciones.

SANCTI BENEDICTI....
SANCTI CUTHBERTI EPISCOPI....
IN ANNUNCIACIONE BEATE MARIE.

AD UESPERAS....

Memoria fiat de jeiunio ad uesperas et ad matutinas si infra quadragesimam euenerit. Completorium quadragesime non mutatur.

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Aue maria.* ps. *Venite.*

[In paschali tempore finiatur sic : *in mulieribus alleluya.*]

....

[Et terminetur ℟. *Christi uirgo* in paschali tempore cum *alleluya.*]

....

Quando uero hoc festum aliqua die dominica contigerit quadragesime semper differatur in crastinum. Si uero die sabbati contigerit semper ultime uespere de sancta maria fiant et dicatur memoria de sequente dominica nisi in sabbato ante passionem domini : tunc dicuntur uespere de passione et solempnis memoria fiat de sancta maria. Similiter fiat si festum euenerit in sequenti sabbato.

Si autem in secunda feria sequenti hoc festum celebratur semper in dominica erunt uespere de sancta maria et memoria de dominica.

Cum autem infra passionem euenerit, semper fiat festum cum *Gloria patri* et neupma et ℟. *Iesu christe.* ℣. *Qui de uirgine.* Tamen infra quadragesimam completorium non mutatur.

Si uero in quinta feria in cena domini aut in die parasceue aut in sabbato sancto pasche aut in ebdomada pasche contigerit, differatur usque in proximam feriam uacantem post octauas pasche. [Similiter fiat de ceteris festis dupplicibus supradictis temporibus contingentibus.]

¶ In paschali tempore fiat seruicium hoc modo. Ad utrasque uesperas et ad horas diei omnia fiant sicut prenotatum est, ita quod in fine ymnorum dicatur *Quesumus auctor omnium* et *Gloria tibi domine Qui natus es.* Responsoria ad omnes horas dicantur cum *alleluya.* Ad matutinas uero inuitatorium ymnus et laudes et cetera omnia fiant sicut

prenotatum est. Tres antiphone prime cum suis psalmis, et dicantur antiphone et responsoria cum *alleluya.* ℣. *Ex syon species decoris.* Euang. *Missus est angelus.* ℟. *Ingressus angelus.* ℟. *Dixit autem maria.* ℟. *Christi uirgo.* ℣. *Emitte agnum.* Cetera omnia ut supra [cum memoria de resurreccione].

Completorium uero paschalis temporis non mutatur.

SANCTI RICHARDI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Or. *Deus qui ecclesiam*[1]. Nouem lecciones fiant. Cetera de communi unius confessoris et pontificis.

[Si uero infra passionem contigerit nichil fiat de festo. Cum autem in octabas† pasche forte contigerit differatur usque ad terciam feriam sequentem et fiant ibi tres lecciones cum regimine chori. Et ad secundas uesperas tunc de sancto ambrosio fiat solempnis memoria de sancto Ricardo.]

IN NATALI SANCTI AMBROSII EPISCOPI ET CONF.

Or. *Deus qui populo.*

Si ante passionem hoc festum contigerit, nouem lecciones fiant et cetera omnia de communi unius confessoris et pontificis. Si uero infra passionem aut in ebdomada pasche euenerit nichil fiat de festo. Si uero in octaua pasche contigerit differatur usque in crastinum et fiant tres lecciones cum regimine chori: et cetera de communi unius confessoris et pontificis illius temporis.

IN NATALI SANCTORUM TIBURCII ET VALERIANI ET MAXIMIANI.

Antiphone et psalmi feriales: capitula ymni plurimorum martyrum. [Lec. i. *Valerius atque Tiburcius.* Inuitatorium duplex.]

Or. *Presta quesumus omnipotens deus ut qui.*

Tres lecciones fiant sine regimine chori: cetera de communi paschalis temporis.

[Et sciendum est quod omnia festa trium leccionum sine regimine chori ab octauis pasche usque ad pentecosten habent inuitatorium duplex. Similiter omnia talia festa que contingunt infra ebdomadam trinitatis et corporis christi.]

[1] Collect in full.

SANCTI ÆLPHEGI EPISCOPI ET MARTYRIS....
SANCTI GEORGII MARTYRIS....
IN NATALI SANCTI MARCI EVANGELISTE....

Tres lecciones fiant cum regimine chori: cetera de communi unius apostoli paschalis temporis.

....

SANCTI VITALIS MARTYRIS....
IN NATALI APOSTOLORUM PHILIPPI ET IACOBI....

¶ AD MATUTINAS.

Inuitatorium ymnus antiphone psalmi et uersiculi de communi [apostoli] paschalis temporis. [Tres psalmi dicuntur de communi apostolorum reliqui temporis secundum ordinem nocturnorum.]

....

Si hoc festum uel sancti Iohannis ante portam latinam uel sancti Dunstani uel sancti Aldelmi uel sancti Augustini in uigilia ascensionis euenerit ibi celebretur et ad *[primas uesperas de ascensione fiat memoria de apostolis].* Si in die ascensionis euenerit differatur in crastinum *et nec tunc ad uesperas in die ascensionis fiet de eis memoria*. [et eciam tunc fiet de eis solempnis memoria ad secundas uesperas in die ascencionis et in crastino erunt uespere de apostolis et solempnis memoria de Inuencione sancte crucis et de martyribus et processio ante crucem. In introitu chori de sancta maria.]

[Si festum apostolorum philippi et iacobi in sabbato contigerit ibi solempniter celebratur. Secunde tamen uespere erunt de festo et memoria de dominica et processio ad crucem. In ipsa uero dominica erunt uespere de Inuencione sancte crucis et memoria de dominica post memoriam de martyribus.]

[Quando hoc festum in octaua pasche forte contigerit, differatur in crastinum: et in dominica erunt uespere de festo et solempnis memoria de dominica et de resurreccione. In crastino uero tunc fiant uespere de cruce et solemnis memoria de apostolis et postea de martyribus.]

IN INVENCIONE SANCTE CRUCIS.

AD UESPERAS....

Prosa *Crux fidelis*, et dicatur ad has uesperas a toto choro in medio chori in superpelliceis cum *Gloria patri*. [Omnes clerici conuersi ad altare dicant *Gloria patri*.]

....

Or. *Deus qui in preclara. Qui uiuis et regnas cum deo patre in unitate.*

Nulla memoria de resurreccione fiat.

Memoria de sancto Alexandro sociorumque † eius martyribus.

Ant. *Filie hierusalem.* ℣. *Tristicia uestra.*

Or. *Presta quesumus omnipotens deus.*

[Si dominica fuerit tunc fiat memoria de dominica[1].]

Tunc eat processio ordinate cum ceroferariis et thuribulario [sine cruce] ante crucem cantando hanc Ant. *O crux gloriosa* [cum *alleluya*]. ℣. *Dicite in nacionibus.* Or. *Deus qui pro nobis.*

In redeundo de sancta maria [*Sancta dei genitrix.* Or. *Graciam tuam.* Si hoc festum post diem ascensionis celebretur tunc Or. *Concede quesumus misericors deus* loco *Graciam tuam* dicetur.]

. . . .

Si hoc festum in uigilia ascensionis euenerit ibi celebretur: uespere uero fiant de ascensione et solempnis memoria de cruce procedendo ad crucem.

[Si hoc festum in sabbato contigerit nulla tunc fiat processio ad secundas uesperas nec ulla memoria[2] de ascensione[2] nisi de dominica tantum. Tamen si infra octauas ascensionis euenerit fiat tunc memoria de ascensione. Si autem in die ascensionis euenerit differatur in crastinum et ad secundas uesperas de ascensione fiat solempnis memoria de cruce procedendo ante crucem cum hac Ant. *O crux gloriosa*: et non dicatur Ant. *O crux benedicta* propter suam nimiam breuitatem. ℣. *Hoc signum crucis.* Or. *Deus qui in preclara.* In introitu de sancta maria dicatur antiphona.]

SANCTI IOHANNIS ANTE PORTAM LATINAM APOSTOLI ET EUANGELISTE.

Ad uesperas super psalmos feriales Ant. *Lux perpetua* minor.

Cap. *Qui timet dominum.*

Cetera capitula super horas dicantur que in alio festo eiusdem apostoli. Responsoria ymni et uersiculi de communi paschalis temporis.

. . . .

¶ ad matutinas.

Inuitatorium ymni antiphone psalmi uersiculi et responsoria et antiphone super laudes de communi apostolorum paschalis temporis. Tres lecciones fiant cum regimine chori.

. . . .

ad uesperas.

Ant. *Sancti tui.* Psalmi de apostolis.

[1] Also added at Lauds. [2] Underdotted.

Ant. *Occurrit beato.* ps. *Magnificat.* Oracio ut supra.

[Si hoc festum uel sancti Dunstani uel sancti Aldelmi uel sancti Augustini in uigilia ascensionis euenerit ibi celebretur: et ad primas uesperas de ascensione non fiat de eis memoria in audiencia. Si uero in die ascensionis hoc festum euenerit differatur in crastinum et nec tunc ad secundas uesperas de ascensione fiet de eis memoria nisi priuatim.]

SANCTORUM GORDIANI ET EPIMACHI SOCIORUMQUE EIUS†....
SANCTORUM NEREI ET ACHILLEI ET PANCRACII MARTYRUM....
DE SANCTO DUNSTANO EPISCOPO ET CONFESSORE.

Or. *Deus qui beatum Dunstanum.*

Si festum sancti Dunstani aut sancti Augustini aut sancti Aldelmi aut sancti Barnabe apostoli [aut sancti Edmundi] ante pentecosten euenerit, tres lecciones fiant cum regimine chori [et omnia fiant de communi paschalis temporis]. Si uero post, nouem lecciones fiant. De sancto Dunstano fiat seruicium unius confessoris et pontificis, et si post pentecosten euenerit, legatur hoc euangelium *Homo quidam peregre.* Memoria fiat de sancta Potenciana uirgine. Or. *Concede nobis.* [Si post pentecosten euenerit et medie lecciones de sancta potentiana.] De sancto Dunstano lec. i. *Beatus Dunstanus.*

DE SANCTO ALDELMO.

Fiat seruicium unius confessoris et pontificis.

Or. *Deus qui hodierna.*

Eodem die memoria de sancto Urbano martyre et medie lecciones fiant de eo[1].

....

DE SANCTO AUGUSTINO....
SANCTI GERMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTE PETRONILLE VIRGINIS.

Or. *Deus qui beate petronille.*

Tres lecciones fiant cum nocturno si extra octauas trinitatis euenerit [et corporis Christi. Si autem infra octauas predictas euenerit, fiant tres lecciones cum inuitatorio duplici et *Te Deum* sine nocturno].

Cetera omnia de communi unius uirginis non martyris. Lec. i. *Marcellus.*

[1] Margin has fuller directions, as Breviary.

SANCTI NICHOMEDIS MARTYRIS.

Or. *Deus qui nos beati.*

Tres lecciones et *Te deum*[1]. Cetera omnia de communi unius martyris.

SANCTORUM MARCELLINI ET PETRI....
SANCTI BONEFACII EPISCOPI SOCIORUMQUE EIUS MARTYRUM....
SANCTORUM MEDARDI ET GILDARDI EPP. & CONFF.....
IN TRANSLACIONE SANCTI EDMUNDI ARCHIEP. & CONFESSORIS.

Omnia fiant sicut in alio festo.

Or. *Deus qui nos beati Edmundi.*

[Ad memoriam de martyribus ad primas uesperas Ant. *Lux perpetua* minor. ℣. *Preciosa est.*]

Nouem lecciones fiant: tres de communi fiant unius confessoris et pontificis.

Lec. i. *Ad sancti ac beatissimi patris nostri Edmundi cuius translacionem celebramus* et cetera.

Memoria de Martyribus primo et feliciano.

[Ad matutinas eo tempore ad memoriam *Lux perpetua* minor. ℣. *Preciosa est*: si in alio tempore hoc festum contigerit, omnia de communi plurimorum martyrum.]

Or. *Fac nos quesumus domine.*

Medie lecciones de martyribus. Lec. iv. *Gloriosissimi martyris* †. Euangelium *Homo quidam peregre.*

SANCTI BARNABE APOSTOLI....
SANCTORUM BASILIDIS CIRINI NABORIS ET NAZARII....
SANCTI BASILII EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTORUM VITI ET MODESTI MARTYRUM....
TRANSLACIO SANCTI RICARDI EP. & CONF.....
SANCTORUM MARCI ET MARCELLIANI MARTYRUM....
SANCTORUM GERUASII ET PROTHASII MARTYRUM....
TRANSLACIO SANCTI EDWARDI REGIS ET MARTYRIS.

Or. *Deus eterni triumphator.*

Nouem lecciones fiant si non fuerit celebratum in quadragesima. Si autem fuerit factum &c. tunc hic tres lecciones fiant et *Te deum*: cetera omnia de communi unius martyris.

1 This is also prescribed at the following festivals.

IN NATALI SANCTI ALBANI MARTYRIS.

[Si festum sancti Albani in dominica in qua inchoanda est istoria *Deus omnium* forte contigerit, festum differatur in crastinum: tunc fiant medie lecciones de sancta Etheldreda. Missa de festo dicitur post terciam. missa de ieiunio post sextam utraque ad principale altare.]

IN VIGILIA SANCTI IOHANNIS BAPTISTE.

Totum seruicium fiat de sancta Etheldreda cum nocturno propter uigiliam Or. *Deus qui nos.* Tres lecciones fiant. [Tercium responsorium *Regnum mundi.*] Cetera omnia de communi unius uirginis non martyris. Hore dicantur de uirgine.

Lec. i. *In illo tempore accepit rex.*

IN NATIVITATE SANCTI IOHANNIS BAPTISTE.

AD UESPERAS....

Tunc precedant ad altare sancti Iohannis cantando ℟. *Tu puer* [cum uersu suo]. ℣. *[*Gloria et honore*].* Or. *Sancti Iohannis baptiste.*

[Quere oracionem in decollacione: in redeundo de sancta maria antiphona. Completorium ut in die Trinitatis.]

....

AD MATUTINAS.

℟. 9. *Inter natos.* ℣. *Fuit homo. Qui. Gloria patri. In heremo.*

℟. per octauas *Prius quam te.* ℣. *Ad omnia.* ℣. *Fuit homo.*

IN LAUDIBUS....

[Deinde incipiatur antiphona super *Benedictus* ab aliquo de superiore gradu et percantetur a choro usque ad hoc uerbum *Benedictus* antequam intonetur psalmus.]

AD PRIMAM.

Ant. *Elyzabeth.* ps. *Deus in nomine.*

[Antiphona super ps. *Quicunque, Gracias.* Si hoc festum infra octauas sancte Trinitatis euenerit tunc dicitur super ps. *Quicunque uult* Ant. *O beata et benedicta.*]

....

¶ Infra octauas omni die quando seruicium fit de sancto Iohanne, inuitatorium ymni antiphone psalmi et uersiculi sicut in prima die dicantur: [et secundum ordinem nocturnorum dicuntur ita tamen quod ℟. *Priusquam* erit tercium eciam in dominica infra octauas quando medie lecciones fiunt de sancto Iohanne].

SECUNDA DIE....

Hee sequentes antiphone dicantur infra octauas ad uesperas et ad matutinas de sancto Iohanne super ps. *Magnificat* et *Benedictus* uel ad memoriam cum de aliquo alio sancto fit seruicium, *Inter natos* (&c.).

[Tunc semper dicatur ad memoriam hic ℣. *Fuit homo* tam ad uesperas quam ad matutinas cum hac oracione *Deus qui presentem.* Deinde dicetur memoria consueta scilicet de cruce &c. quia octaue sunt sine regimine chori.]

¶ Dominica que infra octauas uarie contigerit, si a festo uacauerit fiant medie lecciones de sancto Iohanne. Sin autem fiat de eo memoria nisi in die apostolorum petri et pauli.

¶ Si uero in festo sanctorum Iohannis et pauli dominica euenerit, tunc medie lecciones fient de sancto Johanne. Lec. i. *Beatus Iohannes baptista.*

SANCTORUM IOHANNIS ET PAULI MARTYRUM....

[AD COMPLETORIUM omnia fiant sicud in dominicis simplicis† per estatem.]

....

Si uero hoc festum in die dominica contigerit.

AD UESPERAS....

Memoria de dominica et cetera omnia ut supra.

AD MATUTINAS tres prime lecciones cum tribus responsoriis de communi plurimorum martyrum et medie lecciones de sancto Iohanne baptista cum uersiculo et responsoriis de secundo nocturno. Ultime uero lecciones de proprietate sanctorumque habentur cum responsoriis et laudibus supradictis. Cetera omnia fiant de communi ut supra dictum est.

SANCTI LEONIS PAPE ET CONFESSORIS....

[Et si hec uigilia infra octauas corporis Christi forte contigerit nichilominus fiant de sancto tres lecciones cum nocturno sine *Te deum* propter uigiliam.]

IN UIGILIA APOSTOLORUM PETRI ET PAULI....

AD (SECUNDAS) UESPERAS.

Ant. *Iurauit.* ps. *Dixit dominus* et cetere antiphone de communi apostolorum cum suis psalmis. Et dicantur per totas octauas quando fit seruicium de apostolis.

....

Y. *Aurea luce*: et dicatur [tam ad uesperas quam ad matutinas] per totas octauas nisi in octaua die ad secundas uesperas: tunc enim dicetur Y. *Exultet celum.*

....

[Et sic fiant uespere de utrisque apostolis uidelicet loco secunde† uespere† de sancto petro et loco prime† uespere† de sancto paulo de quo fit plenum seruicium in crastino.

Completorium sicut ad primas uesperas.]

IN COMMEMORACIONE SANCTI PAULI....
IN OCTAUA SANCTI IOHANNIS....

Hee sequentes antiphone dicuntur infra octauas ad memoriam de apostolis ad uesperas et ad matutinas, Ant. *Petrus apostolus* (&c.).

¶ Dominica que infra octauas uarie contigerit si a festo sanctorum uacauerit fiant medie lecciones de apostolis: sin autem fiat de eis memoria.

Lec. i. *Beatissimorum apostolorum.*

Infra octauas apostolorum communiter dicatur de utrisque.

....

SANCTORUM PROCESSI ET MARTINIANI....

Memoria de sancto Swithuno. Or. *Deus qui hodiernam diem.*

Memoria de apostolis.

Lec. i. *Eodem quoque tempore.*

[Uespere erunt de apostolis cum psalmis antiphonis capitulis et ymnis sicud infra octauas.]

IN TRANSLACIONE ET ORDINACIONE SANCTI MARTINI EPISCOPI[1]....
IN OCTAUA APOSTOLORUM PETRI ET PAULI....
IN TRANSLACIONE SANCTI THOME MARTYRIS[2]....

[Notandum est quod semper proxima dominica post festum translacionis sancti Thome martyris celebrabitur festum reliquiarum Sarum ecclesie quod nuper celebratum fuerat in octaua natiuitatis beate marie.]

SANCTORUM SEPTEM FRATRUM....
TRANSLACIO SANCTI BENEDICTI ABBATIS.

Nouem lecciones fiant nisi facte fuerint in quadragesima: tunc fiant hic tres lecciones et *Te deum.*

Or. *Intercessio nos.* Lec. i. *Cum diu gens.*

[1] Three erasures.

[2] All erased except the end. Some corrections in the margin and in the text also.

Cetera unius confessoris et abbatis.

[Cum uero nouem lecciones fiant tunc legantur tres ultime lecciones de exposicione euangelii *Nemo accendit lucernam.*]

TRANSLACIO SANCTI SWITHUNI CONFESSORIS SOCIORUMQUE EIUS....
SANCTI KENELMI [REGIS ET] MARTYRIS....
SANCTI ARNULFI REGIS† ET MARTYRIS....
SANCTE MARGARETE UIRGINIS ET MARTYRIS.

Or. *Deus qui beatam uirginem margaretam.*

Tunc procedant ad altare sancte Margarete cantando ℟. *Audi filia.* [quere in communi uirginis et martyris. In redeundo aliquam antiphonam de sancta maria.] ℣. *Ora pro nobis.* Or. *Exaudi nos deus.*

Nouem lecciones fiant. Lec. i. *Adest nobis dilectissimi.*

Cetera de communi unius uirginis et martyris.

SANCTE PRAXEDIS UIRGINIS....
IN NATALI SANCTE MARIE MAGDALENE

AD UESPERAS....

Y. *[*Collaudemus madalene...*]*

....

Memoria de sancto Wandragesilo....

Alia Or. *Deus cuius hodiernam diem.*

Tunc eat processio ad altare beate marie magdalene cantando ℟. *Regnum mundi.* ℣. *Dimissa sunt ei.* Or. *Sacratissimam...*

In redeundo de sancta maria.

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Eternum trinumque.* ps. *Venite.*

Y. *[*Estimauit ortolanum*[1]]*.

*℣. *Huius optentu.* ℣. *Gloria patri**.

....

AD NONAM Cap. *Multe filie.*

....

DE SANCTO APOLLINARE EPISCOPO ET MARTYRE....
SANCTE CHRISTINE UIRGINIS ET MARTYRIS....
IN UIGILIA SANCTI IACOBI APOSTOLI.

AD UESPERAS.

Y. *Bina celestis.* ℣. *Annue christe.*

[Et dicatur hic in hoc ymno *per horum tibi cara merita* &c.]

....

[1] The hymns at Lauds and second Evensong are similarly corrected.

SANCTORUM SEPTEM DORMIENCIUM....
SANCTI SAMPSONIS EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Or. *Quesumus omnipotens deus.*
....

SANCTORUM FELICIS SIMPLICII FAUSTINI ET BEATRICIS MARTYRUM....

Lec. i. *Tyburcio urbis rome.*
Cetera omnia plurimorum martyrum.

SANCTORUM ABDON ET SENNES....
SANCTI GERMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
AD UINCULA SANCTI PETRI.

AD UESPERAS....

℣. *Tu es petrus.*

AD MATUTINAS....

In secundo nocturno.
Ant. (2) *Et exiens petrus.* ps. *Exaudi deus oracionem.*
....

AD TERCIAM Ant. *Dixit angelus.*

Hac die dicantur eadem capitula et responsoria et uersiculi ad omnes horas que in alio festo.

(S. STEPHANI MARTYRIS)....
IN INUENCIONE SANCTI STEPHANI PROTHOMARTYRIS SOCIORUMQUE EIUS....
SANCTI OSWALDI REGIS ET MARTYRIS....
SANCTI SIXTI SOCIORUMQUE EIUS MARTYRUM.

Or. *Deus qui nos.* Tres lecciones et *Te deum.*
Lec. i. *Decius Cesar.* Cetera plurimorum martyrum.

SANCTI DONATI EPISCOPI ET MARTYRIS.

Or. *Deus qui es sanctorum.* Tres lecciones et *Te deum.*
Lec. i. *Beatus Donatus.*
Cetera de communi unius martyris et pontificis.

SANCTI CYRIACI SOCIORUMQUE EIUS MARTYRUM.

Tres lecciones et *Te deum.* Or. *Deus qui nos.*
Lec. i. *Dioclicianus.*
Cetera de communi plurimorum martyrum.

SANCTI ROMANI MARTYRIS.

AD UESPERAS. Ant. *Dixit Romanus.* ps. *Magnificat.*

Quere hanc antiphonam in historia sancti Laurencii in secundo nocturno.

Or. *Presta quesumus omnipotens.* Tres lecciones cum nocturno.

Lec. i. *Cum beatus Laurencius.* Cetera unius martyris.

IN VIGILIA SANCTI LAURENCII.

AD UESPERAS....

Tunc eat processio ad altare sancti Laurencii cantando ℟. *Meruit.* ℣. *Gloria et honore.* Or. *Da quesumus*, uel Or. *Letetur ecclesia*, uel *Beati Laurencii.*

AD MATUTINAS....

℟. (10) *O ypolite.* ℣. *Si dictis.*

Hoc ℟. *O ypolite* non dicitur nisi quando festum sancti ypoliti die dominica euenerit: tunc fiat sextum responsorium.

....

(DE SANCTO TYBURCIO.)

AD MATUTINAS omnia fiant de communi unius martyris. Tres lecciones.

Lec. i. *Beatus tyburcius.* Memoria de sancto Laurencio. Ant. *Laurencius ingressus.* ℣. *Dispersit.* Or. *Da nobis quesumus.*

Hac die uespere * *

*AD UESPERAS super psalmos Ant. *Laurencius ingressus.*

Cap. *Qui parce seminat.* ℣. *Dispersit.*

Ant. *Puer meus.* ps. *Magnificat.* Oracio ut supra.

AD MATUTINAS Inuitatorium ymnus antiphone de historia absque uersibus sicut in die dicantur.

℟. *Leuita Laurencius.* ℣. *Dispersit.*

℟. *Quo progrederis.* ℟. *Noli me.*

IN LAUDIBUS hec sola antiphona *Laurencius ingressus.*

Ant. *In craticula.* ps. *Benedictus.*

Oracio ut supra: et ad omnes horas omnia fiant sicut in die[1]*

[Hac die erunt uespere de sancta Maria cum pleno seruicio in crastino, nisi dominica fuerit, scilicet die tercia†, ad quas uesperas fiat memoria de sancto laurencio. Ant. *Puer meus*: uersiculus et oracio ut supra. In secunda die fiat memoria de sancto laurencio cum hac Ant. *Puer meus.* ℣. *Dispersit, dedit.* Oracio ut supra. Tercia die ad matutinas fiat

[1] This section is marked vacat' and the marginal section inserted to take its place.

memoria de sancto laurencio cum hac Ant. *In craticula.* ℣. *Dispersit, dedit.* Oracio ut supra.]

Si in tercia die a festo uel in die sancti ypoliti dies dominicus euenerit, medie lecciones fiant de sancto laurencio: ceteris autem diebus tantum memoria [nisi in die Assumpcionis beate marie tunc enim nulla fiat memoria. Leccio quarta *Eo tempore accepit*].

SANCTI YPOLITI SOCIORUMQUE EIUS MARTYRUM....

AD UESPERAS.... AD MATUTINAS.... IN LAUDIBUS[1]....

¶ Si festum sancti ypoliti die dominica contigerit totum seruicium fiat de festo et nichil de dominica preter memoriam ad utrasque uesperas et ad matutinas [tunc ad primas uesperas memoria de trinitate et processio ad crucem]. AD PRIMAS UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Sancti per fidem.* Cap. *Justorum anime.* ℟. *Expoliauit ueste.* AD MATUTINAS inuitatorium antiphone et psalmi in nocturno et tres prime lecciones et responsoria de communi plurimorum martyrum fiant. Medie autem lecciones de sancto Laurencio fiant cum hiis ℟. *Beatus laurencius.* ℟. *Strinxerunt.* ℟. *O ypolite.* Ultime uero lecciones de proprietate sanctorum qui habentur cum responsoriis et laudibus supradictis: et uespere fiant in ipsa dominica de sanctis et memoria de sancto Eusebio: [similiter de sancto ypolito sociorumque eius et de sancto laurencio et de dominica].

¶ Si uero dominica non fuerit, uespere tunc fient de sancto Eusebio. Or. *Deus qui nos.* [hoc modo: antiphone et psalmi feriales: Cap. *Iustum deduxit dominus.* Y. *Iste confessor.* ℣. *Amauit.* Ant. *Confessor domini.* ps. *Magnificat.* Oracio ut supra].

Memoria de sancto laurencio. Ant. *Adhesit anima.*

¶ AD MATUTINAS et ad alias horas omnia fiant de sancto Eusebio. [Memoria de sancto laurencio. Ant. *Misit dominus.* Require in laudibus in prima die: deinde memorie consuete].

¶ Ad uesperas et ad terciam Cap. *Iustum deduxit.* Ad matutinas Cap. *Iustus cor suum.* Ad sextam Cap. *Custodiuit eum.* Ad nonam Cap. *Sapientia venditum.* Cetera omnia tam ad uesperas quam ad ceteras horas fiant sicut de uno confessore et abbate: et nocturnus propter uigiliam dicatur.

Lec. i. *Tempore quo liberius.* [℟. *Euge serue. Justus germinabit. Justus dominus.* In laudibus hec sola Ant. *Justum deduxit.*] Memoria de sancto laurencio. Ant. *Misit dominus*: oracio et uersiculus ut supra.

[1] Add in margin memorie feriales.

IN VIGILIA ASSUMPCIONIS SANCTE MARIE.

(IN DIE)....

¶ Per ebdomadam infra octauas sancte marie et in commemoracione eiusdem per totum annum nisi in aduentu dicantur hec responsoria ad horas. ℟. *Sancta dei genitrix.* ℟. *Post partum.* ℟. *Speciosa.* In paschali uero tempore dicantur cum *alleluya.*

AD SECUNDAS UESPERAS....

Iidem psalmi cum predicta antiphona dicantur per totas octauas.

....

Y. *O quam glorifica* uel *Letabundus.* [Ymnus modernus *Letabundus.*]

....

COMPLETORIUM hac die et per octauas sicut in primis uesperis notatum est dicatur.

INFRA OCTAUAS.

[Cotidie dicatur seruicium hoc modo.]

....

IN LAUDIBUS....

[Quando dies dominicus in secunda die contigerit tunc Ant. *Virgo prudentissima* in tercia die dicatur super ps. *Benedictus.*]

AD PRIMAM [*Te iure laudant* super ps. *Quicunque,*] et ad alias horas omnia fiant sicut in die.

[Nulla die per octauas fiat memoria de cruce nec de omnibus sanctis quia sunt octaue cum regimine chori. Eodem modo dicuntur uespere cotidie infra octauas cum aliis antiphonis super *Magnificat* que mutantur. Memoria de sancto Agapito martyre. Or. *Letetur ecclesia.*]

TERCIA DIE....
QUARTO DIE.

Inuitatorium antiphone et psalmi ut in precedentibus diebus. ℣. *Speciosa.* ℟. *Quam pulchra.* ℟. *Beata es.* ℟. *Beatam me.* Hac die et reliquis diebus dicantur antiphone de historia scilicet *Emissiones tue* et alie que sequuntur ad matutinas et ad uesperas super *Benedictus* et *Magnificat* [nisi in dominica: quibus dictis dicitur Ant. *Anima mea* si necesse fuerit. Memoria de sancto Agapito ut supra.

Hac die ad uesperas fiat memoria de sancto magno martyre: Or. *Adesto*].

Sequentibus uero diebus omnia fiant sicut in precedentibus diebus absque antiphonis ad *Benedictus* et ad *Magnificat.*

¶ Si uero dies dominicus infra octauas contigerit totum seruicium fiat de sancta maria in ipsa die dominicali [*hoc modo :—

....

Memoria de dominica et de trinitate et processio fiat ad crucem nisi aliqua dominica omnino differatur. In redeundo de omnibus sanctis Ant. *Saluator mundi.* ℣. *Letamini in domino.* Or. *Infirmitatem nostram.*

AD MATUTINAS....

Lec. i. Venit angelus ad uirginem]*[1].

....

IN OCTAVA SANCTE MARIE.

AD UESPERAS super psalmos hec sola Ant. *Tota pulchra es.* ps. *Dixit dominus.* Deinde totum seruicium fiat sicut in prima die preter nonum responsorium quod erit *Candida uirginitas.* Ad secundas uesperas non dicetur responsorium, sed memoria eodem die fiat ad uesperas et ad matutinas de sancto Tymotheo et Simphoriano. Ad uesperas memoria. Ant. *Gaudent in celis.* ℣. *Letamini in domino.* Or. *Auxilium tuum.*

Ad secundas uesperas memoria fiat de sanctis Timotheo et Apollinare : totum de communi. Ad matutinas totum seruicium fiat de sanctis cum nocturno propter uigiliam : tres lecciones fiant. Quando octaua sancte marie fuerit in sabbato secunde uespere erunt de domina et memoria de dominica. [Et in dominica erunt uespere de sancto Bartholomeo et memoria de dominica scilicet post memoriam de sancto Audoeno.]

IN VIGILIA SANCTI BARTHOLOMEI....

AD UESPERAS....

Eodem die memoria de sancto Audoeno confessore, Ant. *Confessor domini.* ℣. *Amauit eum dominus.* Or. *Deus qui perhennem.*

....

SANCTI RUFFI MARTYRIS....
SANCTI AUGUSTINI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Or. *Deus qui beatum augustinum.*

Nouem lecciones fiant : cetera de communi unius confessoris et doctoris [pontificis] [cum capitulo *Dedit dominus*].

Eodem die fiat memoria ad uesperas et ad matutinas de sancto Hermete martyre.

....

[1] This section written over erasure : it is, except as is above mentioned, the same as in the Breviary.

[Secunde uespere erunt de sancto et memoria de sancto Iohanne: tamen ubi ecclesia dedicata est in honore decollacionis sancti Iohannis vespere erunt de sancto Iohanne et memoria de sancto Augustino et tunc memoria de Sabina.]

IN DECOLLACIONE SANCTI IOHANNIS BAPTISTE....

IN LAUDIBUS....

Memoria de sancta Sabina. Ant. *Veniente.* ℣. *Adducentur.* Oracio ut supra.

....

(SANCTORUM FELICIS ET ADAUCTI).... SANCTE CUTHBURGE.... SANCTI EGIDII ABBATIS.... IN TRANSLACIONE SANCTI CUTHBERTI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Or. *Presta quesumus omnipotens deus.*

Nouem lecciones fiant nisi facte fuerint in quadragesima: tunc fiant hic tres lecciones et *Te deum* et totum seruicium unius confessoris et pontificis[1].

[Quando festum sancti Cuthberti a dominica differtur in secundam feriam tunc fiant medie lecciones de sancto Bertino cum uersiculo et responsoriis de secundo nocturno unius confessoris et abbatis: et post *Benedictus* fiat de eo memoria cum hac Ant. *Iustum deduxit dominus,* quere hanc antiphonam in laudibus unius confessoris et abbatis, et ℣. *Iustus ut palma.* Oracio ut supra.]

SANCTI BERTINI ABBATIS.... IN NATIUITATE SANCTE MARIE VIRGINIS.

AD UESPERAS....

AD COMPLETORIUM....

[Hoc completorium non mutatur per octauas nisi in exaltacione sancte crucis[2].]

....

Responsoria et uersiculi sicut in assumpcione dicantur ad omnes horas.

....:

[1] A duplicate entry is in the margin.

[2] A similar addition is in the margin with regard to the Hours.

AD UESPERAS.

Ant. *Natiuitas est.* ps. *Dixit dominus.* ps. *Confitebor.* ps. *Beatus uir.* ps. *De profundis.* ps. *Memento.*

Iidem psalmi cum predicta antiphona dicantur cotidie ad uesperas per octauas. Cap. *Ego quasi.* ℟. *Solem iusticie.*

Y. *Aue maris stella* uel *Letabundus.* ℣. *Elegit eam.*

Ant. *Gloriose.* ps. *Magnificat.* Oracio ut supra.

Ad memoriam de sancta maria Antiphona *[per octauas Ant. *O Gloriosa.* Ant. *Ibo michi.* Ant. *Alma redemptoris.* Ant. *Aue regina.* Ant. *Sancta maria.* Ant. *Quam pulcra es.*]*

SECUNDA DIE....

[Antifane† de sancta maria ad processionem per estatem in introitu chori nisi infra Assumpcionem et Natiuitatem beate Marie. Ant. *Aue regina.* Ant. *Alma redemptoris.* Ant. *Beata dei genitrix.* Ant. *Speciosa.* Ant. *Ibo michi.* Ant. *Quam pulcra.*]

....

TERCIA DIE.... QUARTO DIE.

[Die quarta et ceteris diebus infra octauas dicantur antiphone de nocturnis secundum ordinem super psalmos *Benedictus* et *Magnificat* nisi in dominica. Memoria de martyribus Proto et Iacinto, oracio ut supra. Sequentibus uero diebus infra octauas seruetur ordo de uersiculis et responsoriis ad matutinas qui in predictis tribus diebus si dies dominicus non interuenerit. Si uero dies dominicus infra octauas ante festum exaltacionis sancte crucis contigerit, totum fit seruicium de sancta maria hoc modo:—

....

Memoria de dominica et de Trinitate et processio ante crucem: in redeundo de omnibus sanctis ut supra in alio festo nisi aliqua dominica omnino differatur. Deinceps non seruetur ordo dierum in uersiculis et responsoriis cantandis et in leccionibus legendis nec in antiphonis super *Benedictus* et *Magnificat*, sed supradictus ordo uersiculorum leccionum responsoriorum et antiphonarum seruatur in sequentibus diebus infra octauas: ita tamen quod in die Lune dicentur responsoria de primo nocturno istorie.]

Si dies dominicus infra octauas contigerit tota historia cantetur sicut in die primo absque responsorio *Stirps iesse* et absque responsorio *Solem iusticie* et loco eorum dicantur duo responsoria ferialia. Nonum autem responsorium erit *Ad nutum domini*, quod dicatur ad primas uesperas. Processio fiat ad crucifixum sicut in alio festo prenotatum est.

IN EXALTACIONE SANCTE CRUCIS.

AD UESPERAS....

Memoria de martyribus.

....

Tunc eat processio ad crucem cum hac Ant. *O crux gloriosa* [et finiatur cum *alleluya*]. ℣. *Dicite in nacionibus.* Or. *Deus qui pro nobis.* In redeundo dicatur antiphona de sancta maria, *Beata dei genitrix.* [Or. *Supplicacionem.*] Require omnia in inuencione sancte crucis.

[Quando hoc festum in dominica contigerit fiat solempnis memoria ad utrasque uesperas et ad matutinas cum missa dominicali in capitulo: fiat eciam memoria de trinitate solempniter ad primas uesperas et ad matutinas.]

UESPERE ET MATUTINE DE SANCTA MARIA dicantur sicut in precedentibus feriis infra octauas [sine aliqua memoria. COMPLETORIUM dicitur cum antiphona super psalmos *Beata mater et innupta.* Item AD HORAS omnia fiant sicud infra octauas cum ymno et psalmis sicud extra octauas: tamen ad primam dicitur Cap. *In omnibus requiem.* ℟. *Aue Maria.* ℣. *Sancta dei genitrix.* Or. *Supplicacionem seruorum*].

AD MATUTINAS....

Leccio quarta de martyribus *Temporibus decii.*

....

IN LAUDIBUS....

Memoria de martyribus. Ant. *Istorum est.* ℣. *Mirabilis.* Or. *Presta quesumus omnipotens deus.*

Memoria de sancta Maria *Ant. *Hodie nata** [cum una antiphona suo ordine].

....

Ad omnes horas sicut in alio festo.

....

AD UESPERAS....

*Ad processionem Ant. *Crux fidelis.**

Memoria de sancta maria.

[UESPERE DE SANCTA MARIA extra chorum dicentur hoc modo. Super psalmos hec sola antiphona *Dei genitrix.* ps. *Dixit dominus.* Cap. *Ego quasi*: responsorium ymnus &c sicud ad primas uesperas in prima die dicantúr. Completorium sicud extra octauas dicitur cum Ant. *Beata mater* super psalmos.

AD COMPLETORIUM de die sicud in festo sancte trinitatis.

IN OCTAUA NATIUITATIS BEATE MARIE.

AD MATUTINAS inuitatorium triplex: tota dicitur istoria sicud in dominica prenotatum est.

Lec. i. *Ezechias*: tres ultime fiant de exposicione euangelii *Lóquente iesu* ut supra in dominica.

IN LAUDIBUS omnes antiphone dicantur. Memoria de sancto Nichomede cum oracione ut supra.

AD OMNES HORAS omnia fiant sicud infra octauas.

AD SECUNDAS UESPERAS non dicitur responsorium sed fiant sicud in die cum ymno *Aue maris stella.* Et fiat memoria de sancta Editha uirgine: Or. *Deus qui fidelibus.* Deinde fiat memoria de martyribus Euphemia, Lucia, Geminiano. Or. *Presta quesumus.*]

IN FESTIVITATE RELIQUIARUM....

Responsoria et uersiculi plurimorum martyrum dicantur ad omnes horas.

....

Cotidie infra octauas et in octaua fiat memoria de reliquiis ad uesperas et ad matutinas.

Ant. *Corpora sanctorum.* ℣. *Beati qui habitant.*

Or. *Presta quesumus omnipotens deus.*

Ubi festum reliquiarum hac die non celebratur totum seruicium fiet de sancta maria cum nouem leccionibus sicut in dominica infra octauas notatum est. Euangelium *Loquente iesu*: et memoria fiat de sancto Nichomede martyre. Or. *Adesto domine.*

Quinta sexta et septima die responsoria ut in secunda tercia et quarta die prenotatum est.

SANCTE EDITHE VIRGINIS....

Eodem die de sanctis Eufemia, Lucia et Geminiano martyribus memoria et medie lecciones fiant.

....

SANCTI LAMBERTI.

Tres lecciones et *Te deum.*

Lec. i. *Gloriosus martyr.*

Cetera omnia unius martyris et pontificis.

[Si hoc festum uel aliquod aliud festum trium leccionum in aliqua feria quatuor temporum septembris contigerit, dicantur matutine de sancto cum

nocturno et missa dicitur de ieiunio nisi istoria *Peto domine* in ebdomada fuerit inchoanda. Quando dies dominicus in crastino sancti Lamberti euenerit tunc in ipsa dominica semper erunt uespere de sancta maria cum pleno seruicio in crastino.]

SANCTI MATHEI APOSTOLI ET EUANGELISTE....

AD (SECUNDAS) UESPERAS....

Cap. *Similitudo.* [℟. *Cum ambularent.*]

....

Memoria de sancto Mauricio sociorumque† eius.

Ant. *Isti sunt.* ℣. *Letamini.* Or. *Quesumus domine.*

DE SANCTO MAURICIO....
SANCTE TECLE UIRGINIS....
SANCTI FIRMINI EPISCOPI ET MARTYRIS....
SANCTORUM CIPRIANI ET JUSTINE VIRGINIS MARTYRUM....
SANCTORUM COSME ET DAMIANI MARTYRUM....
SANCTI MICHAELIS ARCHANGELI.

AD UESPERAS....

Ad processionem ℟. *Fidelis sermo.* ℣. *Gaudent angeli.* ℣. *[*Stetit angelus iuxta*].* Or.* *Perpetuum nobis domine.** In redeundo de sancta maria.

[Or. *Beatus*† *michaelis archangeli....*]

AD MATUTINAS....

In sequenti festo sancti Michaelis hoc sequens responsorium sit nonum et in hoc festo non dicitur sed in alio festo ad uesperas et ad matutinas, ℟. *Archangeli.* ℣. *Perpetuum. Ut.*

....

¶ AD UESPERAS.

*Ant. *Dum preliaretur*: psalmi feriales.

Cap. *Significauit.* ℟. *Fidelis sermo.*

Y. *[*Christe sanctorum*].* ℣. *Laudate dominum omnes angeli eius.*

Ant. *Michael Gabriel.* ps. *Magnificat.*

Or. *Deus qui miro.**

¶ Memoria de sancto Ieronimo. Ant. *Iustum deduxit.* ℣. *Amauit eum.* Or. *Deus qui nobis.*

[Hac die uespere ut inferius notatum est in mariena †.]

[Hac die erunt uespere de sancto Ieronimo confessore et doctore hoc modo.

....

Ubi uero dicata est ecclesia in honorem sancti michaelis tunc erunt uespere de eo ut supra dictum est. Deinde memoria de sancto Ieronimo ut supra.]

(SANCTI HIERONYMI.)

[Inv. *Justus florebit*: secundum responsorium erit *Iustus germinabit.*]

....

Hac die uespere fiant de sancto Ieronimo et memoria de sanctis Remigio et Germano et aliis sanctis.

....

Deinde fiat de sancto Melore† martyre memoria.

....

(SANCTORUM REMIGII &c.)

¶ AD MATUTINAS tres prime lecciones de sancto Remigio sociorumque† eius [de communi plurimorum martyrum]: tres medie lecciones de sancto Melore† martyre [uidelicet de communi unius martyris]: tres ultime lecciones de exposicione euangelii plurimorum confessorum. Cetera de communi plurimorum confessorum. Euangelium *Sint lumbi uestri precincti et lucerne.*

DE SANCTO LEODEGARIO EPISCOPO ET MARTYRE.

Ant. *Hic est uere martyr.* ℣. *Gloria et honore.*
Or. *Da quesumus omnipotens deus.*
[In die sancti Leodegarii fiat seruicium de sancto Thoma Herfordie....
Medie lecciones de sancto Leodegario martyre sine exposicione.]
Tres lecciones et *Te deum.*
Lec. i. *Beatus Leodegarius.*
Cetera de communi unius martyris.

SANCTE FIDIS VIRGINIS ET MARTYRIS.

*Or. *Presta quesumus domine.**
[Or. *Deus qui presentem diem.*]

....

SANCTORUM MARCI MARCELLI ET APULEI MARTT....
SANCTI DIONISII SOCIORUMQUE EIUS....
DE SANCTO GEREONE SOCIORUMQUE† EIUS....
SANCTI NIGASII SOCIORUMQUE EIUS....

TRANSLACIO SANCTI EDWARDI REGIS ET CONFESSORIS.

[Duplex festum.]

AD UESPERAS....

[Tunc eat processio ad altare eiusdem cantando ℟. *Sancte.* ℣. *Christi confessor.* ℣. *Ora pro nobis.* Or. *Deus qui unigenitum* ut supra in uigilia Epiphanie.]

....

SANCTI KALIXTI PAPE ET MARTYRIS.... SANCTI WLFRANNI EPISCOPI ET CONFESSORIS.... DEDICACIO SANCTI MICHAELIS IN MONTE TUMBA.... SANCTI LUCE EUANGELISTE.

AD UESPERAS super psalmos antiphone capitula et responsoria sicut in festo sancti Mathei Apostoli.

....

AD SECUNDAS UESPERAS [℟. *Cum ambularent*].

....

IN FESTO XI MILIA UIRGINUM[1].... SANCTI ROMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS.... SANCTORUM CRISPINI ET CRISPINIANI MARTYRUM.

Nouem lecciones et * *Te deum*.

[Tres prime lecciones de proprietate: tres medie lecciones de sancto Iohanne Beverlac'. de communi unius confessoris et pontificis: tres ultime lecciones de exposicione euangelii *Descendens Iesus de monte.*]

....

IN UIGILIA APOSTOLORUM SYMONIS ET JUDE.

AD UESPERAS Cap. *Scimus*: et dicetur ad matutinas et ad terciam.

....

SANCTI QUINTINI MARTYRIS.

Or. *Sancti nos.* Ad matutinas et ad alias horas totum seruicium fiat de sancto Quintino [preter missam que erit de uigilia].

....

IN UIGILIA OMNIUM SANCTORUM.

AD UESPERAS....

[Nulla fiat memoria ad has uesperas nec ad matutinas neque ad secundas uesperas nisi quando hoc festum in dominica contigerit: tunc enim fiat memoria priuatim de dominica sed non de trinitate nec eciam

[1] The full service is given here and not as Commune plurimarum virginum.

fiat processio. Similiter fiat ad secundas uesperas quando hoc festum in sabato contigerit.]

....

AD MATUTINAS....

℟. (7) *Sint lumbi.* ℣. *Vigilate. Et luc*†.

Tunc quinque pueri in superpelliceis uelatis capitibus amictis tenentes cereos ardentes in manibus ad gradum chori conuersi ad altare ℟. *Audiui* simul incipiant. Deinde ℣. *Media nocte* dicant.

....

Finitis hiis uesperis statim incipiantur uespere mortuorum in superiori. Ant. *Placebo*: et dicantur festiue uespere in conuentu.

℣. *A porta inferi*: et dicatur iste uersiculus a duobus pueris, et omnes alii uersiculi similiter hac die tantum.

Ant. *Audiui.* ps. *Magnificat.*

Kyrieleyson, Christeleyson Kyrieleyson. Pater noster sine prostracione et sine pronunciacione *Et ne nos*: ps. *Lauda anima mea* et cetera cum hac oracione tantum *Fidelium deus* ad uesperas et ad matutinas et ad alias horas.

[Non dicitur *Dominus uobiscum* post oracionem sed *Requiescant in pace.*]

Quibus finitis dicatur COMPLETORIUM de die ut in primis uesperis.

DIE COMMEMORACIONIS ANIMARUM.

AD MATUTINAS sine *Venite* incipiatur Ant. *Dirige* in superiori gradu: similiter antiphona in laudibus: et fiant nouem lecciones festiue et unumquodque responsorium a duobus incipiatur. Nonum responsorium a tribus dicatur cum tribus uersibus scilicet *Dies illa.* ℣. *Quid ergo.* ℣. *Nunc christe*: uel cum hiis tribus ℣. *Dies illa.* ℣. *Ardentes.* ℣. *Creator*: et in singulis nocturnis repetatur tercium responsorium. Iste uersiculus sequens secundum usum Sarum semper dicitur ante laudes in exequiis mortuorum nouem leccionum. ℣. *Requiescant in pace.* Nec prosternant se clerici hac die ad horas quia quasi festum habetur.

Matutine de sancta maria in conuentu dicantur et ad matutinas de sancta maria fiat memoria de sancto Eustachio sociorumque† eius. Ant. *Istorum est.* ℣. *Mirabilis deus.* Or. *Da nobis.*

[Non dicitur *Ad te leuaui* hac die. Non dicitur ad primam nec ad alias horas *Deus in adiutorium* sed incipiatur antiphona. ps. *Beati immaculati.*]

AD PRIMAM.

Ant. *Requiem eternam.* ps. *Deus in nomine.* ps. *Beati immaculati.* ps. *Retribue.*

Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson.

Pater noster. Et ne nos. Requiem eternam. A porta inferi. Credo uidere. Dominus uobiscum. Or. *Fidelium deus.*

In capitulo *Preciosa est* cum oracione tantum *Sancta maria.*

Hic ordo seruetur ad omnes horas huius diei: omnes hore dicantur ante missam et deinde dicantur usque ad quartam feriam ante Pascha post uesperas *Placebo* et *Dirige* usque ad laudes: laudes uero post matutinas.

Ad uesperas post *Kyrieleyson* et *Pater noster* dicitur ps. *Exaltabo te.* Ad matutinas post *Exultabunt* dicitur ps. *Voce mea* supradicto modo post *Kyrieleyson, Christeleyson Kyrieleyson Pater noster.*

[A Pascha uero usque ad festum omnium sanctorum (dicuntur) *Placebo* et *Dirige* et laudes statim post uesperas de die et de sancta maria quando in conuentu dicuntur.]

Si hec commemoracio die dominica contigerit differatur usque in crastinum, et fiant medie lecciones de martyribus in ipsa dominica et memoria ad matutinas et ad missam. Cetere lecciones de dominica fiant.

SANCTI LEONARDI CONFESSORIS ET ABBATIS.... SANCTORUM QUATUOR CORONATORUM MARTYRUM.... SANCTI THEODORI MARTYRIS....

[Si hoc festum die Martis contigerit semper erunt uespere de sancta maria cum pleno seruicio in crastino.]

SANCTI MARTINI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

AD UESPERAS....

Memoria de sancto Menna martyre. Ant. *Hic est uere martyr.* ℣. *Gloria et honore.* Or. *Presta quesumus.*

Ad processionem ℟. *Martinus Abrahe.* ℣. *Martinus episcopus.* ℣. *Ora pro nobis beate Martine.* Or. *Deus bonitatis* ut in processione sancti Nicholai episcopi. In redeundo de sancta maria.

AD MATUTINAS....

In octaua dicitur hoc responsorium tercium *O beatum uirum.* ℣. *Beatus Martinus. Qui.*

....

IN LAUDIBUS....

Memoria de sancto Menna martyre. Ant. *Nisi granum* [uel Ant. *Qui uult uenire post me*]. ℣. *Posuisti domine.* Or. *Presta quesumus.*

....

[Hoc modo erunt uespere per octauas nisi quod antiphona super *Magnificat* uariatur.]

INFRA OCTAUAS....

Leccio de uita sancti Martini uel de miraculis eius. Responsoria et uersiculi de historia dicantur cotidie secundum ordinem nocturnorum.

[Cantatur *Te deum.*]

℣. *Ora pro nobis.*

IN LAUDIBUS cotidie hec sola Ant. *Dixerunt discipuli.* Oracio ut supra.

Hee sequentes antiphone dicantur cotidie infra octauas ad uesperas et ad matutinas super psalmos *Benedictus* et *Magnificat*: similiter ad memorias. Ant. *Sacerdos dei.* Ant. *Sanctus Martinus.* Ant. *Cum repente* et cetere antiphone que sequuntur [de nocturnis]. [Ant. *Sacerdos dei Martine et*† *pastor.* Et semper cum hoc ℣. *Ora pro nobis* tam ad uesperas quam ad matutinas preterquam ad secundas uesperas sancti Hugonis: tunc enim dicitur ℣. *Amauit eum dominus* videlicet ad memoriam de sancto Martino. Or. *Deus qui conspicis.*

Memorie feriales dicuntur quando de octauis dicitur seruicium.]

Ad PRIMAM et ad ALIAS HORAS omnia fiant sicut in die.

¶ Si festum sancti Martini sabbato contigerit, secunde uespere erunt de dominica et in crastino fiant medie lecciones de sancto Martino et memoria ad matutinas.

SANCTI BRICII EPISCOPI ET CONFESSORIS.

AD UESPERAS....

Memoria de sancto Martino ad uesperas et ad matutinas [et memorie consuete nisi dominica fuerit].

....

Si festum sancti Bricii in dominica euenerit, [AD PRIMAS UESPERAS.... Memoria de sancto Martino et post de Trinitate et processio ad crucem. AD MATUTINAS] tres prime lecciones fiant de sancto Bricio [cum versiculo et responsoriis de primo nocturno unius confessoris] et medie lecciones de sancto Martino: ultime lecciones de exposicione euangelii *Homo quidam nobilis.*

Et ad primas uesperas dicetur ℟. *Miles christi.*

Si quauis alia feria infra octauas dies dominicus euenerit, fiant medie lecciones de sancto Martino nisi in die sancti Aniani uel sancti Eadmundi: tunc de eo tantum fiet memoria.

[Si dies dominicus in secunda die uel in die sancti Bricii aut in quarta die euenerit, fiant medie lecciones de sancto Martino. Ceteris autem

diebus tantum memoria: tamen in festo sancti Machuti Episcopi fiant medie lecciones de sancto Martino quacunque die contigerit.]

SANCTI MACHUTI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Or. *Omnipotens sempiterne deus.*

Nouem lecciones fiant et medie lecciones de sancto Martino. Cetera unius confessoris et pontificis.

[Memoria ad uesperas de sancto Martino.

Lec. i. *Gloriosus confessor Christi Machutus.* Medie lecciones de sancto Martino. ℣. *Justum deduxit dominus* cum tribus responsoriis secundum ordinem nocturnorum sancti Martini: et tres ultime lecciones de proprietate sancti Machuti sine exposicione euangelii. Cetera unius confessoris et pontificis.]

In ecclesia Sarum propria habetur historia de sancto Edmundo.

SANCTI EADMUNDI ARCHIEPISCOPI ET CONFESSORIS.

[De communi.]

....

SANCTI ANIANI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Or. *Deus qui nos.* Tres lecciones et *Te deum.*

Lec. i. *In illo tempore cum.*

Cetera unius confessoris et episcopi.

[Hac die fiat seruicium de sancto Hugone uidelicet medie lecciones de sancto Aniano et memoria.]

IN OCTAUA SANCTI MARTINI.

AD UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Dixerunt discipuli.* Cap. *Ecce sacerdos.* Y. *Iste confessor.* ℣. *Amauit eum.* Ant. *O Martine.* ps. *Magnificat.* Or. *Concede nos.*

[Ad primas uesperas de sancto Martino non nisi memoria que †

Uespere erunt de sancto Hugone.]

AD MATUTINAS....

℟. (3) *O beatum uirum.*

[Si octaua sancti Martini in sabato contigerit hoc predictum ℟. *O beatum uirum* eo anno omnino pretermittatur.]

....

SANCTI EADMUNDI REGIS ET MARTYRIS.

AD UESPERAS....

Ad processionem ℟. *Beatus uir.* ℣. *Hic accipiet.* ℣. *Ora pro nobis.* Or. *[*Presta quesumus*]* [quere in communi unius martyris.]

In redeundo de sancta maria.

Nouem lecciones fiant. Cetera omnia unius martyris decollati.

Lec. i. **Prouincia qui et Angle*†.

Exposicio. *Si quis uenit ad me.*

[Vacat: non debet dici exposicio.]

SANCTE CECILIE VIRGINIS ET MARTYRIS....
SANCTI CLEMENTIS PAPE ET MARTYRIS....
DE SANCTO GRISOGONO MARTYRE....

[Versiculus et responsoria de tercio nocturno nisi quando hoc festum in dominica contigerit: tunc enim dicuntur responsoria de primo nocturno.]

IN NATALI SANCTE KATERINE VIRGINIS ET MARTYRIS.

AD UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Aue mater*†. Cap. *Confitebor.* ℟. *O mater nostra,* cum prosa ad primas uesperas tantum.

....

¶ AD MATUTINAS....

℟. (9) *O mater nostra.* ℣. *Jam christe,* *cum prosa *Eterne uirgo**. Non dicatur hic sed ad primas uesperas tantum.

....

¶ AD UESPERAS....

Memoria de sancto Lino martyre. Oracio* [martyris et pontificis]*.

(DE SANCTO LINO)....
SANCTI SATURNINI SOCIORUMQUE EIUS MARTYRUM.

Or. *Deus qui nos.* Tres lecciones cum nocturno: et omnes hore fiant de sancto Saturnino.

Lec. i. *Beatus Saturninus.*

Cetera de communi plurimorum martyrum. Missa erit de uigilia.

[Si festum sancti Saturnini et sociorum eius martyrum infra Aduentum contigerit, nihil fiat de festo nisi tantum memoria nisi ad missam de uigilia sancti Andree apostoli.]

IN NATALI UNIUS APOSTOLI SIUE EUANGELISTE
in paschali tempore scilicet a pascha usque ad pentecosten.

AD UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Lux perpetua* minor. Capitula ad uesperas et ad matutinas et ad alias horas dicantur propria si habeantur, sin autem dicantur de communi reliqui temporis.

....

Memoria de resurreccione tam ad uesperas quam ad matutinas.

AD MATUTINAS.

Inv. *Exultent in domino.* ps. *Venite.* Y. *Tristes.* Ant. *Tristicia.* Tres primi psalmi de apostolis dicantur, deinde secundum ordinem Nocturnorum.

[Et hoc per totum tempus pasche videlicet non incipiendo a primo nocturno in qualibet ebdomada. Eodem modo fiat de martyribus et de ceteris sanctis in predicto tempore contingentibus.]

....

AD UESPERAS....

[Si fuerit duplex festum tunc dicitur ℟. *Candidi facti sunt*: sin autem nullum responsorium.]

IN NATALI UNIUS MARTYRIS SIUE CONFESSORIS.

AD UESPERAS....

Capitula ad uesperas et ad alias horas de communi.

....

AD MATUTINAS....

Inv. *Exultet.* Antiphona super psalmos *Tristicia.* Tres psalmi dicantur secundum ordinem nocturnorum.

....

AD PRIMAM et ad alias horas antiphone responsoria et uersiculi ut supra de apostolis.

¶ AD UESPERAS....

[Si duplex festum fuerit tunc dicitur ℟. *Filie ierusalem.*]

[IN NATALI VNIVS MARTYRIS SIVE CONFESSORIS sine regimine chori paschalis temporis....capitula et ymni de communi reliqui temporis.

....

AD MATUTINAS inuitatorium &c ut supra usque ad laudes.... Ad primam et ad alias horas ut supra.]

IN NATALI PLURIMORUM MARTYRUM SIUE CONFESSORUM....

Ad uesperas et ad alias horas capitula de communi.

....

AD MATUTINAS....

Tres psalmi de communi dicantur secundum ordinem nocturnorum.

....

Ad primam et ad alias horas antiphone responsoria et uersiculi ut supra de apostolis.

IN UIGILIA UNIUS APOSTOLI

SIUE PLURIMORUM APOSTOLORUM

[per totum annum extra tempus paschale].

AD UESPERAS....

Y. *Annue christe.* ℣. *In omnem terram.* Hic ymnus dicitur in omnibus festis apostolorum et euangelistarum per totum annum preterquam in paschali tempore ad uesperas et ad matutinas et excepto festo apostolorum petri et pauli et per octauas eorum.

Ant. *Beati eritis.* ps. *Magnificat.*

Si una habeatur de uigilia dicatur ad primas uesperas: sin autem dicatur de historia.

Or. *Quesumus omnipotens deus.*

[Et si necesse fuerit quod processio fieri debeat ad altare alicuius apostoli et non habeatur propria oracio de uigilia, tunc dicitur ad processionem Or. *Quesumus omnipotens deus.*]

AD MATUTINAS....

Euang. *Hoc est preceptum.* Euang. *Hec mando uobis.*

Or. **Concede**. [Oracio de die si propria habeatur: sin autem dicitur ista Or. *Exaudi domine populum tuum.*]

....

AD SECUNDAS UESPERAS....

[Si duplex festum fuerit tunc dicitur ℟. *Ciues apostolorum*: sin autem nullum responsorium dicitur.]

....

Aliud Euang. *Ecce ego mitto uos.*

IN NATALI UNIUS MARTYRIS NON PONTIFICIS.

AD UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Beatus uir*: alia Ant. *Iste sanctus.*

Unius martyris non pontificis Cap. *Beatus uir qui suffert.* Aliud Cap. *Iste sanctus.* Aliud Cap. *Beatus uir qui in sapiencia.*

De martyribus decollatis ℟. *Percepturus.*

De martyribus non decollatis ℟. *Beatus uir qui suffert.*

Y. *Martyr dei.* ℣. *Gloria et honore.*

Ant. *Hic est uere.* ps. *Magnificat.*

Or. *Adesto domine*: alia Or. *Presta quesumus*: alia Or. *Letetur ecclesia*: Or. *Votiua nos.*

AD MATUTINAS.

Inv. *Justus florebit.* ps. *Venite*: et dicatur in festis nouem leccionum et in festis trium leccionum que habent inuitatorium duplex. In festis trium leccionum que non habent inuitatorium duplex, Inv. *Regem martyrum.*

....

[Quando dicuntur responsoria de secundo nocturno communis historie in festis trium leccionum unius martyris tunc non dicitur ante laudes ℣. *Posuisti domine* sed ℣. *Gloria et honore* et hoc propter nonam antiphonam que est *Posuisti domine.*]

....

℣. *Iustus ut palma florebit.*

[Non dicitur ulterius quociens dicitur ulterius† nisi ad horam nonam post capitulum tantum. ℟. *Sicut cedrus libani multiplicabitur.*]

Euang. *Si quis uenit ad me.* Euang. *Si quis uult.* Euang. *Nisi granum.* Euang. *Arbitrari.* Euang. *Qui nos audit.* Euang. *Nichil opertum.* Euang. *Circuibat iesus.* Euang. *Homo quidam nobilis.* Hoc euangelium legatur in festo cuiuslibet pontificis exulati siue martyris siue confessoris.

....

℣. *Posuisti domine.* ℣. *Ora pro nobis.*

Iste uersiculus ultimus semper dicitur ante laudes in festis unius martyris uel unius confessoris quando nouem lecciones fiunt: quando uero tres lecciones fiunt de uno martyre, tunc dicitur ℣. *Posuisti* uel *Iustus ut palma*: de uno confessore *Iustum deduxit* uel *Iustus ut palma.*

[Alie lecciones unius martyris, Lec. i. *Quia natale infra hodierna die.* Uersiculus super laudes ut supra.]

IN LAUDIBUS....

[Notandum quod Ant. *Nisi granum* et Ant. *Qui uult uenire* dicuntur alternis uicibus per ebdomadam in festis unius martyris tam trium leccionum quam nouem leccionum super *Benedictus* uel ad memoriam sancti. Ita tamen quod semper in primis dicitur Ant. *Nisi granum.*]

Item unius martyris ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad terciam Cap. *Beatus uir.*

....

Item unius martyris et pontificis ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad terciam Cap. *Omnis pontifex.*

....

[Unius martyris et pontificis exulati Lec. i. *Debemus pensare fratres.*]

....

IN NATALI PLURIMORUM MARTYRUM.

AD UESPERAS....

[Alia Ant. *Isti sunt sancti.*] ps. *Magnificat.* Or. *Omnipotens sempiterne deus.* Or. *Concede quesumus omnipotens deus.* Or. *Deus qui nos.* Or. *Deus qui sanctorum.*

AD MATUTINAS.

Inv. *Adoremus regem.* Inv. *Mirabilem deum.* Hoc inuitatorium dicitur in festis nouem leccionum, et in festis trium leccionum que habent inuitatorium duplex dicitur hoc Inv. *Regem martyrum.*

....

In natiuitate quorumlibet fratrum.

℟. *Hec est uera fraternitas.* ℣. *Ecce quam bonum. Contempnentes.*

℟. *O constancia.* ℣. *Nobis ergo. Gloria.*

....

Euang. *Eleuatis iesus oculis.* Euang. *Videns iesus turbas.* Euang. *Cum persequuti.* Euang. *Ponite in cordibus.* Euang. *Descendens iesus de monte.* Euang. *Cum audieritis prelia.* Euang. *Attendite a fermento.* Euang. *Sedente iesu super montem oliueti.* Euang. *Nolite arbitrari.* Euang. *Egrediente iesu de templo.* Euang. *Ue uobis qui edificatis.* In paschali tempore Euang. *Ego sum uitis uera, uos palmites.*

....

IN LAUDIBUS....

[Ant. *Istorum est* et Ant. *Lauerunt stolas* dicantur alternis uicibus per ebdomadam in festis plurimorum martyrum tam trium leccionum quam nouem leccionum super ps. *Benedictus*, uel ad memoriam eorundem sanctorum. Ita tamen quod semper in primis dicitur Ant. *Istorum est.*]

....

*Item plurimorum martyrum ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad terciam Cap. *Sancti per fidem.* Ad sextam Cap. *Sancti ludibria.* Ad nonam Cap. *Circuierunt.**

[Item lecciones plurimorum martyrum Lec. i. *Quocienscunque fratres.* Euang. secundum matheum *Videns turbas iesus.* Omelia beati gregorii pape. *Mons in quo sedet.*]

Item plurimorum martyrum quando nouem lecciones uel tres habentur cum propria historia ad uesperas et ad matutinas et ad terciam Cap. *Iustorum anime.* Ad sextam Cap. *Si coram hominibus.* Ad nonam Cap. *In paucis uexati.*

[Et dicantur capitula supradicta alternis uicibus per ebdomadam nisi quando propria istoria uel proprie laudes habeantur ad uesperas et ad matutinas et ad terciam: ita tamen quod semper quando dicitur Ant.

Sancti per fidem super psalmos tunc dicitur istud Cap. *Reddet deus* ad uesperas, ad laudes et terciam et ad secundas uesperas nisi propria historia habeatur uel proprie laudes.]

....

IN NATALI UNIUS CONFESSORIS ET PONTIFICIS.

AD UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Iustum deduxit.* Cap. *Ecce sacerdos.* Quando nouem lecciones uel tres cum propria historia fiant uel propriis laudibus, tunc tantum dicatur ad uesperas et ad matutinas et ad terciam et ad secundas uesperas hoc predictum capitulum. [Iterum dicitur hoc Cap. *Ecce sacerdos* in omnibus festis unius confessoris et pontificis in paschali tempore contingentibus ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad terciam, si uero respicimus in margine.] In aliis uero festis [tam trium leccionum quam nouem leccionum] dicatur ad uesperas tantum.

℟. *Miles christi.* ℣. *Iste confessor.* ℣. *Amauit eum dominus.* Ant. *Confessor.* ps. *Magnificat.*

Or. *Da quesumus omnipotens deus ut beati N.* Or. *Exaudi domine.* Or. *Omnipotens sempiterne deus qui nos.*

AD MATUTINAS.

Inv. *Unum deum.* Hoc inuitatorium dicitur in festis nouem leccionum et trium que habent inuitatorium duplex. In festis trium leccionum inuitatorium erit *Regem confessorum.*

....

Euang. *Homo quidem peregre.* Euang. *Vigilate quia nescitis.* Euang. *Videte uigilate.*

....

IN LAUDIBUS....

Cap. *Ecce sacerdos.*

[Quando fiunt nouem lecciones uel tres cum communi historia, tunc dicitur ad laudes ad terciam et ad secundas uesperas hoc Cap. *Benediccionem omnium.*]

[Si duo festa unius confessoris simul contingunt, tunc fiat memoria de aliquo festo cum hac antiphona *Iste est qui ante deum*: quere hanc antiphonam ad secundas uesperas unius confessoris et pontificis. ℣. *Iustus ut palma.* Oracio ut supra.]

....

AD SECUNDAS UESPERAS....

[Si duplex festum fuerit ℟. *Sancte N. Christi confessor.*]

....

IN NATALI UNIUS CONFESSORIS ET DOCTORIS.

Ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad terciam Cap. *Dedit dominus.* Ad sextam Cap. *Dedit illis dominus.* Ad nonam Cap. *Sapiencia laudabit.* Cetera omnia unius confessoris et abbatis. Euang. *Vos estis sal terre.*

[Si uero episcopus fuerit, tunc fiat seruicium sicud in die sancti Jeronimi presbyteri prenotatum est. Tamen in festo sancti Jeronimi et sancti Augustini dicitur hoc Cap. *Dedit dominus* ad utrasque uesperas et matutinas et ad terciam.]

IN NATALI UNIUS CONFESSORIS ET ABBATIS.

AD UESPERAS super psalmos feriales Ant. *Amauit eum.* Cap. *Iustus cor suum.*

....

Or. *Intercessio nos.* Or. *Deus qui beatum N. confessorem atque abbatem.*

[Non dicitur Or. *Intercessio nos* nisi in translacione sancti Benedicti secundum usum ecclesie Sarum.]

AD MATUTINAS.

Inv. *Justus florebit.* In festis trium leccionum quando non habent inuitatorium duplex. Inv. *Regem confessorum.* Y. *Iste confessor.*

In primo nocturno Ant. *Beatus uir.* ps. Ipsum. Et cetere antiphone que sequuntur cum suis psalmis unius confessoris et pontificis.

....

Euang. *Nemo accendit.*

....

Responsoria et uersiculi ad omnes horas ut supra de uno confessore et pontifice.

....

*¶ Item de quocunque confessore ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad terciam Cap. *Iustum deduxit.* Or. *Adesto domine.* Ad sextam Cap. *Custodiuit.* Ad nonam Cap. *Sapiencia uenditum.* Euang. *Dixit symon petrus ad iesum, Ecce nos reliquimus.**

[De quocunque confessore AD UESPERAS super psalmos feriales †. Cap. *Iustum deduxit dominus.* ℟. *Miles Christi.* Y. *Iste confessor.* ℣. *Amauit eum.* Ant. *Confessor domini.* ps. *Magnificat.* Or. *Adesto domine.*

AD MATUTINAS in festis nouem leccionum uel trium leccionum que habent inuitatorium duplex Inv. *Iustus florebit* ps. *Venite.* In aliis festis sine regimine chori *Regem confessorum.* In nocturnis antiphone psalmi et uersiculi unius confessoris et pontificis. Lec. i. *Fratres obedientes christo.*

Responsoria per ordinem de communi unius confessoris et pontificis dicantur. Euang. secundum matheum *Videte vigilate.* Omelia *Vigilate et orate.*

IN LAUDIBUS Ant. *Iustum deduxit dominus* minor. ps. *Dominus regnauit* et cetere antiphone et psalmi unius confessoris.]

....

IN NATALI PLURIMORUM CONFESSORUM.

AD UESPERAS....

Or. *Deus qui nos sanctorum tuorum*: alia Or. *Deus qui horum confessorum.*

¶ AD MATUTINAS.

Inv. *Mirabilis* et dicatur in festis nouem leccionum et in festis trium leccionum que habent inuitatorium duplex: in festis trium leccionum que non habent inuitatorium duplex dicitur Inv. *Regem confessorum.*

....

Euang. *Sint lumbi uestri.* Euang. *Eleuatis iesus.* Euang. *Misit iesus duodecim.*

....

AD PRIMAM ET AD ALIAS HORAS antiphone responsoria et uersiculi de communi plurimorum martyrum.

IN NATALI UNIUS UIRGINIS ET MARTYRIS nouem leccionum.

....

AD MATUTINAS.

Inv. *Christum uenerantes* [in festis nouem leccionum tantum]. ps. *Venite.* Aliud Inv. *Agnum sponsum*: et dicentur in festis *nouem leccionum et* trium que habent inuitatorium duplex. Quando non habent inuitatorium duplex, tunc dicitur Inv. *Regem uirginum.*

....

Euang. *Simile est regnum celorum thesauro.* Euang. *Simile est regnum celorum decem uirginibus.*

....

¶ Item aliud capitulum unius uirginis et martyris ad utrasque uesperas et ad matutinas et ad terciam Cap. *Confitebor.*

....

¶ ITEM UNIUS UIRGINIS NON MARTYRIS....

¶ Capitula et collecta plurimarum uirginum require in festo xi milia† uirginum; et cetera omnia similiter.

IN VIGILIA MORTUORUM.

AD UESPERAS super psalmos Ant. *Placebo.* [Ultimus uersus huius psalmi scilicet *Placebo domine* non psallitur, sed statim cantetur loco antiphone secundum usum Sarum.] ps. *Dilexi.*

....

Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson. Pater noster. ps. *Lauda anima mea dominum.*

....

Pro trigintali complendo uel in commemoracione unius defuncti Or. *Deus cui proprium est.* Pro sacerdote defuncto Or. *Deus cuius misericordie non est numerus.* Pro femina defuncta Or. *Quesumus domine pro tua pietate.* Pro episcopis defunctis Or. *Deus qui inter apostolicos.* Pro fratribus et sororibus [ad *Placebo* tantum] Or. *Deus uenie largitor.* [Quando dicitur *Placebo* generalis tunc dicitur oracio generalis *Fidelium deus omnium conditor. Qui cum deo patre.*]

[Non dicitur *Dominus uobiscum* neque *Requiescant in pace* quando inmediate dicantur matutine sed statim sine inuitatorio et sine *Venite* incipiatur antiphona super psalmos. Tamen quando *Dirige* non dicitur statim post *Placebo* ut in quadragesima, et quando oraciones predicte dicantur in laudibus ut a die animarum usque ad quartam feriam ante pascha, tunc oracio *Fidelium deus* sic finiatur *Qui cum deo patre et spiritu sancto* et cetera. Et dicitur ab ipso sacerdote executore officii sine *Dominus uobiscum* post eam.]

....

Quandocunque fient nouem lecciones, in singulis nocturnis repetatur tercium responsorium.

....

℟. (9) *Libera me domine de morte.* ℣. *Dies illa. Quando.* ℣. *Quid ergo. Dum ueneris.* ℣. *Nunc christe te petimus.* Repetatur ℟. *Libera me.* Isti tres uersus precedentes dicuntur cum predicto responsorio quandocunque dicuntur in uigiliis mortuorum uel in anniuersariis uel in tricenalibus uel pro corpore presenti. Verumptamen in die animarum dicantur isti tres ℣. *Dies illa.* ℣. *Ardentes anime.* ℣. *Creator.* Sed isti duo uersus ultimi die animarum tantum [et hoc responsorium non repetatur.

Hoc ℟. *Libera me domine de uiis inferni.* ℣. *Clamantes. Qui portas.* Hoc responsorium in omni feria tercia et sexta per totum annum sit tercium quando uigilie mortuorum fiant cum una antiphona et nouem psalmis et tribus leccionibus tantum. Tunc eciam dicitur semper ante lecciones ℣. *Complaceat tibi domine.* Item quando laudes non sequuntur continue non dicitur uersiculus ante laudes sed statim post *Kyrieleyson*

Christeleyson Kyrieleyson Pater noster sine pronunciacione *Et ne nos* ps. *Exaltabo te* cum oracionibus sequentibus.

Ante laudes ℣. *Requiescant in pace.*

IN LAUDIBUS....

Oracio pro corpore presenti ut supra. Or. *Deus cui proprium* pro trigintali uel anniuersario. Or. *Omnipotens sempiterne.* Pro episcopis Or. *Deus cuius misericordie.* Pro fratribus et sororibus Or. *Inclina.*

Oremus. Deinde dicantur oraciones pro defunctis famulis† sub silencio ad placitum : quibus expletis sequatur oracio generalis, *Animabus quesumus domine. Qui cum deo patre. Requiescant in pace.*

Et sciendum est quod quando laudes non sequuntur continue post *Kyrieleyson Christeleyson Kyrieleyson Pater noster* dicitur ps. *Exaltabo te.*

Et seruatur ordo oracionum istarum ad *Dirige* post lecciones more oracionum que dicuntur ad *Placebo.*

(DE MISSA.)

Omnibus dominicis diebus per annum post capitulum fiat benediccio salis et aque hoc modo :

Exorcizo te creatura salis.

Et terminetur cum *Per eum qui uenturus est.* Et sic omnes exorcismi finiantur.

Si fuerit duplex festum, extra chorum fiat benediccio salis et aque ante aliquod altare, et tercia dicta spargatur. In aliis [uero] dominicis in choro benedicatur et ante terciam spargatur, nisi in dominica palmarum ; tunc uero sicut in festis duplicibus tercia cantata spargatur aqua benedicta.

Dum spargitur aqua,

Ant. *Asperges me.* ps. *Miserere.* [Ant. *Asperges.*]

℣. *Et secundum multitudinem.*

Ant. *Asperges me. Gloria patri. Sicut erat. Lauabis me.*

Hec antiphona dicitur in aspersione aque omnibus dominicis diebus per annum preterquam a pascha usque ad festum sancte trinitatis.

Post aspersionem aque dicat sacerdos [ad gradum chori]

℣. *Ostende nobis domine misericordiam tuam.*

℟. *Et salutare tuum da nobis.*

Or. *Exaudi nos domine.*

¶ OMNIBUS DOMINICIS DIEBUS ADUENTUS DOMINI

AD PROCESSIONEM.

Ant. *Missus est angelus.*

In stacione non dicitur antiphona de cruce ante incepcionem historie *Deus omnium*, sed, finitis precibus consuetis, que omnibus dominicis diebus dici solent nisi duplex festum sit et nisi in dominica infra natale et in dominica palmarum, tunc statim inchoetur responsorium.

In reuertendo Dominica prima ℟. *Letentur celi.*

℣. *Vox clamantis.* Or. *Excita quesumus domine potenciam.*

¶ Dominica secunda in redeundo.

℟. *Rex noster.* ℣. *Vox clamantis.* Or. *Excita quesumus.*

¶ Dominica tercia in redeundo.

℟. *Ecce radix iesse.* ℣. *Vox clamantis.* Or. *Aurem tuam.*

¶ Dominica quarta in redeundo.

℟. *Montes israel.* ℣. *Vox clamantis.*

Hoc idem responsorium cum uersiculo èt oracione dominicali dicitur in redeundo, et si uigilia natalis domini in dominica euenerit ℣. *Vox clamantis.* Or. *Excita quesumus domine.*

¶ Per aduentum et a septuagesima usque ad cenam domini diaconus et subdiaconus casulis ad missam induantur, nisi in festis sanctorum, tunc enim dalmatica et tunica indui debent: et nisi in ieiuniis quatuor temporum et in uigiliis, in quibus tantum in albis esse debent, excepto quatuor temporum quod celebratur in ebdomada pentecostes, tunc enim dalmatica et tunica utuntur. Per reliquum uero tempus anni dalmatica et tunica utantur: et semper infra predictum tempus, scilicet aduentus et septuagesime, missa cum *Benedicamus domino* finiatur.

¶ Per totum annum generaliter habeatur quod semper quando ad missam *Gloria in excelsis* cantatur, ipsa missa cum *Ite missa est* finiatur. In paschali uero tempore quando in dominicis dicitur missa de resurreccione scilicet *Resurrexi* &c. nulla fiat memoria de dominica neque in estate quando duplex festum in dominica celebratur licet aliquando facta fuerit ad uesperas et ad matutinas, sub silencio ut alibi dictum est pro necessitate: sed quando de aliquo sancto nouem leccionum in dominica celebratur, semper memoria fiat de dominica et de trinitate et ad missam quando facta fuerit ad uesperas et ad matutinas.

DOMINICA PRIMA ADUENTUS DOMINI AD MISSAM.

Off. *Ad te leuaui.* ps. *Vias tuas.*

Repetatur officium et tunc *Gloria patri* et tercio repetatur officium: et hoc per totum annum obseruetur in festis cum regimine chori [et in dominicis] et in commemoracionibus beate uirginis nisi a prima dominica passionis usque ad cenam domini [in missis de temporalibus].

Per totum aduentum *Gloria in excelsis* non dicatur nec in missis de aduentu neque in festis sanctorum que infra aduentum euenerint.

Or. *Excita quesumus domine potenciam tuam.*

Memoria de sancta maria.

Or. *Deus qui de beate marie.*

De quocunque fiat missa semper fiat memoria de sancta maria usque ad uigiliam natalis domini [cum predicta oracione]. Cum uero dicitur

missa de aliquo sancto uel *Salus populi* tunc de aduentu et de sancta maria [dicitur memoria].

Notandum uero quod in omnibus festis cum regimine chori per totum annum hoc generaliter obseruetur, ut ad missam tot dicuntur collecte quot ad matutinas nisi in die natalis domini, ita tamen quod ad missam semper impar numerus custodiatur nisi in ebdomada natalis domini: tamen quando in die festo missa dicitur in capitulo, si fuerit de aliquo sancto, memorie si habeantur de ceteris sanctis ad eandem missam dicuntur: si fuerit missa dominicalis, memoria de trinitate: relique memorie ad magnam missam dicuntur.

[In dominicis uero uel in festis cum regimine chori a pasca usque ad ascensionem domini diebus dominicis contingentibus, nulla fiat memoria de dominica ad missam. Preterea in omnibus festis nouem leccionum que in ieiuniis quatuor temporum uel in uigiliis eciam per totam quadragesimam euenerint, nulla fiat memoria de ieiunio ad missam de sancto. Nam post missam de sancto missa dicitur solempniter de ieiunio utraque ad principale altare.]

In ferialibus autem diebus infra aduentum a *Domine ne in ira* usque ad quadragesimam et a *Deus omnium* usque ad aduentum, ad missam quinque solent dici oraciones. In quadragesima usque ad cenam domini septem. In tempore paschali et in commemoracione beate uirginis tres tantum.

Ep. *Hora est iam nos.*

Gr. *Uniuersi qui te expectant.* ℣. *Vias tuas.*

Alleluia. ℣. *Ostende nobis.*

Seq. *Salus eterna.*

Ev. *Cum appropinquasset iesus hierosolymam.*

Credo in unum.

Hec sunt festa in quibus dicendum est *Credo in unum*, Omnibus dominicis tocius anni. In missis autem uigiliarum et sanctorum trium leccionum et in missis defunctorum que in capitulo in dominicis dicuntur, non dicetur *Credo.* Sed si missa dominicalis in dominica in capitulo dicatur, cum *Credo* dicatur. Dicetur eciam per octo dies natalis domini et per octo dies pasche et per octo dies pentecostes: In omni duplici festo: In omnibus festis apostolorum et euangelistarum: In utroque festo sancte crucis: In festo sancte marie magdalene: In utroque festo sancti Michaelis et in missa sponsalium.

Offer. *Ad te domine.*

Prefacio non dicitur per totum aduentum, quando de aduentu agitur, nisi cotidiana.

Co. *Dominus dabit.*

Missa cum *Benedicamus domino* finiatur.

FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

SABBATO. Ep. *Ecce seruus meus.*
Ev. *Iesus dicebat ad turbas.*

In sabbatis autem per aduentum nisi in sabbato quatuor temporum dicitur missa de sancta maria et totum seruicium nisi festum nouem leccionum impediat. Tamen epistole et euangelia que inueniuntur infra notate non sunt abiciende sed possunt dici si placet in alia feria ebdomade quando nullum habet proprium. Et hoc de sexta feria et sabbato per totum annum generaliter obseruetur quod, si epistole et euangelia eorum que ibi inueniuntur notate non possunt suo loco dici, in alia feria ebdomade, ubi conuenientius potest, legantur.

DOMINICA SECUNDA....

Offer. *Deus tu conuertens.*
[℣. *Benedixisti....* ℣. *Misericordia....*][1]
Prefacio cotidiana.
....

FERIA QUARTA.... FERIA SEXTA....

SABBATO. Ep. *Gaude et letare.*
Ev. *Johannes testimonium.*

DOMINICA TERCIA....

FERIA QUARTA [QUATUOR TEMPORUM.]....

Sine *Dominus uobiscum* Or. *Presta quesumus omnipotens.*
....
Gr. *Tollite portas.* ℣. *Quis ascendet.*
[Non repetatur gradale: fiant memorie consuete.]
Dominus uobiscum cum *Oremus.* Or. *Festina.*
Ep. *Loquutus est dominus.*
Gr. *Prope est.* ℣. *Laudem.*
[Hic repetatur gradale.]
....

FERIA SEXTA....

Offer. *Deus tu conuertens.* [℣. *Benedixisti.* Alius uersus: require in secunda dominica aduentus. ℣. item *Misericordia et ueritas.*]
....

[1] The verses are also added in full in the margin on Adv[3]. Adv[3], vi. Adv[3], vii. Adv[4].

SABBATO....

Omnes oraciones sine *Dominus uobiscum* dicantur preter eam que est proxima ante epistolam.

Or. *Deus qui conspicis.*

Lec. i. *Clamabunt ad dominum.*

Omnes lecciones cum titulis suis legantur.

....

Lec. v. *Angelus domini.*

Hic legatur hec leccio usque *Benedictus es domine deus patrum nostrorum.* [Hec leccio scilicet *Angelus domini* tota legatur in sabbato ebdomade pentecostes et in sabbatis quatuor temporum in mense septembris, et in sabbato quatuor temporum prime ebdomade quadragesime usque ad *Benedictus es in firmamento celi.*]

Duo clerici de secunda forma in superpelliceis dicant tractum *Benedictus es.* Chorus idem. Clerici *Et benedictum.* Chorus *Et laudabile.* Post ultimum uersum reincipiatur *Benedictus es*, et chorus totum uersum prosequatur.

Dominus uobiscum. Or. *Deus qui tribus pueris.* [Post oracionem de die dicantur memorie consuete.]

Ep. *Rogamus uos.*

Et duo clerici de secunda forma in capis nigris dicant tractum *Qui regis.* [Duo clerici de secunda forma dicunt totum tractum et istum tractum *Qui regis.*]

....

Si dies natalis domini in dominica euenerit ieiunia quatuor temporum non in ipsa ebdomada sed in precedenti celebrentur. In quacunque autem alia feria contigerit in plena semper ebdomada ante natalem domini celebrentur.

DOMINICA QUARTA....
FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA.

Ep. *Lauda et letare.*[1]

Ev. *Videte et cauete.*

IN VIGILIA NATALIS DOMINI....

[Sequencia *Iubilemus omnes.*]

....

Si hec uigilia in dominica contigerit missa de dominica in capitulo dicitur, missa uero de uigilia ad autenticum altare cum *Alleluia. Crastina die.*

Seq. *Iubilemus omnes.*

[1] Corrected in margin to *Gaudete.*

IN DIE

AD MISSAM IN GALLI CANTU.

Off. *Dominus dixit ad me.* ps. *Quare fremuerunt.*

Gloria in excelsis.

Et sciendum quod semper ad missam dicetur *Gloria in excelsis* quociens ad matutinas dicitur *Te deum*, nisi in crastino missa *Salus populi* uel missa de cruce uel missa dominicalis in aliqua feria cantanda fuerit. Quando uero aliqua missa de uigilia dicitur in capitulo die dominica extra aduentum et septuagesimam dicitur cum *Gloria in excelsis*, *Alleluya*, et *Credo*, et *Ite missa est.*

Or. *Deus qui hanc sacratissimàm.* Lec. *Populus gentium.*

....

Prefacio. *Quia per incarnati.* Hec prefacio dicitur in die natalis domini ad omnes missas et per octauas, et in die circumcisionis, et in commemoracione beate marie a natali usque ad purificacionem, et in die purificacionis. *Communicantes* uero usque ad circumcisionem tantum dicitur infra canonem *Communicantes noctem uel diem.*

Co. *In splendoribus sanctorum ex utero.*

AD MISSAM IN AURORA....

AD PROCESSIONEM.

℟. *Descendit de celis.* ℣. *Tanquam sponsus. Et exiuit.*

Tres clerici de superiori gradu dicant prosam *Felix maria.* Chorus *Tanquam sponsus.* Clerici *Familiam custodi.* Chorus *Gloria patri. Lux et decus.* Clerici *Te laudant alme.* In redeundo Ant. *Hodie Christus.* Si hec antiphona non fuerit sufficiens ad introduccionem chori, repetatur hec *Hodie in terra.* ℣. *Benedictus qui uenit.* ℟. *Deus dominus.* Or. *Concede quesumus omnipotens deus.*

AD MAGNAM MISSAM....

Antequam diaconus legat euuangelium incenset medium altaris tantum. Nunquam enim in ecclesia Sarum incensatur lectrinum neque ad matutinas neque ad missam.

Ev. *In principio erat uerbum.* Offer. *Tui sunt celi.* Co. *Viderunt omnes.*

IN DIE SANCTI STEPHANI

SI FUERIT DOMINICA AD PROCESSIONEM

℟. *Sancte dei.* ℣. *Vt tuo propiciatus.* Tres diaconi dicant prosam *Te mundi.* In redeundo Ant. *Hodie Christus natus.* Sequatur versus et oracio de natali ut supra. Simili modo fiat processio de sancto Johanne, et de Innocentibus, et de sancto Thoma martyre si in dominica euenerint

festa illorum cum responsorio et versu et prosa si habeatur, et semper in redeundo usque ad circumcisionem dicitur antiphona *Hodie Christus* cum versiculo et oracione de natali.

AD MISSAM....

Memoria de natali fiat per totam ebdomadam. Ep. *Stephanus plenus.*

....

IN DIE SANCTI JOHANNIS.

AD MISSAM....

Memoria de natali et de sancto Stephano.

....

IN DIE SANCTORUM INNOCENCIUM....

Memoria de natali, de sancto Stephano et de sancto Johanne.

....

IN DIE SANCTI THOME MARTYRIS....

Memoria de natali, de sancto Stephano, de sancto Johanne et de Innocentibus.

....

SEXTA DIE A NATALI,

SI DIES DOMINICUS FUERIT, FIAT PROCESSIO hoc modo. In eundo ℟. *Descendit de celis.* ℣. *Tanquam sponsus* sine prosa, uel ℟. *Verbum caro.* ℣. *In principio* sine prosa. In redeundo Ant. *Hodie Christus.* Sequantur versiculus et oracio de natali ut supra.

¶ AD MISSAM....

Memoria de natiuitate et de sanctis ut supra.

....

IN DIE SANCTI SILUESTRI,

SI FUERIT DOMINICA, AD PROCESSIONEM *Miles Christi.*

¶ AD MISSAM.

Officium. *Sacerdotes tui.* ps. *Memento domine.* Or. *Da quesumus omnipotens deus ut qui* †*beati Siluestri.* Sequencia de communi unius confessoris.

....

IN DIE CIRCUMCISIONIS,

SI DOMINICA FUERIT, AD PROCESSIONEM.

℟. *Verbum caro.* ℣. *In principio* cum prosa *Quem ethera* etc.
In redeundo ℟. *Te laudant angeli.*

¶ AD MISSAM....

Gr. *Viderunt omnes. Alleluya.* ℣. *Multipharie.*

....

IN OCTAUIS Sancti Stephani et Sancti Johannis et Sanctorum Innocencium, si dominica fuerit PROCESSIO in eundo sicut in prima die sed sine prosis. In redeundo Ant. *Te laudant* usque ad purificacionem, et si septuagesima ante purificacionem euenerit semper dicitur ℟. *Te laudant angeli* cum versiculo et oracione de sancta maria. ℣. *Post partum.* Or. *Deus qui salutis.* Excipitur tamen dies epiphanie et dominica infra octauas, et octaue si in dominica euenerint. Ad missam uero in octauis predictorum omnia fiant sicut in die preter sequenciam et *Credo* et prefacionem, tamen si in dominica fuerit dicitur *Credo*, et memoria fiat de sanctis et de sancta Maria, tam in festis quam in profestis, usque ad purificacionem, nisi in uigilia et in die epiphanie cum supradicta oracione.

IN UIGILIA EPIPHANIE

SI DOMINICA FUERIT AD PROCESSIONEM. ℟. *Verbum caro.*

AD MISSAM

Officium *Lux fulgebit.* Non dicitur *Gloria in excelsis* nec *Credo*, nisi fuerit dominica. Or. *Corda nostra.* Memoria de sancto Thoma et de sancto Edwardo rege et confessore.

....

IN DIE EPIPHANIE

AD PROCESSIONEM.

℟. *Tria sunt munera.* ℣. *Salutis.* ℟. *Reges tharsis.* ℣. *Et adorabunt.* In redeundo ℟. *In columbe.* ℣. *Vox domini.* Or. *Deus qui hodierna.*

¶ AD MISSAM....

Prefacio. *Quia cum unigenito.* Infra canonem *Communicantes et diem.* Hec prefacio dicitur per totas octauas et *Communicantes* similiter. Co. *Vidimus stellam.* Cotidie per octauas fiat missa ut in prima die sed sine sequencia et *Credo*, nisi in dominica infra octauas.

DIE OCTAUA

SI FUERIT DOMINICA AD PROCESSIONEM.

℟. *Tria sunt munera.* In redeundo ℟. *In columbe specie.*

DOMINICA INFRA OCTAUAS.

Ev. *Vidit iohannes ihesum.* Quod si dominica infra octauas non euenerit ante diem octauam, nihilominus predictum euangelium feria quarta infra octauas legatur.

IN OCTAUIS....

Memoria de sancto hyllario et de sancta Maria.

....

DOMINICA PRIMA POST OCTAUAS EPIPHANIE.

Et omnibus dominicis hystorie *Domine ne in ira* quando de dominica fit seruicium.

AD PROCESSIONEM ℟. *Abscondi.* ℣. *Quoniam.* In redeundo usque ad purificacionem de sancta Maria ut predictum est. Post purificacionem uero usque ad septuagesimam dicitur in introitu chori Ant. *Aue regina* uel aliqua alia antiphona de sancta maria. ℣. *Post partum.* Or. *Concede quesumus omnipotens deus* uel aliqua alia oracio de sancta Maria.

DOMINICA PRIMA POST OCTAUAS EPIPHANIE.

AD MISSAM....

Co. *Fili quid fecisti.* Si tempus adeo breue fuerit ab octauis Epiphanie usque ad septuagesimam quod tres misse dominicales, scilicet *In excelso trono* et *Omnis terra* et *Adorate dominum* non possunt singule in singulis cantari ebdomadis, due uel tres in una eademque ebdomada prout temporis breuitas exposcerit cantentur. Cetere uero que sequuntur eo anno pretermittantur. Hoc eciam bene obseruetur quod nunquam ante incepcionem historie *Domine ne in ira* cantetur missa *In excelso trono.* Cum autem prolixum tempus fuerit, officium *Adorate* cantetur per tres dominicas.

FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA SECUNDA....
FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA TERCIA....
FERIA QUARTA....

FERIA SEXTA. Ep. *Nescitis quia tempus est*†.

....

DOMINICA QUARTA....
FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA QUINTA....

FERIA QUARTA.... Ev. *Homo quidam habuit*† *duos filios.*

Per totam ebdomadam dicitur missa dominicalis nisi festum intercurrat unde fiat seruicium, et nisi quando dicitur missa *Salus populi*, et quando dicitur de sancta Maria.

DOMINICA IN SEPTUAGESIMA.

AD PROCESSIONEM.

Ant. *Ecce karissimi.* Duo clerici de secunda forma in capis nigris conuersi ad populum dicant ℣. *Ecce mater.* In redeundo ℟. *Ubi est abel.* ℣. *Maledicta terra.* ℣. *Domine refugium.* Or. *Preces populi tui.*

¶ AD MISSAM....

Gr. *Adiutor.* ℣. *Quoniam edificauit*†. Et notandum quod quociens-cunque dicitur tractus non repetatur gradale.

....

Et sciendum quod seruicium huius diei non differtur propter aliquod festum nisi cum purificacio beate Marie in hac dominica forte contigerit. tunc enim differatur usque ad quartam feriam, et tractus *De profundis* omnino pretermittatur, quoniam in ferialibus diebus non solet dici tractus ante quadragesimam, nisi tantum in missa pro defunctis. Quodcunque uero festum in hac dominica siue in aliqua alia dominica usque ad pascha contigerit, semper differatur et fiat seruicium de ipsa dominica nulla facta de ipso memoria, nisi sit festum trium leccionum, quod non differtur, sed fiat de eo tunc tantum memoria.

A septuagesima usque ad uigiliam pasche non dicitur *Gloria in excelsis* nisi episcopus in cena domini celebrauerit.

FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA IN SEXAGESIMA.

AD PROCESSIONEM ut supra.

In redeundo ℟. *Benedicens ergo* uel ℟. *Volens noe.* ℣. *Benedictus.* ℣. *Domine refugium.* Or. *Deus qui conspicis.*

¶ AD MISSAM....

FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA IN QUINQUAGESIMA.

AD PROCESSIONEM ut supra.

In redeundo ℟. *Temptauit deus* uel ℟. *Reuertenti abraham.* ℣. *Domine refugium.* Or. *Preces nostras.*

¶ AD MISSAM....

FERIA QUARTA IN CAPITE IEIUNIJ.

Post sextam prosternant se clerici in choro. Episcopus uel eius vicarius cum suis ministris ante altare dicant † septem psalmos penitenciales cum antiphona *Ne reminiscaris* cum *Gloria patri*, et sic fiat absolucio: *Kyrieleison. Christeleison. Kyrieleison. Pater noster. Et ne nos. Saluos fac seruos. Deus meus sperantes. Mitte eis domine. Et de syon. Conuertere domine usquequo. Et deprecabilis. Adiuua nos deus. Et propter. Domine exaudi. Et clamor. Dominus uobiscum.* Or. *Exaudi domine preces.*

. . . .

Absolucio. *Absoluimus uos uice beati petri.* Deinde sequatur benediccio cinerum. Or. *Omnipotens sempiterne deus.* Hic aspergantur cineres aqua benedicta. Postea dicat sacerdos *Dominus uobiscum. Oremus. Deus qui non uis mortem.* Deinde distribuantur cineres. Interim cantentur Ant. *Exaudi nos.* ps. *Saluum me fac.* Ant. *Exaudi. Gloria patri. Exaudi.* Ant. *Inter † uestibulum et altare.* Ant. *Imitemur †.*

Peracto hoc officio dicat sacerdos *Dominus uobiscum. Deus qui iuste irasceris.* Or. *Concede nobis.*

¶ Postea eat processio ad ianuas ecclesie. Episcopus uel eius uicarius penitentes eiciat, et interim cantentur responsoria *Ecce adam.* ℣. *Cherubyn. Videte.* ℟. *In sudore.* ℣. *Pro eo. Non dabis †.* Eiectis penitentibus, claudatur ianua. In redeundo ℟. *Emendemus.* ℣. *Peccauimus. Attende.*

¶ De processione facienda in capite ieiunii in parochialibus ecclesiis. Exeat processio per ostium ecclesie aquilonare cantando responsorium *Emendemus* cum versu. Quo cantato incipiatur letania, et terminetur ante gradum chori, quam non sequetur versiculus neque oracio, sed statim intret processio per ostium ecclesie australe et statim incipiatur

MISSA.

Officium. *Misereris omnium deus.* ps. *Miserere mei deus.* Or. *Dominus uobiscum. Oremus.* Diaconus dicens *Flectamus genua*, sic omnes genua flectant. Postea diacono dicente *Leuate*, surgant omnes. Sacerdos dicat oracionem *Presta domine fidelibus tuis.* Ab hac die usque ad cenam domini in omnibus missis de ieiunio fiat memoria pro penitentibus. Or. *Exaudi domine supplicum preces.*

. . . .

Prefacio. *Qui corporali ieiunio.* Et dicitur hec prefacio in omni missa de ieiunio usque ad cenam domini. Similiter *Flectamus genua* et *Leuate* et *Humiliate capita uestra.* Co. *Qui meditabitur.* Finita communioni †, sic *Per omnia secula seculorum amen*, dicat sacerdos *Oremus.* Diaconus *Humiliate capita uestra.* Sacerdos super populum Or. *Inclinantes se. Per dominum.* Et sic missa cum *Benedicamus domino* finiatur.

FERIA QUINTA....
FERIA SEXTA....
SABBATO....

DOMINICA PRIMA QUADRAGESIME.

AD PROCESSIONEM.

Ant. *Cum uenerimus*; et dicitur per duas dominicas. In redeundo ℟. *Ductus est ihesus.* ℣. *Scuto circumdabit te.* Or. *Deus qui ecclesiam.*

¶ AD MISSAM....

Tractus † chorus alternatim cantabit *Qui habitat in adiutorio.*

....

Et sciendum est quod in quadragesima omni feria quarta et sexta usque ad cenam domini, nisi festum nouem leccionum impediat, fiat processio post nonam ad unum altare ecclesie hoc modo. In procedendo ℟. *Afflicti pro peccatis.* ℣. *Domine deus meus.* ℟. *Emendemus.* ℣. *Peccauimus* vel ℟. *Paradisi porta.* ℣. *Ecce nunc.* Vel ℟. *Scindite.* ℣. *Reuertimini.* ℟. *Abscondite.* ℣. *Date elemosinam. Kyrieleyson. Christeeleyson. Kyrieleyson. Pater noster.* Et sic prosternant se clerici, sacerdos et ministri eius dicendo *Pater noster.* Sacerdos *Et ne nos. Ostende nobis. Et salutare. Peccauimus cum patribus nostris. Iniuste egimus. Domine non secundum peccata. Neque secundum iniquitates. Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum. Cito anticipent. Adiuua nos deus. Et propter gloriam. Exaudi domine uocem meam qua clamaui. Miserere mei et exaudi me.* ps. *Miserere mei deus. Exurge domine adiuua nos. Et libera nos. Domine deus uirtutum. Et ostende. Domine exaudi. Et clamor meus. Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo.* Or. *Preces populi tui quesumus. Per christum dominum nostrum.* In redeundo duo clerici de secunda forma dicant letaniam. *Kyrieleyson*, etc.

FERIA SECUNDA....
FERIA TERCIA....

FERIA QUARTA.

Officium. *Reminiscere.* ps. *Ad te domine leuaui* sine *Dominus uobiscum.*

....

Tr. *De necessitatibus.* Et sciendum quod omni feria quarta dicitur iste tractus in missa de ieiunio usque ad dominicam palmarum.

....

FERIA QUINTA....
FERIA SEXTA....

SABBATO....

Oremus ad omnes oraciones dicatur. *Flectamus genua.*

....

Lec. v. *Angelus domini.* Duo clerici de secunda forma dicant tractum in superpelliceis. Hic legatur leccio usque ad *Benedicite omnia.* Chorus *Ymnum dicite.* Post ultimum versiculum reincipiant clerici *Benedictus es.*

Dominus uobiscum. Non dicitur *Flectamus genua.* Or. *Deus qui tribus pueris.* Ep. *Rogamus.* Tr. *Laudate dominum omnes gentes.* Duo clerici de secunda forma in capis nigris dicant tractum. Ev. *Assumpsit ihesus.*

....

DOMINICA SECUNDA QUADRAGESIME.

AD PROCESSIONEM ut supra. In redeundo *Minor sum.*

AD MISSAM....

FERIA SECUNDA....SABBATO....
DOMINICA TERCIA QUADRAGESIME.

AD PROCESSIONEM.

Ant. *In die quando uenerit.* In redeundo ℟. *Loquens ioseph.* ℣. *Scuto circumdabit te.* Or. *Quesumus omnipotens deus.*

AD MISSAM....

FERIA SECUNDA....SABBATO....
DOMINICA QUARTA QUADRAGESIME.

AD PROCESSIONEM.

Ant. *In die quando.* In redeundo ℟. *Audi israel.* ℣. *Scuto circumdabit.* Or. *Concede quesumus omnipotens deus.*

AD MISSAM....

FERIA SECUNDA....FERIA TERCIA....
FERIA QUARTA.

Officium. *Dum† sanctificatus fuero.* ps. *Benedicam.*
Sine *Dominus uobiscum* Or. *Deus qui et iustis.*

....

FERIA QUINTA....

Co. *Domine ne in†.*

FERIA SEXTA....

Or. *Deus ineffabilis†.* Ep. *Egrotauit filius.* Gr. *Bonum est confiteri†.*

....

SABBATO....

DOMINICA IN PASSIONE DOMINI.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Circumdederunt me.* ℣. *Quoniam tribulacio.* In redeundo ℟. *In proximo.* ℣. *Eripe me.* Or. *Quesumus omnipotens deus*†.

¶ AD MISSAM.

Officium *Iudica me deus.* ps. *Emitte.* Ab hac die usque ad diem pasche non dicitur *Gloria patri* post officium sed psalmus tantum. In die cene tamen dicitur si episcopus celebrauerit.... Co. *Hoc corpus,* et cantetur dum sacerdos se communicet.

FERIA SECUNDA....SABBATO.... DOMINICA IN RAMIS PALMARUM.

Tercia dicta, aspergatur aqua benedicta. Post aspersionem aque legatur hec leccio ab acolito ante altare super flores et frondes.

Lec. *Venerunt filii israel.* Sequatur statim euangelium *Turba multa.*

Deinde fiat benediccio florum et frondium hoc modo. *Exorcizo te creatura florum et frondium.* Or. *Omnipotens sempiterne deus qui in.* Or. *Deus cuius filius pro salute humani generis.* Or. *Deus qui dispersa.* Post hec aspergantur frondes aqua benedicta et thurificentur. Sequatur Or. *Domine ihesu christe mundi conditor.*

Hiis ita peractis statim distribuantur palme et interim cantentur hee antiphone† *Pueri hebreorum uestimenta.* Deinde eat processio ad locum prime stacionis, cantore incipiente Ant. *Prima autem.* Ant. *Cum appropinquaret.*

Si autem non sufficiunt hee due antiphone usque ad locum stacionis, tunc cantentur antiphone sequentes. Ant. *Cum audisset.* Ant. *Ante sex dies.*

Hic fiat stacio prima, et diaconus legat euangelium *Cum appropinquasset ihesus ierosolimam.* Require hoc euangelium in prima dominica aduentus domini. Finito euangelio, tres clerici ante stacionis locum conuersi ad populum dicant *En rex uenit.* Senior *Salue quem.* Chorus *Testatur plebs.* Clerici *Hic est qui de edom uenit.* Senior *Salue lux mundi.* Chorus prosequatur *Rex regum.* Clerici *Hic est ille qui ut agnus.* Senior *Salue nostra salus.* Chorus prosequatur *Pax uera.*

Tunc procedant ad locum stacionis secunde cantore incipiente Ant. *Dignus es domine.* Ant. *Occurrunt turbe.* Si autem non sufficiunt hee due antiphone usque ad locum stacionis, tunc cantentur hec duo responsoria cum suis versibus. ℟. *Dominus ihesus ante.* ℣. *Conuenerunt.* ℟. *Cogitauerunt.* ℣. *Testimonium.*

Hiis finitis assunt pueri in eminenciori loco canentes *Gloria laus.* Chorus idem repetat post unumquemque versum. Pueri ℣. *Israel es tu.*

℣. *Cetus in excelsis.* ℣. *Plebs hebrea.* Tunc eant ad ianuas ecclesie canendo antiphonam *Collegerunt.* Tres de superiori gradu conuersi ad populum dicant versiculum *Vnus autem ex ipsis.*

In introitu ecclesie ℟. *Ingrediente domino.* Ante crucifixum denudante† crucem incipiat senior *Aue.* Chorus cum genufleccione respondeat *Rex noster.* Senior iterum alcius *Aue.* Chorus *Rex noster.* Senior tercio alcius *Aue.* Chorus totam prosequatur antiphonam *Rex noster fili dauid.*

In introitu chori ℟. *Circumdederunt me.* ℣. *Eripe me.* Or. *Omnipotens sempiterne deus qui humano.*

AD MISSAM....

Chorus alternatim dicat Tractum *Deus deus meus respice. Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo.* Passio domini nostri ihesu christi secundum Matheum. Non dicitur *Gloria tibi domine. In illo tempore. Scitis quia post biduum pascha fiet.* Hoc modo omnes passiones usque ad parasceuem legantur.

Offer. *Improperium.* Prefacio cotidiana. Co. *Pater si non potest.*

FERIA SECUNDA....

Or. *Presta quesumus omnipotens deus.*

....

FERIA TERCIA....
FERIA QUARTA....

Sine *Dominus uobiscum* Or. *Presta quesumus omnipotens deus, ut qui excessibus.*

....

FERIA QUINTA IN CENA DOMINI.

In primis fiat reconciliacio penitencium hoc modo. Nona cantata pergat episcopus uel eius uicarius ad ianuas ecclesie cum processione ad reconciliandum penitentes, sintque presentes in atrio ecclesie qui reconciliandi sunt. Si episcopus adest, vnus archidiaconus ex parte penitencium indutus capa de serico legat hanc leccionem *Adest tempus o uenerande pontifex,* que non legatur episcopo absente.

Finita leccione, incipiat episcopus uel eius uicarius *Venite venite.* Archidiaconus ex parte penitencium dicat *Flectamus genua.* Alius diaconus stans cum sacerdote dicat *Leuate.* Iterum sacerdos repetat eodem modo *Venite venite.* Diaconus *Flectamus genua.* Alius diaconus *Leuate.* Tercio sacerdote ex parte penitencium dicente *Venite venite,* chorus prosequatur totam antiphonam *Venite uenite filii audite me.* ps. *Benedicam dominum.* Post unumquemque versum repetatur antiphona. Dum psalmus canitur a choro cum antiphona, semper manuatim penitentes a presbiteris

tradantur archidiacono, et ab archidiacono reddantur episcopo, et ab episcopo reddantur ecclesie gremio.

Quibus expletis, et reuersis illis in chorum, prosternant se omnes et dicant septem psalmos penitenciales cum *Gloria patri* et cum hac antiphona *Ne reminiscaris.* Post antiphonam dicatur *Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson. Pater noster. Et ne nos. Saluos fac seruos. Deus meus sperantes. Conuertere domine usquequo. Et deprecabilis. Mitte eis domine auxilium de sancto. Et de syon tuere. Adiuua nos. Et propter gloriam. Domine exaudi. Et clamor. Dominus uobiscum. Et cum spiritu.* Or. *Adesto domine supplicacionibus nostris, et me qui eciam misericordia tua primus indigeo.* Alia oracio. *Deus qui† humani generis.* Alia oracio. *Domine sancte pater omnipotens eterne deus.* Absolucio. *Absoluimus uos uice beati petri apostolorum principis.* Si episcopus adest dicat hanc benediccionem. *Benediccio dei patris omnipotentis et filii et spiritus sancti.* Chorus *Amen.*

¶ POSTEA INCHOETUR MISSA SOLEMPNITER.

Officium. *Nos autem.* Require supra in tercia feria precedenti; cum solempni *Kyrieleyson.* Si episcopus celebrauerit, dicitur *Gloria in excelsis.*

. . . .

Si episcopus celebrauerit, dicatur *Credo.* Offer. *Dextera domini.*

Post heç ponantur a subdiacono tres hostie ad sacrandum, quarum due seruantur in crastinum, vna ad percipiendum a sacerdote, reliqua ut reponatur cum cruce in sepulcro. Prefacio cotidiana.

¶ Cum episcopus dicat *Te igitur*, tunc procedant de sacrario ministri sacris uestibus induti deferentes oleum infirmorum. Percantato *Te igitur* usque *sed uenie*, antequam dicatur *Per quem hec omnia*, diaconus ampulam cum oleo infirmorum subministret episcopo super quem ter signum crucis faciat, et th*er*† in eam sufflet.

Tres pueri ante olei consecracionem dicant *O redemptor summe carmen.* Chorus idem repetat post unumquemque versum.

Communicantes et *Hanc igitur oblacionem. Qui pridie quam pateretur.*

Hac die *Agnus dei* non dicitur neque Pax detur si episcopus defuerit; et si episcopus celebrauerit *Agnus dei* dicitur et sacri crismatis ampula† pro pace deosculetur.

Co. *Dominus ihesus.*

Cantata communione incipiantur UESPERE festiue.

Ant. *Calicem salutaris.* ps. *Credidi propter* et cetere antiphone cum suis psalmis.

Ant. *Cenantibus.* ps. *Magnificat.*

Dicta antiphona dicat sacerdos postcommunionem *Refecti uitalibus.*

Et sic missa et uespere simul finiantur diacono dicente *Ite missa est.*

Si episcopus non celebrauerit, non dicitur *Gloria patri* nec *Gloria in excelsis* nec *Agnus dei* neque pax detur.

Missa et uespere cum *Benedicamus domino* simul finiantur, tamen propter solempnitatem cene diaconus et subdiaconus dalmatica et tunica induantur.

Post prandium conueniant clerici ad ecclesiam ad altaria abluenda et ad mandatum faciendum. In primis benedicatur aqua more dominicali. Deinde preparentur duo sacerdotes cum diacono et subdiacono et cum ceroferario et cum duobus clericis aquam et uinum deferentibus, qui omnes simul sint in albis, et incipientes a maiori altari abluant illud infundentes uinum et aquam.

Interim cantetur hoc responsorium *In monte Oliueti.* ℣. *Verumptamen.*

Eodem modo omnia altaria abluantur cum responsoriis et versiculis sicut sunt ordinata in predicta historia, ita tamen quod in extrema ablucione cantetur ℟. *Circumdederunt.* ℣. *Quoniam tribulacio.* Et oracio de sanctis.

Si uero plura fuerint altaria in ecclesia quam responsoria de historia, reincipiatur historia, ordine predicto seruato, sed quod† responsorium *Circumdederunt* semper ultimo loco cantetur.

¶ Post ablucionem altarium intrent capitulum, et diaconus legat euangelium sicut ad missam lectum est. Deinde fiat sermo ad populum. Quo facto duo predicti sacerdotes surgant et incipientes a maioribus lauent omnium pedes, vnus ex una parte chori et alter ex altera, et ipsi inuicem sibi pedes lauent. Interim hee antiphone cum suis psalmis cantentur Ant. *Mandatum nouum.* ps. *Deus misereatur nostri.* Totus dicitur psalmus cum repeticione antiphone post unumquemque versum. Ant. *Diligamus nos inuicem.* ps. *Ecce quam bonum.* Eodem modo dicitur. Ant. *In diebus illis.* ps. *Miserere mei.* ℣. *Et secundum.* Ant. *In diebus illis.* ℣. *Amplius.* Ant. *Maria ergo.* ps. *Beati immaculati.* Ant. *Postquam surrexit.* ps. *Audite hec omnes gentes.* Hee antiphone subsequentes, si necesse fuerit, cantentur. Sin autem pretermittantur. Ant. *Vos uocatis.* (Ant.) *Ante diem.* Ant. *Si ego.* Ant. *Venit ad petrum.*

Peracta ablucione pedum, dictoque sermone, accipient caritatis potum. Quibus rite peractis, vnus sacerdotum dicat has preces. *Suscepimus deus misericordiam tuam.* ℟. *In medio templi tui.* *Tu mandasti.*

. . . .

Or. *Adesto domine officio seruitutis nostre.*

Si uero nullus assit clericus sermonem faciens, ceteris ut supra peractis dicuntur predicte preces. Deinde legatur euangelium secundum Johannem, *Amen, amen dico uobis, Non est seruus maior domino suo* et legatur usque ad locum illum *Surgite eamus hinc.* Et ita recedant euntes ad ecclesiam et dicant completorium priuatim.

FERIA SEXTA IN PARASCEUE.

Post horam nonam diei procedat sacerdos ad altare indutus uestibus sacerdotalibus et casula, cum diacono et subdiacono et ceteris ministris altaris, qui omnes sint in albis. Statim procedat acolitus ad legendum hanc leccionem sine titulo hoc modo incipiens. *In tribulacione sua.* Chorus Tr. *Domine audiui.*

Sacerdos sine *Dominus uobiscum* dicat *Oremus.* Diaconus. *Flectamus genua.* Or. *Deus a quo et iudas.*

Subdiaconus legat hanc leccionem hoc modo. *Dixit dominus ad moysen.* Chorus Tr. *Eripe me.*

Sequatur passio que legatur absque titulo hoc modo *Egressus est ihesus cum discipulis suis.* Et cum pronunciatur hec clausula *partiti sunt uestimenta mea*, accedant duo ministri in superpelliceis, vnus ad dextrum et alius ad sinistrum cornu altaris, et inde duo lintheamina amoueant que ad hoc super altare fuerunt posita.

¶ Sequantur oraciones solempniter, et ad unamquamque illarum dicitur *Flectamus genua*, nisi ad eam que pro iudeis orat.

Finitis oracionibus, exuat sacerdos casulam et alii duo presbiteri albis induti tenentes crucem canant hos versus *Popule meus.* Duo diaconi ante gradum chori in capis nigris dicant *Agyos.* Chorus cum genufleccione *Sanctus.* Sacerdotes ℣. *Quia eduxi te.* Diaconi *Agyos.* Chorus *Sanctus.* Sacerdotes ℣. *Quid ultra.* Diaconi *Agyos.* Chorus *Sanctus.*

Tunc sacerdotes discooperientes crucem dicant *Ecce lignum.* Chorus cum genufleccione *Crucem tuam.* ps. *Deus misereatur.* Totus dicitur psalmus, et post unumquemque versum repetatur antiphona cum genufleccione.

Interim procedant ad crucem adorandam, incipientibus maioribus. Sacerdotes *Crux fidelis.* Chorus idem repetat post unumquemque versum. Sacerdotes ℣. *Pange lingua.* ℣. *De parentis prothoplasti.* ℣. *Hoc opus.* ℣. *Quando uenit.* ℣. *Lustra sex.* ℣. *Hic acetum.* ℣. *Gloria et honor deo.*

Tunc deportetur crux ubi a populo adoretur, et interim cantetur Ant. *Dum fabricator.* ℣. *O admirabile.*

Adorata cruce conueniant clerici ad altare et reinduatur sacerdos casula quam exuerat, et accedat ad altare, dicta confessione, et sacrificio super altare more solito disposito et incensato, cum uini et aque infusione in calicem, et dicta cum humilitate *In spiritu humilitatis*, dicat humili uoce *Oremus*, *Preceptis salutaribus* cum oracione dominica. Deinde *Libera nos quesumus domine;* in qua oracione dum dicat *per eundem dominum nostrum* frangat corpus domini sicut in ceteris diebus solet fieri. Postea dicat modesta uoce *Per omnia secula seculorum.* Deinde dimittat in calicem sicut solet partem hostie, nec dicitur *Pax*

domini neque *Agnus dei*, neque pax detur, sed statim communicet se sacerdos dicendo *Corpus domini et sanguinis* nulla precedente oracione.

Deinde dicant priuatim uesperas quas in cena domini alta uoce dixerant. Post *Magnificat* dicatur *Pater noster* et ps. *Miserere.*

Post uesperas dicat sacerdos postcommunionem, ita dicens *Respice quesumus domine super hanc familiam tuam* sine *Qui tecum.* Deinde exuat sacerdos casulam et assumens secum unum de prelatis reponat crucem cum corpore dominico in sepulcro, incipiens responsorium *Estimatus sum* cum versu. Deinde incensato sepulcro et clauso, incipiat ℟. *Sepulto domino.* Ant. *In pace in idipsum.* Ant. *In pace factus est.* Ant. *Caro mea.*

Dum corpus domini fuerit in sepulcro lumen continue ardeat ante illud.

SABBATO SANCTO IN VIGILIA PASCHE.

In primis eat processio ad locum ubi nouus ignis benedicendus est.

In eundo dicitur psalmus *Dominus illuminacio.*

Deinde sequatur benediccio ita dicens *Dominus uobiscum. Oremus. Domine deus noster pater omnipotens lumen indeficiens.*

Post hoc aspergatur aqua benedicta super ignem.

Sequatur *Dominus uobiscum. Oremus. Domine sancte pater omnipotens.* Or. *Celesti lumine* et sequatur benediccio thimiamatis siue incensi. *Exorcizo te immundissime spiritus. Oremus. Eternam ac iustissimam.* Or. *Descendat benediccio.*

Postea accendatur vnus cereus de nouo igne ceteris luminaribus ecclesie prius extinctis et redeat processio usque ad chorum.

In redeundo duo clerici de secunda forma in superpelliceis canant *Inuentor rutili.*

Deinde sequatur benediccio cerei *Exultet iam angelica turba.* In qua benediccione post pronunciacionem huius clausule *Suscipe sancte pater incensum hoc*†, ponitur incensum a diacono in cereum siue in candelabrum in modum crucis. Item post pronunciacionem huius clausule *Quem*† *in honorem dei rutilans accendit*†, accendatur cereus. Tercio post pronunciacionem huius clausule *Qui licet diuisus in partes*, accendantur cetera luminaria per ecclesiam.

Post hoc legantur lecciones; sine titulis suis legantur.

. . . .

Omnes tractus dicuntur a choro preter ultimum Tr. *Laudate dominum.*

. . . .

Or. *Deus qui ecclesiam tuam.* Hanc oracionem non sequatur leccio sed tractus *Sicut ceruus.* Post tractum due oraciones sequantur, et sub uno *per dominum* dicuntur. Or. *Concede quesumus omnipotens deus.* Or. *Omnipotens sempiterne deus respice.*

Sequatur septiformis letania *Kyrieleyson*, que in choro a septem pueris

in superpelliceis dicitur. Qua facta, statim incipiatur quinquepartita letania que a quinque diaconis in superpelliceis cantatur, cum qua eat processio ad fontes benedicendos. Expleta benediccione foncium, tres clerici de superiori gradu in capis sericis canant in redeundo *Rex sanctorum.* Chorus idem repetat post unumquemque versum.

Finita hac letania, incipiatur festiue *Kyrieleyson.* Sacerdos *Gloria in excelsis.*

Tunc omnes genuflectant exuentes capas nigras et tunc pulsetur classicum.

Sacerdos *Dominus uobiscum.* Or. *Deus qui hanc sacratissimam.*

Ep. *Si consurrexistis cum Christo.*

Duo clerici de superiori gradu in capis sericis dicant ad pulpitum *Alleluya.* ℣. *Confitemini domino.*

Duo clerici de secunda forma in capis nigris cantant tractum *Laudate* ad gradum chori.

Tunc procedat diaconus ad legendum euangelium, quem precedant ceroferarii cereis extinctis, quia Christus uerum lumen adhuc apud inferos abscondebatur. Ev. *Vespere autem sabbati.*

Sequatur *Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus.* Non dicitur offertorium.

Pref. *Et te quidem omni tempore sed in hac potissimum. Communicantes et noctem. Hanc igitur oblacionem.* Hec prefacio dicitur per totam ebdomadam pasche et in omnibus dominicis diebus usque ad ascensionem domini quando de dominica agitur siue de pascha dicitur missa.

Sanctus solempniter dicitur. Cum uero et† *Hanc igitur oblacionem* dicuntur, pulsentur signa ad uesperas sicut in duplici festo, ita ut pulsetur classicum, postquam sacerdos se communicauerit.

Pax domini sit semper uobiscum. Et cum spiritu tuo.

Non dicitur *Agnus dei*, nec Pax detur, sed facto interuallo incipiantur uespere festiue.

Super psalmos Ant. *Alleluia.* ps. *Laudate dominum omnes gentes.* Ant. *Vespere autem sabbati.* ps. *Magnificat.* Finita antiphona post *Magnificat*, dicat sacerdos *Dominus uobiscum.* Or. *Spiritum in nobis.*

Et sic missa et uespere simul finiantur, diacono dicente *Ite missa est. Deo gracias.*

IN DIE SANCTO PASCHE.

AD ASPERSIONEM AQUE.

Ant. *Vidi aquam.* ps. *Confitemini domino. Vidi. Gloria. Et omnes.* ℣. *Ostende nobis domine.* Or. *Exaudi nos.* Et sic dicatur omnibus dominicis diebus usque ad trinitatem.

¶ AD PROCESSIONEM.

Tres clerici de superiori gradu cantant hos versus *Salue festa dies.* Chorus idem repetat post unumquemque versum. (℣.) *Ecce renascentis.* ℣. *Qui crucifixus.* ℣. *Sollicitam.* ℣. *Non decet.* ℣. *Indignum.* ℣. *Linthea.* ℣. *Redde tuam.*

Deinde dicitur usque ad crucifixum antiphona *Sedit angelus.* Tres clerici de superiori gradu dicant versum in pulpito ad populum conuersi habitu non mutato.

In redeundo Ant. *Christus resurgens.* ℣. *Dicant nunc.* Omnes simul dicant ℣. *Surrexit dominus de sepulcro.* Or. *Deus qui hodierna die.*

¶ AD MISSAM.

Officium *Resurrexi.* ps. *Domine probasti me. Kyrieleyson. Gloria in excelsis deo.*

....

Alleluya. ℣. *Pascha nostrum.* ℣. *Epulemur.* Istud *Alleluya* dicitur loco gradalis in octauis pasche et omnibus dominicis diebus usque ad ascensionem domini quando de resurreccione agitur, et iste versus *Epulemur* non dicitur hic, sed ad uesperas.

....

FERIA SECUNDA....

Gr. *Hec dies.* ℣. *Dicant† nunc.*

....

FERIA TERCIA....

Ep. *Surgens petrus†....* Seq. *Concinat orbis.*

....

FERIA QUARTA....

Seq. *Dic nobis.*

....

FERIA QUINTA....

Seq. *Victime....* Off. *In die resurreccionis†.*

....

FERIA SEXTA....

Seq. *Jubilans concrepa.*

....

SABBATO....

Gr. *Alleluya. Hec dies.* Duo pueri cantent istud *Alleluya* cum duobus versibus ante gradum chori.

Alleluya. ℣. *Laudate.* ℣. *Sit nomen domini.*

....

DOMINICA IN OCTAUIS PASCHE.

AD PROCESSIONEM.

Ant. *Sedit angelus.* Si non sufficerit† ad introducendum chorum usque ad locum stacionis repetatur *Nolite metuere.* Tres clerici de superiori gradu in pulpito conuersi ad populum dicant versum *Crucifixum in carne.*

In redeundo Ant. *Christus resurgens* cum versu *Dicant nunc*, et a toto choro cantetur versus *Surrexit dominus uere.* Or. *Deus qui per.*

AD MISSAM.

Omnia fiant sicut in die pasche preter gradale et secundum *Alleluya.* ℣. *Angelus domini.* In aliis uero dominicis erit secundum *Alleluya* ad missam de resurreccione, primum *Alleluya* misse dominicalis illius ebdomade. Seq. *Laudes saluatoris. Communicantes* et *Hanc igitur.*

Missa dominicalis dicatur per totam ebdomadam.

. . . .

In paschali tempore cotidie fiat memoria de resurreccione ad missam de quocunque fit uel de sancto uel de feria, cum hac oracione *Deus qui per unigenitum.*

DOMINICA PRIMA POST OCTAUAS PASCHE.

AD PROCESSIONEM.

Ant. *Ego sum alpha et omega.* Duo clerici de secunda forma in superpelliceis, conuersi ad populum, dicant versum *Ego sum uestra redempcio.*

In redeundo *Christus resurgens* sine versu. ℣. *Surrexit dominus de sepulcro.* Or. *Deus qui per unigenitum.*

Hoc modo fiat processio omnibus dominicis diebus usque ad proximam dominicam ante ascensionem quando de dominica agitur.

FERIA QUARTA PRIME DOMINICE....
FERIA SEXTA....

¶ Et nota quod omnibus dominicis diebus a pascha usque ad ascensionem domini dicetur missa de resurreccione sicut in die preter gradale et *Alleluya. Communicantes* et *Hanc igitur.* Et semper sequencia *Victime.*

Missa uero dominicalis per ebdomadam dicatur, et semper infra predictum tempus, de quocunque dicatur missa, fiat memoria de resurreccione, nisi in Inuencione sancte crucis.

Et semper in omnibus festis in quibus chorus regitur secundum *Alleluya* erit unum de ebdomada pasche uel unum de istis *Alleluya* ℣. *Mane nobiscum. Alleluya.* ℣. *Oportebat. Alleluya.* ℣. *Christus resurgens.*

Alleluya. ℣. *Surrexit altissimus. Alleluya. Surrexit Christus et illuxit. Alleluya.* ℣. *Christus mortuus est.*

Quando duplex *Alleluya* dicitur, tunc primum *Alleluya* non repetabitur.

DOMINICA SECUNDA....
FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA TERCIA....
FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA QUARTA....
FERIA QUARTA....
FERIA SEXTA....

DOMINICA QUINTA AD PROCESSIONEM Ant. *Sedit angelus.* Tres clerici de superiori gradu cantant hunc versum *Crucifixum in.* In redeundo Ant. *Christus resurgens.* ℣. *Dicant nunc.*

Missa dicatur de resurreccione ut supra dictum est.

Missa dominicalis. Officium *Vocem iocunditatis.*

....

Alleluya. ℣. *Surrexit dominus.*

....

FERIA SECUNDA IN ROGACIONIBUS.

Preparatis omnibus que ad processionem pertinent, in principio processionis deferatur draco, secundo leo, deinde uexilla. Deinde sequatur processio suo ordine sicut solet in ceteris diebus.

Antiphona dicenda antequam procedant *Exurge domine.* ps. *Deus auribus. Gloria patri.* Post repetatur *Exurge domine.* Post hec cantore incipiente *Surgite sancti* procedant. Sequatur ps. *Deus misereatur. Gloria patri.* Deinde repetatur antiphona ut supra, et sic fiat processio.

Ant. *De ierusalem exeunt reliquie.* ps. *Memento domine.* Ant. *In nomine domini.* Si necesse fuerit hee antiphone dicuntur ad pluuiam postulandam. (Ant.) *Domine† rex abraham.* Ant. *Nunquid est indolis†.* Ant. *Exaudi domine populum.* Ant. *Respice domine quia aruit.*

Pro serenitate aeris Ant. *Inundauerunt.* Ant. *Non nos demergat.*

Contra mortalitatem Ant. *Libera domine populum tuum.*

Deinde dicuntur septem psalmi penitenciales, si tantum restat iter, cum antiphona *Ne reminiscaris* et *Gloria patri*, et post letaniam *Kyrieleyson* cum versiculis et collectis suis. Si transierit processio per aliquam ecclesiam dicatur antiphona uel responsorium cum versiculo et oracione de sancto de qua† est ecclesia illa.

Cum uenerint ad ecclesiam ubi fieri debet stacio, dicta antiphona uel responsorio de sancto cum versiculo et oracione, statim sequantur preces *Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson.* et cetera sicut prenotatum est supra in processione quadragesime.

Finitis precibus inchoetur missa. Officium. *Exaudiuit....* Offer. *Confitebor.* Hic fiat sermo ad populum si placuerit. Co. *Petite et accipietis.*

In redeundo *Kyrieleyson Qui precioso*, uel *Kyrieleyson Pater de celis*, vel *Kyrieleyson Domine miserere*, uel *Rex Kyrie* uel *Kyrie sancta maria*, uel *Pater de celis*, uel *Aufer a nobis*, uel *Humili prece*, uel *Ardua spe.* Finita letania, dicatur versiculus et oracio de omnibus sanctis.

FERIA TERCIA et QUARTA fiat processio eodem modo et ordine quo prediximus, tamen feria tercia cantatur missa dominicalis, scilicet *Vocem iocunditatis.*

IN UIGILIA ASCENSIONIS....
IN DIE.

AD PROCESSIONEM.

Salue festa dies. ℣. *Ecce renascentis.* ℣. *Tempora florigero.* ℣. *Jamque triumphanti.* ℣. *Legibus inferni.* ℣. *Solue cathenatos.* ℣. *Eripis innumerum.* ℣. *Inmaculata.* ℣. *Vna corona.*

Deinde ℟. *Uiri galilei.* ℣. *Cumque intuerentur.*

In introitu ℟. *Non conturbetur.* ℣. *Ascendit deus in iubilacione.*

Or. *Concede quesumus omnipotens deus.*

¶ AD MISSAM....

Pref. *Qui post resurreccionem. Communicantes.* Hec prefacio dicatur in die ascensionis et per octauas. *Communicantes* similiter quando de ascensione agitur missa.

Co. *Psallite domino.*

Per octauas dicitur missa eadem, nisi festum cum regimine chori intercurrat, sed sine Sequencia.

DOMINICA INFRA OCTAUAS ASCENSIONIS.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Uiri galilei.* In redeundo ℟. *Non turbetur*†.

Uersiculus et oracio de ascensione.

¶ AD MISSAM.

Alleluya. ℣. *Ascendit deus. Alleluya.* ℣. *Regnabit. Alleluya.* ℣. *Non uos relinquam.*

....

IN OCTAVIS ASCENSIONIS.

Omnia fiant sicut in die preter *Credo.*

FERIA SEXTA.

Ep. *Sancti estote.* Ev. *Ecce ego mitto promissum.*

IN UIGILIA PENTECHOSTES.

Leccio prima *Temptauit deus abraham.* Or. *Deus qui in.*

Omnes lecciones absque titulis suis legantur.

....

Leccio quarta *Audi israel.* Hanc leccionem non sequitur tractus, sed oracio *Deus qui nobis.* Tr. *Sicut ceruus.* Or. *Concede quesumus omnipotens deus.* Alia oracio *Omnipotens sempiterne deus qui paschale.* Et dicuntur sub uno *Per dominum.*

Sequantur letanie et benediccio foncium ut in uigilia pasche.

In redeundo *Rex sanctorum.*

Deinde incipiatur missa. *Kyrieleyson. Gloria in excelsis.*

Or. *Presta quesumus omnipotens deus ut claritatis.*

....

Non dicatur *Credo* nec prefacio, sed *Sanctus* et *Agnus* cantentur.

....

IN DIE.

AD PROCESSIONEM.

Salue festa dies et ceteri versus de pentechoste. ℟. *Spiritus sanctus.*

In redeundo *Hodie completi.* ℣. *Loquebantur uariis linguis apostoli.*

Or. *Deus qui hodierna.*

¶ AD MISSAM.

Officium *Spiritus domini repleuit.* ps. *Omnium enim.*

....

Pref. *Qui ascendens. Communicantes* et *Hanc igitur.* Hec prefacio dicitur per ebdomadam et in omnibus missis de sancto spiritu. *Communicantes* et *Hanc igitur oblacionem* a die pentecostes usque ad diem sancte trinitatis.

Co. *Factus est repente.*

FERIA SECUNDA....
FERIA TERCIA....
FERIA QUARTA.

Officium *Deus cum egrederis.* ps. *Exurgat deus et.*

Oracio sine *Dominus uobiscum. Presta quesumus domine.*

. . . .

Seq. *Laudes deo*[1].

. . . .

FERIA QUINTA.

Officium *Spiritus domini.* ps. *Omnium enim.*

. . . .

FERIA SEXTA . . . .
SABBATO.

Officium *Caritas dei.* ps. *Domine deus salutis.*

Omnes oraciones preter ultimam dicantur sine *Dominus uobiscum.*

Or. *Mentibus nostris.* Et omnes lecciones cum titulis suis legantur.

. . . .

IN DIE SANCTE TRINITATIS.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Summe trinitati.* ℣. *Prestet nobis. Gloria patri.*

In redeundo ℟. *Honor uirtus.* ℣. *Sit nomen domini benedictum.* Or. *Omnipotens sempiterne.*

¶ AD MISSAM . . . .

Pref. *Qui cum unigenito.* Hec prefacio dicatur omnibus dominicis diebus usque ad aduentum domini quando de dominica dicitur missa, et in commemoracione sancte trinitatis et in missa sponsali. Co. *Benedicamus.*

¶ Per totam ebdomadam dicatur missa de trinitate, nisi aliquod festum sanctorum intercurrat et cum dicitur missa *Salus populi* et in sabbato quando fit de sancta maria, sed sine sequencia et *Credo.*

Per ebdomadam Ep. *Gracia domini nostri,* uel *O altitudo diuiciarum.*

Ev. *Cum uenerit paraclitus.*

¶ Omnibus dominicis diebus a festo sancte trinitatis usque ad aduentum domini quando seruicium fit de dominica semper ad processionem in procedendo dicatur responsorium de trinitate quod ad matutinas nonum fuerit. In redeundo semper aliqua antiphona de sancta maria. Ant. *Aue regina celorum.* Ant. *Alma redemptoris.* Ant. *Beata dei genitrix.* Ant. *O gloriosa dei genitrix.* Ant. *Sancta maria.* Ant. *O quam pulcra.* Ant. *Ibo mihi.* Ant. *Speciosa.*

Infra assumpcionem beate marie et natiuitatem. In redeundo Ant. *Tota pulcra.* Ant. *Ascendit Christus.* Ant. *Anima mea.* Ant. *Descendi.*

℣. *Sancta dei genitrix.* Or. *Concede quesumus misericors deus.* Or. *Famulorum tuorum.* Or. *Omnipotens sempiterne deus qui.*

[1] No sequence is given for the following Friday.

DOMINICA PRIMA POST FESTUM SANCTE TRINITATIS.

AD MISSAM....

Memoria fiat de trinitate, et sic in omnibus dominicis usque ad aduentum domini quando de dominica agitur.

....

FERIA QUARTA....
DOMINICA SECUNDA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA TERCIA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA QUARTA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA QUINTA....

Gr. *Protector.* ℣. *Domine deus meus.*

....

FERIA QUARTA....
DOMINICA SEXTA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA SEPTIMA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA OCTAUA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA NONA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA DECIMA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA UNDECIMA....

Gr. *In te domine speraui.*

....

FERIA QUARTA....
DOMINICA DUODECIMA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA DECIMA TERCIA....

Or. *Omnipotens sempiterne deus de cuius munere.*

....

FERIA QUARTA....
DOMINICA DECIMA QUARTA....

Gr. *Bonum est confidere.* ℣. *Bonum est sperare.*

....

FERIA QUARTA....
DOMINICA DECIMA QUINTA....

Gr. *Bonum est confiteri.* ℣. *Ad anunciandum* †.
....

FERIA QUARTA....
DOMINICA DECIMA SEXTA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA DECIMA SEPTIMA....
FERIA QUARTA.

Ep. *Obsecro uos per dominum.*
Ev. *Simile est regnum celorum grano sinapis.*

DOMINICA DECIMA OCTAUA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA DECIMA NONA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA VICESIMA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA VICESIMA PRIMA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA VICESIMA SECUNDA.. .
FERIA QUARTA....
DOMINICA VICESIMA TERCIA....
FERIA QUARTA....
DOMINICA VICESIMA QUARTA....FERIA QUARTA....
DOMINICA PROXIMA ANTE ADVENTUM DOMINI....

Alleluya. ℣. *Timebunt. Alleluya.* ℣. *Benedicam. Alleluya.* ℣. *In exitu. Alleluya.* ℣. *Confitebor.*
....

¶ Cum prolixum fuerit tempus infra incepcionem ystorie *Deus omnium* et aduentum domini, officium *Dicit dominus* per tres dominicas cantetur ut supra notatum est. Cum uero breve fuerit tempus, semper proxima dominica ante aduentum domini, quando de dominica agitur, cantetur officium *Dicit dominus* cum oracione *Excita quesumus domine*, epistola *Ecce dies ueniunt*, et euangelio *Cum subleuasset.* Cetere uero dominice que remanserunt in diebus ferialibus cantentur.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM SEPTEMBRIS.

Officium *Exultate deo.* ps. *Testimonium.* Oracio sine *Dominus uobiscum.* Or. *Misericordie tue.*
....

Dominus uobiscum. Or. *Presta quesumus omnipotens deus.*

....

Co. *Dicit.*

FERIA SEXTA....
SABBATO.

Officium *Venite.* ps. *Venite.* Omnes oraciones preter ultimam sine *Dominus uobiscum* dicuntur. Or. *Omnipotens sempiterne deus qui.*

Leccio prima *Decimo die mensis.* Et legantur omnes lecciones cum suis titulis.

....

Or. *Ut nos domine tribus*†.

Lec. v. *Angelus domini descendit cum azaria* et legatur tota leccio. Tr. *Omnipotentem.* Chorus idem. Clerici *Astra polorum.* Chorus *Omnipotentem.* Clerici *Sic quoque limphe.* Chorus *Et benedicunt.* Hic ordo seruetur per omnes versus. Postremo reincipiatur tractus *Omnipotentem.*

.....

IN DEDICACIONE ECCLESIE.

AD PROCESSIONEM.

Salue festa dies et ceteri versus de dedicacione.

In redeundo ℟. *Terribilis est locus.* Sequitur versiculus, et oracio de dedicacione.

¶ AD MISSAM....

Seq. *Quam dilecta* vel *Jerusalem syon* uel *Psallat ecclesia.* Si infra septuagesimam euenerit dicitur Tractus *Quam dilecta.* Si in tempore paschali secundum *Alleluya* erit unum de resurreccione, per octauas uero unum de dominica. In die octaua unum de resurreccione.

....

Per totas octauas dicitur missa de dedicacione, nisi festum nouem leccionum intercurrat, sed sine sequencia et *Credo.*

¶ DOMINICA INFRA OCTAVAS DEDICACIONIS. Euangelium secundum lucam *Omnis qui uenit ad me.*

IN OCTAUIS DEDICACIONIS.

AD MISSAM.

Omnia fiant sicut in die preter sequenciam et *Credo.* Ev. *Facta sunt encenia in ierosolimis.*

IN VIGILIA SANCTI ANDREE APOSTOLI....

Memoria de Saturnino martyre sociorumque† eius.

....

Si in dominica euenerit, dicitur *Alleluya* vnum de communi apostolorum et missa in capitulo dicitur; et hoc in omnibus propriis uigiliis que in dominica euenerint obseruetur.

....

IN DIE.

AD MISSAM.

Officium *Mihi autem.* ps. *Domine probasti.*

Si extra aduentum euenerit, dicitur *Gloria in excelsis,* si infra non dicitur. Or. *Maiestatem tuam.* Memoria fiat de aduentu et de sancta maria. Or. *Deus qui de beate,* et hoc in omnibus festis que infra aduentum euenerint obseruetur.

....

Pref. *Et te domine suppliciter exorare.* Hec prefacio dicitur in omnibus festis apostolorum et euangelistarum, et per octauas petri et pauli atque andree, preterquam in festo sancti Johannis apostoli et euangeliste. In octauis uero eiusdem dicitur, et in festo eiusdem in paschali tempore. Offer. *Mihi autem.* Co. *Venite post me.*

¶ Per totas octauas dicitur missa de sancto andrea sicut in prima die, sed sine sequencia et *Credo,* nisi cum missa *Salus populi* restat cantanda, et nisi in sabbato quando fit de sancta maria, et nisi infra aduentum euenerit, quia tunc nichil fiet de eo preter memoriam, nisi in octaua die, tunc de eo totum fiet.

¶ Cum uero festum sancti Andree a dominica differtur usque in secundam feriam, tunc in sequenti dominica in capitulo de eo dicitur missa. Similiter quando festum sancti Nicholai a dominica differtur usque ad secundam feriam, missa in capitulo de sancto Andrea dicetur.

IN NATALI SANCTI NICHOLAI EP. ET CONF.....
IN OCTAVIS SANCTI ANDREE APOSTOLI....
IN NATALI SANCTE LUCIE UIRGINIS ET MARTYRIS....
IN VIGILIA SANCTI THOME APOSTOLI.

Si hec uigilia in dominica euenerit, nichil fiet de eo preter memoriam. Require omnia in communi vnius apostoli.

IN DIE.

AD MISSAM....

IN NATALI SANCTI FELICIS EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium *Sacerdotes dei. Gloria in excelsis.* Et dicitur in omni festo nisi infra aduentum et in septuagesima.

....

¶ Et sciendum est quod si aliquod festum trium leccionum sine regimine chori ab octauis epiphanie usque ad septuagesimam, et ab octauis pasche usque ad proximam dominicam ante ascensionem domini, et rursum ab incepcione historie *Deus omnium* usque ad aduentum domini in sabbato contigerit, uel per tocius anni spacium in dominicis siue in ieiuniis quatuor temporum uel in uigiliis sanctorum euenerit, nichil ad missam fiet de eis preter memoriam. In sabbato enim solet fieri seruicium de sancta maria, nisi festum nouem leccionum impediat. In dominicis autem missa dominicalis, nisi iterum festum nouem leccionum impediat. Tamen si in ipsa dominica noua historia fuerit inchoanda que non sit duratura nisi per unam ebdomadam, et in ipsa ebdomada tante ferie non uacauerint in quibus historia poterit percantari, festum differatur, et missa de dominica dicitur. In uigiliis uero et quatuor temporibus semper de ieiunio dicitur missa. Quod si festum nouem leccionum euenerit ibi, missa de festo post terciam dicitur, missa de ieiunio post sextam. Excipiuntur tamen quedam festa trium leccionum, scilicet Johannis et Pauli, ypoliti sociorumque eius, Bricii episcopi, undecim milia† uirginum, que si in sabbato siue in dominica euenerint, missa de eis dicitur et memoria de dominica, nisi forte, ut supradictum est, noua historia in ipsa dominica inchoanda fuerit; tunc enim dicitur missa de dominica, et huiusmodi festa in crastinum differantur.

IN NATALI SANCTI MAURI ABBATIS....
IN NATALI SANCTI MARCELLI PAPE ET MARTYRIS....
IN NATALI SANCTI SULPICII EP. ET CONF.....
IN NATALI SANCTE PRISCE UIRGINIS ET MARTYRIS....
IN NATALI SANCTI WLSTANI EP. ET CONF.....
COMMEMORACIO DE SANCTA MARIA.

A NATALI USQUE AD PURIFICACIONEM.

Officium. *Uultum tuum deprecabuntur.* Or. *Deus qui salutis eterne.* Ep. *Apparuit benignitas.* Gr. *Speciosus forma. Alleluya.* ℣. *Post partum.* Seq. *Post partum* vel *Letabundus* vel aliqua alia de sancta maria. Ev. *Pastores loquebantur.* Prefacio de natali. *Quia per incarnati.* Offer. *Offerentur*, minor. Co. *Diffusa est gracia.*

IN NATALI SANCTORUM FABIANI ET SEBASTIANI....

Sequencia de communi, si ante septuagesimam euenerit. Si infra, non dicitur sequencia neque *Alleluya*, sed tractus *Qui seminant.*

....

SANCTE AGNETIS UIRGINIS ET MARTYRIS....
IN NATALI SANCTI VINCENCII MARTYRIS....
IN CONUERSIONE SANCTI PAULI....

¶ Si festum alicuius sancti nouem leccionum in dominica euenerit et fiat seruicium de sancto, processio eciam in ipsa dominica fiat de sancto cum aliquo responsorio de historia illius sancti, si propria habeatur, uel cum nono responsorio communis historie ipsius sancti. In redeundo dicitur semper aliqua antiphona de sancta maria ut supradictum est cum versiculo et oracione de ea que tempori conueniant.

Si fuerit festum duplex scilicet sancte marie, ut purificacio siue assumpcio uel natiuitas, tunc in eundo et redeundo totum fiat de festo. Dominica uero infra octauas et in octauis, si in dominica euenerit, in procedendo de sancta maria. In redeundo de omnibus sanctis antiphona *Saluator*. Sequantur versiculus et oracio de omnibus sanctis.

SANCTI JULIANI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTE AGNETIS SECUNDO....
IN NATALI SANCTE BATILDIS REGINE NON MR.....
SANCTE BRIGIDE UIRGINIS NON MARTYRIS....
IN PURIFICACIONE BEATE MARIE.

Tercia cantata fiat benediccio luminis hoc modo. *Dominus uobiscum.* Or. *Benedic domine ihesu christe.* Or. *Domine sancte pater.* Or. *Omnipotens sempiterne deus.* Tunc aspergantur candele aqua benedicta et incensentur; deinde sequantur hee oraciones. *Dominus uobiscum.* Or. *Domine deus pater.* Or. *Omnipotens sempiterne deus*, et dicitur prefacio *Fons et origo tocius luminis.* Postea accendantur candele et distribuantur, cantore incipiente antiphonam *Lumen ad reuelacionem.* ps. *Nunc dimittis.* Totus dicitur psalmus cum *Gloria patri*, et post unumquemque versum repetatur antiphona, et si necesse fuerit repetatur psalmus.

AD PROCESSIONEM.

Ant. *Aue gracia plena.* Ant. *Adorna thalamum.* Ant. *Responsum accepit.* Tres seniores dicant versum *Hodie beata.* In redeundo ℟. *Videte miraculum.* ℣. *Suscepimus deus.* Or. *Exaudi nos deus* †.

¶ AD MISSAM....

Si festum purificacionis infra septuagesimam euenerit, semper dicenda est sequencia in choro. Sacerdos uero et ministri ad altare dicant tractum. Similiter in annunciacione dominica. In ceteris uero festis cum regimine chori a septuagesima usque ad passionem domini tractus post gradale dicatur. In commemoracionibus eciam beate uirginis infra septuagesimam

semper dicatu[r] sequencia. Nunquam dicitur tractus in ecclesia Sarum in festis uel in commemoracionibus trium leccionum.

....

SANCTI BLASII EPISCOPI ET MARTYRIS....
IN NATALI SANCTE AGATHE UIRGINIS ET MARTYRIS....

Gr. *Adiuuabit eam.* ℣. *Sanctissimus. Alleluya.* ℣. *Emulor.* Tr. *Diffusa.*

....

SANCTORUM VEDASTI ET AMANDI EPP. ET CONFF.....

Officium *Sacerdotes dei.*

....

SANCTE SCOLASTICE UIRGINIS NON MARTYRIS....
IN NATALI SANCTI VALENTINI MARTYRIS....

Ep. *Beatus uir qui suffert.*

....

SANCTE JULIANE UIRGINIS ET MARTYRIS....

Co. *Feci iudicium.*

IN CATHEDRA SANCTI PETRI....
IN NATALI SANCTI MATHIE APOSTOLI....
SS. UIRGINUM PERPETUE ET FELICITATIS MRR....

Si festum trium leccionum infra septuagesimam euenerit, non dicitur *Alleluya* post epistolam, nec tractus, sed gradale tantum cum versu. Si uero infra quadragesimam nil ad missam de sancto fiat, nec eciam memoria.

SANCTI GREGORII PAPE ET CONFESSORIS....
SANCTI EDWARDI REGIS ET MARTYRIS....
SANCTI CUTHBERTI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTI BENEDICTI ABBATIS ET CONFESSORIS....

Co. *Beatus uir.*

IN ANNUNCIACIONE DOMINICA.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Christi uirgo.* In redeundo de omnibus sanctis.

(AD MISSAM)....

Tr. *Aue Maria* uel sequencia ad placitum. In tempore paschali *Alleluia.* ℣. *Aue Maria.* Seq. *Aue mundi.* Ev. *Missus est angelus.* Offer. *Aue Maria.* Pref. *Et te in annunciacione beate marie.* Co. *Ecce uirgo concipiet.*

Si festum sancti Edwardi uel sancti Cuthberti uel sancti Benedicti infra passionem euenerit nil fiat de eis sed differatur usque ad translacionem eorum. Quod si annunciacio beate marie infra passionem euenerit, ibi celebretur solempniter nisi in dominica die. Si uero in die cene aut in duabus diebus sequentibus siue in ebdomada pasche euenerit, secundum Sarum ecclesie usum et consuetudinem in proxima feria post octauas pasche, ubi conueniencius posset celebrari, celebretur.

Et semper infra quadragesimam quando fit seruicium de aliquo sancto, missa de sancto post terciam dicitur, missa uero de ieiunio post nonam.

SANCTI RICARDI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium *Statuit ei dominus.* Or. *Deus qui beatum Ricardum.* Ep. *Ecce sacerdos.* Gr. *Domine preuenisti. Alleluya.* ℣. *Justus germinabit.* Tr. *Beatus uir.* Sequencia de communi. Ev. *Homo quidam peregre.* Offer. *Jnueni dauid.* Co. *Fidelis seruus.*

IN NATALI SANCTI AMBROSII EPISCOPI ET CONF.....

Ev. *Uigilate et orate.*

....

SANCTORUM TYBURCII ET UALERIANI MARTYRUM....

Ep. *Lingua sapientum. Alleluia.* ℣. *Sancti tui domine.* Secundum *Alleluya.* ℣. De dominica dicitur, et hoc in omnibus festis sine regimine chori, que ab octauis pasche usque ad ascensionem domini euenerint, obseruetur.

....

SANCTI AELPHEGI EPISCOPI ET MARTYRIS....
SANCTI GEORGII MARTYRIS....

Or. *Deus qui beatum georgium.*

....

IN NATALI SANCTI MARCI EUANGELISTE.

AD PROCESSIONEM *Exurge domine.* Jn redeundo *Christus resurgens.* Officium *Protexisti me.* Or. *Deus qui beati marci.*

....

¶ Si in ebdomada pasche aliquod festum uel ieiunium euenerit, nil fiat de festo, nil de ieiunio, nec post nec ante, nisi forte in octauis euenerit; tunc enim potest differri usque in crastinum. Hoc idem seruetur in festis in ebdomada pentecostes, de ieiuniis uero non.

SANCTI VITALIS MARTYRIS....
IN NATALI APOSTOLORUM PHILIPPI ET JACOBI....
IN INUENCIONE SANCTE CRUCIS....

Memoria de martyribus Alexandro sociorumque† eius. Nulla fiat

memoria de resurreccione. Ep. *Confido de uobis. Alleluya.* ℣. *Dulce lignum.* Secundum *Alleluya* erit de ebdomada pasche. *Alleluya.* ℣. *Dicite in gentibus.* Seq. *Laudes crucis* uel *Salue crux sancta.*

....

SANCTI JOHANNIS ANTE PORTAM LATINAM....
SANCTORUM GORDIANI ET EPIMACHI MARTYRUM....
SS. NEREI ET ACHILLEI ET PANCRACII MARTYRUM....

Alleluya. ℣. *Vox leti*†. Ev. *Ego sum uitis uera.*

....

SANCTI DUNSTANI EPISCOPI ET CONFESSORIS....

Sequencia de communi. Ev. *Ego sum uitis uera.*

....

SANCTI ALDELMI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTI AUGUSTINI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTI GERMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTE PETRONILLE UIRGINIS....
SANCTI NICHOMEDIS MARTYRIS....
SS. MARTYRUM MARCI, MARCELLINI ET PETRI....
S. BONEFACII SOCIORUMQUE EIUS MARTYRUM....
SS. MEDARDI ET GILDARDI EPP. ET CONFF.....
IN TRANSLACIONE S. EADMUNDI ARCHIEP. ET CONF.....

Omnia fiant sicut in alio festo. Or. *Deus qui nobis beati.*
Memoria de martyribus primo et feliciano. Or. *Fac nos domine.*

IN NATALI SANCTI BARNABE APOSTOLI....
SANCTORUM BASILIDIS, CYRINI, NABORIS ET NAZARII....
SANCTI BASILII EPISCOPI ET CONFESSORIS....

Ep. *Dedit dominus* uel *Ecce sacerdos.*

SS. VITI ET MODESTI ET CRESCENCIE MARTYRUM....
SANCTORUM CIRICI ET JULITE MARTYRUM.

Officium *Judicant sancti.* Or. *Exaudi nos domine.* Ep. *Spectaculum facti.* Gr. *Exultabunt sancti. Alleluya.* ℣. *Reddet deus.* Ev. *Cum audientis prelia.* Offer. *Mirabilis deus.* Co. *Justorum anime.*

SANCTORUM MARTYRUM MARCI ET MARCELLIANI....
SANCTORUM GERUASII ET PROTHASII MARTYRUM....
TRANSLACIO SANCTI RICARDI EPISCOPI ET CONF.

Off. *Statuit.* Or. *Deus qui nos.* Memoria de martyribus Cyrici† et Julite†. Or. *Exaudi nos.*

....

IN TRANSLACIONE SANCTI WLSTANI EPISCOPI.

Omnia fiant sicut in alio festo.

IN TRANSLACIONE S. EDWARDI REGIS ET MARTYRIS....

Oracio de communi. Ep. *Beatus uir qui suffert.* Gr. *Beatus uir. Alleluya.* ℣. *Posuisti.*

Si fiant nouem lecciones dicitur sequencia de communi.

....

SANCTI ALBANI MARTYRIS....

IN VIGILIA NATIUITATIS SANCTI JOHANNIS BAPTISTE....

IN DIE.

SI DOMINICA FUERIT, AD PROCESSIONEM.

Inter natos. ℣. *Fuit homo.* In redeundo de sancta maria.

¶ AD MISSAM....

Per octauas dicitur missa de sancto Johanne, nisi festum intercurrat, sed sine sequencia et *Credo in unum.*

SANCTORUM JOHANNIS ET PAULI MARTYRUM....

IN UIGILIA APOSTOLORUM PETRI ET PAULI....

Off. *Dicit dominus.* ps. *Celi enarrant.* Or. *Quesumus omnipotens deus ut nos.* Memoria de sancto Leone. Or. *Deus qui beatum leonem.* Ep. *Petrus et iohannes.* Gr. *In omnem terram.* Si dominica fuerit, dicitur *Alleluya* de communi apostolorum. Ev. *Dixit ihesus petro.*

....

IN DIE.

SI DOMINICA FUERIT, AD PROCESSIONEM.

℟. *Quodcunque.* ℣. *Tu es inquit.* In redeundo de sancta maria.

¶ AD MISSAM.

Officium *Nunc scio uere.* ps. *Et petrus.* Or. *Deus qui nos hodierna die.*

....

IN COMMEMORACIONE SANCTI PAULI....

Prefacio de apostolis, et dicitur per octauas, quando de apostolis fit missa.

Co. *Amen dico.*

IN OCTAUIS SANCTI JOHANNIS BAPTISTE.

Require omnia sicut in die, preter euangelium *Dixit angelus ad Zachariam.*

MISSA DE APOSTOLIS PER OCTAUAS.

Officium *Mihi autem.* Or. *Deus qui hodierna die.* Ep. *Jam non estis.* Gr. *Constitues eos. Alleluya.* ℣. *Nimis honorati.* Ev. *Hec mando.* Offer. *Constitues eos.* Co. *Uos qui sequuti.*

SANCTORUM PROCESSI ET MARTINIANI MARTYRUM.... IN TRANSLACIONE ET ORDINACIONE S. MARTINI EP..... IN OCTAUIS APOSTOLORUM.... IN TRANSLACIONE SANCTI THOME MARTYRIS.

Omnia fiant sicut in alio festo. Or. *Deus qui nobis thome.*

SANCTORUM SEPTEM FRATRUM.

Off. *Laudate pueri.* ps. *Sit nomen domini.* Or. *Presta nobis omnipotens deus ut qui gloriosos.* Ep. *Renouamini.* Gr. *Exultabunt sancti. Alleluya.* ℣. *Justi epulentur.* Ev. *Cum audieritis prelia.* Offer. *Mirabilis.* Co. *Justorum anime.*

SANCTI SAMPSONIS EPISCOPI ET CONFESSORIS[1].... IN TRANSLACIONE SANCTI BENEDICTI ABBATIS....

Si festum sancti Benedicti hic cum nouem leccionibus dictum fuerit, sequencia erit de communi.

....

IN TRANSL. S. SWITHUNI EP. ET CONF. SOCIORUMQUE EIUS.... SANCTI KENELMI REGIS ET MARTYRIS.... SANCTI ARNULFI MARTYRIS.... SANCTE MARGARETE UIRGINIS ET MARTYRIS.... SANCTE PRAXEDIS UIRGINIS.... SANCTE MARIE MAGDALENE.... SANCTI APOLINARIS MARTYRIS.... IN UIGILIA SANCTI JACOBI APOSTOLI.

Require omnia in vigilia vnius apostoli. Memoria de sancta Christina uirgine. Or. *Indulgenciam nobis.*

¶ Si hec uigilia in dominica euenerit, nil fiat de uigilia, preter memoriam.

IN DIE.

AD MISSAM.

Off. *Mihi autem.* Or. *Esto domine plebi tue.* Memoria de martyribus Christoforo et Cucufato. Or. *Deus per quem fides.*

....

[1] *Missale Sarum* 828.

SANCTORUM SEPTEM DORMIENCIUM....
SS. FELICIS, SIMPLICII ET FAUSTINI ET BEATRICIS MRR.....

Alleluya. ℣. *Uox leticie.*

....

SANCTORUM ABDON ET SENNES MARTYRUM....
SANCTI GERMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
AD UINCULA SANCTI PETRI....
SANCTI STEPHANI PAPE ET MARTYRIS....
IN INVENCIONE SANCTI STEPHANI PROTHOMARTYRIS.

Omnia fiant sicut in alio festo, preter *Credo in unum* et prefacionem. Or. *Deus qui es sanctorum.*

SANCTI OSWALDI REGIS ET MARTYRIS....
SS. MARTYRUM SIXTI, FELICISSIMI ET AGAPITI....
SANCTI DONATI EPISCOPI ET MARTYRIS....
SANCTI CIRIACI SOCIORUMQUE EIUS....
IN UIGILIA SANCTI LAURENCII MARTYRIS....

℣. *Potens in terra.* Si fuerit dominica, dicitur *Alleluya.* ℣. *Leuita laurencius*, quod dicitur per octauas et in octaua die.

....

[IN DIE SANCTI LAURENSCI†.

SI DOMINICA FUERIT, AD PROSESIONEM†.

℟. *Beatus laurencius.* ℣. *Gaudio plane*†. In redeundo de sancta Maria.]

IN DIE

AD MISSAM....

SANCTI TYBURCII MARTYRIS....
SANCTI YPOLITI SOCIORUMQUE EIUS....

Co. *Amen dico uobis.*
Si dominica fuerit, dicitur sequencia de communi.

IN UIGILIA ASSUMPCIONIS BEATE MARIE....
IN DIE.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Felix namque.* ℣. *Ora pro populo.*
In redeundo Ant. *Ascendit Christus.* ℣. *Exaltata es.* Or. *Ueneranda nobis domine.*

DOMINICA INFRA OCTAUAS, SIUE IN OCTAUIS.

SI DOMINICA FUERIT, AD PROCESSIONEM.

℟. *Candida uirginitas.* In redeundo antiphona de omnibus sanctis.

AD MISSAM....

Ep. *In omnibus requiem.* Alia epistola per ebdomadam. *Egredimini.* Gr. *Propter ueritatem.* ℣. *Audi filia. Alleluya.* ℣. *Hodie maria.* Et per octauas dicitur *Alleluya.* ℣. *Assumpta est.*

....

Pref. *Et te in assumpcione beate marie.* Et dicitur cotidie per octauas, et dicitur sequencia. Co. *Beata uiscera marie uirginis.*

IN OCTAUIS SANCTI LAURENCII.

Missa dicitur in capitulo.

....

¶ QUARTO DIE INFRA OCTAUAS BEATE MARIE. Memoria de sancto Agapite† Or. *Letetur ecclesia.*

¶ ITEM QUINTO DIE memoria de sancto magno martyre Or. *Adesto domine.*

IN OCTAUIS SANCTE MARIE Ep. *Egredimini.* Seq. *Aue preclara.* Cetera sicut in die. Memoria de martyribus Thimotheo et Symphoriano.

IN UIGILIA SANCTI BARTHOLOMEI APOSTOLI quere omnia in uigilia unius apostoli. Memoria de martyribus Thimotheo et Appolinari. Oracio de communi. Si hec uigilia in dominica euenerit, nil de ea fiet preter memoriam.

IN DIE....
SANCTI AUGUSTINI EPISCOPI ET CONFESSORIS....

Co. *Beatus uir.*

IN DECOLLACIONE SANCTI JOHANNIS BAPTISTE.

Ep. *Expectacio iustorum.* Gr. *Posuisti domine. Alleluya.* ℣. *Misso herodes.* Sequencia *Sancti Johannis.* Ev. *Misit herodes.* Offer. *Posuisti.* Co. *Magna est gloria.*

¶ Eodem die sancte Sabine uirginis missa in capitulo dicetur.

....

SANCTI RUFI MARTYRIS....
SANCTORUM MARTYRUM FELICIS ET ADAUCTI....
SANCTE CUTHBURGE UIRGINIS....
SANCTI EGIDII ABBATIS ET CONFESSORIS....
IN TRANSLACIONE SANCTI CUTHBERTI....

Si fiant nouem lecciones, dicitur sequencia de communi.

....

SANCTI BERTINI ABBATIS ET CONFESSORIS....

Co. *Beatus seruus.*

IN NATIUITATE BEATE MARIE UIRGINIS.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Solem iusticie.* ℣. *Cernere.* ℟. *Ad nutum.* ℣. *Ut uicium.*

In redeundo Ant. *Natiuitas tua*, uel ℟. *Stirps iesse.* ℣. *Sancta dei genitrix.* Or. *Supplicacionem seruorum.*

DOMINICA INFRA OCTAUAS.

ET IN OCTAUIS SI DOMINICA FUERIT.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Ad nutum.* In redeundo aliqua antiphona de omnibus sanctis.

¶ AD MISSAM.

Per totas octauas dicitur *Alleluya.* ℣. *Per te dei genitrix.* Seq. *Alle celeste.* Ev. *Liber generacionis.* Et per totas octauas dicitur euangelium *Loquente ihesu.* Offer. *Diffusa est.* Pref. *Et te in natiuitate.* Et dicitur per totas octauas quando dicitur seruicium de sancta Maria. Co. *Uera fides.*

SECUNDA DIE INFRA OCTAUAS dicitur memoria de sancto Gorgonio. Or. *Sanctus gorgonius.*

QUARTO DIE fiat memoria de martyribus Protho et Jacincto. Or. *Pro sanctorum martyrum tuorum Prothi et Jacincti.*

IN EXALTACIONE SANCTE CRUCIS....
IN FESTO RELIQUIARUM ECCLESIE SARUM.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Concede nobis.* ℣. *Adiuuent.* In redeundo Ant. *Saluator mundi.* Oracio de omnibus sanctis.

¶ AD MISSAM.

Officium *Sapienciam sanctorum.* Or. *Presta quesumus.* Ep. *Hii sunt uiri misericordie.* Gr. *Exultabunt. Alleluya.* ℣. *Sancti et iusti.* Seq. *Ecce pulcra.* Ev. *Uidens turbas ihesus.* Offer. *Mirabilis deus.* Co. *Gaudete iusti.*

Ubi festum reliquiarum non celebratur hic totum seruicium fiat de sancta maria, et memoria de sancto Nichomede martyre. Or. *Adesto.*

SANCTE EDITHE UIRGINIS NON MARTYRIS....
SANCTI LAMBERTI EPISCOPI ET MARTYRIS....
IN VIGILIA SANCTI MATHEI APOSTOLI.

Omnia fiant sicut in communi continentur. Or. *Da quesumus omnipotens deus.* Ep. *Beatus homo qui inuentus est.* Ev. *Uidit ihesus publicanum.*

Si hec uigilia in dominica euenerit, missa de uigilia in capitulo dicetur cum uno *Alleluya* de communi apostolorum.

IN DIE....

AD MISSAM.

SANCTI MAURICII SOCIORUMQUE EIUS....
SANCTE TECLE UIRGINIS NON MARTYRIS....
SANCTI FIRMINI EPISCOPI ET MARTYRIS....
SANCTORUM CYPRIANI ET JUSTINE MARTYRUM....
SANCTORUM COSME ET DAMIANI MARTYRUM....
IN DIE SANCTI MICHAELIS ARCHANGELI.

SI DOMINICA FUERIT, AD PROCESSIONEM.

℟. *Te sanctum dominum.* ℣. *Cherubyn.* In redeundo antiphona de sancta Maria.

¶ AD MISSAM....

SANCTI JERONIMI PRESBYTERI ET CONFESSORIS....
SS. EPP. ET CONFF. GERMANI, REMIGII, VEDASTI, ETC.....
SANCTI LEODEGARII EPISCOPI ET MARTYRIS....
SANCTE FIDIS VIRGINIS ET MARTYRIS....
SANCTORUM MARTYRUM MARCI ET APULEI....
SS. MARTYRUM DIONISII, RUSTICI ET ELEUTHERII....
SANCTI GEREONIS SOCIORUMQUE EIUS MARTYRUM....
SANCTI NIGASII SOCIORUMQUE EIUS....
IN TRANSLACIONE SANCTI EDWARDI REGIS ET CONF.....
SANCTI KALIXTI PAPE ET MARTYRIS....
SANCTI WLFRANNI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTI MICHAELIS IN MONTE TUMBA....
SANCTI LUCE EUANGELISTE....
SANCTARUM UNDECIM MILIA† UIRGINUM....
SANCTI ROMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTORUM CRISPINI ET CRISPINIANI....
IN UIGILIA APOSTOLORUM SYMONIS ET JUDE....

Si dominica fuerit, dicitur *Alleluya* plurimorum martyrum.

....

IN DIE....
IN UIGILIA OMNIUM SANCTORUM....

Nulla fiet memoria. Ep. *Ecce ego iohannes.* Gr. *Exultabunt sancti.* Si dominica fuerit, dicitur *Alleluya.* ℣. *Mirabilis.*

....

IN DIE OMNIUM SANCTORUM.

AD PROCESSIONEM.

℟. *Concede nobis.* ℣. *Adiuuent.* In redeundo Ant. *Saluator mundi.*

¶ AD MISSAM....

SANCTI LEONARDI ABBATIS ET CONFESSORIS....
SANCTORUM MARTYRUM QUATUOR CORONATORUM....
SANCTI THEODORI MARTYRIS....

SANCTI MARTINI EPISCOPI ET CONFESSORIS.... Memoria de sancto Menna martyre. Or. *Omnipotens sempiterne deus ut beati.* Ep. *Ecce sacerdos.* Gr. *Domine preuenisti. Alleluya.* ℣. *Hic est martinus.*

....

SANCTI BRICII EPISCOPI ET CONFESSORIS....

Si in dominica euenerit, sequencia de communi. Ev.

....

SANCTI MACHUTI EPISCOPI ET CONFESSORIS....
SANCTI EADMUNDI ARCHIEPISCOPI ET CONFESSORIS....

Alleluya. ℣. *Hic eadmundus*, contra *Hic martinus.*

...

[1][DE SANCTO HUGONE.

Officium *Statuit.* Or. *Deus qui beatum Hugonem.* Ep. *Dilectus deo.* Gr. *Domine preuenisti. Alleluya. Justus germinabit.* Ev. *Uidete vigilate.* Offer. *Ueritas mea.* Co. *Fidelis seruus.*][1]

SANCTI ANIANI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium *Sacerdotes tui.* Or. *Deus qui sanctam.* Ep. *Justum deduxit.* Gr. *Jurauit. Alleluya.* ℣. *Disposui.* Ev. *Homo quidam peregre.* Offer. *Inueni dauid.* Co. *Fidelis seruus.*

IN OCTAVIS SANCTI MARTINI.

Officium *Statuit ei.* Or. *Concede quesumus omnipotens deus ut beati martini.* Cetera omnia dicuntur ut in prima die, nulla memoria dicatur nec sequencia.

SANCTI EADMUNDI REGIS ET MARTYRIS....
SANCTE CECILIE UIRGINIS ET MARTYRIS....
SANCTI CLEMENTIS PAPE ET MARTYRIS....
SANCTI GRISOGONI MARTYRIS....

Ep. *Beatus uir qui inuentus est.*

....

SANCTE KATERINE UIRGINIS ET MARTYRIS....
SANCTI LINI PAPE ET MARTYRIS....

1–1 Inserted at foot of page.

IN UIGILIA VNIUS APOSTOLI....

Si dominica fuerit, dicitur *Alleluya* unum de communi apostolorum.

....

IN DIE.

SI DOMINICA FUERIT, AD PROCESSIONEM.

℟. *Ciues apostolorum.* ℣. *Audite preces.* In redeundo aliqua antiphona de sancta maria.

¶ AD MISSAM....

Ev. *Hoc est preceptum.* Ev. *Hec mando uobis.* Ev. *Ecce ego mitto.* Ev. *Facta est contencio.*

....

IN NATALI VNIUS EUANGELISTE....
IN NATALI VNIUS MARTYRIS....

In tempore paschali Officium *Protexisti.* ps. *Exaudi deus oracionem meam cum deprecor.* Or. *Adesto domine.* Or. *Presta quesumus.* Or. *Letetur ecclesia.* Or. *Uotiuos nos domine.*

Ep. *Beatus uir qui in sapiencia.* Ep. *Beatus uir qui inuentus est.* Ep. *Justus si morte preocupatus.* Ep. *Benedictus deus.* Ep. *Memor esto.* Ep. *Testificor coram deo.* Ep. *Nemo militans.*

....

Alleluya. ℣. *Posuisti domine. Alleluya.* ℣. *Justus ut palma. Alleluya.* ℣. *Letabitur iustus. Alleluya.* ℣. *Iste sanctus. Alleluya.* ℣. *Beatus uir qui timet. Alleluya.* ℣. *Beatus uir qui suffert. Alleluya.* ℣. *Gloria et honore. Alleluya.* ℣. *Justus non conturbetur.*

Offer. *Justus ut palma.* Offer. *Repleti sumus.* Offer. *In uirtute tua.* Offer. *Posuisti domine.* Offer. *Confitebuntur.* Offer. *Gloria et honore.*

....

IN NATALI VNIUS MARTYRIS ET PONTIFICIS.

Or. *Deus qui sanctam nobis.* Ep. *Omnis pontifex.* Ev. *Homo quidam nobilis.* Hoc euangelium legatur in festo cuiuslibet pontificis siue martyris exulati siue confessoris.

IN NATALI PLURIMORUM MARTYRUM.

Officium *Intret.* ps. *Deus uenerunt.* Officium *Clamauerunt.* ps. *Benedic.* Officium *Timete.* ps. *Benedicite.* Officium *Justi epulentur.* ps. *Exurgat deus.* Officium *Sapienciam.* ps. *Exultate iusti.* Officium *Sancti tui domine.* ps. *Exaltabo te.* Officium *Multe tribulaciones.* ps. *Benedicam.* Officium *Loquetur dominus.* ps. *Benedixisti.* Officium *Ecce oculi.* ps. *Exultate.* Officium *Judicant sancti.* ps. *Exultate.*

Or. *Omnipotens sempiterne deus da nobis.* Or. *Deus qui nos concedis.* Or. *Concede quesumus omnipotens deus qui sanctorum.* Ep. *Sancti per fidem.* Ep. *Justorum anime.* Ep. *Justi autem.* Ep. *Renouamini*†. Ep. *Metuentes.* Ep. *Reddet deus.* Ep. *Respondens unus.* Ep. *Spectaculum facti sumus.* Ep. *Lingua sapiencium.* Ep. *Hij sunt uiri misericordie.*

....

Alleluya. ℣. *Uox exultacionis. Alleluya.* ℣. *Epulentur. Alleluya.* ℣. *Reddet deus. Alleluya.* ℣. *Mirabilis deus. Alleluya.* ℣. *Laudate. Alleluya.* ℣. *Confitebuntur. Alleluya.* ℣. *Exultabunt. Alleluya.* ℣. *Letamini. Alleluya.* ℣. *Isti sunt due oliue. Alleluya.* ℣. *Te martyrum.* Tr. *Qui seminant.* Seq. *Ecce quam pulcra.*

....

Ev. *Sedente ihesu super montem.* Ev. *Nolite arbitrari.* Ev. *Egressus ihesus de templo.* Ev. *Ue uobis qui edificatis.* Ev. *Egrediente ihesu de templo.* In paschali tempore *Ego sum uitis uos palmites.*

....

Co. *Uenite benedicti.*

IN NATALI VNIUS CONFESSORIS....

Ep. *Omnis pontifex.*

....

IN NATALI VNIUS CONFESSORIS ET DOCTORIS.... UNIUS CONFESSORIS ET ABBATIS....

Or. *Intercessio nos.* Or. *Deus qui beatum N.*

....

IN NATALI PLURIMORUM CONFESSORUM....

Ep. *Plures facti sunt.* Ep. *Qui timet deum.*

....

UNIUS UIRGINIS ET MARTYRIS....

Officium *Cognoui domine.* ps. *Beati immaculati.* Gr. *Adiuuabit eam.* ℣. *Fluminis.*

....

Alleluya. ℣. *Adducentur.* Tr. *Diffusa est.* Seq. *Uirginis uenerande.* uel *Exultemus.*

....

UNIUS VIRGINIS NON MARTYRIS.... IN NATALI PLURIMARUM UIRGINUM....

Alleluya. ℣. *Adducentur. Alleluya.* ℣. *Quinque prude[n]tes.*

....

IN COMMEMORACIONE BEATE MARIE

PER ADUENTUM[1]....

Sequencia aliqua de sancta maria pro disposicione cantoris.

....

COMMEMORACIO DE SANCTA MARIA

A NATALI USQUE AD PURIFICACIONEM....

COMMEMORACIO DE SANCTA MARIA

A PURIFICACIONE USQUE AD SEPTUAGESIMAM.

Et per reliquum tempus usque ad aduentum domini hoc modo fiat.

....

Alleluya. ℣. *Post partum.* *Alleluya.* ℣. *Per te dei genitrix.*

Aliqua sequencia.

....

Co. *Alma dei.* Co. *Beata uiscera.* Communio in paschali tempore *Uera fides geniti.*

IN COMMEMORACIONE SANCTE CRUCIS....

In paschali tempore Or. *Deus qui pro nobis.*

....

Sciendum est quod missa de cruce dicenda est omni sexta feria ab historia *Deus omnium* usque ad aduentum domini nisi festum nouem leccionum impediat, uel octaue cum regimine chori, uel octaua dies, uel quod necessario oporteat dicere missam dominicalem, uel aliquod festum tale trium leccionum quod aliquod proprium habeat uel ieiunium quatuor temporum. Si uero in sexta feria aliquod festum trium leccionum euenerit, unde nichil proprium habeatur, tunc est in disposicione cantoris dicere missam dominicalem uel non.

Cum uero sexta feria omnino a festo uacauerit, et non oporteat de necessitate dicere missam dominicalem, semper infra predictum tempus dicatur missa de cruce quamuis omnes hore dicuntur de feria. et tunc nulla memoria fiet de oracione dominicali. Tamen si oporteat dicere missam *Salus populi* omnino pretermittatur missa de cruce.

MISSA PRO FRATRIBUS ET SORORIBUS

ET PRO OMNI POPULO CHRISTIANO[2].

Officium *Salus populi.* ps. *Attendite popule meus.* Or. *Deus qui caritatis.* Ep. *In die illa deferetur munus.* Gr. *Propicius esto.* ℣. *Adiuua nos.* *Alleluya.* ℣. *Ostende nobis.* Ev. *Sedente ihesu contra gazophilacium.* Offer. *Exaudi deus.* Co. *Amen dico uobis.*

[1] *Missale Sarum* 761*. [2] *Ibid.* 741*.

Sciendum est quod hec missa *Salus populi* est in disposicione cantoris quando conueniencius in qua feria potest dici. quando uero dicitur hec missa nulla tunc fiet memoria de dominica neque in aliqua missa trium leccionum nisi in aduentu domini. Dicitur eciam missa *Salus populi* per totum annum vnaquaque ebdomada semel nisi in quadragesima, et nisi festum impediat uel octaue cum regimine chori, et nisi infra tempus natalis domini et in ebdomada pasche et pentechostes.

MISSA SPONSALIUM[1].

Officium *Benedicta sit sancta trinitas.* ps. *Benedicamus patrem. Gloria in excelsis deo.* Or. *Omnipotens sempiterne deus qui dedisti.* Or. *Exaudi nos omnipotens.* Et finiantur sub uno *per dominum.* Ep. *Nescitis quoniam corpora.* Gr. *Benedictus es domine.* ℣. *Benedicite. Alleluya.* ℣. *Benedictus es.* Seq. *Alma chorus domini.* Ev. *Accesserunt ad ihesum.* Offer. *Benedictus sit deus.* Pref. *Qui cum unigenito.* Co. *Benedicimus deum.*

MISSA PRO DEFUNCTIS[2].

Officium *Requiem eternam.* ps. *Te decet ymnus.* Or. *Fidelium deus.* Ep. *Audiui uocem.* Ep. *Nolumus uos.* Gr. *Requiem eternam.* ℣. *Anime eorum.* Gr. *Si ambulem.* ℣. *Uirga tua.* Tr. *Sicut ceruus* uel Tr. *De profundis.* Ev. *Dixit martha ad ihesum.* Ev. *Omne quod dat mihi pater.* Ev. *Amen amen dico uobis, Nisi manducaueritis.* Offer. *Domine ihesu christe.* Offer. *O pie rex.* Co. *Lux eterna.* Co. *Pro quorum memoria.*

ALIA MISSA PRO DEFUNCTIS IN DIE MIGRACIONIS.

Officium *Requiem eternam.* ps. *Te decet.* Or. *Deus cui proprium est misereri semper et parcere te suppliciter deprecamur.* Ep. *Uir fortissimus Judas.* Ep. *Audiui uocem.* Ep. *Nolumus uos ignorare.* Ep. *Christus resurrexit a mortuis.* Gr. *Requiem eternam.* ℣. *Anime eorum* uel *Absolue.* Gr. *Si ambulauero.* ℣. *Uirga tua.* Tr. *De profundis* uel Tr. *Sicut ceruus.*

[1] *Missale Sarum* 836*. [2] *Ibid.* 860*.

(MISCELLANEA.)

In vigilia unius apostoli siue plurimorum apostolorum si propria oracio habeatur de uigilia dicatur ad primas uesperas: sin autem dicatur oracio de die.

¶ In omni festo simplici apostolorum vel evangelistarum servicium fiat hoc modo. Duo chorum regant uidelicet rectores ebdomadarii. Antiphona super psalmos ad uesperas in superiore gradu incipiatur: duo de superiori gradu cantent uersum; duo pueri in superpelliceis antiphonam super ps. *Magnificat* in superiore gradu incipiant. *Benedicamus domino* duo de secunda forma cantent in superpelliceis: secundum *Benedicamus* unus puer dicat loco nec habitu mutato. Cetera omnia ad uesperas et ad completorium ut in dominicis diebus. ¶ Ad matutinas inuitatorium a tribus cantatur in capis sericis scilicet a rectoribus chori et a tercio de superiore gradu qui eis associatur. Lecciones legantur habitu non mutato, prima leccio ab uno puero, secunda leccio ab uno puero, tercia a subdiacono de secunda forma; quarta et omnes alie a clericis de superiore gradu. Primum responsorium ab uno puero cantetur loco nec habitu mutato. Secundum ab alio puero. Tercium a duobus de secunda forma in superpelliceo ad gradum chori: quartum a diacono de eadem forma. Ad quintum responsorium et deinceps scribantur clerici de superiore gradu: ita tamen quod sextum responsorium et nonum cantentur a duobus ad gradum chori in superpelliceis: uersus a duobus pueris cantetur. Cetera autem omnia ut ad primas uesperas. ¶ Ad primam et ad alias horas dicantur responsoria ab uno puero et cetera omnia ut in dominicis fiat. ¶ Ad secundas uero uesperas fiat idem ordo ut ad primas uesperas nisi quod responsorium non dicatur. ¶ Hic prescriptus ordo ad uesperas et ad matutinas et ad omnes horas fiat in omni festo nouem leccionum quando inuitatorium a tribus cantatur.

. . . .

¶ In festo tamen apostolorum Philippi et Jacobi omnia responsoria a duobus cantantur. In dominicis autem diebus infra octauas seruetur

modus et ordo qui in aliis dominicis, exceptis illis que in tabula dominicarum illarum excipiuntur.

. . . .

¶ In festis duplicibus omnia responsoria a duobus cantentur.

¶ In festo sancti Michaelis et sancti andree nonum responsorium tantum a tribus cantatur.

¶ In festo uero omnium sanctorum octauum responsorium a quinque pueris cantatur, alia uero responsoria a quatuor cantantur.

¶ In omni festo per annum quando chorus regitur antiphona super ps. *Quicunque uult* ab aliquo in superiore gradu incipiatur, et ℟. *Iesu Christe* dicatur a quodam puero pro uoluntate rectoris, loco nec habitu mutato.

¶ In festis uero duplicibus idem responsorium dicatur a quouis de secunda forma: ab eodem dicatur uersus et uersiculus. Deinde in choro omnia dicantur, et semper ℟. *Iesu Christe* ab uno ore dicatur et omnia responsoria super horas similiter.

ADDICIONES.

¶ Quia multi defectus reperiuntur in ordinali Sarum usus, quem nos habemus, super multis articulis subscriptis, Succentor dicte ecclesie Sarum, mediante quodam speciali, rogatus per strictam examinacionem certificavit viij° Iduum Marcii Anno Domini M° CC° LXX° octauo.

Quæsitum est quando et quocies sit plenum seruicium de sancta maria in conuentu. Quia in primo sabbato infra aduentum domini datur regula generalis quando fiet plenum seruicium de sancta maria in conuentu. Et tamen in quibusdam temporibus idem certificatum notatur seruicium feriale in sabbatis, sicut in ceteris feriis sic: 'sabbato responsoria que in quarta feria et cetera que ad feriale seruicium pertinent': et post historiam *Domine ne in ira* inueniuntur propria responsoria in sabbatis, scilicet *Misericordiam et iudicium*, et similiter in paschali tempore.

Respondit succentor quod regule generali scripte primo sabbato aduentus de sancta maria credendum est; in illis sabbatis nichil fiat de feriali seruicio in toto tempore ibidem diffinito.

¶ In uigilia Natalis domini ubi agitur de responsorio *Iesu Christe* cum *alleluya* ibi precedet ista rubrica: 'Cantus iste dicetur hac die et in uigilia epiphanie, quando extra dominicam contigerit, et in festis simplicibus trium leccionum. Et sciendum quod hoc responsorium et cetera responsoria ad horas per totum annum ab uno solo clerico dicantur, loco nec habitu mutato tam in festis duplicibus quam simplicibus.'

¶ Item ad uesperas in eadem uigilia ubi festa notantur in quibus antiphona super *Magnificat* tota cantanda est ante psalmi intonacionem, Addendum est festum dedicacionis ecclesie.

¶ Item in eadem uigilia ad completorium ubi specificatur de ymno dicendo *Saluator mundi*, addendum est in fine rubrice sic, 'Dicetur eciam per octauas dedicacionis ecclesie, nisi contigerit dedicacio in quadragesima uel in paschali tempore.'

¶ Item in nocte Natalis domini ubi scribitur prosa tercii responsorii, addendum est 'Ista prosa non dicetur ad matutinas hac nocte sed ad

processionem in die. Similiter prosa noni responsorii non dicatur ad istas matutinas sed ad processionem die Circumcisionis quando in dominica contigerit.'

Addit eciam succentor quod altera re[1] de sanctis in ecclesia Sarum ubi prose nominantur, eedem prose dicuntur ad processionem et ad matutinas in suis locis, videlicet in ebdomada Natalis domini; In die sancti Andree ad uesperas; In festo sancti Nicholai ad uesperas et ad processionem cum nono responsorio; In inuencione sancte crucis ad primas uesperas; et in translacione sancti Thome martyris; et in festo sancte Katerine uirginis.

¶ In die Natalis domini ubi agitur de ℟. *Iesu Christe* addatur 'Hic cantus solempnis dicatur a uigilia Natalis domini usque ad octauas epiphanie et in ipsis octauis nisi in uigilia epiphanie, quando extra dominicam euenerit, et in dominicis paschalis temporis et per octauas ascensionis et pentecostes, et in omni festo cum regimine chori ab octauis pasche usque ad *Deus omnium;* dicatur eciam die dedicacionis et per octauas et in exaltacione sancte crucis et in utroque festo sancti Michaelis.'

¶ In octaua Innocencium ad secundas uesperas fiat memoria de sancto thoma, Ant. *Pastor cesus.* ℣. *Ora pro nobis.* Memoria de sancto Edwardo rege et confessore. Ant. *Iustum deduxit.* ℣. *Amauit eum dominus.* Or. *Deus qui unigenitum filium*...Memoria de sancta Maria. Ad matutinas memoria de sancto thoma, Ant. *Opem nobis.* De sancto Edwardo Ant. *Euge serue.* Memoria de omnibus sanctis.

¶ Si uigilia in dominica euenerit, memoria de sancto thoma et de sancto Edwardo et de sancta Maria.

¶ Quarto decimo Kal. Februarii festum sancti Wulstani episcopi et confessoris nouem leccionum fiat.

¶ Cetera omnia de communi unius confessoris et pontificis. Or. *Spiritum nobis domine....*

¶ Quando canitur historia *Domine ne in ira* uersiculus medii nocturni sic dicitur. *Media nocte surgebam ad confitendum tibi.* ℟°. *Super iudicia iustificationis tue.* ℣. *Dominus regnauit.* ℟°. *Decorem induit, alleluya.* ℣. *Domine refugium factus es nobis.* ℟°. *A generacione et progenie.*

¶ Feria secunda quadragesime ubi habetur de Ant. *Requiem eternam,* ps. *Beati immaculati* usque *Ad dominum cum tribularer* pro omnibus dei defunctis addatur sic, 'Finitis psalmis dicatur Ant. *Requiem eternam. Pater noster.* ps. *Domine probasti.* Or. *Absolue quesumus domine.* Sequitur missa.'

¶ In passione domini ad completorium Ant. *O rex gloriose.* ℣. *Rex benedicte.* ℣. *Atque colant.* ℣. *Inter sanctos.*

[1] Query ad responsoria.

¶ Ad completorium in die pasche et per totam ebdomadam usque ad sabbatum dicitur Gr. *Hec dies* sine uersu sicut in ceteris horis.

¶ In die pentecostes post primam notatam addendum est, 'Processio eat ante terciam. Ad terciam dicto *Deus in adiutorium* septem seniores cum thuribulo ante altare incipiant ℣. *Veni creator spiritus*: postea incensetur altare et sic ad unumquemque uersum hac die tantum. Et dicatur hic ymnus tribus diebus sequentibus ad terciam: et dicatur in stallo.'

¶ In rubrica ubi agitur post *Deus omnium* de seruicio sancte marie in sabbatis et de impedimentis eiusdem ubi dicitur 'et nisi uigilie sanctorum impedierint,' et addatur 'et nisi in festo sanctorum trium leccionum qui habent aliquam proprietatem ad missam, ut in festo sanctorum septem fratrum quod habet proprium officium, quia omnia huiusmodi festa dicuntur cum regimine chori.'

¶ In die dedicacionis ecclesie ad secundas uesperas ℟. *Domus mea.*

¶ Item in rubrica ubi dicitur quod per octauas dedicacionis fiet plenum seruicium de dedicacione et in dominica, nisi festum noüem leccionum intercurrat, addatur ista rubrica: 'Et quia chorus regitur per octauas, nulla fiat memoria, nisi festum trium leccionum uel octaua euenerit. In octaua omnia fiant sicut in die, preter sequenciam et *Credo in unum* et responsorium ad secundas uesperas. Or. *Deus qui ex uiuis electisque lapidibus....*'

¶ In die sancti Andree ad secundas uesperas ℟. *Vir perfecte pietatis.* ℣. *Imitator ihesu*: et prosa *O morum doctor. Gloria.*

¶ In festo sancti Nicholai ad uesperas ℟. *Beatus Nicholaus.* ℣. *Ut apud christum.* Prosa *Oportet deuota mente.* Dictis memoriis de sancto Andrea, de aduentu et de sancta Maria, tunc eat processio ad altare sancti Nicholai cum ℟. *Ex eius tumba.* Rectores dicant uersum: et sic fiet in omni festo sanctorum quorum altaria sunt in ecclesia; nec debet seruicium celebrari ad eorum altaria in ecclesia Sarum, nec maior solempnitas fiet. Omnes simul prosam: in redeundo de sancta maria.

¶ In inuencione sancte crucis ad uesperas ℟. *O crux uiride.* ℣. *Custodi domine.* Prosa *Crux fidelis terra celis.*

¶ In festo sancti Albani martyris ad utrasque uesperas super ps. *Magnificat* Ant. *Aue prothomartyr Anglorum miles regis celorum*[1]. ¶ In translacione sancti Edmundi archiepiscopi nouem lecciones fiant. Or. *Deus qui largiflue.* Memoria de martyribus Or. *Fac nos.* ¶ In translacione sancti Edwardi regis et martyris Or. *Deus eterne.* ¶ In translacione sancti Thome martyris antiphona super psalmos feriales *Iste sanctus.* Cap. *Omnis pontifex.* ℟. *Jacet granum.* ℣. *Cadit custos.* Prosa. *Clangat pastor.* Antiphona super *Magnificat, Pastor cesus.* Or. *Deus qui nobis.* Memoria

[1] *angelorum* precedes *celorum*, but with dots below the word.

de apostolis Ant. *In regeneracione.* ℣. *Annunciauerunt.* Or. *Deus cuius dextera.* Inuitatorium, antiphone, psalmi, uersiculi, uersus, et responsoria sicut in alio festo.

¶ In inuencione sancti Stephani Or. *Deus qui es sanctorum tuorum.*

¶ Tercia die assumpcionis scilicet infra octauas ad uesperas super ps. *Magnificat* Ant. *Descendi in ortum.*

¶ Pridie Kal. Septembris Natalis sancte Cuthburge uirginis non martyris. Tres lecciones; cetera de communi unius uirginis non martyris. Or. *Deus qui eximie castitatis.....*

¶ Dominica infra octauas Natiuitatis beate marie ad primas uesperas nullum dicetur responsorium, sed omnes antiphone dicantur in laudibus, quia in octaua die nihil de festo agitur propter festum reliquiarum.

¶ In translacione sancti Edwardi regis et confessoris tercio Id. Octobris ad uesperas super psalmos feriales Ant. *Amauit.* Cap. *Iustum deduxit.* ℟. *Miles christi.* ℣. *Iste confessor.* ℣. *Amauit eum dominus.* Ant. *Similabo* ps. *Magnificat.* Or. *Deus qui unigenitum tuum*, &c. ut supra ad matutinas: et ad horas omnia fiant sicut de uno confessore et abbate: et est duplex festum in ecclesia Sarum.

¶ In die omnium sanctorum post *Placebo* finito ps. *Magnificat* cum antiphona, sequitur *Pater noster* &c. pro corpore presenti. Or. *Deus cui proprium est misereri.* In anniuersario Or. *Deus indulgencie.* Pro trigintali complendo uel in commemoracione unius defuncti Or. *Deus cui propriùm est.* Pro episcopis defunctis, (&c.).

. . . .

Et sciendum quod quando laudes non sequuntur continue, seruetur ordo oracionum earundem que dicuntur ad *Placebo*, dicto prius ps. *Voce mea.* Quocienscunque seruicium mortuorum fit cum nouem psalmis et tribus leccionibus dicatur una antiphona super omnes psalmos, scilicet *Placebo*, et ad laudes una, scilicet *Exultabunt* &c. Et semper dicitur uersiculus ante laudes, scilicet *Complaceat tibi domine*, ℟°. *Domine ad adiuuandum me respice.* Isti duo uersus ad nonum responsorium cantentur tantum in die commemoracionis animarum, scilicet *Ardentes anime* et *Creator omnium rerum.*

¶ In festo sancti Edmundi archiepiscopi, Or. *Deus qui largiflue.* Nouem lecciones fiant: cetera de uno confessore et pontifice.

¶ In festo sancti Edmundi regis et martyris ad utrasque uesperas Ant. *Aue rex gentis Anglorum.* ps. *Magnificat.* Cetera ut alibi habentur.

¶ Quocienscunque fit seruicium de uno confessore et pontifice uel abbate seu doctore dicitur ymnus iste *Iste confessor* totus et integer cum omnibus suis uersibus. Iste ymnus *Ihesu redemptor* nulla litera mutata.

. . . .

¶ Ista rubrica ponenda est in prima die lune aduentus domini post

responsoria nocturnalia. 'Si in secunda uel tercia feria festum nouem leccionum uel trium contigerit, uel hinc hac forte tercia uel quarta feria feriale seruicium sit agendum, semper responsoria primi nocturni primo loco cantentur nisi specialiter distinguantur: quod eciam fiat per totum annum.' Ista rubrica continetur in quibus† ordinali† feria quinta ebdomade prime aduentus domini sed non ita intelligibiliter[1].

¶ Si infra octauas ascensionis festum cum regimine chori euenerit, secundum *Alleluya* erit *Dominus in syon.* Si in dominica uel feria sexta sequente secundum *Alleluya* erit unum de communi seruicio.

¶ Quesitum est utrum sequencia debet dici in octaua die Epiphanie, Ascensionis et Dedicacionis propter nouem lecciones cum regimine chori: Respondendum est quod non: ista rubrica ponatur inmediate dominica prima aduentus domini post versum gradalis.

¶ Sciendum quod gradale repetatur per totum annum nisi in festis duplicibus et in quatuor temporibus et quando sequitur tractus; quia nunquam repetitur quando tractus habetur. Si uero in dominica qua cantatur *Domine in tua misericordia*, ubi agitur de resurreccione†[2] ad processionem dicendam†, priusquam tangat de antiphona in redeundo, scribatur de addicione 'In stacione dicitur antiphona de cruce *Saluator mundi* uel Ant. *Adoremus crucis*: et scribuntur in exaltacione sancte crucis. ℣. *Hoc signum crucis.* Or. *Adesto* uel Or. *Deus qui unigenitum.* In festis tamen duplicibus que in dominicis contingunt non dicetur.'

¶ Ista rubrica notetur die sancti Andree apostoli post sequenciam. 'Nota quod in omni festo nouem leccionum extra septuagesimam et quadragesimam dicatur sequencia, nisi in festis sanctorum plurimorum confessorum.'

¶ In die purificacionis beate uirginis post sequenciam notetur ista rubrica. 'Si festum purificacionis beate uirginis infra septuagesimam uel quadragesimam euenerit, semper dicenda est sequencia in choro. Sacerdos uero et ministri eius dicant tractum: in ceteris uero festis nouem leccionum dicatur tractus post gradale.'

¶ In commemoracione beate uirginis infra septuagesimam semper dicatur sequencia. Nunquam enim dicitur tractus in ecclesia Sarum in festo trium leccionum uel in commemoracione.

¶ In inuencione sancti stephani Or. *Deus qui es sanctorum.* In pluribus ordinalibus continetur ad missam sic, 'Memoria fiat de ceteris sanctis cum de†[3] plurimorum confessorum': quod omnino falsum est.

¶ 'Omni die per annum post oracionem preterquam in duplicibus festis et quando itur in albis cum genuflexione dicatur ps. *Ad te leuaui* cum *Gloria patri. Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson. Pater noster.*

[1] *Brev. Sar.* i. 53.
[2] Query responsorio...dicendo.
[3] Query oracione.
[4] *Brev. Sar.* i. 15.

Et ne nos. Exurge domine. Domine deus uirtutum. Domine exaudi. Dominus uobiscum. Oremus. Ecclesie tue quesumus. Et addatur in fine *Et pacem tuam nostris concede temporibus per christum.*

¶ Primum responsorium in nocte Natalis domini incipiatur a duobus clericis de secunda forma ad gradum chori, ubi cantetur in eminenti loco. ℣. *Gloria in excelsis* a quinque pueris in superpelliceis uelatis capitibus amictibus habentes † cereos ardentes in manibus.

¶ In die S. Stephani ad secundas uesperas quidam diaconus solus in capa serica ad gradum chori incipiat ℟. *Impetum fecerunt*: omnes diaconi in superpelliceis versum in eodem loco[1].

. . . .

¶ In die purificacionis beate marie nonum responsorium sic cantetur et ad secundas uesperas similiter ℟. *Gaude maria.*

¶ Et memorandum quod in octaua die Ascensionis leguntur lecciones ad matutinas sicut in die Ascensionis de exposicione Euangelii et non de actibus apostolorum.

¶ Ista oracio de cruce *Deus qui unigenitum* uel Or. *Deus qui unigeniti* que dicitur in die Exaltacionis nunquam dicatur ad memoriam sed ad processionem in sabbatis ad uesperas et ante missam in dominica. Et Or. *Concede nos* nunquam dicitur ad memoriam beate uirginis. Versiculus ad uesperas *Sancta dei genitrix*; uersiculus ad matutinas *Post partum virgo.* Ad memoriam in uesperis beate marie Or. *Deus a quo sancta*: ad matutinas *Deus auctor pacis.*

¶ In uigilia beate marie magdalene ad uesperas ℣. *Virginis proles*: post memoriam ad processionem ante altare suum ℟. *Regnum mundi*: cantor dicat ℣. *Dimissa sunt ei peccata multa.* ℟. *Quoniam dilexit multum.* Or. *Largire nobis.* In redeundo antiphona de sancta maria cum uersiculo et oracione.

¶ In die omnium sanctorum octaua leccio a puero legatur: uersus responsorii ante gradum chori a quinque pueris in superpelliceis cantetur.

¶ In octaua die dedicacionis ad missam et ad matutinas sicut in die, preter responsorium ad secundas uesperas, et ad missam sequencia et *Credo.* Et ad omnes horas dicatur Or. *Deus qui de uiuis.*

¶ In ecclesia Sarum per aduentum domini quando fit plenum seruicium de sancta maria, ad uesperas super psalmos Ant. *Rorate celi*: et fiat seruicium cum regimine chori: nulla memoria de cruce nec de omnibus sanctis. In tempore Natalis et per totam estatem ad uesperas super psalmos feriales Ant. *Post partum*, cum regimine chori per totum annum quando matutine beate marie dicuntur. Oracio ad horas sic concluditur *Per christum dominum nostrum.*

[1] The two following sections make similar provision for priests on S. John's day and boys on Holy Innocents' day.

¶ Ad secundas uesperas in die S. Thome martyris in utroque festo ℟. *Jesu bone.*

Post uesperas Innocencium ubi notatur antiphona ad memoriam Ant. *Lauerunt.* Ant. *Ambulabunt.* Ant. *Cantabunt sancti*, addendum est [Ant.] *Innocentes pro christo.* Ant. *O quam gloriosum est regnum.*

¶ Dominica infra octauas Epiphanie omnes antiphone in laudibus dicuntur quia in octaua die proprie laudes habentur.

¶ Nota quod nulla prosa per annum dicitur nisi ad uesperas et ad processionem, excepto die S. Stephani, cuius seruicium committitur uoluntati diaconi, et excepto die S. Johanis Euangeliste, cuius seruicium committitur uoluntati sacerdotum, et excepto die sanctorum Innocencium, quorum seruicium committitur uoluntati puerorum: et excepto die S. Nicholai, tunc enim prosa dicetur ad matutinas scilicet *Sospitati.*

¶ In die Natalis domini, Epiphanie, Purificacionis, Trinitatis, Assumpcionis Natiuitatis beate marie, Reliquiarum, Festum loci, et Dedicacio septima octaua et nona lecciones, ¶ Item primo die Pasche Ascensionis et Pentecostes, ¶ Item in festo omnium sanctorum tres prime lecciones, in capa serica legantur.

Die pasche ad uesperas ad processionem rectores incipiant Ant. *Alleluya* et chorus prosequatur totam antiphonam: pars chori ex qua executor est officii resumat ps. *Laudate*, et terminetur cum primo *Alleluya*: et sic alternatim dicatur ut supra notatum est. Eodem modo in redeundo dicatur antiphona super *In exitu.*

¶ Die ueneris in ebdomada pasche amoueatur sepulchrum.

¶ Nota quod isti duo ℣. *Resurrexit dominus* et ℣. *Surrexit dominus uere* dicantur cotidie alternis diebus ante Nocturnum usque ad ascensionem domini quando de feriis agitur.

¶ Feria sexta in crastino ascensionis amoueatur candelabrum cum cereo paschali.

¶ Si festum alicuius sancti trium leccionum die Dedicacionis contigerit, fiat memoria de eo sub silencio.

¶ Item si dies dominicus in octaua Dedicacionis contigerit totum seruicium fiat de dedicacione sicut in prima die preter responsorium ad uesperas et præter antiphonam super psalmum. Una tantum antiphona super laudes: chorus regitur: per totam septimanam dicitur Y. *Saluator.*

¶ In octaua Dedicacionis omnia fiant sicut in die preter responsorium ad secundas uesperas. Euang. *Facta sunt encennia.* Quere in quarta feria ante dominicam in ramis palmarum.

¶ Die sancti Andree apostoli ad secundas uesperas ℟. *Vir perfecte pietatis* cum prosa *O morum doctor.* Chorus respondeat cum pneuma ad quemlibet uersum ita dicendo, E.

¶ Et nota quod quandocunque dicitur prosa, quotquot uoluerint

accedant, preter ad processionem ad missam: tunc tantum dicant tres prosam, choro respondente cum nota super ultimam literam: clericus et omnes qui prose interfuerint simul dicant *Gloria.*

¶ Die sancte Agnetis Cap. *Qui gloriatur.*

¶ Ubi uero fit mencio de reliquiis in octaua die Natiuitatis beate marie tunc dominica infra octauas fiat ita seruicium.

. . . .

¶ Ubi uero festum reliquiarum octaua die a Natiuitate beate marie celebratur dominica infra octauas sic fiat seruicium.

. . . .

Ad missam dicatur cantus de *Kyrie Omnipotens Pater. Spiritus et alme* dicatur ad gradum chori a tribus pueris de superiore gradu in superpelliceis. Sequencia *Aue preclara* et *Sanctus* cum hac addicione *Benedictus marie filius.* Iste modus et ordo seruatur in ecclesia Sarum, sed alibi ubi non fit memoria de reliquiis in octaua die sancte marie, iste ordo seruatur in octaua die et non in dominica.

¶ Die omnium sanctorum unus puerulus legat octauam leccionem. Veniant quinque pueri ad gradum chori nudis pedibus uelatis capitibus tenentes singuli cereos ardentes: conuersi ad altare incipiant responsorium et cantent uersum: dicto uersu redeant a choro sicut uenerunt.

¶ Memorandum quod ab incepcione *Domine ne in ira* usque ad capud Ieiunii et ferialibus diebus dicantur ad missam quinque oraciones sequentes: prima de die, secunda de beata uirgine, tercia de omnibus sanctis, quarta pro uniuersali ecclesia, quinta generalis.

¶ Item a capite Ieiunii usque ad quartam feriam ante pascha septem dicuntur oraciones, quando de Ieiunio dicitur missa: prima de Ieiunio, secunda pro penitentibus, tercia de beata maria, quarta pro omni gradu ecclesie Or. *Ecclesie tue*, quinta de omnibus sanctis, sexta pro pace *Deus a quo*, septima generalis oracio *Pietate* uel aliqua alia.

¶ In paschali tempore tres dicuntur oraciones: prima de die, secunda de resurreccione, tercia de omnibus sanctis: nisi in dominicis diebus quando de dominica agitur: quia tunc dicitur missa de resurreccione, et nulla fiat memoria nisi festum alicuius sancti euenerit.

¶ Dominica in ramis palmarum et aliis duobus diebus sequentibus in inicio passionis dicatur *Dominus uobiscum.* In die parasceues non dicitur sed incipiatur sic, *Egressus.* Attamen omnibus illis diebus quatuor festiue legantur.

¶ Feria secunda in rogacionibus, si nullum festum euenerit, missa antequam exeant cum processione de dominica dicitur cum sua oracione, secunda de resurreccione, tercia de omnibus sanctis: ubi stacio fit, ps. *Miserere* et preces dicantur. Et postea missa de ieiunio. Officium

Exaudi cum sua oracione: secunda oracio de sancto de quo est ecclesia uel de pace, tercia de omnibus sanctis. In redeundo dicatur letania: et sic dicatur istis duobus diebus.

¶ Feria tercia rogacionum, si a festo uacauerit, totum seruicium fiat de sancta maria cum missa in choro antequam exeant cum processione, cum oracione: secunda oracio de resurreccione, tercia de omnibus sanctis. Ubi fit stacio, officium *Salus populi* Or. *Deus qui caritatis*: alie oraciones ut supra.

¶ Feria quarta antequam exeant cum processione officium de die cum sua oracione: secunda oracio de sancta maria, tercia de omnibus sanctis. Ubi stacio fit officium et oracio ut in prima die.

¶ Et memorandum quod prima missa dicatur post sextam, et post illam missam dicatur nona: et tunc exeant: in reditu suo post letaniam dicatur ps. *De profundis*.

¶ Dominica infra octauas Ascensionis missa de dominica, memoria de ascensione et de omnibus sanctis; nulla sequencia cantatur; *Kyrie*, *Orbis factor*.

¶ Die sancti Marci euangeliste ordinetur processio ut in secunda feria rogacionum: et fiat missa de sancto Marco antequam exeant cum tribus oracionibus: prima de sancto, secunda de rogacionibus, tercia de omnibus sanctis. Ubi stacio fit, dicantur ut in secunda feria rogacionum notatur: et eodem modo exeant et redeant.

¶ Ultimo die ante aduentum et ante Septuagesimam quando plenum seruicium fit de sancta maria dicatur ad missam cantus de *Kyrie*, *Spiritus et alme*: et dicatur a toto choro, et tunc *Sanctus* cum hac addicione *Benedictus marie filius*.

¶ In paschali tempore primum Alleluya *Per te dei genitrix*, secundum *Alleluya* erit *Mane nobiscum* uel unum de sequentibus uel unum de ebdomada pasche.

¶ Nota infra octauas assumpcionis beate marie fiat missa sicut in die, preter *Credo*: et epistola secunda quarta et sexta die *Egredimini*, tercia quinta et septima die *In omnibus*: et sic infra octauas omnia fiant sicut in die Assumpcionis preter sequenciam que erit de feria suo ordine.

¶ Eodem modo fiat infra octauas beate marie in natiuitate: secunda quarta et sexta die Ep. *O quam pulcra*: tercia quinta et septima die *Ego quasi uitis*.

¶ De numero oracionum ante epistolam, una uel tres uel quinque uel septem dici debent. Una sicut una epistola uel unum euangelium uel propter unitatem: tres propter trinitatem quia numero impari deus gaudet uel quia deus ter orauit in passione: quinque propter quinquepartitam passionem: septem propter septem peticiones oracionis dominice uel propter septem dona spiritus sancti que enumerantur in historia. Septenarium numerum excedere non debent.

Capitulum dicatur yma uoce ut uix audiatur a choro. Succentor incipiat ymnum: in utroque uersiculo fit ter pausacio sic: *Custodi nos domine*: et neupma nunquam respondetur ad uersiculum ad uesperas nec ad matutinas sed statim incipiatur antiphona.

¶ Nota quod in dominica palmarum benedicetur aqua extra chorum: et sic in quolibet duplici festo quod contingit in dominica.

¶ Nota quod feria tercia in rogacionibus fiet seruicium de sancta maria nisi aliquod festum cum regimine chori impedierit.

¶ Nota quod ab octauis pasche usque ad festum sancte trinitatis, quando fit plenum seruicium de sancta maria, psalmi ante lecciones *Domine dominus noster*, *Celi enarrant*, *Domini est terra* et leccio *Stabant iuxta crucem.*

¶ Regula generalis in uigilia mortuorum, nonum ℟. *Libera me domine de morte eterna*: primus ℣. *Dies illa*: secundus ℣. *Quid ergo*: tercius ℣. *Nunc christe te petimus.*

¶ Item commemoracio animarum, nonum ℟. *Libera me domine*: primus ℣. *Dies illa*: secundus ℣. *Ardentes anime*, qui nunquam dicitur nisi in commemoracione animarum: tercius ℣. *Creator omnium rerum*, qui nunquam dicitur nisi in commemoracione animarum.

¶ Dominica prima post pascha, secundum *Alleluya*, *Angelus domini*: et semper erit secundum per totam ebdomadam sequentem nisi in festo cum regimine chori: uersus uero *Respondens* dicatur alternis diebus, ita quod una die *Angelus* altera die *Respondens* pro secundo *Alleluya* dicatur.

¶ In secunda ebdomada illud *Alleluya*, *Surrexit pastor*, erit secundum *Alleluya*, de quocunque dicitur missa, nisi in festo cum regimine chori et in ista dominica quando de dominica agitur.

¶ In tercia ebdomada istud *Alleluya* scilicet *Modicum* dicatur alternis uicibus cum ℣. *Surrexit christus* quando de feria agitur. Sed istud *Alleluya Iterum autem* sit secundum in hac dominica et in hac ebdomada, de quocunque dicitur missa, nisi in festo cum regimine chori.

¶ In quarta ebdomada secundum *Alleluya* erit *Surrexit dominus uere* et similiter per ebdomadam nisi in festo cum regimine chori.

¶ In quinta dominica quando dicitur missa de resurreccione secundum *Alleluya* erit *Surrexit christus iam*, et per ebdomadam erit primum.

. . . .

(*The Memorials of Christmastide follow here.*)

. . . .

¶ In ecclesia Sarum sunt hec festa et nomina talia sorciuntur: dicuntur quedam festa principalia, quedam maiora duplicia, quedam minora duplicia, quedam festa simplicia nouem leccionum, quedam festa trium leccionum cum regimine chori, quedam trium leccionum sine regimine chori: et feriis †. In hiis septem diuiditur annus. Prima festa sunt huius modi. Primus dies pasche qui alios dies precellit. Primus dies Natalis domini. Dies Pente-

costes. Dies Assumpcionis beate marie. Et dicuntur principalia quia ceteris preeminent solempnibus. Dicitur eciam festum in cuius honore fundata est ecclesia principalis in sua ecclesia: et dedicacio similiter.

Maiora duplicia sunt hec precedentia et hec similiter. Dies Ascensionis. Dies Epiphanie. Dies Trinitatis. Natiuitas sancte marie et Purificacio eiusdem. Dies omnium sanctorum. Dies reliquiarum. Dies dedicacionis ecclesie et Dies sancti in cuius honore fundata est ecclesia et octaua cum regimine chori.

¶ Minora festa duplicia sunt hec: secundus tercius et quartus dies pasche: secundus tercius quartus et quintus dies Natalis domini. Dies Circumcisionis. Dies Annunciacionis beate marie. Octaua pasche. Dies inuencionis sancte crucis: secundus tercius et quartus dies Pentecostes. Dies Natiuitatis beati Iohannis. Dies apostolorum Petri et Pauli. Dies sancti Michaelis. Dies sancte Katerine uirginis. Dies sancti Andree et festa sanctorum quorum altaria sunt in ecclesia, quando scilicet in eorum festiuitatibus extra chorum ad eorundem altaria seruicium celebratur. Hoc autem non fit in ecclesia Sarum, nisi ad primas uesperas tantum fit processio ad altare illius sancti cum responsorio uersiculo et oracione: et totum seruicium fit in choro: nec fit maior solempnitas propter altare.

¶ In sexto decretalium[1] uolumus statuimus et precipimus quod festa sanctorum Gregorii, Ambrosii, Augustini et Ieronymi singulis annis perpetuis futurisque temporibus pro duplicibus festis solempnizentur.

Hec sunt festa trium leccionum cum regimine chori, festum S. Georgii, SS. Johannis et Pauli, S. Ypoliti, Undecim millium uirginum, S. Bricii.

¶ [2]Debet eciam chorus regi a primis uesperis Natalis domini usque ad octauas Epiphanie quando extra dominicam euenerit et per octauas pasche et pentecostes et per octauas Assumpcionis beate marie et Ascensionis domini et per octauas Dedicacionis ecclesie et Natiuitatis beate Marie, octauas apostolorum Petri et Pauli, et in quibusdam festis trium leccionum in paschali tempore, que, si in alio tempore contingerent, nouem lecciones haberent; In hiis scilicet, S. Ambrosii, S. Marci, SS. Philippi et Jacobi, S. Johannis ante portam latinam, S. Dunstani, S. Aldelmi, S. Augustini, S. Barnabe apostoli; et in commemoracione beate Marie per totum annum. Cetera omnia festa trium leccionum sunt sine regimine chori, preter illa festa que sunt infra octauas principalium festiuitatum.

Ferie sunt omnes dies in quibus non celebratur festum alicuius sancti uel octaua uel memoria.

[1] Lib. iii. cap. xxii.

[2] Compare Cons. § xx.

¶ [1] Nota de *Kyrieleison* per annum.

Ad primam missam Natalis Domini dicitur K. *Cunctipotens.*

Ad secundam missam K. *Rex uirginum.*

Ad magnam missam K. *Conditor Kyrie.* In die S. Stephani K. *Pater creator.* In die S. Johannis K. *Lux et origo.* In die Innocencium K. *Kyrie Rex genitor.* In die S. Thome martyris et omnium martyrum et confessorum K. *Orbis factor.* In die Circumcisionis Domini K. *Rex uirginum.* In die Epiphanie K. *Kyrie fons bonitatis.* In die purificacionis beate marie et omnibus festis eiusdem eciam in festis omnium uirginum K. *Rex uirginum.* In die pasche ad primam missam K. *Lux et origo.* Ad magnam missam K. *Conditor.* In secunda die K. *Cunctipotens.* In die tercia K. *Lux et origo.* In die quarta K. *Orbis factor.* In die Ascensionis K. *Conditor Kyrie.* In die Pentecostes K. *Kyrie fons bonitatis.* Secunda die K. *Pater creator.* In die tercia K. *Lux et origo.* In quarta die K. *Kyrie rex genitor.* In die sancte Trinitatis K. *Conditor.* In die S. Johannis baptiste K *Lux et origo.* In die SS. Petri et Pauli et omnium apostolorum et euangelistarum et in utroque festo sancte crucis dicitur K. *Lux et origo.* In die S. Marie Magdalene K. *Cunctipotens.* In die omnium sanctorum K. *Pater creator.* In duplicibus omnibus festis per annum K. *Conditor Kyrie.* In utroque festo S. Michaelis et in die S. Dunstani dicitur K. *Kyrie rex splendens.*

[1] In a later hand.

ORDINALE SARUM.

DOMINICA PRIMA IN ADUENTU[1] DOMINI.

AD UESPERAS.

Pulsatis campanis more solito accensisque luminaribus [in ecclesia necessariis, hebdomadarius] Executor officii, dicta [priuatim] oracione dominica scilicet *Pater noster* [et *Aue maria*], officium uesperarum exequatur.

¶ Et sciendum est quod omni die per annum de quocunque fit seruicium, in inicio uesperarum completorii matutinarum et aliarum horarum de die semper dicitur *Pater noster* et *Aue maria* a toto choro et hoc sub silencio stando. [Et sciendum est quod nunquam dicitur *Pater noster* nec aliqua oracio sedendo ad uesperas uel ad matutinas neque ad missam sed semper stando uel prosternendo tam a sacerdote quam a toto choro: et hoc per totum annum secundum usum Sarum.]

¶ Deinde dicat sacerdos [2]executor officii uoce extensa hoc modo; quod dum dicat signet se signo crucis[2]. *Deus in adiutorium meum intende*[3]. [Et] chorus respondeat [hoc modo]: *Domine ad adjuuandum me festina.*

[Et procedendo:] *Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum. Amen. Alleluya.* [Et sciendum est quod iste predictus ordo dicendi tenendus est in omnibus horis fere per totum annum: et dicitur fere, quia in tribus feriis proximis ante pascha et in ebdomada pasche et in die animarum ad matutinas et ad omnes alias horas non dicitur *Deus in adiutorium* etc. ut supra, sed principalis executor officii postea incipiat antiphonam hoc modo:] Ant. *Benedictus.*

Rector chori [ipsum psalmum] prosequatur hoc modo: *Dominus deus meus*: [*qui docet manus meas ad prelium*:]

¶ Et sic fiat semper [per totum annum] ubicunque antiphona et suus

[1] aduentus. [2–2] signando se signo crucis et incipiat hoc modo.
[3] For the music throughout see the Appendix.

psalmus unum habent inicium in plena diccione; preterquam in Ant. *Afferte domino*, et in Ant. *Beati omnes* et in consimilibus; quia tunc non in secunda diccione set in tercia, et aliquando sed raro in quarto, prosequetur psalmus.

[¶ Et secunda antiphona de suo pari forma† ex alia parte chori incipiatur: et cetere sequentes antiphone hinc inde descendendo a principalibus ex utraque parte chori per ordinem discurrant.]

¶ Et sciendum est quod omnes antiphone per annum, que incipiende sunt ante intonacionem psalmi, semper ad uariacionem differencie incipiantur, sicut in magno tonali plenius intimatur. Et quod psalmus non incipiatur antequam illa uariacio perficiatur.

¶ Finito psalmo cum *Gloria patri* et *Sicut erat* [*in principio*], reincipiatur antiphona a cant[at]ore uel a succentore et percantetur a [toto] choro: quod per totum annum obseruetur in antiphonis cantandis[1] post psalmos.

. . . .

Antequam intonetur psalmus hoc modo incipiatur [hec] {sequens} antiphona. *Lauda.* [Et] rector chori prosequatur hoc modo: *ierusalem dominum.*

Post {psalmum} uero hoc modo reincipiatur antiphona: *Lauda ierusalem dominum.*

Hee predicte antiphone cum suis psalmis dicuntur ad [has] uesperas supradicto modo omnibus sabbatis per totum annum extra tempus pasche quando de dominica agitur.

{¶ In incepcione autem quarti psalmi tres pueri, accepta licencia a rectoribus chori, egrediantur ut se induant, duo ad deferendum cereos, et tercius ad thurificandum.}

¶ Ultima autem antiphona ad has uesperas sicut ad quaslibet[2] [alias] uesperas per totum annum tam in festis quam in feriis semper cum neupma terminetur.

¶ Similiter fiat in singulis nocturnis et in laudibus [ad matutinas] et in qualibet antiphona super *Magnificat* et *Benedictus* et *Quicunque uult* per totum annum preterquam[3] a passione domini usque ad octauas pasche et nisi in seruicio mortuorum.

¶ Ad terciam uero et [ad] sextam et [ad] nonam et ad completorium omnino [neupma] tace{a}tur [per totum annum]. Capitulum [dicitur] yma uoce: a sacerdote [executore officii dicetur], loco nec habitu mutato set ad altare conuerso, non cantando sed sub tono leccionis legendo[4]; quod per totum annum eciam in festis duplicibus obseruetur [hoc modo:] *Erit in nouissimis diebus...omnes gentes*[5].

[1] incipiendis. [2] quascunque. [3] nisi. [4] hoc modo subsequitur legendum.
[5] Inflexion CF on gentes.

[Et] chorus respondeat [sub isto tono :] *Deo gracias*[1].

[Quo finito rectores chori incipiant ℟. *Ecce dies ueniunt* et uersus responsorii percantetur ab eisdem rectoribus ad gradum chori : quod per totum annum obseruetur in festis cum regimine chori.]

. . . .

Dicto[2] ymno unus puer ex parte chori dicat [hunc] uersiculum {loco nec habitu mutato sed ad altare conuersus.

Idem ordo seruetur a quolibet puero quandocunque solus dicit uersiculum uel *Benedicamus.* Uersiculus sic dicitur.}

Rorate celi desuper. Chorus respondeat priuatim [hoc modo] *Et nubes...*

¶ Eodem modo dicantur et respondeantur omnes uersiculi ad uesperas et ad completorium et ad matutinas [post psalmum et] in singulis nocturnis et post ymnum in laudibus per totum annum, nisi in tribus proximis diebus ante pascha et in seruicio mortuorum. Ita tamen quod in tempore paschali respondeat chorus cum *alleluya* et sub silencio.

Ant. *Ecce nomen.* ps. *Magnificat.*

[Antiphona finita cum neupma, ad gradum chori dicat sacerdos oracionem.]

¶ Hoc modo [quo sequitur] dicantur et finiantur omnes oraciones per totum annum ad uesperas et ad matutinas et *Magnificat* et *Benedictus*, {hoc modo ut sequitur}.

{Sacerdos ad oracionem dicendam ad gradum chori accedat et puer ebdomadarius leccionis deferat ei librum cum lumine in superpelliceo, ceroferariis eidem sacerdoti assistentibus sic incipiendo :} *Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus. Excita...*[*salvari*] : [3]que terminatur sic[3] *Qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti deus per omnia secula seculorum.*

{Chorus respondeat sic :} *Amen.*

Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo.

[Cum predicto tono dicuntur omnes oraciones per totum annum ad uesperas et ad matutinas nisi in tribus feriis ante pascha et in seruicio mortuorum.]

¶ [4]Finita oracione dicitur *Benedicamus* hoc modo[4] *Benedicamus domino.*

Istud *Benedicamus* dicitur per totum annum quando{cunque} ab uno solo puero dicitur et [eciam] in tempore paschali.

¶ Nulla processio[x] fiat ante crucem [in] hoc sabbato ad [has] uesperas, nec abhinc aliquo {alio} sabbato usque ad sabbatum in octauis pasche quod dicitur in albis : {et tunc inchoetur}.

[1] Inflexion CBC on gracias. [2] Finito.

[3-3] Et ista oracio terminatur hoc modo cum.

[4-4] Finita oracione solus puer ex parte chori ad altare conuersus, loco nec habitu mutatus†, tono quo sequitur dicat hunc cantum.

Hac die nulla fiet memoria nisi de sancta maria. Verumptamen si festum sancti Andree hoc sabbatum precesserit uel ipso die contigerit, tunc de eo fiet memoria, que precedet memoriam beate marie ipso die et {continuo} [cotidie] infra octauas: {et} tunc oracio eiusdem [1]sic finiatur[1]: *Per christum dominum nostrum*[2]. [Amen.]

¶ Et sciendum est quod quando fiat aliqua memoria uel processio ad uesperas uel ad matutinas, tunc omnes oraciones post primum *Benedicamus* [3]sic finiantur[3], *Qui vivis et regnas cum deo patre* [*et spiritu sancto*]: uel sic: *Qui cum deo patre et spiritu sancto* [*uiuis et regnas deus*]: uel sic: *Qui uiuis et regnas deus* [*per omnia secula seculorum*]: uel sic: *Qui cum uiuit et regnat* [*in unitate spiritus sancti deus per omnia secula seculorum*]: {et} semper dicantur usque ad finem. Tamen[4] oraciones que finiuntur sic, *Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum* non dicantur ulterius, set statim dicitur *Amen* a [toto] choro: et postea fiat memoria uel processio.

¶ Cum[5] uero post primum *Benedicamus* sequatur aliqua memoria uel processio post aliquam oracionem que terminetur sic *Per dominum nostrum* [*iesum christum*] uel *Per eundem* [*dominum nostrum iesum christum*], tunc sic concluditur *Per christum dominum nostrum* [*iesum christum. Amen*]: uel sic: *Per eundem christum dominum nostrum* [*Amen*], ut decet. Similiter fiet per omnia post illas oraciones que dicuntur [sicut] post processiones ante missam uel post {missam}. [Tamen ultime oraciones ad uesperas et ad matutinas dicuntur cum conclusionibus suis usque ad finem cum *Dominus uobiscum* supradicto modo.]

¶ Memoria de sancta maria, Ant. *Aue maria.* Hec [predicta] antiphona dicitur ad memoriam de sancta maria usque ad uigiliam natalis domini in primis uesperis sanctorum et in sabbatis.

¶ Finita antiphona dicat sacerdos {executor officii} [hunc] uersiculum {sic}: *Egredietur uirga de radice Iesse.* [Et chorus respondeat ad illum uersum:]. ℟. *Et flos de radice eius ascendet.* [Hoc eodem modo dicantur et respondeantur omnes uersiculi qui dicantur ante oracionem per totum annum, ita quod ceteri uersiculi dicantur sub tono huius responsionis. Finito uersiculo cum responsione, dicat sacerdos sub prima uoce:] *Oremus. Deus qui de... Per eundem dominum.* Et dicitur et finiatur supradicto modo[6]. Sequatur *Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo.* [7]Finita oracione dicitur secundum[7] *Benedicamus* [*domino*] supradicto modo, [quod dicitur ab aliquo puero ex parte chori].

¶ Hiis dictis[8] absque interuallo dicantur uespere de sancta maria, sine nota, sedendo usque ad antiphonam post psalmos tantum. Exinde uero stare tenentur omnes clerici usque ad finem uesperarum.

[1-1] concluditur sic per totum annum.
[2] With inflexion CB. B for nostrum. H has CB. C for dominum.
[3] preter ultimam oracionem que finitur sic.
[4] Et omnes.
[5] Si.
[6] C has this in full again with notation as before.
[7-7] Hiis dictis cum.
[8] Tunc.

¶ Ad matutinas uero de eadem sedet chorus ab incepcione primi psalmi ante lecciones usque ad *Te Deum*, quando dicitur, nisi dum antiphona super psalmos dicitur ante lecciones usque inchoetur prima leccio. Ita quod lecciones cum uersibus responsoriorum stando dicantur ab illis [uidelicet] clericis [1]interim stantibus qui dicturi sunt tantum.

¶ De laudibus sicut ad uesperas[1].

¶ Et notandum est quod ante incepcionem uesperarum et matutinarum de sancta maria non dicatur *Pater noster* [nec *Aue maria*] in audiencia nec eciam sub silencio per totum annum quando non fit plenum seruicium de ea: set ad alias horas dicitur *Aue maria* [2]scilicet in capella coram altare in congregacione clericorum ante missam de ea ante incepcionem cuiuslibet hore cum genufleccione sub silencio[2].

Uespere {autem} de sancta maria hoc modo dicantur cotidie usque ad uigiliam Natalis domini, quando non fit plenum seruicium de ea.

....

℣. *Aue maris stella.*

Quo finito dicat sacerdos uersiculum loco nec habitu mutato.

¶ Et notandum est quod omnes uersiculi ad uesperas et ad matutinas de sancta maria per totum annum dicantur a sacerdote executore officii modo predicto quando non fit plenum seruicium de ea[3]. ℣. *Diffusa est.*

....

Deinde fiat memoria de sancto in cuius honore dedicata est ecclesia ut in prebendis uel aliis ecclesiis et postea de reliquiis {secundum antiquum ordinale}.

....

Memoria de omnibus sanctis ad uesperas et ad matutinas de sancta maria quandocunque choris regitur.

¶ In omnibus uero[x] aliis diebus fiat memoria[x] de eis ad uesperas et ad matutinas de die: quod per totum annum obseruetur nisi a capite ieiunii usque ad uigiliam pasche: tunc enim nulla fiat memoria de omnibus sanctis ad uesperas nec ad matutinas de die[4].

....

¶ Hec oracio dicatur ad uesperas tantum scilicet *Deus a quo*, que terminetur sic *Per dominum nostrum* &c. *Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo. Benedicamus domino. Deo gracias.*

[1-1] qui dicturi sunt interim tam ad laudes.

[2-2] que in capella dicantur que dicitur *Salue regina*: sed ad gradum chori incipiat sacerdos uesperas de sancta maria hoc modo: *Deus in adiutorium meum intende* sine nota: tamen in festis cum regimine chori incipiat unus sacerdos de superiori gradu, loco nec habitu mutato, et iterum eat sacerdos in vestiarium ad capam sericam deponendam.

[3] sancta maria.

[4] Three lines in *Harl.* 2911 are here miswritten and marked in margin 'vacat.'

¶ [Sed] hec oracio dicitur ad matutinas tantum scilicet *Deus auctor pacis*: que terminetur sic, *Per dominum nostrum* [*iesum christum filium tuum, qui tecum...seculorum. Amen*].

Dominus uobiscum. [*Et cum spiritu tuo.*]

Benedicamus domino. [*Deo gracias.*

Sic ultima oracio ad uesperas et ad matutinas et ad completorium per totum annum terminetur.]

AD COMPLETORIUM DE ADUENTU.

Dicat sacerdos {post} *Pater noster* [et *Aue*] submissa uoce[1] hoc modo: *Conuerte nos deus salutaris noster.*

Chorus dicat[2]. *Et auerte iram tuam a nobis.*

Executor officii extensa uoce dicat[3] hoc modo: *Deus in adiutorium meum intende.*

[Chorus respondeat ut supra ad uesperas.]

....

Hii psalmi predicti dicantur cotidie ad completorium per {totum} annum de quocunque fit seruicium, preterquam in[4] cena domini usque ad octauas pasche: et dicantur [semper] sub yma[5] uoce, nullum psalmum[x] exaltando.

Cap. *Tu in nobis* [*es domine*].

Hic [sequens] cantus dicitur in omnibus dominicis et in festis simplicibus cum regimine chori et in commemoracione beate marie et in quibuslibet octauis et infra quando hic ympnus dicitur ad completorium, {nisi quando de feria agitur}: *Te lucis ante terminum.*

¶ Hic cantus [sequens] dicatur in {omnibus} feriis et [in] festis trium leccionum sine regimine {chori} quando hic ymnus dicitur ad completorium: *Te lucis ante terminum* [Hic ympnus *Te lucis* per totum annum dicitur ad completorium nisi in festis duplicibus et in octauis cum regimine chori, et a quadragesima usque ad festum sancte trinitatis.]

....

Finita antiphona {post psalmum} [et *Nunc dimittis*], sequantur preces ex parte chori et incipiantur[6] [a minori persona] hoc modo: *Kyrieleyson iij. Christeleyson iij. Kyrieleyson ij. Kyrieleyson.*

[Et dicat chorus tunc] *Pater noster*; [qua dicta] sacerdos dicat sic[7]: *Et ne nos inducas in temptacionem.*

[Et tunc] chorus [respondeat sub uno tono:] [Sacerdos,] *Sed libera nos a malo.* [Chorus.] *In pace in idipsum. Dormiam et requiescam.*

[Tunc dicat sacerdos] *Credo in deum.* Deinde dicantur uersiculi et

[1] Et tunc incipiat. [2] respondeat hoc modo. [3] Tunc dicat sacerdos.
[4] a. [5] una. [6] incipientes. [7] hoc modo.

respondeantur sub eodem tono [sicut ante, et sequantur preces per ordinem. Tunc dicat sacerdos] *Carnis resurreccionem.* [*Et vitam eternam. Amen.*]

. . . .

Nota[ndum est] quod excellencior persona [ecclesie, scilicet] sacerdos, dicat *Confiteor* [*deo celi*†], *Misereatur* et *Absolucionem* {tam} ad primam quam ad completorium per totum annum. [Chorus ad eum conuersus: et] quando *Confiteor* dicitur {priuatim scilicet ut uix a choro audiatur hoc modo respiciens ad altare} [sic dicitur secundum usum Sarum et non alio aliquo modo].

Confiteor deo et beate marie et omnibus sanctis eius {vertentes se ad chorum} *et uobis* [*quia*] *peccaui nimis cogitacione locutione et opere, mea culpa*: {respiciens ad altare} *precor sanctam mariam omnes sanctos* {*dei* respiciens ad chorum} *et uos orare pro me.*

[Et tunc] chorus respondeat× ad eum conuersus *Misereatur vestri*[1] *omnipotens deus* &c.

[2]Postea primo ad altare conuersus *Confiteor*, deinde ad sacerdotem conuersus, ut prius sacerdos se habuit[2]. Deinde dicat sacerdos {ad chorum conuersus} *Misereatur vestri omnipotens deus et dimittat vobis omnia peccata vestra, liberet uos* [*deus*] *ab omni malo, conseruet et confirmet in* [*omni opere*] *bono et ad vitam perducat eternam.* [Chorus dicat] *Amen.* [Sacerdos.] *Absolucionem et remissionem omnium peccatorum nostrorum, spacium vere penitencie et emendacionem vite, graciam et consolacionem sancti spiritus tribuat* {*nobis*} *omnipotens* [*pater*] *et misericors dominus.* [Chorus] *Amen.*

¶ Hiis dictis [sine nota] dicantur sequentes preces a sacerdote {executore officii} [cum nota]:

. . . .

Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus[3].

Hee preces predicte dicantur per totum annum× supradicto modo ad completorium tam in festis duplicibus quam simplicibus et in feriis, nisi a cena domini usque ad octauas pasche. Ita tamen quod in omnibus feriis per aduentum et a *Domine ne in ira* usque ad cenam domini, et a *Deus omnium* usque ad Aduentum domini, quando de feria agitur, post *Fiat misericordia tua domine* statim sequatur ℣ *Exaudi domine*...℟. *Miserere mei et exaudi me*: [et statim incipiatur sine nota ex parte chori iste] ps. *Miserere mei deus.* Totus psalmus dicitur cum *Gloria patri* et *Sicut Erat* [sed] sine nota, [alternatim a choro]: et {tunc} omnia fiant in prostracione ab incepcione primi *Kyrieleyson* usque post oracionem et *Confiteor* {et}

[1] tui.

[2-2] Et postea omnes conuersi ad illum digniorem sacerdotem dicant *Confiteor* hoc modo: *Confiteor* ut ante.

[3] All with the inflexions FD and FDE.

Misereatur et *Absolucionem*: ita tamen quod immediate post psalmum erigat se sacerdos [in stallo suo] sic dicendo[1]: *Exurge* (&c.).

. . . .

Illumina quesumus....

Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo. Benedicamus domino. Deo gratias[2].

¶ [Et] sub eodem tono dicantur et finiantur {omnes} oraciones ad [omnes] horas, scilicet ad primam, terciam, sextam et nonam et ad completorium per totum annum, nisi a Cena domini usque ad uigiliam pasche, et nisi in die animarum. [Ita tamen quod nota predicta super *Iesum Christum filium tuum* non dicitur nisi conclusio sit *Per dominum nostrum.*]

Hec {predicta} oracio [scilicet *Illumina*] cum predicto capitulo [*Tu in nobis*] et versiculo {scilicet} *Custodi nos* dicitur ad completorium per totum annum, nisi a cena domini usque ad octauas pasche. Antiphona uero super psalmos {scilicet} *Miserere* per totum aduentum dicitur et a crastino octauarum Epiphanie usque ad quadragesimam, et a dominica passionis domini {usque ad cenam domini}, et a crastino [festi sancte] Trinitatis usque ad aduentum domini [dicitur] {nisi in festis et per octauas beate marie}, et nisi in festo reliquiarum et {festo} omnium sanctorum.

[Et] hoc predictum completorium non muta[bi]tur per totum aduentum[3] nisi in festis duplicibus que infra aduentum euenerint. Tunc {enim} muta[bi]tur ymnus* solummodo [*Te lucis*], et [in loco eius] dicitur Y. *Saluator mundi*; [et in commemoracione beate marie, tunc enim in fine ympni *Te lucis* dicitur ℣. *Gloria tibi domine.*]

Omni die per annum post completorium de {die et et post matutinas de die et de} sancta maria [dicitur ps. *Ad te leuaui* quia post matutinas de die in ecclesia Sarum dicantur matutine de sancta maria et tunc ps. *Ad te leuaui*: et iste psalmus dicitur per totum annum] preterquam in festis duplicibus et per octauas assumpcionis, natiuitatis beate marie et dedicacionis ecclesie et in die animarum et in uigilia natalis domini, et ab illa uigilia[4] usque ad incepcionem ystorie *Domine ne in ira*, et a cena domini usque [ad] incepcionem ystorie *Deus omnium.* [Exceptis hiis diebus] dicitur [per totum annum hoc modo] pro pace ecclesie cum genufleccione, {iste} ps. *Ad te leuaui* cum *Gloria patri* et *Sicut erat* sed sine nota: [tamen quando laudes mortuorum dicantur in choro, sicut in quadragesima, post matutinas de die et de sancta maria, et post laudes mortuorum dicitur ps. *Ad te leuaui* et semper cum *Gloria patri* et *Sicut erat.*]

[1] dicens hoc modo.
[2] All with the inflexion FD.
[3] in toto aduentu.
[4] abhinc.

¶ Finito psalmo sequitur *Kyrieleyson Christeleyson Kyrieleyson. Pater noster.*

Deinde dicat sacerdos executor officii in audiencia sed sine nota [genuflectendo], *Et ne nos.* [Chorus.] *Sed libera* (&c.). {Et cum} *Oremus.*

[Deinde dicat sacerdos similiter in prostracione] Or. *Ecclesie tue....*

¶ Hiis dictis surgat sacerdos et omnes clerici a prostracione osculantes formulas.

¶ AD COMPLETORIUM DE SANCTA MARIA quod {semper} extra chorum dicetur.

....

AD MATUTINAS DE ADUENTU.

Dicat sacerdos {post} *Pater noster* [campanis pulsatis et postea incipiat] {submissa uoce} hoc modo:

Domine labia mea aperies. {Chorus respondeat hoc modo}. *Et os meum annunciabit laudem tuam.* {Executor officii uoce extensa dicat hoc modo ut prius}. *Deus in adiutorium meum intende.* [*Domine ad adiuuandum me festina.*] [*Gloria patri*] et cetera [1]sub eodem tono sicut ad[1] ad uesperas.

Deinde rectores chori in capis sericis ad gradum chori simul incipiant Inv. *Ecce venit rex.* Chorus prosequatur *Occurramus* &c.

Rectores [chori] dicant {simul} totum psalmum, [scilicet] *Venite* [et] nullum psalmum † exaltando: [et] post primum et quintum versum psalmi repetatur totum[x] inuitatorium a choro: et post tercium versum a cantore uel a succentore reincipiatur inuitatorium, [et] vocem exaltando {si necesse fuerit}, et percantetur a choro. Post secundum {uero} quartum et sextum versum psalmi repetat chorus *Occurramus* &c.

Deinde reincipiatur inuitatorium a rectoribus {ut prius}, et percantetur a choro.

¶ Hic ordo [ob]seruetur per totum annum de inuitatoriis cum[2] suis psalmis dicendis, nisi a passione domini usque in[3] diem pasche. Ita tamen quod in festis duplicibus primo percantetur {totum} inuitatorium a rectoribus chori qui dicturi sunt [ps.] *Venite* et postea repetatur a choro.

....

¶ Et notandum {est}, quod {per totum annum} quando plures psalmi habentur sub uno *Gloria patri* ad nocturnum uel ad horas, nullus eorum exaltari[x] debet antequam perueniatur ad illud *Gloria patri.*

....

Deinde dicitur *Pater noster* et *Aue maria* a toto choro priuatim. Et {notandum quod in ecclesia Sarum nunquam incipitur *Pater noster*, *Credo* a

[1-1] ut supra. [2] et. [3] ad.

sacerdote in audiencia ad aliud seruicium nisi ad missam tantum ubi totum in audiencia dicitur uel canitur:} postea dicat sacerdos in audiencia {hoc modo} *Et ne nos inducas in temptacionem.* {Chorus dicat} *Sed libera nos a malo*[1]. Clericus lector dicat[2]: *Iube domine benedicere*[3]: sacerdos dicat sic[4]: *Benediccione...eternus. Amen*[5]. Et sciendum est quod omnes benedicciones ad matutinas per totum annum modesta uoce [sub tono leccionis] dicantur a sacerdote [interim sedente] nisi tantum ad primam quartam et septimam leccionem. Tamen in die Natalis domini tres ultime benedicciones stando dicantur.

[Finita benediccione sedeat chorus et clericus primam leccionem hoc modo legatur †].

{Leccio prima.}

Visio...regum iuda. Audite...locutus est. Filios...spreuerunt me[6]. [Et cetera cum eodem tono usque ad finem: ita tamen quod cetere clausule sub hoc tono et cum hac clausula terminantur.] *Hec dicit...eritis*[7]. Item in fine aliarum leccionum [si non mortuorum] {finiatur sic} *Tu autem... nostri*[7]. [Et] {sub} hoc tono[x] supradicto legantur omnes lecciones ad matutinas per totum annum nisi tres prime lecciones in tribus proximis feriis ante pascha: {Et quod † quedam lecciones aliter finiantur ut plenarie subnominantur suis locis.} Per totum aduentum legantur lecciones de prophecia Ysaie quando de temporali agitur, nisi in secundo {nocturno} et tercio nocturno diebus dominicis, et nisi in quarta {et} sexta feria et sabbato quatuor temporum. {Et notandum quod} omnes lecciones de prophecia[x] per totum annum terminantur cum hac clausula *Hec dicit dominus*, nisi in tribus noctibus ante pascha. Relique vero lecciones finiantur cum *Tu autem* {cotidie per annum} nisi solummodo in vigiliis mortuorum: et in tribus noctibus ante pascha {ut supra}. Finita leccione non respondeat chorus *Deo gracias*, set statim sine[8] interuallo responsorium incipiatur: quod per totum annum obseruetur.

[QUESTIO UTRUM DEBEMUS DICERE *Tu autem* uel *Hec dicit dominus* post lecciones de sancta maria de commemoracione in aduentu. Dicendum est quod dicitur *Tu autem* ubi non leguntur lecciones de prophecia[9].]

¶[10] HAC DIE PRIMUM RESPONSORIUM A TRIBUS [PUERIS] INCIPIATUR in superpelliceis ad gradum chori ad altare[x] conuersis et percantetur a choro:

[1] Each with the inflexion FD.
[2] Et tunc clericus qui leget leccionem, legat hoc modo sequenti.
[3] H has the inflexion CF but C has the inflexion CA.
[4] Et tunc sacerdos dicat benediccionem voce moderato.
[5] H has the inflexion FD but C has the inflexion CF.
[6] Each clause has the inflexion CAB.
[7] With the inflexion CF.
[8] absque.
[9] In red. It is followed by a long section in C headed in red *Hic agitur de accentu.* This is not printed here.
[10] C here is almost entirely torn out as far as the end of the Mattins of the day.

{uidelicet duo pueri ex parte chori cum tercio puero ex opposito in medio eorum stante simul incipiant} ℟. *Aspiciens.* Solus puer ebdomadarius ex parte chori stans dicat primum uersum *Quique terrigene*: chorus *Ite obuiam*: omnes repeticiones dicantur usque ad finem responsorii [et] secundus puer in medio stans ex parte cantoris solus dicat secundum ℣. *Qui regis.* Chorus *Nuncia.* Tercius puer ex parte decani solus dicat tercium ℣. *Excita Domine.* Chorus *Qui regnaturus.* Deinde hii tres pueri simul dicant *Gloria patri. In populo.* Chorus uero ad incepcionem *Gloria patri* stare tenetur usque ad incepcionem secunde leccionis. Item omnes hii tres pueri reincipiant simul responsorium et percantetur a [toto] choro.

. . . .

Medie lecciones de sermone beati Maximi episcopi, et legantur sine titulo sed cum *Iube domine* incipiantur, et cum *Tu autem* finiantur.

Leccio quarta, *Igitur quoniam post tempus.* ℟. *Aue maria.* ℣. *Quomodo. Spiritus sanctus.*

Quando dicitur *Gloria patri* tunc respondeat chorus *Quod enim.*

. . . .

¶ Hee predicte antiphone cum responsoriis huius dominice cum suis psalmis dicantur omnibus dominicis per totum aduentum.

¶ Leccio septima de exposicione euangelii hoc modo incipiatur. Post acceptam benediccionem *Leccio sancti euangelii secundum Matheum.* Non dicitur *Gloria tibi domine. Cum appropinquasset ihesus.* Finitis uerbis euangelii dicat titulum de sermone sub eodem tono quo et leccionem. Itaque non dicitur *de eadem leccione* scilicet in fine set hoc modo, *Hac die Omelia de diuersis tractatibus. Bethphage domus bucce.*

. . . .

Non dicitur *Te deum* per totum aduentum de quocunque fit seruicium sed nonum responsorium reincipiatur: et hoc fiat in dominicis et in festis nouem leccionum tantum.

¶ Hec responsoria que secuntur dicuntur ferialia que in feriis per ebdomadam dicuntur, ut postea patebit: ℟. *Obsecro domine.* ℣. *A solis. Sicut.* ℟. *Alieni.* ℣. *Ecce ueniam. Nam. Gloria patri. Et colles.*

Finito ultimo responsorio dicat sacerdos uersiculum ante laudes hoc modo: *Emitte*[1] . . . . ℟. *De petra* . . . . *Deus in auditorium* . . . .

IN LAUDIBUS.

Ant. *In illa.* ps. *Dominus regnauit.* Ant. *Iocundare.* ps. *Iubilate.* Ant. *Ecce dominus.* ps. *Deus deus meus* et ps. *Deus misereatur.*

Sub uno *Gloria patri* dicantur: quod per totum annum obseruetur quando ps. *Deus deus meus* dicitur.

[1] With the inflexions F. D., and F. D. E. *Deus in adiutorium* as before.

Ant. *Omnes sicientes.* ps. *Benedicite.* Et dicitur sine *Gloria patri* quandocunque dicitur in laudibus.

Ant. *Ecce ueniet.* ps. *Laudate dominum de celis.* ps. *Cantate.* ps. *Laudate dominum in sanctis.* Sub uno *Gloria patri* dicantur per totum annum quandocunque *Gloria patri* dicitur.

Hii predicti psalmi dicantur in laudibus omnibus dominicis per annum, preterquam in septuagesima usque ad pascha tantum: dicantur eciam in omnibus festis sanctorum tam trium quam nouem leccionum per annum.

Cap. *Hoc est.* Y. *Vox clara.* ℣. *Vox clamantis.*

¶ Iste uersiculus et ceteri uersiculi predicti de responsoriis dicuntur per totum aduentum suis locis quando de temporali agitur.

Ant. *Spiritus sanctus.* ps. *Benedictus.* Or. *Excita quesumus domine.*

¶ Memoria de sancta maria Ant. *Missus est.* ℣. *Egredietur uirga.* Or. *Deus qui de beate marie.*

¶ Deinde dicantur matutine de sancta maria.

¶ Et sciendum est quod per totum annum dicantur uespere et matutine de sancta maria statim post uesperas et matutinas de die quando in choro dicantur.

¶ In aduentu si aliquod festum nouem leccionum in sabbato contigerit, ibi celebretur, et secunde uespere de dominica erunt, et solempnis memoria de festo, nisi duplex festum fuerit: tunc enim uespere de festo erunt et solempnis memoria de dominica, nisi in primo sabbato.

¶ Si aliquod festum nouem leccionum in aliqua dominica per aduentum contigerit, semper differatur in crastinum, licet duplex festum fuerit. Et si quando differtur uel in eadem feria (festum) contigerit, tunc enim in dominica erunt uespere de festo et solempnis memoria de dominica que precedet memoriam de sancta maria.

¶ De quocunque fit seruicium infra aduentum semper fiat solempnis memoria de aduentu et de sancta maria.

¶ De festis autem trium leccionum in aduentu nihil fit, nisi de octaua sancti andree nec eciam memoria.

AD MATUTINAS DE SANCTA MARIA[1].

Per totum aduentum quando non fit plenum seruicium [de ea hoc modo fit seruicium].

Inv. *Aue maria.* ps. *Venite.*

Et dicitur in secunda forma ab aliquo clerico ex parte chori: quod per totum annum obseruetur quando non fit plenum seruicium de ea.

. . . .

¶ Sciendum est [eciam] quod quando seruicium de sancta maria propter aliquod duplex[x] festum pretermittitur a[2] choro, nichilominus ordo feriarum

[1] C begins again and has here the rubric which is given below at the end of lauds. [2] de.

in antiphonis psalmis et uersiculis seruabitur in sequenti feria in conuentu: quod per totum annum {generaliter} obseruetur.

¶ Nam continue[1] per {totum} annum siue in choro siue extra chorum vespere et matutine de sancta maria dicantur.

¶ Omnes lecciones in secunda forma legantur, uersus quoque responsoriorum ab eisdem lectoribus dicantur. Ita quod prima leccio et tercia ex parte chori legantur, et secunda {leccio} ex alia parte {chori}: quod per totum annum obseruetur in cotidianis matutinis de sancta maria.

Lec. i. *Egredietur virga*, que terminetur sic *Hec dicit dominus* &c. ¶ Similiter secunda et tercia lecciones [sic terminantur].

. . . .

Non dicitur *Te deum* per totum aduentum.

[Tunc sacerdos executor officii dicet hunc uersiculum] ante laudes ℣. *Sancta dei genitrix.* [℟. *Intercede pro nobis.*]

¶ Iste uersiculus dicitur ante laudes per totum annum quando non fit plenum seruicium de sancta maria[2].

IN LAUDIBUS . . . .

Et fiat memoria de sancto spiritu et sancto ecclesie[3]. [Et] de reliquiis [et] de omnibus sanctis et de pace ut supra ad uesperas.

¶ Cotidie per annum dicantur uespere {et matutine} de sancta maria in choro nisi in duplicibus festis, et {nisi} in uigilia natalis domini et abhinc usque ad octauas sancti stephani; et {nisi} in uigilia epiphanie, et a cena domini usque in crastinum octauarum pasche, et per ebdomadam pentecostes [et per octauas dedicacionis ecclesie]. Cetere uero hore, scilicet prima tercia et sexta et nona et completorium in choro non dicantur {set in capella ante incepcionem misse Beate uirginis, scilicet quando uespere et matutine eiusdem in choro ferialiter dicuntur.

¶ Completorium eiusdem semper extra chorum dicitur.}

AD PRIMAM et ad omnes alias horas per annum quando non fit plenum seruicium de sancta maria dicitur hic ymnus scilicet *Memento salutis.*

. . . .

[¶ Et notandum est quod quocienscunque de sancta maria matutine dicuntur in choro tociens in capella beate marie ante missam dicantur hore de eadem. Ita tamen quod inicio singularum horarum dicitur *Aue maria* sub silencio cum genufleccione.]

. . . .

AD TERCIAM . . . .

Iste hore predicte dicantur per totum aduentum supradicto modo quando non fit plenum seruicium de sancta maria.

[1] cotidie. [2] ea. [3] loci.

AD PRIMAM DE ADUENTU . . . .

Hii psalmi predicti dicantur [ad primam] supradicto modo omnibus dominicis per aduentum, [nisi in uigilia natalis domini quando dominica euenerit: tunc dicitur ps. *Deus in nomine*, ps. *Beati immaculati* et ceteri psalmi qui sequuntur. Dicantur eciam] {et} a *Domine ne in ira* usque ad [1]dominicam in ramis palmarum et in ipsa dominica[1] et a *Deus omnium* usque ad aduentum {domini}.

[2]Quando de feria agitur dicitur hoc capitulum *Pacem et ueritatem*: et quandocunque hoc predictum capitulum dicitur ad primam quando de dominica agitur. Ita tamen quod a septuagesima usque ad dominicam in ramis palmarum et in ipsa dominica dicatur ps. *Dominus regnauit, decorem* loco ps. *Confitemini*[2]. [Et racio est quod in illo tempore ps. *Confitemini* dicitur in laudibus.] Quando{cunque} [enim] {dicitur} ps. *Deus deus meus respice* cum reliquis psalmis {ad primam} [tunc semper] dicitur super *Quicunque vult* hec Ant. *Te deum patrem.*

¶ In ceteris tamen dominicis simplicibus tocius anni et in {omnibus} festis {simplicibus} tam trium [leccionum] quam nouem leccionum cum regimine chori, et in octauis et infra quando chorus regitur, et in commemoracione beate marie, nisi in festis {et commemoracionibus} que contingunt infra octauas sancte trinitatis, dicitur hec Ant. *Te iure laudant* {super ps. *Quicunque vult*}.

[NOTA DE ANTIPHONA INFRA OCTAUAS SANCTE TRINITATIS SUPER QUICUNQUE.

Super hunc ps. *Quicunque vult* infra octauas sancte trinitatis de quocunque fit seruicium dicitur hec antiphona super *Quicunque vult, O beata et benedicta* sicut in die sancte trinitatis notatur.]

¶ In omnibus duplicibus[x] festis per annum extra ebdomadam pasche, et extra ebdomadam sancte trinitatis, dicitur hec sequens antiphona [scilicet] *Gracias tibi deus* super ps. *Quicunque vult.*

¶ In omnibus feriis quando de feria agitur per totum annum et in festis trium leccionum sine regimine chori et in octauis [3]et infra quando[3] chorus non regitur, et in vigiliis et in quatuor temporibus extra ebdomadam pasche pentecostes et ebdomadam [sancte] trinitatis {dicitur hec Ant. *Gloria tibi trinitas*} super ps. *Quicunque vult.*

{Cap. *Regi seculorum.*}

¶ Hoc {predictum} capitulum [scilicet *Regi seculorum*] dicitur in

[1-1] septuagesimam.

[2-2] quando de dominica agitur nisi tantum a septuagesima usque ad pascha: tunc ps. *Dominus regnauit* dicetur in loco *Confitemini.*

[3-3] in quibus.

omnibus dominicis et [in] festis [duplicibus] et quando chorus regitur[x] per octauas et in commemoracione beate marie {per totum annum} extra ebdomadam pasche.

¶ In omnibus festis [trium leccionum] per annum et in omnibus feriis ab octauis pasche usque [ad] pentecosten, et in octauis et infra [1]sine regimine chori[1] et in vigilia ascensionis domini et pentecosten et in vigilia Natalis domini et Epiphanie cum extra dominicam [diem] euenerit dicitur hoc Cap. *Domine miserere.*

¶ In omnibus feriis per aduentum et a *Domine ne in ira* usque ad cenam domini et a *Deus omnium* usque ad aduentum domini quando de feria agitur dicitur hoc Cap. *Pacem et veritatem.* Et quandocunque hoc {predictum} capitulum dicitur ad primam tunc [semper] fiunt preces cum prostracione ad omnes horas.

1. Hic[2] cantus[x] sequens dicitur in die Natalis domini et abhinc usque ad octauas epiphanie {et in ipsis octauis nisi in uigilia epiphanie} quando extra dominicam contigerit: {dicetur} et{iam} ab octauis pasche usque ad festum sancte trinitatis quandocunque chorus regitur, tam in dominicis quam in festis: dicetur [et in predicto festo sancte trinitatis] et in festo corporis[3] christi et in octauis eiusdem et in exaltacione sancte crucis et in utroque festo sancti Michaelis et in festo dedicacionis ecclesie et {cotidie} infra[4] octauas [eiusdem] {et in octauis}, quando de octauis {dedicacionis} fit seruicium, si extra septuagesimam {usque ad pascha} contigerit: [dicetur] et in vigilia natalis domini et in vigilia epiphanie si dominica fuerit [et per octauas corporis christi ubi fiunt octaue cum regimine chori super hoc responsorium].

Jesu christe fili dei uiui, miserere nobis. Alleluya, alleluya.

[*Qui sedes ad dexteram patris: Miserere. Gloria patri. Iesu christe.*

Et dicitur predictus ℣. *Qui sedes* eodem modo cum predicto responsorio in die ascensionis et per octauas et in octaua, in die pentecostes et per octauas et in uigilia natalis domini, si dominica fuerit, et in exaltacione sancte crucis, et in utroque festo sancti Michaelis. Sed sequens versus cum nota predicti responsorii cum responsorio predicto dicitur in die natalis et abhinc usque ad vigiliam epiphanie, et in ipsa vigilia, si dominica fuerit, et in die annunciacionis beate marie, quando dicitur in tempore paschali. Dicetur et in festo corporis christi et per octauas ubi cum regimine chori, et in commemoracione beate marie in paschali tempore: *Qui de virgine dignatus es nasci.*

In die epiphanie et per octauas dicitur hoc modo: *Qui hodie mundo aparuisti.*

Hic versiculus sequens dicitur a pascha usque ad ascensionem domini

[1-1] in quibus chorus non regitur.
[2] iste.
[3] de corpore.
[4] per.

de quocunque fit seruicium cum regimine chori, nisi quando dicitur de sancta maria, hoc modo: *Qui surrexisti a mortuis.*]

2. In omnibus festis trium leccionum sine regimine chori et in feriis ab octauis pasche usque ad {uigiliam} pentecosten {et in ipsa uigilia} et per octauas sancte trinitatis et corporis christi, quando de octauis fit seruicium, et in vigilia Natalis {domini} et epiphanie cum extra dominicam contigerint[1], dicitur hic cantus sequens {super hoc responsorium}.

Jesu christe fili dei uiui, miserere nobis. Alleluya, alleluya.

[*Qui sedes ad dexteram patris. Miserere. Gloria patri. Iesu christe.*

Hic sequens versus dicitur in vigilia epiphanie quando extra dominicam euenerit et per octauas corporis christi ubi sine regimine chori: *Qui de virgine dignatus es nasci.*

Hic sequens versus dicitur in feriis et in festis sine regimine chori in tempore paschali: *Qui surrexisti a mortuis.*

Sed in festis et commemoracionibus beate marie dicitur cantus super ℟. *Iesu christe* sicut in prima dominica aduentus domini, nisi in annunciacione beate marie cum in paschali tempore contigerit.

Item si quis dicat *Iesu christe*, prius dicat *Iesu christe* et chorus respondeat sub eodem tono iterum *Iesu christe*: et dicat clericus ℣. *Qui sedes* uel *Qui de virgine* sicut accidit in seruicio, et respondeat chorus *Miserere nobis*: et clericus *Gloria patri* et tunc iterum incipiet chorus *Iesu christe*: et clericus yma voce ℟. *Exurge domine*, et respondeat similiter yma uoce *Et libera nos* ut supradictum est: et modo predicto dicitur per totum annum quando hoc responsorium dicitur: et quando non dicitur, sicut in passione domini, tunc dicitur ℣. *Exurge domine.*]

3. In omnibus feriis et in festis trium leccionum et per octauas sine regimine chori et in vigiliis ab octauis Epiphanie usque ad passionem domini {et a festo sancte Trinitatis usque ad uigiliam Natalis domini} dicitur hic[2] [sequens] cantus, nisi per octauas [sancte] trinitatis et corporis christi quando de octauis fit seruicium, [super hoc responsorium].

Jesu christe fili dei uiui, miserere nobis.

[Et eciam item uersus super predictum responsorium. *Qui sedes ad dexteram patris. Qui de virgine dignatus es nasci. Miserere. Gloria. Iesu Christe.*]

4. ¶ Hic cantus [sequens] dicitur in omnibus dominicis et in festis nouem leccionum tam simplicibus quam duplicibus et in octauis et infra cum regimine chori per totum annum, nisi a vigilia Natalis domini {et abhinc} usque in[3] crastinum octauarum epiphanie, et a passione domini usque in[3] crastinum sancte Trinitatis et in festo de corpore[4] christi et in octauis eiusdem et in exaltacione sancte crucis et in utroque festo sancti

[1] euenerint.
[2] Iste.
[3] ad.
[4] corporis.

Michaelis et in festo dedicacionis ecclesie et per octauas[1] eiusdem quando de octauis fit seruicium, si per hoc idem tempus contigerit[2], [dicitur hoc responsorium quod est sequens].

Iesu Christe fili dei viui, miserere nobis.

5. *Qui sedes ad dexteram patris*;

[Chorus respondeat isto modo] *Miserere nobis.*

Et tunc clericus dicat: *Gloria patri.*

[Chorus iterum] *Iesu Christe* {ut supra}.

[Et dicat clericus modesta voce] ℣ *Exurge domine adiuva nos.*

[Et Chorus respondeat primo modo] *Et libera nos propter nomen tuum*[3].

[Et sciendum est quod omni die per annum similiter et hac die preterquam in festis dupplicibus cantetur responsorium predictum a quodam puero ex parte chori pro uoluntate cantoris, loco nec habitu mutato. In festis uero dupplicibus cantetur idem responsorium a quodam puero de secunda forma et ab eodem puero dicitur ℣ *Exurge domine.*

Similiter hic versus sequens in commemoracione beate marie dicitur cum cantu predicto hoc modo: *Qui de virgine dignatus es nasci.*]

6. Hic versus precedens[4] *Qui sedes* dicitur per totum annum [post predictum responsorium] nisi in die Natalis domini et abhinc usque in crastinum purificacionis {beate marie} et a passione domini usque ad ascensionem {domini}: et quandocunque dicitur de sancta maria {et nisi in festo et per octauas corporis christi quando de ipsis octauis fit seruicium[5]}.

¶ Hiis [omnibus] dictis dicuntur[6] preces sub eodem tono per omnia quo ad completorium [antedictum est] hoc modo[7] *Kyrieleyson* iij.

. . . .

Hee predicte[x] preces dicantur supradicto modo ad primam[x] per totum annum tam in festis quam in profestis, tam {in} duplicibus quam {in} simplicibus, nisi a Cena domini usque ad octauas pasche, et nisi in die animarum. Ita tamen quod in [omnibus] feriis per aduentum et a *Domine ne in ira* usque ad Cenam domini, et a *Deus omnium* usque ad aduentum domini quando de feria agitur statim post ℣. *Fiat misericordia* sequatur ℣. *Exaudi domine vocem* {et ps. *Miserere* et} cetera omnia sicut ad completorium supra notatum[8] est usque ad oracionem dicendam expleantur[9].

¶ Hec oracio subsequens dicitur in omnibus festis dupplicibus per

[1] in octauis. [2] aduenerit. [3] With the inflexions FDE and FD. [4] sequens.

[5] C has these sections in the following order: 4, 6, 5, 3, 1, 2 and adds the following to 6: et dicitur hoc modo in dominicis et in festis in quibus chorus regitur quando dicitur cum predicto cantu, videlicet hoc modo.

[6] sequantur. [7] cum. [8] prenotatum. [9] compleantur.

[totum] annum extra ebdomadam pasche, scilicet *In hac hora huius*: [et hec oracio subsequens dicitur] in omnibus [festis †] dominicis et [in] festis sanctorum [tam nouem leccionum quam trium] non dupplicibus et in feriis {extra ebdomadam pasche} dicitur hec oracio scilicet *Domine sancte pater.*

¶ Finita oracione cum *Dominus vobiscum* et *Benedicamus* a sacerdote in choro, [tunc] eant [omnes] clerici {processionaliter} in capitulum: et sit ibi quidam de prima forma scilicet puer indutus superpelliceo et paratus ad legendum leccionem de Martilogio [sed] absque *Iube domine benedicere,* sed pronunciando primo loco numerum nonarum iduum Kalendarum et etatem lune qualis erit[1] in crastino, secundum quod dies videbatur exigere.

Et finia[n]tur leccio[nes] sine *Tu autem* [sed] hoc modo [quandocunque legitur et cum hac clausula finiatur], *Et aliorum plurimorum sanctorum martyrum, confessorum atque virginum.*

¶ Finita leccione, si quis obitus fuerit, in fine leccionis pronuncietur {sic} post predictam clausulam scilicet *Et aliorum plurimorum*: {videlicet hoc modo: legatur sicut leccio, *Eodem die obiit J de C qui fuit decanus* uel talis, *qui legauit centum libras ad emendacionem operis sancte marie et quadraginta marcas annualis reditus ad usum canonicorum et uicariorum.* Si plures fuerunt obitus hoc modo legantur: *Eodem die obierunt* &c.} Et tunc sacerdos {executor officii} [post lectorem] stans {post ipsam leccionem} [2]statim respondeat sic[2] *Anima eius* uel *Anime {eorum et omnium} fidelium defunctorum per dei misericordiam in pace requiescant.* Responsio chori[3], *Amen.*

Deinde dicat sacerdos *Preciosa est in conspectu domini.* Chorus. *Mors sanctorum eius.* Postea dicat sacerdos sine *Dominus uobiscum* et sine *Oremus* hanc oracionem, incipiens hoc modo *Sancta maria mater:* que terminetur sic, *Qui in trinitate perfecta vivit et regnat deus per omnia secula seculorum.* [Chorus. ℟.] *Amen.*

[Et statim] postea dicat sacerdos {sic} *Deus in adiutorium meum intende*[4] [et isto modo bis prosequitur: et] chorus respondeat [sub eodem tono bis] *Domine ad adiuuandum me festina*[4].

[5]Eodem modo dicitur tribus uicibus ita quod[5] in tercia repeticione hoc modo[6] finiatur [semper per totum annum quando dicitur]. *Deus in adiutorium meum intende.* Et [chorus] respondeat hoc modo[7] *Domine ad adiuuandum.* Deinde dicitur[8] *Gloria patri* et *Sicut erat* [ut ante: sed loco *Alleluya* dicitur] *Kyrieleyson Christeleyson Kyrieleyson*[9].

[1] est. [2–2] dicat. [3] Et chorus respondeat.
[4] With the inflexion C A. [5–5] Et tercia vice dicat sacerdos *Deus in adiutorium*, sed.
[6] sic. [7] sub eodem tono. [8] cum.
[9] Monotoned on C, but with a liquescent on the penultimate syllable.

[Deinde dicitur] *Pater noster* [et *Aue maria*]. [Hiis dictis dicat sacerdos] *Et ne nos.* [Chorus respondeat *Sed libera.*] *Et veniat. Et respice. Et dirige. Et sit splendor. Et opera.*

....

¶ In duplicibus [autem] festis et quando[1] chorus regitur extra ebdomadam pasche dicitur hec oracio sine *Dominus vobiscum* sed tantum cum *Oremus; Omnipotens sempiterne deus.* Que sic terminetur *Qui tecum viuit.* Et tunc dicitur *Dominus vobiscum* [et] *Benedicamus domino.*

¶ In omnibus aliis festis [sine regimine chori] et [in] profestis dicitur hec [sequens] oracio [et] sine *Dominus vobiscum* sed[2] tantum cum *Oremus, Dirigere et sanctificare,* [nisi in tribus diebus ante pascha: et finiatur *Per dominum nostrum Iesum*] {Et fiat supradicto modo scilicet cum} *Dominus vobiscum,* {et} *Benedicamus* {*domino. Deo gracias*}.

Hiis itaque peractis puer legat alteram leccionem [de omelia uel de libro theologorum et] cum *Iube domine*[x] incipiat: [3]et eandem cum *Tu autem* finiat[3]. Sacerdos autem {dicat benediccionem scilicet quando chorus regitur simpliciter *Ille uos benedicat Qui sine fine uiuit et regnat.* ¶ In duplicibus festis et in septuagesima ad collacionem dicitur ista benediccio *Omnipotens dominus sua gracia nos benedicat*}. ¶ Dicta benediccione [ad lectorem], in locum suum[4] se recipiat. ¶ Et hec omnia in capitulo dicantur[5], omnibus clericis interim stantibus; et exinde sedere tenentur usque post lectam[x] tabulam. Puer vero finita leccione tabulam legat.

¶ Quandocunque dicitur ps. *Ad te leuaui* post matutinas [de die], tunc ad primam post tabulam lectam {stando} dicetur {iste} ps. *Leuaui oculos* cum *Gloria patri* et *Sicut erat* [alternatim a choro, et hoc stando sed] sine nota. [Post *Gloria patri*] sequatur *Kyrieleyson* (&c.).

....

[Iste due oraciones sic finiantur] sub uno *Per christum* {*dominum nostrum. Amen*}. [Non dicatur *Dominus vobiscum* sed] {Excellencior persona dicat} *Benedicite*: {clerici}, *Dominus.* {Et unusquisque muniat se signo crucis dicendo} *In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.* {Et de capitulo usque in chorum processionaliter redeant.}

¶ AD TERCIAM....

[Responsorium ab uno solo puero dicatur isto modo:] *Veni ad liberandum nos Domine deus virtutum.* [Et] chorus idem repetat[6]. Clericus, ℣. *Et ostende faciem tuam et salui erimus.* Chorus respondeat *Domine.* {Clericus} *Gloria patri.*

Chorus reincipiat *Veni:* et clericus versiculum [sequentem yma voce]

[1] quocienscunque. [2] et. [3–3] et finiatur eadem leccio cum *Tu autem.*
[4] loco suo. [5] legantur. [6] dicat.

{hoc modo}. *Timebunt gentes nomen tuum domine*[1]. [Chorus respondeat sub eodem tono.] *Et omnes reges terre gloriam tuam*[1].

¶ Hic ordo seruetur in {omnibus} responsoriis dicendis {cum suis uersibus} super horas per totum annum extra quadragesimam preterquam in dominicis septuagesime, sexagesime et quinquagesime. Deinde dicat sacerdos oracionem cum *Dominus vobiscum* et {cum} *Oremus* sub[2] eodem tono quo ad completorium {supra}dictum est.

Or. *Excita quesumus domine.*

¶ Hec oracio dicitur ad {omnes} horas huius diei et tocius ebdomade[3] quando de temporali[4] agitur. Hoc {autem} per totum annum {generaliter} obseruetur siue de temporali agitur siue de aliquo sancto fiat seruicium, quod semper oracio que dicitur ad matutinas dicetur ad terciam, sextam, nonam et ad uesperas, preterquam in quarta et sexta feria et sabbato quatuor temporum aduentus domini, et in sexta die a natiuitate domini, et in secunda feria in rogacione, et nisi a quarta feria in capite Ieiunii usque ad octauas pasche. Nam tunc ad uesperas semper variatur oracio, nisi in dominica quadragesime: et similiter fiat in festo dedicacionis ecclesie ad secundas uesperas.

¶ AD SEXTAM....

¶ AD NONAM....

¶ Omni die per annum excepta die parasceues post missam in ultimo recessu ante prandium in stacione puerorum dicitur ps. *De profundis* pro omnibus fidelibus defunctis sine nota et sine *Gloria patri*, [sed] cum *Kyrieleyson* (&c.).

....

Non dicitur *Requiescant in pace* ante oracionem pro mortuis secundum usum Sarum, sed post oracionem loco *Benedicamus* dicitur *Requiescant.*

Dominus vobiscum. Oremus. Absolue...Requiescant in pace. Amen. Secundum usum Sarum supradicto modo post oracionem loco *Dominus vobiscum* et *Benedicamus domino* [dicitur].

¶ AD SECUNDAS VESPERAS....

[Finito psalmo[5] predicto modo reincipiatur antiphona a cantore et percantetur a choro cum neupma.]

Hee predicte antiphone [scilicet ad secundas vesperas] cum suis psalmis dicantur omnibus dominicis [diebus] per aduentum et a *Domine*

[1] With the inflexion F D. [2] cum. [3] per totam ebdomadam.
[4] aduentu. [5] The psalms *In exitu* and *Non nobis* are noted in full to the Peregrine Tone.

ne in ira usque ad dominicam in ramis palmarum et in ipsa dominica, et a *Deus omnium* usque ad aduentum domini quando de dominica agitur.

Cap. *Hora est.*

℟. *Tu exurgens domine.*

Chorus prosequitur *Misereberis syon.* Clericus *Quia tempus.* Chorus *Misereberis.* Clericus. ℣. *Gloria patri.* Chorus *Tu exurgens.*

¶ Hoc responsorium dicitur cotidie supradicto modo ad uesperas usque ad *O sapiencia*, preterquam in sabbatis et in festis sanctorum: [ita tamen quod in feriis dicitur hoc ℟. *Tu exurgens* ab uno solo puero in prima forma, loco nec habitu mutato, sicut in dominica ab uno solo puero de secunda forma uel clericus†.]

. . . .

¶ Hic ordo memoriarum de sancta maria ad primas uesperas et ad matutinas et ad secundas uesperas huius dominice seruetur per totum aduentum in dominicis et in festis nouem leccionum nisi quando [hec] Ant. *Beata es maria* dicitur super *Magnificat.* Tunc ad memoriam de sancta maria dicetur hec Ant. *Ne timeas*, si a festo {cum regimine chori} vacauerit in crastino tantum, et nisi quando *O sapiencia* in die dominica incipienda est: tunc enim [hec] Ant. *Aue maria* in utrisque vesperis[1] ipsius dominice ad memoriam de sancta maria dicitur.

Deinde dicantur vespere de sancta maria {supradicto modo} et postea dicantur vigilie[2] mortuorum scilicet *Placebo* et *Dirige* usque ad laudes tantum, [et hoc statim post vesperas de sancta maria ante completorium de die].

[1] ad utrasque uesperas. [2] de uigiliis.

(DE MISSA.)

Omnibus dominicis per annum post primam et capitulum [nisi in duplicibus festis et in dominica in ramis palmarum a sacerdote ebdomadario alba et capa serica rubea induto cum diacono et subdiacono textus deferentibus cum thuribulario et ceroferario et accolito crucem deferente, omnibus albis indutis et in medio presbyterii ad altare conuersis, et cum duobus pueris, quorum alter scilicet puer qui ad aquam scribitur in tabula in sale tenendo et aqua benedicenda gestando, alter scilicet puer ebdomadarius lector ad matutinas in libro tenendo eidem sacerdoti in superpelliceo ministret,] ad gradum chori[x] fiat benediccio salis et aque [1]hoc modo incipiens[1], *Exorcizo te creatura salis* : que terminetur hoc modo *Adiuratus... per ignem*[2].

¶ Et sic omnes exorcismi finiantur per totum annum.

Sequitur oracio sine *Dominus uobiscum* sed tantum cum *Oremus* hoc modo, *Oremus*[3]. Or. *Immensam clemenciam.* Et finiatur hoc modo :— *Nequicie*[2]*: Per...seculorum*[2]. ℟. *Amen.* Sub eodem tono finiantur omnes oraciones[x] sequentes, [eciam oracio post aspersionem aque.] Exorcismus aque, *Exorcizo te creatura aque*: sequatur oracio sine *Dominus uobiscum* sed [tantum] cum *Oremus* supradicto modo : *Deus qui ad salutem* &c. *Per dominum.*

¶ Hic mittat sacerdos sal in aquam in modum crucis, ita dicens priuatim:— *Commixtio salis et aque pariter fiat In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen ;* Pariter[4] hoc modo *Dominus uobiscum. Oremus. Deus inuicte uirtutis* &c.: *Per dominum nostrum* &c.: *In unitate eiusdem spiritus sancti deus.*

¶ Si fuerit duplex festum, extra chorum fiat benediccio salis et aque priuatim ante aliquod altare ; et hora sexta cantata aspergatur : sed nuper post terciam aspergebatur et hora sexta post missam dicebatur et hora nona post prandium secundum antiquum ordinale et ordinale Wellwyk[5].

[1–1] capa cerica sacerdote, induto et aliis uestibus sacerdotalibus, et dicat sic.
[2] With inflexion C F.
[3] With inflexion C A.
[4] Sequatur benediccio salis et aque.
[5] Welbyk.

¶ In alia uero dominica in choro benedicatur et ante terciam aspergatur, nisi in dominica in ramis palmarum, tunc enim extra chorum benedicitur et post sextam aspergitur more duplicis festi, licet duplex festum non fuerit.

[¶ Peracta benediccione salis et aque accedat ipse sacerdos ad principale altare et ipsum stando circumquaque aspergat. In redeundo ab altari in primis aspergat ministros ordinatim incipiens ab acolito qui crucem defert; deinde ad gradum chori rediens ibidem singulos clericos ad se accedentes aspergat incipiens a maioribus. Tamen si episcopus presens fuerit, ad eum pertinet aspersio clericorum. Post aspersionem clericorum laycos in presbiterio hic inde stantes aspergat.]

¶ Dum spargitur aqua benedicta cantatur hec antiphona a choro, cantore incipiente sic:—*Asperges me.* ps. *Miserere. Asperges.* ℣. *Et secundum.* Deinde iterum repetatur Ant. *Asperges.* ℣. *Gloria patri. Sicut. Lauabis me.*

¶ Hec antiphona dicitur in aspersione aque benedicte supradicto modo in omnibus dominicis per annum, de quocunque fit seruicium, et in dominica passionis domini et ramis palmarum cum *Gloria patri* et *Sicut*, preterquam a pascha usque ad festum sancte trinitatis.

¶ Post aspersionem aque dicat sacerdos ad gradum chori hunc uersum, *Ostende nobis domine misericordiam tuam*[1], sine *Dominus uobiscum* sed tantum cum *Oremus* hoc modo:—*Oremus.*

¶ *Exaudi nos deus* &c.: *Per christum dominum.* Deinde eat processio hoc ordine procedendo: aqua benedicta, deinde acolitus crucem ferens, et post ipsum duo ceroferarii pariter incedentes, deinde thuribularius, post eum uero subdiaconus textum ex directo pectore ferens, deinde diaconus: omnes albis cum amictibus induti absque tunicis uel casulis: et post diaconum eat sacerdos in simili habitu in capa serica: deinde sequantur pueri et clerici de secunda forma, habitu non mutato, non bini sed ex duobus partibus iuxta ordinem quo disponuntur in choro, et clerici de superiori gradu excellentibus subsequentibus; quod in omnibus dominicis non duplicibus per totum annum obseruatur.

[Et exeat processio per hostium presbiterii septentrionale circuiens presbiterium. Episcopus si presens fuerit mitram gerat et baculum in fine processionis: sacerdos uero, si episcopus presens fuerit siue non, semper in anteriori parte post suos ministros procedat: et in eundo singula altaria aspergat.

In duplicibus tamen festis que in dominicis contingunt in procedendo altaria non aspergat.

Omnes autem clerici interesse possunt processioni tocius anni licet nulle hore diei precedenti interfuerint.]

[1] With inflexion F D.

(DOMINICA PRIMA ADVENTUS)

(AD PROCESSIONEM)

Omnibus dominicis per aduentum ad processionem Ant. *Missus est angelus.* [Finita antiphona sacerdos cum suis ministris ulterius circa cemiterium pro fidelibus ibidem quiescentibus oret, et dicat ps. *De profundis* cum uersiculo solito et cum hac Or. *Deus cuius miseracione.*

¶ Deinde ab australi parte per fontes venientes procedant ad crucem, sacerdote cum suis ministris predictis in medio stante suo ordine, ita tamen quod puer deferens aquam et acolitus stent ad gradum ante crucem.]

¶ Cum uero peruenerit processio ante magnam crucem in ecclesia ubi debeat fieri stacio, non dicitur antiphona de cruce usque ad incepcionem historie *Deus omnium*, sed statim post antiphonam uertat se sacerdos ad populum et dicat in lingua materna sic:—*Oremus pro ecclesia romana et pro papa pro archiepiscopis, episcopis et specialiter pro episcopo nostro N et pro decano et pro rectore istius ecclesie*, sicut† in ecclesiis parochialibus, *pro terra sancta et pro pace ecclesie et terre: pro rege et regina et eorum liberis*, et cetera more solito.

¶ Deinde reuertat se sacerdos et dicatur iste psalmus *Deus misereatur* ex utraque parte chori more solito sine nota: ex parte chori principali incipiatur. Finito psalmo cum *Gloria patri* et *Sicut erat*, sequatur *Kyrieleyson Christeleyson Kyrieleyson*, *Pater noster*: deinde dicat sacerdos in audiencia sed sine nota *Et ne nos. Sed libera. Ostende.*

. . . .

Tunc iterum uertat se sacerdos ad populum et dicat in lingua materna *Oremus pro anima N et N* more solito: et postea reuertat se et dicitur ps. *De profundis* supradicto modo sine *Gloria patri*, cum *Kyrieleyson.*

. . . .

Hee preces [predicte] dicantur supradicto modo omnibus dominicis per annum, siue de dominica seruicium fit siue de aliquo sancto, nisi duplex festum fuerit et nisi in sexta die[1] a natiuitate domini et nisi in die sancti siluestri si in dominica euenerit et in dominica ramis palmarum. Ita tamen quod in ecclesiis parochialibus non ad processionem sed post euangelium et offerendam supradicto modo dicantur ante aliquod altare in ecclesia uel in pulpito ad hoc constituto. Tamen ps. *De profundis* cum suis uersibus et Or. *Absolue* semper dicitur in stacione ante crucem in ecclesia supradicto modo nisi in festis duplicibus et nisi in sexta die a natiuitate domini et in die S. Siluestri si in dominica euenerit et nisi in dominica in ramis palmarum ut supradiximus.

[1] feria.

¶ Finitis precibus intrent chorum cantore incipiente ℟. *Letentur celi*: et dicitur cum suo uersu uel sine uersu sed sine *Gloria patri.* Quod per totum annum obseruetur quando responsorium dicitur in introitu chori. Deinde dicat sacerdos ad gradum chori hunc ℣. *Vox clamantis in deserto*[1] Chorus respondeat *Parate...dicat*[1]. Sacerdos dicat *Oremus*[1].

¶ Non dicitur *Dominus uobiscum*: similiter fiat per totum annum post processionem. Or. *Excita quesumus domine potenciam*: que terminetur hoc modo. *Saluari*[2]: *Qui vivis...in unitate...seculorum*[2]. *Amen.*

[¶ Iste modus et ordo processionis seruetur generaliter omnibus dominicis non duplicibus per annum cum suis antiphonis, uel responsoriis et uersibus, et oracione. In dominicis tamen a septuagesima usque ad quadragesimam dicitur uersiculus post antiphonam in ipsa stacione ad gradum ante crucem a duobus clericis de secunda forma ad populum conuersis, habitu non mutato. Similiter a dominica ab octauis pasche usque ad proximam dominicam ante ascensionem domini dicuntur uersiculi a duobus clericis de secunda forma ad populum conuersis in superpelliceis coràm cruce.

¶ In proxima uero dominica ante ascensionem domini dicitur uersiculus a tribus de superiore gradu in pulpito ad populum conuersis.]

¶ Per totum aduentum et a septuagesima usque ad cenam domini diaconus et subdiaconus casulis induantur ad missam nisi in festis sanctorum et quando cantatur missa *Salus populi*: tunc enim dalmatica et tunica indui debent.

¶ In missis uero uigiliarum et ieiuniorum quatuor temporum generaliter per totum annum in albis tantum esse debent, nisi in uigiliis pasche et pentecostes et in uigilia Natalis domini quando in dominica contingit, et quatuor temporibus que celebrantur in ebdomada pentecostes; tunc dalmatica et tunica induantur.

¶ Per reliquum uero tempus anni in dalmatica et tunica induantur nisi in die parasceues et in rogacionibus ad missam de ieiunio et processionem et in missis dominicalibus et sanctorum que in capitulo dicuntur et missis pro defunctis; tunc eciam in albis esse tenentur.

¶ In commemoracione animarum et in missis pro corpore presenti et in anniuersariis episcoporum dalmatica et tunica induantur. Et semper infra predictum tempus aduentus domini et septuagesime missa cum *Benedicamus domino* finiatur.

¶ Per totum annum generaliter habetur regula quod semper quando ad missam dicitur *Gloria in excelsis* ipsa missa cum *Ite missa est* finiatur: quando uero non, cum *Benedicamus domino* uel *Requiescant in pace* terminetur.

[1] With the inflexion F D.

[2] With the inflexion F B (♭).

DOMINICA PRIMA ADUENTUS DOMINI

AD MISSAM.

Off. *Ad te leuaui.* ps. *Vias tuas.* Repetatur officium et postea dicitur *Gloria patri* et *Sicut erat*: tercio dicitur officium: et hoc per totum annum obseruatur tam in dominicis quam in festis sanctorum et in octauis et infra quando chorus regitur et in omnibus missis de S. Maria per totum annum nisi a dominica passionis domini usque ad cenam domini ad missam de temporali tantum.

¶ Per totum aduentum non dicitur *Gloria in excelsis* de quocunque dicitur missa. Or. *Excita quesumus domine potenciam.*

Memoria de S. Maria. Or. *Deus qui de beate marie.*

¶ De quocunque dicitur missa semper fiat de sancta maria memoria cum predicta oracione usque ad uigiliam Natalis domini.

¶ Cum uero dicitur missa de aliquo sancto licet duplex festum fuerit uel missa *Salus populi* tunc de aduentu et de S. Maria fiet memoria.

. . . . . .

INJUNCTIONS

OF NICHOLAS HEATH BISHOP OF ROCHESTER TO HIS CATHEDRAL AT HIS VISITATION, 1543.

REGISTER N°. 7, F. 5ᵛ.

IMPRIMIS it is ordeyned that all & every the prests clarks & other ministres of the Churche shall endeuour theryself as myche as they can to do † to do euerything within the Church, wich is appoynted by the ordinall of Sarum to be done.

Item it is ordered that they use no talking, laughing, mocking or scoffyng, but that they diligently deuoutly and reuerently do syng & use certayne knylynges, prostracions and standyng towards the Aulter att diuers versis hymns and psalmes, and that they shall do all suche other comely thyngs, wiche shalbe infurmed to them by the Dean and prebendaryes.

Item yt is orderyd that euery prest & clarke shalbe personally presente euery day in theyre stoolls within the quere, hauing on theyre surplice, at the begynnyng of all seruice or at the least before the begynnyng of mattens, laude, prime, then thirde sixth & nynthe houres, evensonge & complayn, before the fyrst course of the masse; or els shall forfayte or lose for euery suche layte comyng euery workeday *qd'*; & so shall continue & not departe unto the seruice be fully ended, under the forfayte of *ob'*, without licence of the dean, or the senior prebendary, or els, they all beyng absent, with the licens of the Chaunter. And for hole absens from eny of the premisses to be lykewyse *ob'* at euery tyme. And for euery layte comyng or absens or departyng out of the quere upon any holyday to forfayte duble to that ys afore limited.

Item yt ys ordered that the deacon & subdecon euer, besyde theyre office doyng at masse, shalbe also at Mattens & evyngsong at all dayes excepte fferiall dayes & feasts of three lessons *sine Regemine chori*.

Item yt ys ordered that the Master of the Choristers shalbe at Mattens, Masse & Evynsong in all duble feasts & ix lessons, and shall hymself kepe the orgayns at the same feasts. And also in commemoracions shall by hym or by some other at his appoyntment cause the orgaynes to be kept. And he to cause the choristers to syng an antheme after euery complayne in euery workday. And yt ys referred to the discrecion of the Chaunter to have th' organes played in Commemoracions.

Item yt ys ordered that the prests, clarks and Choristers with the Master of the Choristers shall syng euery euyn and day of ffeasts *duplex*, *minus duplex*, *minus*† *ac duplex et principalis duplex*, And euery holyday in the yere an Anteme in prycksong immediatly that Complayn be fully done & ended.

Item yt ys ordered that on woorkedayes the Choristers shall syng the lady masse in pryckesong with the orgaynes, And on euery holyday the prests, clarks & Maystre of the queristers and choristers to syng the Lady masse [to syng the Lady masse *sic*] in pryckesonge with the orgaines. Excepte principall ffeasts & ffeasts of *Maius duplex*. And excepte when highe Masse is of our Lady: then the Lady masse to be said: And to th'intente that our Ladie masse shalbe songe in prickesonge, prime & houres to be omytted.

Item it is ordered that the prests and clerks may for there necessarie busines be absent tenne dayes a quarter. Prouided that there shall neuer be absent at one tyme aboue one prest and one Clerke. And that when euery soche wilbe absent, they shall furst obtayne licence of the deane or his depute.

Item it is ordered that the two porters shall use & occupie the office of two vergers. And they to goo before the crosse in processions euery holie daye and upon ffeasts principall and *maius duplex*, on of them to go before the dean & before the prebende when they go to sence the aulter at *Magnificat*, *Te Deum* and *Benedictus*, when the prebende goeth to the deaske to synge the colett, and when they goo to highe masse and from high masse: and shall goo before the crosse unto the redinge of the gospell and before the Epistoler goynge to reyde the Epistyll, and to return agayn to the aulter withe them. And one of them to keepe the doore nexte the Deanes stall on euery holyday. And to doo other like seruices as shalbe thoughte conuenient by the deane and prebendaries.

Item it is ordered that thre of the gramarions shall rede by Curses the three fyrst lessons at Mattens on holidayes: and one of them to helpe the lady masse prest in his surplice upon the holy dayes. And that they be in the quere of holidaies at Mattens, processions, masse and Evynsong in theyre owne surplice, and there to continue from the begynnyng untill th'endyng: and be redy to bere the crosse, candylstycks and Sensures on

the holydayes. And yt ys ordered that the Scole master of grammer scole shall se this done accordynglye.

Item it is ordered that the bedismen be diligent to come to all diuine seruice, there to sett in theyre appoynted place, and so to continue untyll th'ende of seruice: and to occupie them selfes in preyoures, devoutly redy alwayes to helpe as they can the prests to masses: and to prouide necessaries for the same, Apoynte amonge them selfs that the body of the Churche be swepte and alwayes kept clene. And that they go at processions twoo & twoo together as nere as they can: and that they were gownes of one collor with baggs upon theyre shulder.

Item yt is ordered that euery prest and clark and all other ministers as well of the Churche as of other office, wiche doythe obstinately refuse to obserue theyse ordinances or other to be mayde, after twoo monitions gyven to hym by the deane & prebendaries that then in that case the same person to be declared by the sayd Deane & prebendaryes unmete to do seruice any more in the sayd college and thereupon no longer to be suffered there to contynue. And all inordinate crimes, as heresie, adultery, ffornication and suche other crimes, to be expulcion withe out further monicion.

Item it is ordered that iff any of the prests & clarks be seke, that they shall gyue knowledge thereof to the Channtrye that the Churche be not unserved. And theyre absens shalbe excepte.

Item yt is ordeyned that none shall refuse to be Channter, to marke them wiche be absent or come late; wiche shalbe assigned by the deane & the prebendaryes. And suche money as shalbe forfayted to be deducked of theyre wayges at euery quarters ende. And the sayd Channter or marker to have recompense for theyre labor at the discrecion of the deane & prebendaryes.

Item yt ys ordered that all the ministers of the Churche and all other of the Kyngs foundacion say dayly in lathen or inglisshe mornyng or evyngnyng the prayers for our souereigne lorde the Kyng and the prynce, wich[1] payers be conteyned in prayers†.

Item ys yt ordered that the scolers of the grammer scole do daylie at theyre fyrst enteryng into the scole in the mornyng say certain prayers that shalbe conteyned in Taylles sett in the grammer scole.

Lect' et ordinat' per R^m patrem Nich'm ep'm &c.

[1] An erasure here, apparently the word 'Tayll': see the last line.

APPENDIX

[INCIPIT TONALE SECVNDVM VSVM SARVM ET VNIUERSALIS ECCLESIE.]

Primus[1] tonus in delasolre†[2] finitur habens eleuacionem a sua finali littera usque ad delasolre, id est octauam uocem et aliquando [ad] nonam, id est elami acutam, et aliquando ad decimam, id est efaut acutam, auctoritate psalmiste qui ait *In psalterio decachordo psallite illi* : et sub finali littera potest descendere regulariter in cefaut graue°, irregulariter uero in bemi, et aliquando in are gambi° sed raro : [ut] in his antiphonis *Montes gelboe*, et° in° antiphona *Specialis uirgo* in purificacione : et in hiis responsoriis : *Reuelabunt celi* in die cene[3] : ℟. *Deus omnium* : ℟. *Ego te tuli* in eadem historia : ℟. *Uerbum iniquum* in [historia *In*] *principio* : ℟. *Terribilis est* in dedicacione : ℟. *Lętetur omne* in historia[4] beate° marie magdalene : et in Graduali *Ecce quam bonum* cum suis uersibus. Et in tribus officiis : [ut in dominica quarta aduentus domini : Officium] *Memento nostri domine* : in dominica quinta decima per estatem : Officium *Inclina domine* : [et] de Sancto iohanne baptista : Officium *De uentre matris mee.*

Si autem inferius quam quartam uocem descenderit uel superius quam secundam†[5] uocem ascenderit, tunc cantus falsus erit.

In quatuor autem locis regulariter incipit : id est in cefaut Desolre Efaut grauibus[6], et in alamire acuta. In elami uero graui non inueniemus in antiphonis, sed in missarum officiis sicut patebit inferius.

Huius eciam cantus° sepe in acutas et in superacutas transmutatur, et tunc facit finem suum in alamire acuta, per b quadratam causa toni uel semitoni.

Differencias uero[7] habet officiorum quatuor et antiphonarum nouem, unam neupmam principalem et unum *Uenite.* Intonacio uero[x] psalmorum primi toni in Efaut graui incipitur[8], et currit in alamire acutam per b mollem sicut inferius subscribitur.

---

1 In the margin of S is Grece prothus. 2 SA desolre. 3 S cena domini. 4 S festo. 5 S decimam. 6 S graue. 7 S enim. 8 SA incipit.

Sciendum est [autem] quod omnes antiphone, cuiuscunque toni sint, semper dicuntur[1] ad uariacionem differencie in plena diccione ante intonacionem[x] psalmi, licet quatuor dicciones contingant, quas non expedit[2] : exceptis quatuor antiphonis tantum in toto[o] Antiphonario sarum, ut usque†[3] ad primam[4] differenciam septimi toni in A. *Uidit iacob scalam* de primo nocturno historie dedicacionis ecclesie; et ad secundam differenciam septimi toni in A. *Dexteram meam et collum meum*[o] de primo nocturno historie S. Agnetis uirginis; et ad secundam differenciam septimi toni in A. *Quis es tu* in laudibus historie S. Agathe uirginis; et ad secundam differenciam octaui toni in A. *Factus*[5] *est repente* in die pentecostes, sicut in suis locis plenius intimabimus.

Et quod nullus psalmus incipiatur quousque uariacio[x] aliqua finiatur preterquam in duabus uariacionibus tantum; scilicet ad secundam differenciam primi toni in A. *Benedictus es in templo*; [6]et in[6] antiphonis dicendis infra octauas dedicacionis ecclesie quando super psalmum *Benedictus* es[t] dicenda; et ad primam differenciam octaui toni in A. *Deus adiuua*[*t*] *me* de tercio nocturno in uigilia pasche.

Hec est regula generalis de unaquaque uariacione tocius tonalis, quod semper ille note que in fine[7] rubricis sunt titulate, scilicet ad diuersas figuras de gama coartatas, ille note tantum neque plures neque pauciores dicuntur uariacio.

Tamen non semper sufficiunt in unaquaque diccione super antiphonas que incipiende sunt ante psalmi intonacionem, sed cantentur usque ad ultimam notam illius uariacionis cui deseruit et aliquando ulterius, uerbi gracia.

Cum uero[8] ultima nota alicuius uariacionis super primam uel secundam sillabam in[o] aliqua diccione sit posita et plures sillabe eiusdem diccionis sunt dicende, tunc ibidem non finiatur, sed tota illa diccio ante psalmi intonacionem[9] percantetur : similiter fiat ubicunque sic[x] dicitur "in hac sola antiphona" uel "in hiis antiphonis aliqua uariacio consistit." Et hoc non solum in ecclesia sarum usitatum est, uerum eciam in uniuersali ecclesia, quod a Sancto Ieronimo doctore inuentum et ordinatum est, et a papa Damaso et sancto Gregorio [magno doctore] approbatum et institutum est[o].

AD primam differenciam primi toni pertinent quinque uariaciones, quarum prima est[x] uariacio[o] hec.

Omnis antiphona primi toni que incipit in Desolre descendendo

---

1 S dicantur. 2 SA excedit. 3 SA uidelicet. 4 S quartam. 5 C *Factum.*
6-6 SA de. 7 S suis. 8 S Quando enim. 9 SA incepcionem.

in Cefaut et statim saltat ad Gesolreut per Efaut, et postea ab Efaut per Gesolreut uel sine Gesolreut ascendit ad alamire, [sic] :-

A. *Ec- ce no-men do- mi- ni.*

Secunda uariacio est hec. Omnis antiphona primi toni, que incipit in Efaut graue, descendendo ad Cefaut, deinde Desolre bis percuciens statim saliendo ad alamire, sic[1] :-

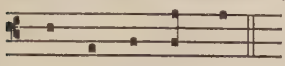

A. *A- ue Ma- ri- a.* siue[2] sic :-

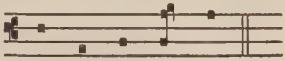

A. *Ca- ni- te tu- ba.*

siue[2] sic :- A. *Cum dis- tri- bu- is- set.*

Tercia uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre uel in Cefaut deinde desolre bis percuciens saliendo ad alamire, finem[3] uero in befabemi et in alamire faciens, hoc modo :-

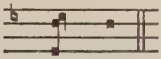

A. *Hii sunt.* uel sic :-

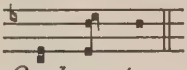

A. *Quod au- tem.*

Quarta uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre descendendo in Cefaut, et statim per Efaut et gesolreut ascendit ad alamire uel ad befabemi, deinde gradatim per alamire descendit in gesolreut et per eandem[4] facit finem, sic[1] :-

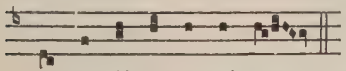

A. *E- gre-di- e- tur uir- ga.* siue[2] sic :-

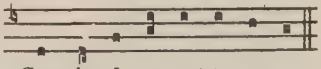

A. *Cum in- du-ce-rent pu- e-rum.*

Quinta uariacio est[o] in hac sola antiphona[5].

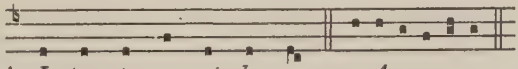

A. *In tym-pa- no et cho- ro.* *Amen.*

AD secundam differenciam primi toni pertinet una sola uariacio, que

---

1 S hoc modo. 2 S uel. 3 S famy. 4 S in eadem.
5 S consistit.

talis est. Omnes antiphone primi toni que incipiunt in desolre et saltant ad efaut deinde descendunt per desolre in cefaut et postea ascendentes percuciunt alamire, sic[1] :-

A. *Io-han-nes au- tem cum au- dis- set.*

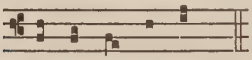

siue[2] sic :- A. *Ec- ce tu pul-cra.*

siue[2] sic :- A. *O pas-tor e- ter- ne.*

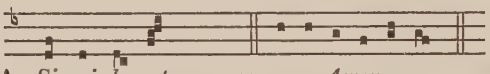

siue[2] sic :- A. *Si- mi- le est reg-num. Amen.*

Hec sola antiphona *Benedictus es in templo* quando dicitur[o] super psalmum *Benedictus* est dicenda, scilicet infra octauas dedicacionis ecclesie : tunc enim non ad uariacionem huius differencie incipiatur sed tantum prima diccio : et statim rector chori ipsum psalmum prosequatur.

DE tertia differencia primi toni talis datur regula. Omnis antiphona primi toni que incipit in Efaut ascendendo per Gesolreut gradatim ad Alamire habet terciam differenciam, sic[1] :-

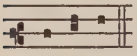

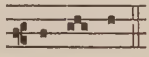

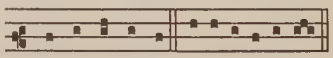

A. *Di-ci-te.* siue[2] sic:- A. *Do-mi-nus.* siue[2] sic :- A. *Adiutorium. Amen.*

AD quartam differenciam primi toni pertinent quinque uariaciones, quarum prima est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in alamire, postea[x] descendendo illum repetendo, sic[1] :-

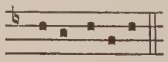

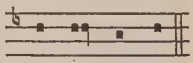

A. *Ve-ni-et dominus.* siue[2] sic :- A. *I- te di-ci-te.* siue[2] sic :- A. *Lau-des red-dant.*

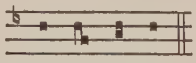

siue[2]sic :- A. *Sci- o cu- i.*

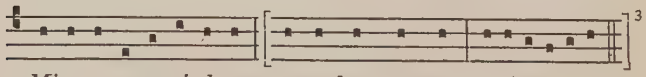

siue[2] sic :- A. *Mi-se-re-re me- i de-us. secundum magnam. Amen.*

---

1 S hoc modo. 2 S uel. 3 C indicates the wrong continuation of the Antiphon through confounding this Antiphon for Septuagesima Lauds with the similar one for Compline of *The Name of Jesus.*

Secunda uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in Efaut descendendo per elami in desolre, hoc modo :-

A. *Re-ges tharsis*[1]. siue[2] sic :- A. *Be-ne-dic-tus es.*

Tercia uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre saliendo ad alamire, sic[3] :-

A. *Ho-di- e.*

Quarta uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in Efaut et saltat in alamire descendendo uel ascendendo, gesolreut percuciendo, hoc modo[4] :-

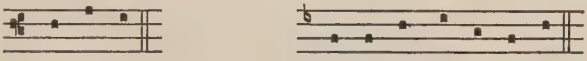

A. *A- per-tis.* siue[2] sic :- A. *Pul-cra es et de- co- ra.*

Quinta uariacio in hiis duabus antiphonis consistit, sic[3] :-

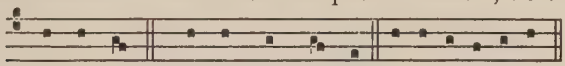

A. *Ex-pug-na.* A. *Ec- ce quam bo-num*[1]. *A-men.*

AD quintam differenciam primi toni pertinent sexdecim uariaciones, quarum prima est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre, descendendo in Cefaut, et postea a desolre saltat in Efaut, descendendo in elami, sic[3] :-

A. *Be-a-tus.* siue[2] sic :- A. *Sum-mo.* siue[2] sic :- A. *Non au- fe- re-tur.*

Secunda uariacio ⟨ ad quintam differenciam primi toni ⟩[5] est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre illum bis [percuciens] descendendo in cefaut, et iterum in desolre reascendit, sic :-

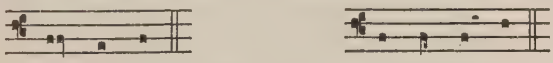

A. *Le- ua- bit.* siue[2] sic :- A. *Re- cum-ben- te.*

---

1 C miswrites this but S gives it correctly. 2 S uel. 3 S hoc modo.
4 S sic. 5 S omits.

Tercia uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre ascendendo in Efaut et iterum [1]desolre percuciens[1], sic :-

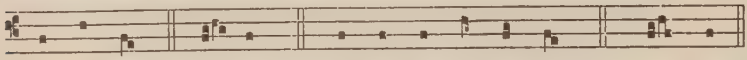

A. *Pec- ca- ta*[2]. A. *E- go*[2]. A. *E- un- tes in mundum*[3]. A. *Sal- ue.*

Quarta uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in Cefaut et ascendit per Desolre uel per Elami in Efaut, et facit finem in desolre descendendo uel ascendendo, hoc modo :-

A. *I- ter fa- ci- en- te.*

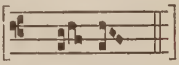

[uel sic :- A. *A- ue.*]

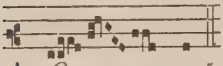

siue[4] sic :- A. *O crux*[5].

siue[4] sic :- A. *Gra-num ca- dit.*

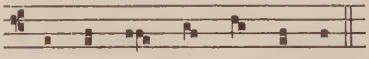

siue[4] sic :- A. *Gra- ci- as ti- bi de- us.*

Quinta uariacio in hac sola antiphona consistit.

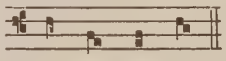

A. *Con- uo- ca- tis.*

Sexta uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre descendendo in Cefaut siue per stricturam uel per planam notam deinde ascendit in[6] Efaut, [sic] :-

A. *An- ge- lus*[2].

A. *Per sig-num.*

Septima uariacio est[x] hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in desolre ascendendo gradatim in[6] gesolreut, hoc modo :-

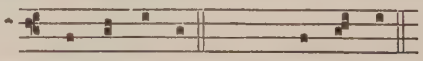

A. *Ger-mi- na- uit*[2]. A. *Quod u- ni.*

1-1 S in desolre descendit. 2 S adds uel sic. 3 S adds uel sic, and inverts the order of the last two examples. 4 S uel. 5 C *Christi* †. 6 S ad.

Octaua uariacio est° in hac sola antiphona[1].

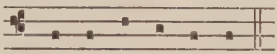

A. *De- us, de- us me- us.*

Nona uariacio in his tribus antiphonis constat[1].

A. *A- bi- it Ie- sus*[2]. A. *Spe- ci- a- lis.* A. *Ful- ge- bunt ius- ti.*

Decima uariacio in his tribus antiphonis constat[1].

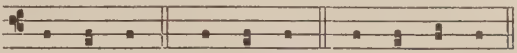

A. *Pe- ti- te.* A. *Qui re- gis.* A. *Vi- ri au- tem.*

Undecima uariacio in hac sola antiphona constat[1].

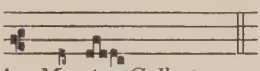

A. *Mon-tes Gelboe°.*

Duodecima uariacio in hac sola antiphona constat[1].

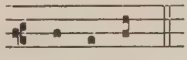

A. *In- cli-tus.*

Terciadecima uariacio est° in hac sola antiphona[1], hoc° modo° :-

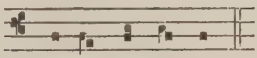

A. *Su-per om- ni- a.*

Quartadecima uariacio est° in hac sola antiphona[1].

A. *Hec est uir- go.*

Quintadecima uariacio [3]est in hac sola antiphona[3].

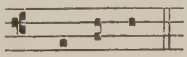

A. *Co-lum-na.*

---

1 S consistit. 2 S adds uel sic. 3-3 S hec est.

Sextadecima uariacio [1]est in hac sola antiphona[1].

A. *Dum sta-ret.* [*Amen*].

DE sexta differencia primi toni talis datur regula. Omnis antiphona primi toni qui incipit in cefaut, saliendo statim per Desolre in Efaut, habet sextam differenciam [2]primi toni, sic[2] :-

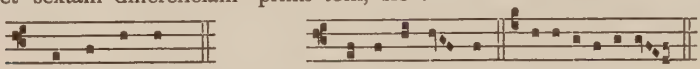

A. *Pos-tu- la- ui* siue[3] sic :- A. *Il-li ho- mi- nes.* [*Amen*].

DE septima differencia primi toni talis datur regula. Omnis antiphona primi toni que incipit in efaut descendendo gradatim usque ad cefaut[4] et iterum ascendit per elami in efaut, et statim in desolre descendit, habet septimam differenciam, hoc modo :-

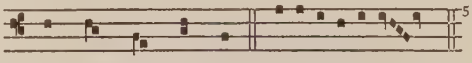

A. *U- nus est e- nim.*

AD octauam differenciam primi toni pertinent quinque uariaciones, quorum prima est hec. Omnis antiphona primi toni que incipit in efaut illum bis percuciens descendendo usque ad[6] desolre, et postea gradatim usque[o] ad efaut[x] ascendit, deinde per Elami descendit in cefaut, hoc modo[7] :-

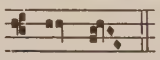

A- *Pa- ter.*

Secunda uariacio est[o] in hac sola antiphona[8].

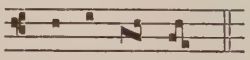

A. *Spe-ci- o- sus.*

Tercia uariacio talis est.

A. *Ad- es- to De- us u- nus.*

1-1 S hec est. 2-2 S hoc modo. 3 S uel. 4 S has Defaut.
5 S omits the final g by mistake. 6 S in. 7 S sic. 8 S consistit.

Quarta uariacio est° in hac sola antiphona[1].

A. *Spi- ri- tu.*

Quinta uariacio est[x] hec.

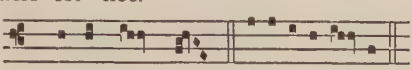

A. *Ip-si so- li. Amen.*

DE nona et ultima differencia primi toni talis datur regula. Omnis antiphona primi toni que incipit in Cefaut uel tantum in desolre, statim in° saliendo in[2] alamire, illum bis percuciens ascendendo in befabemi per b molle, habet nonam differenciam, sic :-

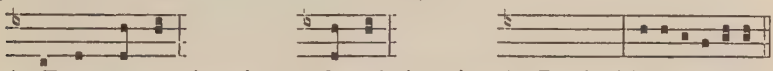

A. *Erunt praua.* sive[3] sic :- A. *Sancti.* siue[3] sic :- A. *Beati eritis*[4]. *Amen.*

Intonacio psalmorum primi toni.

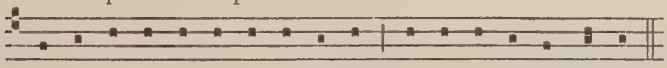

Dixit do-mi-nus do- mi- no me- o :- se- de a dex-tris me- is.

Magnificat uero et *Benedictus* propter euangelicam auctoritatem uenustiorem modum habent in singulis [tonis] in psalmorum intonacione et iubilacione, nisi in quinto tono ut patebit infra.

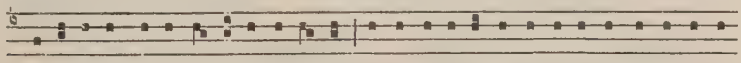

[ps.] *Benedictus dominus deus is-ra-el : quia ui-si-ta-uit et fecit redempcionem*

ple-bis su-e. Et e-re-xit cornu sa-lu-tis nobis : in domo dauid pu-e-ri sui. &c.

psalmus. *Mag-ni-fi-cat : anima mea dominum. Et ex-ul-ta-uit spiritus me-us :*

in de- o sa-lu-ta-ri me-o.

---

1 S adds consistit. 2 S ad. 3 S uel. 4 not in SA and wrongly put here. The ending is filled in only in S and A.

Quidam uero [in] intonacione *Benedictus* et *Magnificat* huius toni° et° sexti toni maxime errant, et contra regulam artis musice agunt: nam faciunt semitonium inter a acutam et g graue, id est in alamire faciunt fa et mi in gesolreut, ubi non inuenitur.

[Neuma primi toni.]

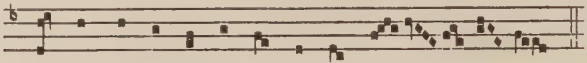

Primum que-ri- te reg-num de- i.

Istud *Uenite* dicitur in historiis *Si bona*, *Peto domine* et *Adonay*, et in hiis festis—. sancti Uincencii, Agathe uirginis, Cathedra sancti Petri, Marie Magdalene, Laurencii, Cecilie, et in communi unius confessoris et Pontificis.

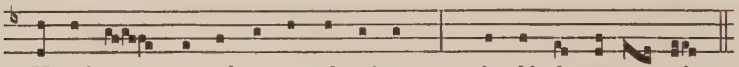

Ue- ni- te ex- ul- te-mus do-mi-no . . . iu- bi- le- mus e- i.

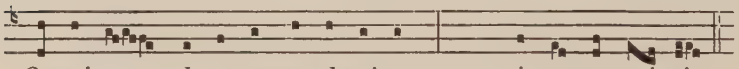

Quo-ni- am de- us magnus do-mi-nus. ip- se con-spi- cit.

Uersus Responsorii.

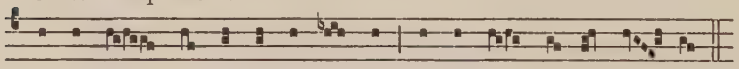

Glo-ri- a Pa- tri et fi- li- o, et spi- ri- tu- i sanc- to.

De officiis missarum hoc° modo°:-

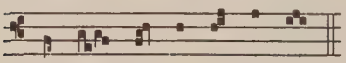

Gau- de- te in do- mi- no. officium° *Me- men- to nos-tri.*

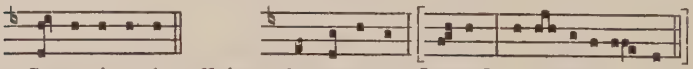

officium° *Stat-u- it e- i°.* officium *Mi- se-re-re* [*michi*][1]. *Amen.*

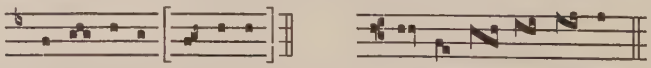

officium° *Mi-se- re- ris* [*om-ni-um*]. officium *Et- e- nim se- de-runt*[2].

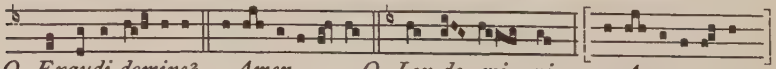

O. Exaudi domine[2]. *Amen.* *O. Lex do- mi- ni.* *Amen.*

---

1 There is no Office beginning *Miserere* in Mode 1. There seems to be a confusion between *Miserere* (for Monday in Passion Week, Mode 3) and *Misereris*.

2 SA have rightly these two offices before *Miserere michi* and under the previous ending.

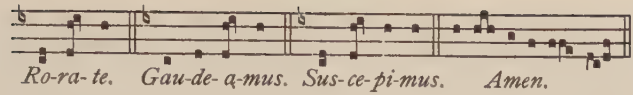

In tempore paschali finiantur officia[x] hoc modo :-

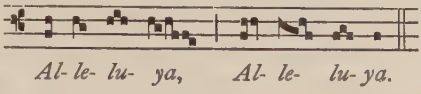

Intonacio [psalmorum] primi toni in officiis missarum.

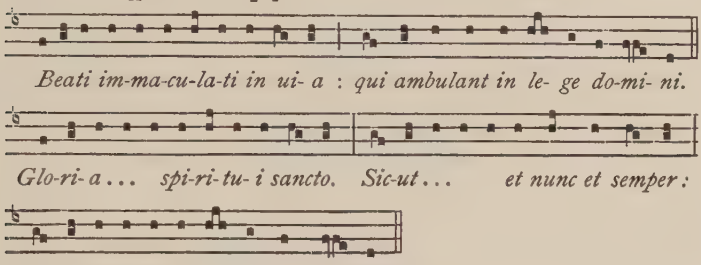

SECUNDUS[1] TONUS in desolre finitur et aliquando in alamire acuta, causa toni uel[2] semitoni, habens eleuacionem a sua finali littera usque ad alamire acutam, et aliquando usque ad befabemi per b molle regulariter, ut in antiphonis. In Responsoriis autem potest ascendere usque ad cesolfaut, quod raro contingit. In gradalibus uero cum suis uersibus, et in sequenciis aliquando sed raro usque ad delasolre et ad elami acutam, ut in Gradali *Vniuersi qui te expectant* et *Benedicta et uenerabilis*, et in consimilibus : et sub finali litera potest descendere usque ad quartam uocem et aliquando sed raro ad quintam.

Si autem inferius quam quintam uocem descenderit uel superius quam sextam uocem ascenderit[o] scilicet in antiphonis, uel septimam in Responsoriis uel nonam in gradalibus cum suis uersibus et in sequenciis, tunc cantus falsus erit[3].

Habet itaque secundus tonus gammaut quod non habet primus tonus : et primus tonus habet delasolre elami et efaut acutas, quas non habet secundus tonus nisi raro delasolre et elami acutas[o], ut supra diximus.

---

1 In the margin of S is Plaga prothi. 2 S et. 3 S est.

Sunt autem horum primi cantus qui ad gammaut are et bemi non deponuntur et ad Cesolfaut uel ad delasolre[1] non eleuantur. De quibus dubium est an primi an secundi toni sint: quorum ista est discrecio. Si [ad] Alamire et befabemi non ascendunt, certissime de secundo tono sunt. Erunt itaque Alamire et befabemi utriusque communes, ad quas dum cantus ascenderit[2], si diu in eis permanet[3] siue tercio uel quarto eas repercuciat, aut si in alamire incipiat, erit primi toni: si [autem] in inferioribus incipiat, et secundum quantitatem antiphone rarissime ad illas ascendit, erit secundi toni.

In sex autem locis incipit, id est Gammaut Are Cefaut Desolre Elami et Efaut grauibus, et aliquando in Alamire et befabemi acutis.

Qui licet plurimas in hiis predictis locis habeat[4] incepciones, paucas tamen habeat[4] differencias; quippe secundum ueteres nisi unam; secundum uero modernos duas habent[4] differencias.

Huius eciam cantus aliquando in acutas et in superacutas aliquando[o] transmutatur, et tunc facit finem in alamire [acutam] per b quadratam, ut supradiximus.

Psalmus eius incipit in cefaut, et in effaut graui currit[x].

PRIMA differencia huius toni imponitur antiphonis eiusdem quocunque modo incipientibus extra antiphonis que O nuncupantur et paucis aliis similibus. Differencias enim habet antiphonarum duas, officiorum unam, unam neupmam principalem et unum *Uenite.*

Ad primam differenciam secundi toni pertinent uiginti septem uariaciones, quarum prima est hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in desolre descendendo in are, et iterum per cefaut ascendit ad desolre, hoc modo:-

A. *E- rit ip- se.*[5] A. *Co- ti- di- e.*

Secunda uariacio est[x] hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in desolre, illam semel uel bis percuciens, statim saliendo usque ad gesolreut, deinde per Efaut et Elami descendit in Cefaut, et iterum ascendit ad desolre, hoc modo:-

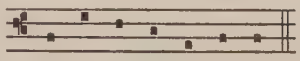

A. *De Sy- on ex- i- bit lex.*

---

1 A adds acutas. 2 SA ascendit. 3 SA permaneat. 4 SA habet.
5 S adds uel sic: A adds siue sic.

Tercia uariacio est^x hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in desolre, bis uel ter illam percuciens descendendo in Cefaut et postea per desolre ascendit in efaut, deinde gradatim descendit in desolre, sic[1] :-

A. *Su- pra pec-tus do-mi- ni.* A. *Sanc-ti- ta- te quoque in-sig-nis.*

Quarta uariacio in his duabus antiphonis consistit, [hoc modo :-]

A. *Chris-tus.* A. *Mo-na-chus.*

Quinta uariacio est^x hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in efaut et tangit elami ascendendo ad efaut, deinde descendit in de uel re[2], sic :-

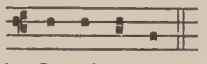

A. *Om-ni- po-tens.*

Sexta uariacio est^x hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in efaut, descendendo gradatim in desolre, sic :-

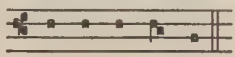

A. *Con-so- la- mi- ni.*

Septima uariacio est^x hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in Cefaut ascendendo per desolre in efaut uel in gesolreut et iterum ad[3] desolre^x descendit sic[1]:-

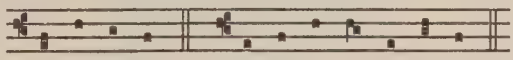

A. *In spi-ri- tu.*[4] A. *Vir-go ver- bo con-ce-pit.*[4]

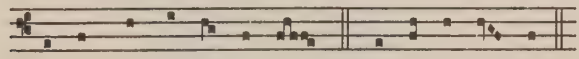

siue sic :- A. *A-bra-ham pa- ter ves- ter.*[4] A. *Sic-ut li- li- um.*

Octaua uariacio est^x hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in desolre, saliendo in efaut descendendo in elami, deinde ab efaut descendit in desolre, hoc modo[5]:-

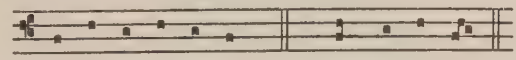

A. *Da no-bis do- mi- ne.* A. *Quem vi- dis- tis.*

---

1 S hoc modo. 2 SA desolre. 3 S in. 4 S adds uel sic. 5 S sic.

Nona uariacio est[x] hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in Cefaut ascendendo in efaut per desolre et iterum descendit in desolre, hoc modo[1] :-

A. *Con-sti- tu-tus.*[2] A. *Ac- ce- den-tes.*

Decima uariacio est[x] hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in desolre saliendo in efaut deinde statim descendit in desolre, sic[3] :-

A. *Com-pla-ce- at.*

Undecima uariacio est[o] in hac sola antiphona[4] :-

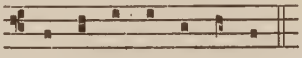

A. *A bi- ma- tu et in-fra.*

Duodecima uariacio est[o] in hac sola antiphona[4] :-

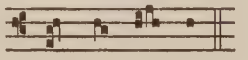

A. *To- tus or- bis.*

Tercia decima uariacio [5]est in hac sola antiphona[5] :-

A. *An- te lu- ci- fe- rum.*

Quarta decima uariacio est[o] in hac sola antiphona[4] :-

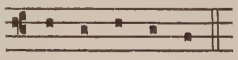

A. *Sa-na do-mi- ne.*

Quinta decima uariacio [6]est in hac sola antiphona[6] :-

A. *Ce- li ce- lo-rum.*

---

1 SA sic. 2 S adds uel sic : A adds siue sic. 3 S hoc modo. 4 S adds consistit. 5-5 S talis est. 6-6 S hec est.

Sexta decima uariacio [1]est° in hac sola antiphona[1] :-

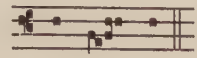

A. *A- uer- te.*

Septima decima uariacio [2]est° in hac sola antiphona[2] :-

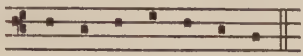

A. *Qua-re ie- iu- na-ui-mus.*

Octaua decima uariacio est hec. Omnis antiphona secundi toni que incipit in delasolre†[3] saliendo in efaut et postea ab elami ascendit per efaut ascendit° ad g [gesolreut,] sic[4] :-

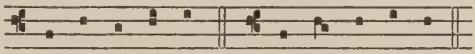

A. *Au- di- ui vo-cem.*[5] A. *Sic be- ne- di-cam.*

Nona decima uariacio talis est :-

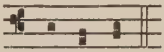

A. *Lau-da- te.*

Uicesima uariacio est° in hac sola antiphona[6] :-

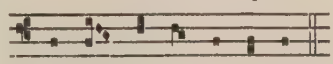

A. *Be- a- ta pro-ge-ni- es.*

Uicesima prima uariacio est[x] hec :-

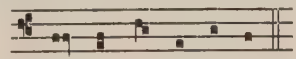

A. *A por- ta in- fe- ri.*

Uicesima secunda uariacio est[x] talis :-

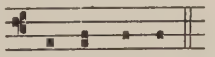

A. *Us-que mo-do.*

1-1 S talis est. 2-2 S hec est. 3 SA desolre. 4 S hoc modo. 5 S adds uel sic. 6 S adds consistit.

Uicesima tercia uariacio [1]in hac sola antiphona consistit[o1] :-

A. *O be- a- ta Ce- ci- li- a*[2].

Uicesima quarta uariacio talis est :-

A. *Post plu-ri-ma.*

Uicesima quinta uariacio est[x] hec :-

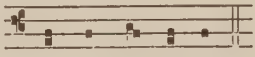

A. *Mit-tens do- mi-nus.*

Uicesima sexta uariacio in hiis duabus antiphonis consistit :-

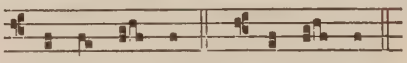

A. *A- it Pe- trus.* A. *Re- gres-sus.*

Uicesima septima uariacio est[x] hec, sic[o]:-

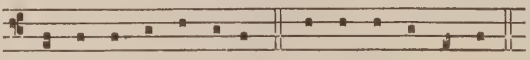

A. *Ve- ni de- si- de- ra-tor. A-men.*

Hee sequentes antiphone transmutate sint in acutas [causa toni] in efaut graue[3] :-

A. *Mag- num.* A. *As-sump-sit ie-sus.* A. *Te u-num.*

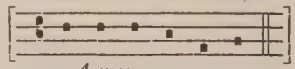

A-men.

Ad differenciam[x] secundam secundi toni una tantum pertinet uariacio :-

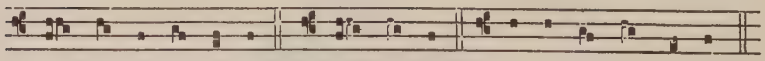

A. *O Sa- pi- en- ci- a.*[4] A. *Do- mi- ne. A-men.*

1-1 S hec est. 2 S notes the last word thus— dc, df, d, d. The Antiphonals also vary. 3 but C gives still the F clef and gives by mistake the second ending. A keeps the F clef and confuses these with the following. 4 S adds uel sic.

Intonacio psalmorum secundi toni, sic°:-

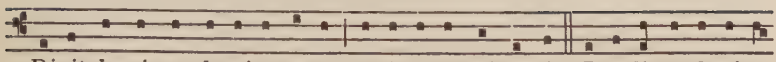

Dixit do-mi-nus do-mi-no me-o : se-de a dextris me-is. Benedictus dominus

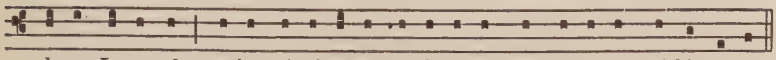

de-us Is-ra-el : qui-a vi-si-ta-uit et fe-cit re-demp-ci-o-nem plebis su-e.

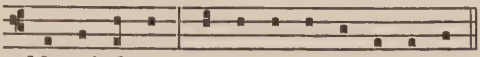

Mag-ni-fi-cat : a-ni-ma me-a do-mi-num.

Neuma secundi toni, hoc° modo°:-

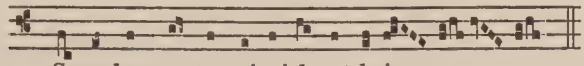

Secundum[1] *autem si-mi-le est huic.*

Istud *Venite* dicitur in die Sancti Thome martyris et in historiis *Deus omnium*, *In principio*, *Adaperiat*, et *Uidi dominum.* In dedicacione[2] ecclesie et in [hiis] festis—Conuersione sancti pauli et Annunciacione beate marie, Commemoracione Sancti pauli, [ad uincula sancti petri,] Sancti Michaelis et Sancti Martini:-

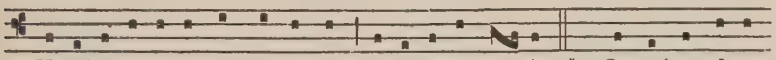

Ve-ni-te ex-ul-te-mus do-mi-no : iu-bi-le-mus e-i. ℣. Quo-ni-am de-us

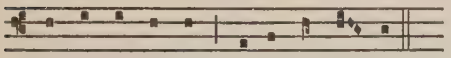

magnus do-mi-nus : ip-se con-spi-cit.

Versus Responsoriorum.

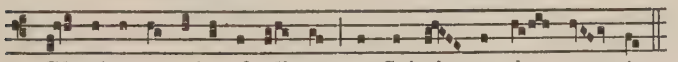

Glo-ri-a pa-tri et fi-li-o : et Spi-ri-tu-i sanc-to.

Officiis misse.

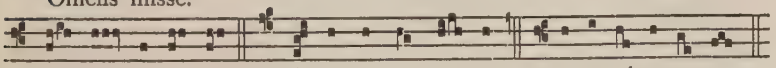

Do-mi-nus di-xit. Salue sancta pa-rens. Amen.

In tempore paschali finiantur officia sic:-

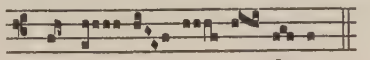

Al-le- lu-ya.

---

1 C has from here onwards a third too high.

2 S et in festo dedicacionis.

[Intonacio psalmorum in officiis missarum.]

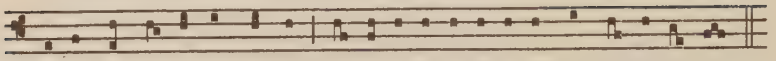

Quare fre-mu-e-runt gentes : et po-pu-li me-di-ta- ti sunt in- a- ni- a.

Glo-ri- a . . . spi-ri- tu- i sancto. Sic-ut e-rat in prin-ci- pi- o et nunc

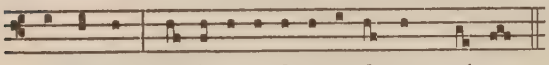

et semper : et in se-cu-la se-cu-lo-rum. A-men.

TERCIUS[1] TONUS in elami graui finitur, habens eleuacionem a sua finali littera usque ad eandem litteram consimilem, id est elami acutam, et aliquando ad nonam uocem et aliquando ad decimam, auctoritate psalmiste qui ait *In psalterio decachordo psallite illi* : et sub finali littera potest descendere ad desolre et aliquando ad Cefaut. Si uero inferius quam cefaut descenderit uel superius quam decimam uocem, id est Gesolreut [super] acutam, ascenderit, tunc cantus falsus erit.

Sane b quadratam ideo adamavit quia ad eius finem diapente est maxime, aut ideo quia ad acutissimam eius, id est elami acutam, diatessaron reddit : quia prope autem habet tres tonos in deposicione uel quia ascendendo pocius saliendo quam supergradiendo uadit.

Huius eciam cantus frequenter in acutas transmutatur, et tunc facit finem in alamire graui[2] per b molle, causa toni uel semitoni : sed hoc in antiphonis raro contingit.

In sex autem locis incipit, id est in desolre Elami Efaut gesolreut alamire et cesolfaut: sed in quibusdam minus usualiter, id est Efaut et desolre, ut tantum in hiis tribus antiphonis scilicet, *Iesu christi domini*, [A.] *Traditur ergo a patre* et [A.] *Copiose caritatis :* sicut patebit inferius.

Psalmus eius incipit in Gesolreut et currit in Cesolfaut per b quadratam.

Differencias enim habet officiorum duas, antiphonarum sex, unam neupmam principalem et unum *Venite.*

AD primam differenciam tercii[3] toni una [tantum] pertinet uariacio, sic °:-

Omnis antiphona tercii toni que incipit in elami graue, descenden-

---

1 In the margin of S is Grece deutherus. 2 S acuta. 3 C primi†.

do in desolre, et statim abhinc per gesolreut et alamire transit ad Cesolfaut, uel si incipit in efaut graue descendendo gradatim in desolre, sic[1] :-

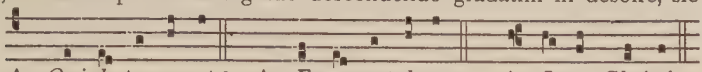

A. *Qui de ter-ra est.*[2] A. *Ex-ur-gat de-us.*[2] A. *Ie-su Christi.*[3]

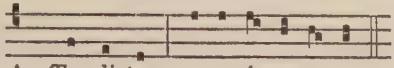

A. *Tra-di-tur.* *Amen.*

DE secunda differencia tercii toni talis datur regula.

Omnis antiphona tercii toni que incipit in Gesolreut et ascendit gradatim ad Cesolfaut, uel si descenderet ad[4] gesolreut in elami deinde in desolre et iterum ascendit usque ad cesolfaut, habet [secundam] differenciam tercii° toni°, sic[1] :-

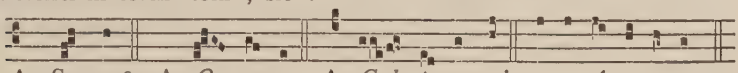

A. *Sur-ge.*[2] A. *O ue-ra.* A. *Cul- tor a-gri.* *Amen.*

TERCIA differencia est in hac sola antiphona[5].

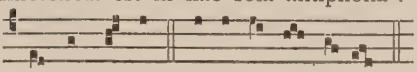

A. *Co- pi- o- se.* *Amen.*

AD quartam[6] differenciam tercii toni pertinent quinque uariaciones, quarum prima est[x] hec.

Omnis antiphona tercii toni que incipit in gesolreut ascendendo per alamire ad Cesolfaut, sic[1] :-

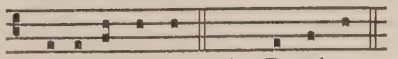

A. *Ec-ce do-mi-nus.* A. *Do-mi- ne.*

Secunda uariacio in hac sola antiphona consistit.

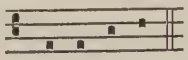

A. *O-ri- e-tur.*

Tercia uariacio in hiis [quatuor] antiphonis consistit.

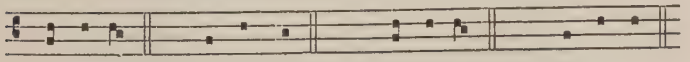

A. *Ser-ui-te.*[2] A. *Bo-no-rum.* A. *Tu pu-er.*[2] A. *Pla-ce-bo.*

---

1 S hoc modo. 2 S adds uel sic. 3 C notes the last word a third higher. 4 S a.
5 S DE tercia differencia hec sola antiphona inuenitur. 6 C terciam†.

Quarta uariacio in hiis quatuor antiphonis consistit.

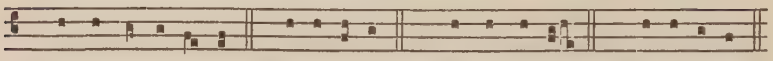

A. *Omnis in-ter-e- a.* A. *Inter natos.* A. *Do-mi-ne mi.* A. *Unum opus.*

Quinta uariacio est[x] hec. Omnis antiphona tercii toni que incipit in gesolreut, statim saliendo ad cesolfaut, et postea immediate descendit in alamire, sic[1] :-

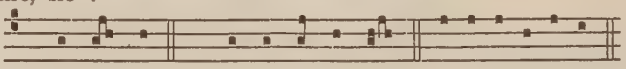

A. *Dum for- tis*[2]. A. *Si in di- gi- to.* *Amen.*

DE quinta differencia tercii toni talis datur regula. Omnis antiphona tercii toni que incipit in gesolreut, replicando bis in eadem gesolreut, [et] per alamire ascendendo gradatim[3] ad Cesolfaut, habet quintam differenciam, sic :-

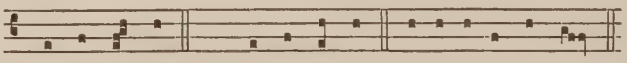

A. *Pul- cri -o- res.* A. *Fac be-nig-ne.* *Amen.*

DE sexta [et ultima] differencia tercii toni talis datur regula. Omnis antiphona tercii toni que incipit in Gesolreut et immediate bis replicat in alamire, et sic saltat in Cesolfaut, deinde gradatim descendit in gesolreut graui°, habet sextam differenciam, sic[1] :-

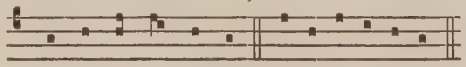

A. *Om-ni- a que-cun-que.* *Amen.*

Intonacio psalmorum [tercii toni].

Dixit do-mi-nus do-mi- no me- o : se- de a dex-tris me- is. Be-ne-dic-tus

dominus deus is-ra-el : qui-a ui-si-ta-uit et redempcionem fecit plebis su-e.

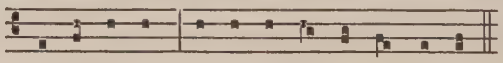

Mag-ni- fi- cat : a- ni- ma me- a do- mi-num.

---

1 S hoc modo. 2 C has GC,C. 3 S gradatim ascendit.

Neuma tercii toni hoc modo.

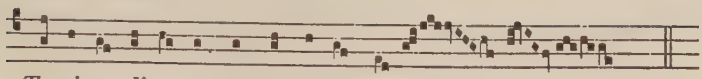

Ter-ci- a di- es est quod hec facta sunt.

Istud *Venite* dicatur in hiis festis,—sancti iohannis baptiste, in natali unius apostoli uel[1] plurimorum apostolorum, et in natali unius euangeliste, ut° patet°.

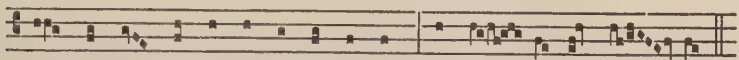

Ve- ni- te ex-ul- te-mus do-mi-no[2] : Iu- bi- le- mus e- i.

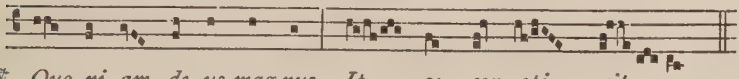

℣. *Quo- ni- am de- us mag-nus. Ip- se con- spi- cit.*

Versus responsoriorum.

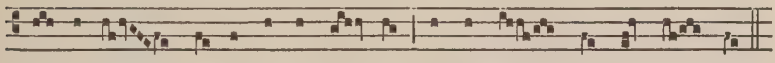

Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o : et spi- ri- tu- i sanc- to.

De officiis missarum etc.

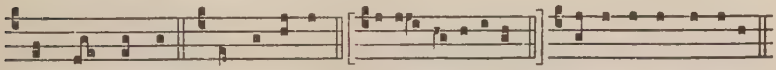

Dum cla-ma-rem. Con-fes-si- o. Amen. Om-ni-a que fe-ci-sti.

Be- ne- di- ci- te. [*Amen.*]

In tempore paschali finiantur[x] hoc modo [officia].

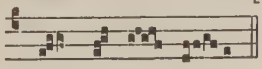

Al- le- lu- ya.

[Intonacio psalmorum in officiis missarum.]

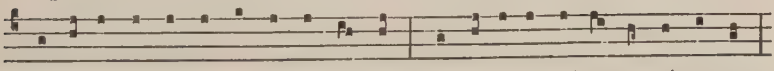

Can-ta-te do- mi- no can-ti-cum no-uum : can-ta- te do-mi- no om-nis ter-ra.

---

1 S et. 2 This word is not in S.

Octaua uariacio est hec :-

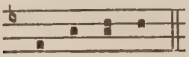

A. *Vox de ce- lis.*

Nona uariacio est hec [1] :-

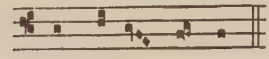

A. [*Et*] *ex- e- un- tes.*

Decima uariacio est[x] hec. Omnis antiphona quarti toni que incipit in efaut graue, desolre percuciens, et statim reascendit ad efaut, sic [2] :-

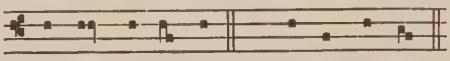

A. *Norunt in-fan-tes* [3]. A. *Omnes gentes.*

Vndecima uariacio in hac sola antiphona consistit :-

A. *Cre-do ui- de- re.*

Duodecima uariacio est hec. Omnis antiphona quarti toni que incipit in efaut, descendendo per desolre in cefaut, et iterum gradatim ascendit ad elami uel [ad] efaut, [sic] :-

A. *Al- le- lu- ya* [3]. A. *Saulus au-tem.*

Tercia decima uariacio est hec [1] :-

A. *Quid uo-bis.*

Decima quarta uariacio est hec, et in sola antiphona consistit [4].

A. I- ter-um au-tem.

Quinta decima uariacio cum[5] quatuor antiphonis consistit, sic [o] :-

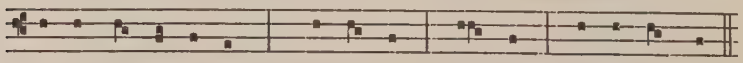

A. *Om-nis cre- a- tur- a.* [A.] *Lau-da- bo.* A. *Ius- te.* A. *Ex-ul- ta- bunt.*

---

1 S talis est. A transposes the 13th & 14th variations. 2 S hoc modo.
3 S adds uel sic. 4 S est. 5 S in hiis.

Sexta decima uariacio in his duabus antiphonis consistit.[1]

A. *Tan-to nam-que.* A. *Sy-mon au- tem.*

Septima decima uariacio in hac sola antiphona consistit.

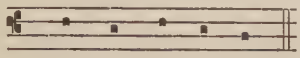

A. *Ymp-num di- ci- te.*

Octaua decima uariacio[2] in hac sola antiphona consistit.

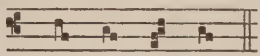

A. *Sau- le fra- ter.*

Nona decima uariacio est[x] in hac sola antiphona sic[o]:-

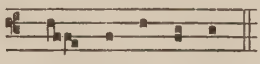

A. *Hu- ius a- mo-re.*

Vicesima uariacio est[x] in hac sola antiphona sic[o]:-

A. *Vir de- i.*

Vicesima prima uariacio est hec: omnis antiphona quarti toni que incipit in efaut graue descendendo siue per stricturam[3] siue per plenam notam in elami strictam usque in desolre et iterum in elami ascendit, hoc modo:-

A. *Gau-de- te.*[4] A. *Iu- ue- nes.*

Vicesima secunda uariacio talis est, ut[o] patet[o].

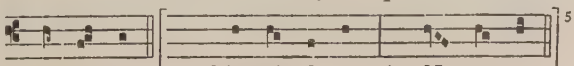

A. *Vin- di- ca.* [A. *Mag-ni- fi- cet.* A. *Na- tu- re.*][5]

---

1 S est. 2 S hec est. 3 C ficturam. 4 S adds *uel sic.* 5 not in S A here, but infra.

Vicesima tercia uariacio est[x] hec. Omnis antiphona quarti toni que[1] incipit in efaut graue et statim descendit in desolre, et iterum per elami ascendit ad efaut, hoc modo :-

A. *In e- ter-num.*

Vicesima quarta uariacio est hec. Omnis antiphona quarti toni [2]que incipit in efaut graue et statim descendit in desolre et iterum per elami ascendit ad efaut, hoc modo.[2]

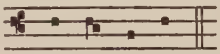

A. *Mag-ni- fi- cet*[3].

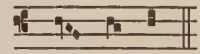

A. *Na- tu- re.*[3]

Vicesima quinta uariacio in his duabus antiphonis consistit.

A. *Ma-ne sur-gens.* A. *Hinc hor- ren- do.*

Vicesima sexta uariacio est in his duabus antiphonis.

A. *In- gres- sus.* A. *Ex-em-plum me- re- ar.*

Vicesima septima uariacio talis est.

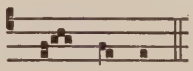

A. *O ue- ra.*

Vicesima octaua in his duabus antiphonis consistit.

A. *Te de- um.* A. *Os- ten-dit.*

Vicesima nona uariacio in his duabus antiphonis consistit, ut patet :-

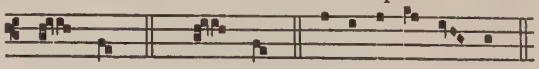

A. *Fe- lix.* A. *Sanc- ta.* *Amen.*

---

1 leaf torn out in S. 2-2 C is mutilated and the passage is not given in A. 3 only in A in this position.

Hec antiphona subsequens transumpta est in acutas causa semitoni in b molle scilicet befabemi et causa toni in efaut graue, hoc modo :-

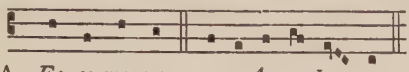

A. *Ec- ce merces.* *Amen.*[1]

DE secunda differencia quarti toni talis datur regula.

Omnis Antiphona quarti toni, que incipit in cefaut et statim per desolre saltat siue gradatim ascendat ad efaut graue, uel bis replicando cefaut ascendendo supradicto modo ad efaut graue, habet secundam differenciam, hoc modo :-[2]

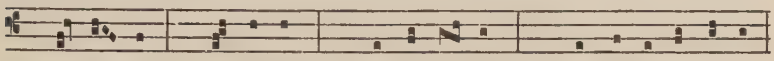

A. *Beth-le-em.* A. *Do-mi-ne.* A. *Nec in ag-nos.* A. *Cum ui-de-ris nudum.*

A. *Quis ex uo- bis.* A. *Tu-lit er- go.* A. *Be- ne- dic do- mi- ne.* A. *Funda-*

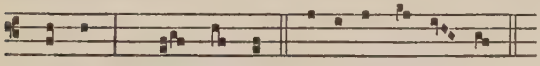

menta. A. *Pec- to- re.* *Amen.*

DE tercia differencia quarti toni talis datur regula.

Omnis antiphona quarti toni que incipit in desolre et gradatim ascendit ad gesolreut graue uel statim saltat a desolre usque ad alamire, habet differenciam hoc modo :-

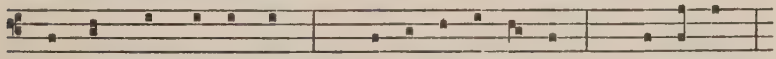

A. *Ru-bum quem ui- de- rat.* A. *Glo-ri- fi- ca- mus te.* A. *Sub tu-am.*

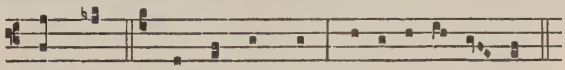

A. *Sanc- ti.* A. *Ex- ul- ta- bunt.*[3] *Amen.*

DE quarta differencia quarti toni talis datur regula.

Omnis antiphona quarti toni que incipit in cesolfaut et descendit saliendo in gesolreut et iterum per alamire et cesolfaut ascendit in delasolre habet quartam differenciam huius toni. Et omnes antiphone que ad istam differenciam pertinent sunt transmutate in acutas causa toni

---

1 This should be transposed as well as the antiphon. 2 A has *Ad secundam differenciam quarti toni pertinent hee uariaciones.* And so for the rest of the differences. 3 A omits.

in efaut graue et causa semitoni in befabemi per b mollem, hoc modo :-

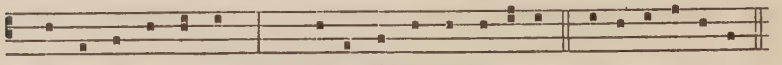

A. *Que-ri- te do-mi-num.* A. *E-gre-di- e- tur do-mi-nus.* *Amen.*

DE quinta differencia quarti toni talis datur regula.

Omnis antiphona quarti toni que incipit in gesolreut graue et statim ascendit ad delasolre per alamire et cesolfaut hanc quintam differenciam huius toni habet. Et omnes antiphone que ad istam differenciam pertinent transmutate sunt in acutas causa toni in efaut et causa semitoni in befabemi per b mollem, sic :-

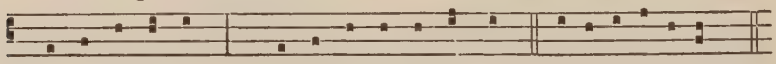

A. *Ec- ce ue- ni- et.* A. *Ex-pec-ta- bo do- mi-num.* *Amen.*

AD sextam uariacionem quarti toni pertinent uariaciones, ut patet :-

A. *Fi-de-li-a.* A. *In mandatis.* A. *In domum do-mi-ni.* A. *A ui-ro in- i-quo.*

A. *Al- le- lu- ya, al- le- lu- ya.* *Amen.*

AD septimam differenciam quarti toni pertinent hee uariaciones.

A. *Lauda*[1]. A. *Clamaui.* A. *Ad-iu-tor.* A. *Spe-ret.* A. *In ma-tu-ti-nis*

domine. [2] A. *Et omnis.* A. *Il-lu-mi-na domine.* A. *Qui-a mi-ra-bi-li-a.*

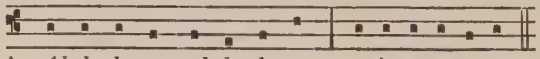

A. *Al- le- lu- ya, al- le- lu- ya.* *Amen.*

AD octauam differenciam quarti toni pertinent hee sequentes quinque uariaciones.

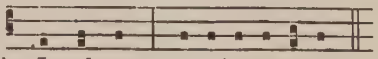

A. *Im-ple-at.* *Amen.*

---

1 A gives the cue as far as *dominum.*

2 S begins again after the gap and has rightly the tone-ending a fourth higher.

Hee sequentes antiphone [sunt] transmutate in acutas causa toni in efaut graue et causa semitoni in befabemi per b mollem, hoc° modo° :-

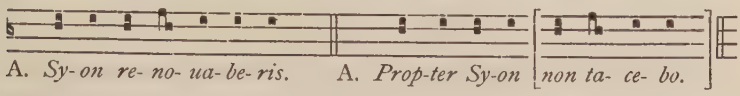

A. *Sy-on re- no- ua- be- ris.* A. *Prop-ter Sy-on* [*non ta- ce- bo.*]

A. *Fac- tus sum si- cut ho-mo.* A. *O mors e-ro mors tu-a.* *A-men.*

AD nonam [et ultimam] differenciam quarti toni [1] pertinet hec uariacio [1].

A. *An- te me.* *Amen.*

Hee sequentes antiphone transmutate sunt in acutas causa toni in efaut graui et causa semitoni in befabemi per b mollem, hoc modo :-

A. *Ad te do-mi-ne.* A. *Ex quo fac-ta* [*est*]. *Amen.*

Intonacio psalmorum quarti toni [sic] :-

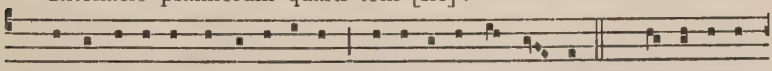

Ps. *Dixit dominus domino me-o : se-de a dextris me- is.* Ps. *Be-ne-dic-tus*

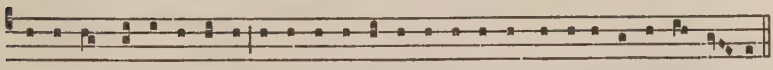

do-mi-nus de-us is-ra-el : quia ui-si-ta-uit et fe-cit redempcionem plebis su- e.

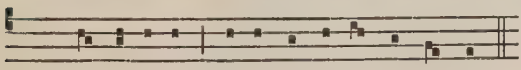

Ps. *Mag-ni-fi-cat : a-ni- ma me- a do- mi-num.*

Neuma quarti toni [sic] :-

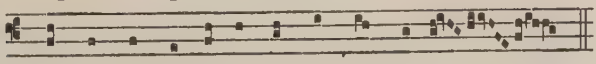

Quar-ta ui- gi- li- a ue- nit ad e- os.

1-1 S pertinent hee tres uariaciones sequentes : and has the first antiphon a fourth lower.

Istud *Venite* dicitur in hiis dominicis scilicet ° dominica prima et secunda et tercia aduentus domini ° [et in quarta feria quatuor temporum aduentus domini]; et in uigilia natalis domini: et in passione [1] domini et in Dominica in ramis palmarum; et in festo sanctorum Fabiani et sebastiani; [et] in exaltacione sancte crucis, [et] in festo sancti Dionysii [Et] in commemoracione beate marie; et in festis nouem leccionum [de communi hystoria] unius martyris; et [2] plurimorum martyrum et plurimorum confessorum et in communi unius uirginis et in octauis sancti stephani et sancti Johannis apostoli ° si dominica non fuerit, et cotidie in octauis [3] sancte trinitatis et corporis christi quando de octaua fit seruicium.

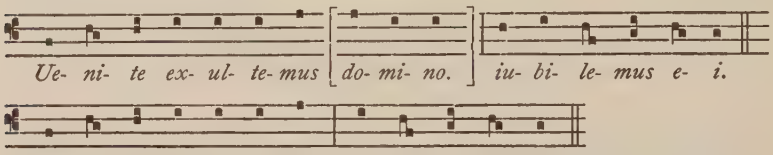

Iste *Venite* dicitur in festo sancti iohannis apostoli [et in octaua eiusdem sidominica fuerit]:-

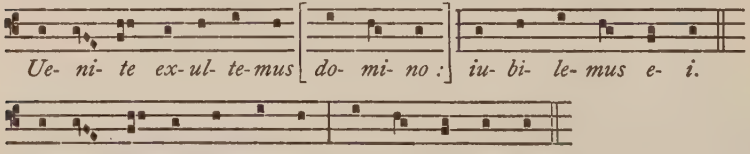

Istud *Venite* dicitur in die natalis domini et per octauas epyphanie, sic:-

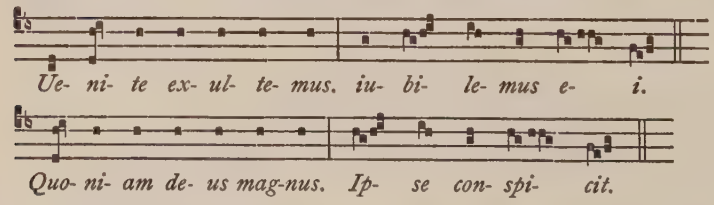

Istud *Venite* dicitur in secunda feria post *Domine ne in ira*:-

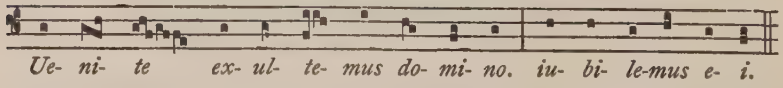

---

1 S dominica passionis. 2 S siue. 3 S infra octauas.

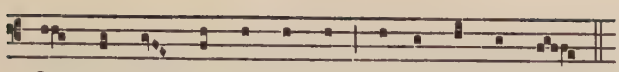

Quo- ni- am de- us mag-nus. Ip- se con- spi- cit.

Istud *Venite* dicatur in die sancti stephani et in octaua eiusdem si dominica fuerit; et in festo[1] sancte trinitatis: et in festo corporis[2] christi et in octaua die eiusdem festi et in hiis festis scilicet Sancti nicholai, et° in° purificacione[3] beate marie, Apostolorum Petri et pauli, In inuencione sancti stephani, in Assumpcione et natiuitate beate marie et sancte Katerine gloriose° uirginis hoc° modo°:-

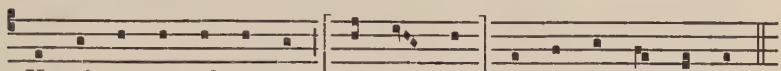

Ue- ni- te ex- ul- te- mus do- mi- no. iu- bi- le- mus e- i.

Quo- ni- am de- us mag-nus. Ip- se con- spi- cit.

Versus responsoriorum.

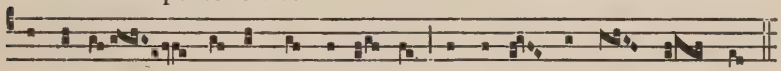

Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc- to.

De officiis missarum.

Pro- pe es- to. Amen. Re- mi- nis- ce- re. Amen.

In tempore uero° pasche finiantur officia sic[4]:-

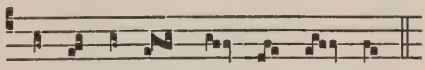

Al- le- lu- ya, al- le- lu- ya.

Intonacio psalmorum in officiis missarum.

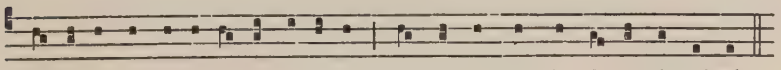

Be- a- ti im-ma-cu- la- ti in ui- a: qui am-bu-lant in le- ge do-mi- ni.

---

1 S die. 2 S de corpore. 3 S purificacionis. 4 S hoc modo terminantur officia.

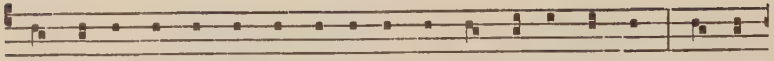

Glo- ri- a pa- tri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc- to : si- cut

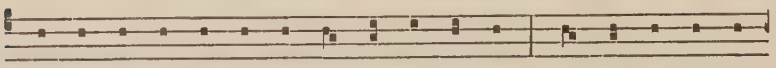

e- rat in prin- ci- pi- o et nunc et sem-per : et in se- cu- la

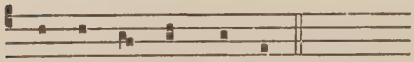

se- cu- lo- rum. A- men.

QUINTUS [1] TONUS in efaut graui finitur, habens eleuacionem a sua finali litera usque ad eandem literam consimilem id est Efaut acutam, et aliquando ad nonam uocem id est gesolreut acutam et aliquando ad decimam id est alamire superacutam, [2] auctoritate psalmiste qui ait *In psalterio decacordo psallite illi.* Et sub finali litera potest descendere in semitonum et aliquando sed raro in quartam uocem, id est cefaut. Si autem superius quam decimam uocem ascenderit uel inferius quam quartam uocem descenderit tunc cantus [erit] falsus.

In quatuor enim [3] locis incipit, id est in efaut graue et in alamire et cesolfaut et in befabemi, licet rarissime.

Huius eciam cantus frequenter in acutas et in superacutas transmutatur, et tunc facit finem in cesolfaut causa toni et semitoni.

Psalmus eius in efaut graui incipiens [4] saliendo per alamire currit in cesolfaut.

Iste suis quatuor incepcionibus, tres tantum imponit differencias antiphonarum et tres officiorum ; unam habet neupmam principalem et unum *Venite.*

AD primam differenciam quinti toni pertinent quatuordecim uariaciones quarum prima est [x] hec. Omnis antiphona quinti toni que incipit in alamire [5]acuta descendendo in efaut graue et iterum per alamire ascendit ad [5] cesolfaut illum bis percuciens ascendendo ad delasolre et in cesolfaut [x] facit finem hoc modo :-

A. *Ec- ce uir-go.* [6] A. *Vox clamantis in deserto.* [6] A. *Omnes an-ge-li ei-us.*

---

1 In the margin of S is Grece Tritos. 2 C has in error literam acutam. 3 S autem. 4 S incipit . . . et. 5-5 C has wrongly graue descendendo ad. 6 S adds uel sic.

Secunda uariacio est° in hiis tribus° antiphonis[1].

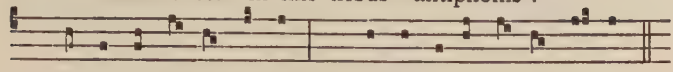

A. *Mon-tes et om-nes col-les.* A. *Be-ne-dic-ci- o- nis tu- e.*

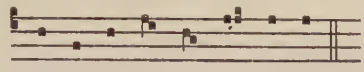

A. *Prop-ter in- su-per- a- bi- lem.*

Tercia uariacio est hec, sic[2] :-

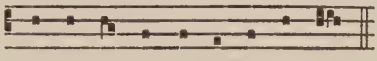

A. *Le-ta- mi- ni cum Ie-ru-sa- lem.*

Quarta uariacio est[x] talis :-

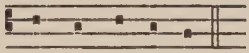

A. *Po-nent do-mi- no.*

Quinta uariacio est hec[2] :-

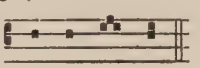

A. *Al- le- lu- ya.*

Sexta uariacio talis est[3].

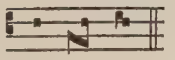

A. *Ex- u- lat.*

Septima uariacio talis est[3].

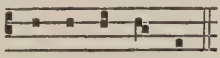

A. *E- le-ua- mi- ni.*[4]

Octaua uariacio talis est[2].

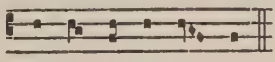

A. *In so- le po- su- it.*

---

1 S adds consistit. 2 S in hac sola antiphona consistit. 3 S hec est.
4 S inverts the 7th & 8th.

Nona uariacio talis est[1] ut° patet.°

A. *Ex-ul- ta-bunt.*

Decima uariacio talis[2] est: omnis antiphona quinti toni que incipit in alamire acuta statim descendendo in efaut graue et iterum immediate ad cesolfaut per alamire[x] ascendit, sic[3] :-

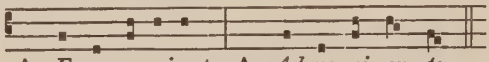

A. *Ec-ce ma-ri- a.*[4] A. *Ad-ue- ni- en- te.*

Undecima uariacio in hiis [duabus] antiphonis consistit[5].

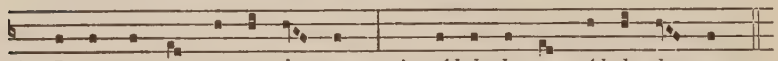

A. *In con-spec-tu an- ge- lo- rum.* A. *Al- le- lu- ya. Al- le- lu- ya.*

Duodecima uariacio est hec sic[6].

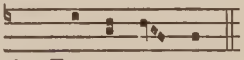

A. *Fons or- to- rum.*

Tercia decima uariacio talis[7] est.

A. *Qui-a de- uo- tis lau-di-bus.*[8]

Quartadecima uariacio est hec, ut patet.

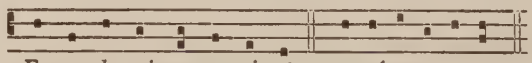

A. *Ec- ce do- mi- nus ue-ni- et.* *Amen.*[9]

DE secunda differencia quinti toni talis datur regula.

Omnis antiphona quinti toni que incipit in efaut graue et statim saltat per alamire in cesolfaut habet istam differenciam sic :-

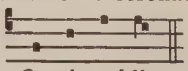

A. *Omnis ual-lis.*

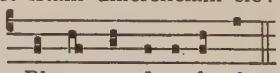

A. *Pla-cen-tes de- o fac-ti.*

---

1 S hec est. 2 S hec. 3 S hoc modo. 4 S inserts uel sic. 5 S est.
6 S talis est. 7 S in hac sola antiphona. 8 A leaf is missing here in S.
9 The ending is wrongly given: the last syllable should have only A.

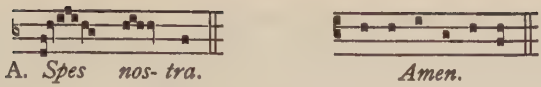

DE tercia differencia quinti toni hec sola antiphona sufficit ad exemplum :-

Intonacio psalmorum quinti toni :-

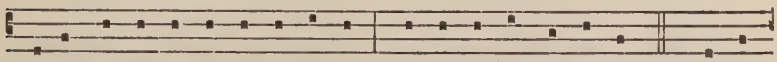

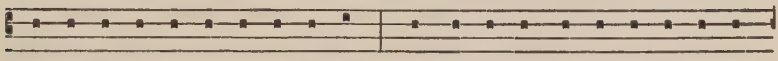

Neuma quinti toni sic :-

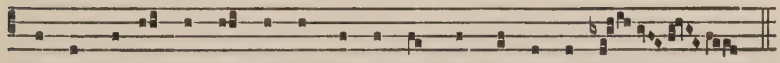

Istud *Venite* dicitur in dominicis paschalis temporis et in die ascencionis et in die pentecostes.

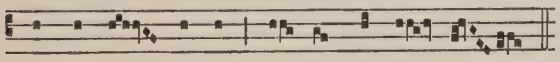

Versus responsoriorum.

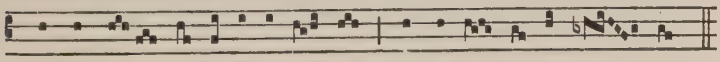

Dominica in quadragesima inuitatorium et cetera.

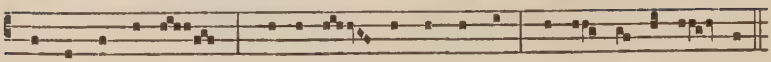

In ma-nu tu- a Ps. *Ve-ni- te ex- ul- te-mus : iu- bi- le-mus e- i.*

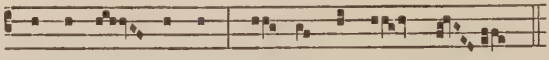

Quo-ni- am de- us : Ip- se con- spi- cit.

De officiis missarum.

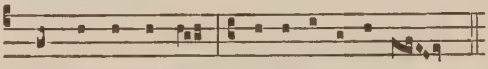

Cir-cum-de-der-unt. Amen.

Le- ta- re ie-ru-sa-lem. Amen. Mi-se- re- re michi. . Amen.

Intonacio psalmorum officiorum missarum.

In te do- mi-ne spe-ra-ui, non con-fun-dar in e- ter-num : in iu-sti-ci- a

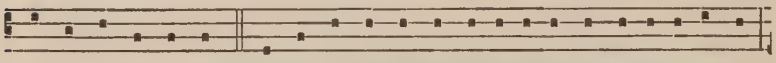

tu- a li- be- ra me. Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o et spi-ri-tu- i sanc-to :

Sicut e-rat in principio et nunc et semper : et in se-cu-la seculorum. Amen.

SEXTUS TONUS in efaut graui finitur et sepe facit finem in cesolfaut causa toni uel semitoni, habens eleuacionem a sua finali litera usque ad quintam uocem et aliquando sextam : et sub finali litera potest descendere ad quartam et aliquando ad quintam uocem. Si uero inferius quam quintam uocem descenderit, uel superius quam sextam uocem ascenderit, tunc cantus falsus erit.

Et sic quintus tonus habet elami et efaut acutas quas non habet sextus : ita quod sextus habet elami et efaut graues quas non habet quintus tonus, nisi aliquando quintus tonus miscetur sexto, declinans in desolre et efaut. Sed hoc in antiphonis raro contingit : quorum autem ista est discrecio, cum nec deposicio sexti toni nec tota eleuacio fuerit quinti toni.

Si in cesolfaut acuta incipiat et eam uel delasolre iuxta quantitatem suam sepius repercuciat, erit quintus tonus. Si autem non nisi ascendat ad b rotundam dicetur sexto tono, siue per principia discerneretur.

Uix enim sextus tonus nisi in suo fine incipit nisi in responsorio *Verbum caro* et antiphona *Si ego uerus Christi* que est secunda antiphona super laudes in festo sanctorum Fabiani et Sebastiani: que incipiunt in desolre: et nisi quod aliquando in alami graui et in befabemi per b quadratam incipit, sicut inferius patebit.

In tribus autem locis incipit, id est in desolre, elami, efaut grauibus et aliquando in befabemi et cesolfaut.

Huius eciam cantus frequenter in acutas et in superacutas transmutatur et tunc facit finem in cesolfaut ut supradiximus.

Psalmus enim per omnia ad modum primi toni incipit et currit.

Differencias enim habet officiorum unam et unam antiphonarum, unam neumam principalem et tres *Venite*: licet enim habet unam differenciam antiphonarum habet tamen uariaciones uiginti et unam in grauibus constitutas et in acutis tredecim, quarum prima de grauibus hec est.

Omnis antiphona sexti toni que incipit in efaut graui uel in elami graue et efaut percuciens descendendo in cefaut per desolre illum bis tangens, et statim saltat ad efaut uel ad gesolreut, sic:-

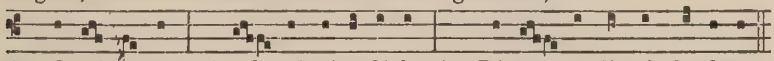

A. *O- ri- e- tur.* A. *O ad-mi-ra-bi-le.* A. *Dig-nus a dig-nis laudatur.*

Secunda uariacio est hec. Omnis antiphona sexti toni que incipit in efaut graue, bis uel ter percuciendo et postea elami semel tangendo et ita ascendit per gesolreut usque ad alamire acutam:-

A. *Ip- se in- uo- ca- uit me.*

Tercia uariacio est hec. Omnis antiphona sexti toni que incipit in efaut graui et ascendit per gesolreut ad alamire et statim descendit gradatim ad efaut, sic:-

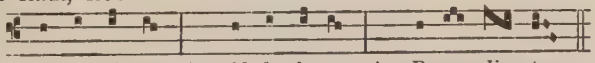

A. *Be- ne- dic- tus.* A. *Al- le- lu- ya.* A. *Be- ne- dic- tus.*

Quarta uariacio est hec. Omnis antiphona sexti toni, que incipit in efaut graue ascendendo gradatim ad befami per cantum b mollem, sic:-

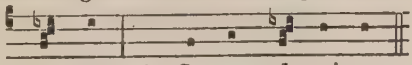

A. *Ma- los.* A. *Lo-quens do- mi- nus.*

Quinta uariacio est in hac sola antiphona.

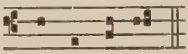

A. *Pu-er Ie-sus.*

Sexta uariacio in hac sola antiphona consistit.

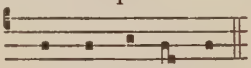

A. *Non con-fun-das me.*

Septima uariacio talis, ut patet.

A. *Sig-na-tum est.*

Octaua uariacio est hec. Omnis antiphona sexti toni que incipit in efaut graue elami percuciens et statim ab efaut descendit in desolre, sic :-

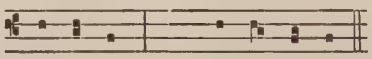

A. *Mo- di-cum.* A. *Po-nens petrus.*

Nona uariacio talis est.

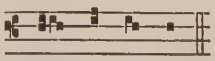

A. *Li- be- ra nos.*

Decima uariacio talis est, ut patet.

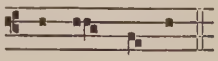

A. *Tu po- pu-lum.*

Undecima uariacio est hec. Omnis antiphona sexti toni que incipit in efaut graue ascendendo gradatim in alamire illum bis percuciens et facit finem in gesolreut, sic :-

A. *A- mi- cus.*

Duodecima uariacio talis est, ut patet.

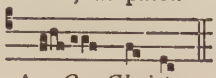

A. *O Christe.*

Tercia decima uariacio talis est.

A. *Si e- go.*

Quarta decima uariacio talis est.

A. *Si- de- ra scan-su- rus.*

Decima sexta uariacio talis est.

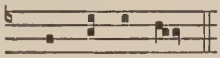

A. *Cum er- go sint.*

Decima septima uariacio est hec. Omnis antiphona sexti toni que incipit in efaut ascendendo per gesolreut ad alamire, deinde statim descendit in efaut, hoc modo :-

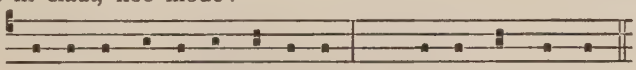

A. *Nes-ci-ens ma-ter uir-go uir-um.* A. *A-scen-dit chris-tus.*

A. *Re- ga- li ex pro-ge-ni- e ma-ri- a.* A. *Ex-al- ta- bun-tur.*

Octaua decima uariacio est hec.

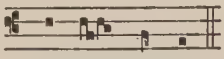

A. *Al- le- lu- ya.*

Decima nona uariacio est hec.

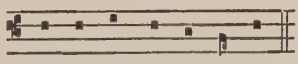

A. *Vir- gi-nes sanc-ti de- i.*

Vicesima uariacio in hiis tribus antiphonis consistit.

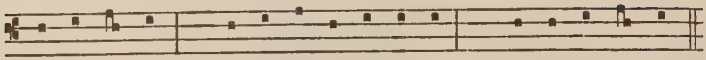

A. *In ex-cel-sis.* A. *Do-mi-ne re- fu- gi-um.* A. *In sanctis ei- us.*

Vicesima prima uariacio est hec. Omnis antiphona sexti toni que incipit in efaut graue, ascendendo gradatim ad alamire et statim descendit in efaut, sic :-

A. *Po-pu-lis.*

Hee sequentes antiphone transmutate sunt in acutas causa toni uel semitoni inter cesolfaut et befabemi per cantum b mollem, et causa semitoni[1] inter befabemi et alamire per idem cantum: et nominantur uariaciones in acutas constitutas †[2]: quarum prima uariacio in hiis [tribus] antiphonis consistit[3] :-

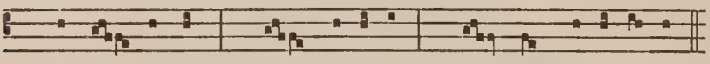

A. *For- ti- tu- do.* A. *Que mu-li- er.* A. *O quam glo-ri- o- sum.*

Secunda uariacio est hec[4].

A. *O quam ad-mi-ra- bi-le.*

Tercia uariacio talis[5] est.

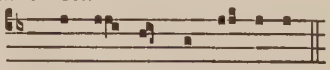

A. *Ex- u- lan- tis pre- di- a.*

Quarta uariacio est hec[6].

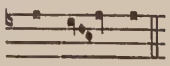

A. *Ad Tho- me.*

---

1 S begins again. 2 S constitutis. 3 S est. 4 S talis est et sic consistit, 5 S hec. 6 S in hac antiphona est,

Quinta uariacio est hec [x].

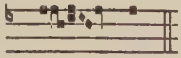

A. *O- pem.*

Sexta uariacio in hiis quinque antiphonis consistit.

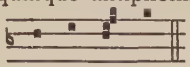

A. *As-cen- den- te.*

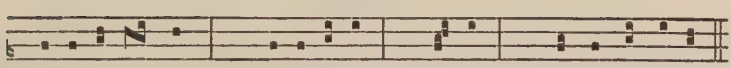

A. *Be-ne-di- ca- mus.* A. *Be-ne-dic-ta.* A. *Au-la.* A. *Ve-nit di- lec-tus.*

Septima uariacio in hiis duabus antiphonis consistit.

A. *Ho-di- e.* A. *Dum in- uen-tum.*

Octaua uariacio talis est ut [o] patet [o].

A. *Be-ne-dic- ta.*

Nona uariacio est [x] hec.

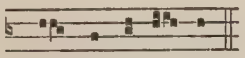

A. *E- le- git e- os.*

Decima uariacio est hec [1] :-

A. *Ce-sar e- lec-tos.*

Undecima uariacio in [hiis] quatuor antiphonis consistit.

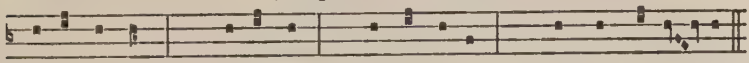

A. *Vo-bis datum.* A. *Glo-ri-am.* A. *Ar-tus fe-bre.* A. *Gaudent in ce- lis.*

---

1 S in hac sola antiphona consistit.

Duodecima uariacio in hiis duabus antiphonis consistit[1].

A. *An-dre-as.* A. *Be- ne-dic-tus.*

Tercia decima uariacio est hec, sic[2]:-

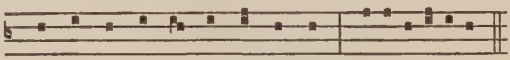

Oc-cur-rit be- a- to io- han-ni. *Amen.*

Intonacio psalmorum sexti[3] toni hoc° modo°[4]:-

Dix-it do- mi-nus do-mi- no me- o : se- de a dex-tris me- is. Ps. *Be- ne-*

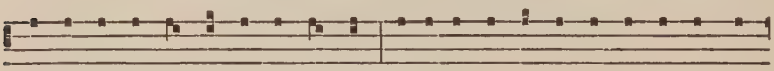

dic-tus do-mi- nus de- us is- ra- el : qui-a ui- si- ta- uit et fe- cit re-demp-

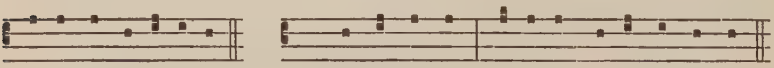

ci- on- em plebis su-e. Ps. *Mag-ni- fi- cat : a-ni-ma me-a do- mi-num.*

Neuma sexti toni.

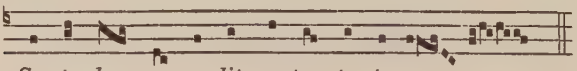

Sex-ta ho- ra se-dit su-per pu- te- um.

Istud *Venite* dicatur in die festo° [sanctorum] innocencium et in die pasche et in festo [omnium sanctorum et] reliquiarum, sic°:-

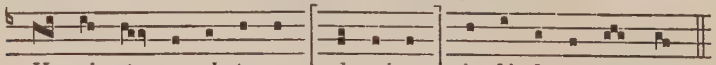

Ve- ni- te ex-ul- te-mus [*do-mi-no:*] *iu- bi- le-mus e- i.*

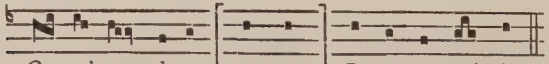

Quo-ni- am de-us [*mag-nus:*] *Ip- se con-spi- cit*[5].

---

1 S est. 2 S talis est. 3 C has quinti †. 4 S a fifth lower with b in the signature. 5 S has first eight notes a third lower.

Istud *Venite* dicitur per ebdomadam pasche et in festis sanctorum paschalis temporis, hoc° modo°:-

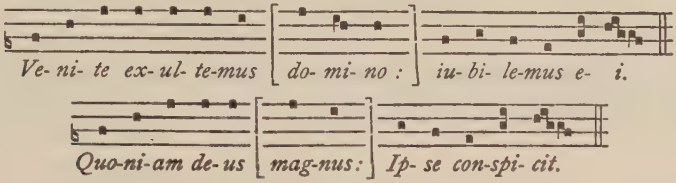

Istud *Venite* dicatur in uigilia epiphanie, si dominica non fuerit, et in feria[x] tercia quarta quinta [et] sexta et sabbato post *Domine ne in ira*, et in secunda feria passionis domini, et in feriis paschalis temporis, et in uigilia ascencionis domini et pentecostes: et in inuitatorio *Regem martyrum* inuitatorio *Regem confessorum* [et] inuitatorio *Regem uirginum* et in secunda feria aduentus domini.

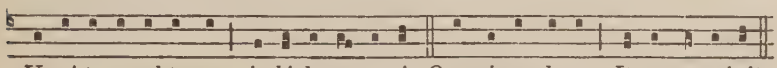

Versus responsoriorum.

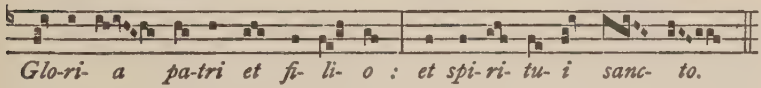

De officiis missarum sexti° toni°.

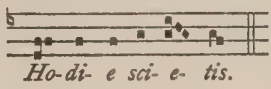

In tempore uero pasche hoc modo finiantur officia sic°:-

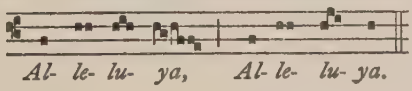

Intonacio psalmorum in officiis missarum

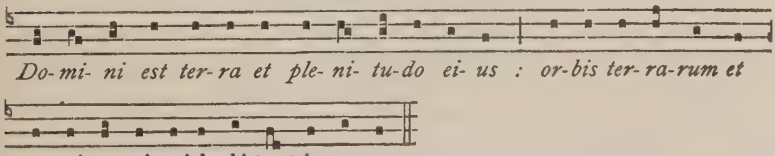

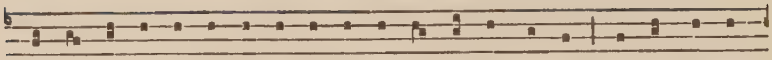

Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc-to : Si-cut e- rat

in prin-ci-pi- o et nunc et sem-per : et in se-cu-la se-cu- lo-rum. A-men.

SEPTIMUS[1] TONUS in gesolreut graui finitur et aliquando facit finem suum° in cesolfaut et aliquando in gesolreut acutam causa toni uel[2] semitoni; habens eleuacionem a sua finali litera usque ad literam consimilem, id est gesolreut acutam, et aliquando ad nonam uocem, id est alamire superacutam, et aliquando decimam id est b quadratum, siue befabemi superacutam auctoritate psalmiste qui ait *In psalterio decacordo* etc.° [*psallite illi*]. Et sub finali litera potest descendere ad secundam uocem et aliquando ad quartam. Si autem inferius quam quartam uocem descenderit uel[2] superius ascenderit quam decimam uocem, tunc cantus falsus erit.

In quatuor enim locis incipit, id est in gesolreut graui et in befabemi et in cesolfaut et in desolre.

Magnamque similitudinem in plerisque suis cantibus cum suo plagali habet [et in] incepcionibus maxime. Nam aliquando contingit quod totus cursus siue tenor sit septimi et sola incepcio octaui, ut propter solam incepcionem neupma et differencia octaui imponitur. Et sic fit [ut] incepcio utraque conueniat, sed tamen in tenore est distancia. Hec autem contingunt maxime illis que in gesolreut graui incipientes in cesolfaut diatessaron faciunt; sed ibi aduertendum est quod, si supra moram fecerint, sunt septimi. Si uero in eodem [et] sub, sunt octaui.

Huius eciam cantus frequenter in superacutas transmutatur ut supradiximus, scilicet in principio huius toni. Psalmus eius incipit in befabemi per b quadratam et currit in delasolre. Differencias enim habet officiorum tres, antiphonarum [uero] septem, unam neupmam principalem et unam *Uenite* cum suis uariacionibus.

AD primam differenciam septimi toni pertinent duodecim uariaciones quarum prima est[x] hec. Omnis antiphona septimi toni que incipit in gesolreut graui et ascendit per alamire et cesolfaut in delasolre, bis uel ter cesolfaut percuciens, et in delasolre facit finem, hoc modo :-

---

1 In the margin of S is Grece Tetrardus. 2 S et.

A. *Ue-ni do-mi-ne*[1]. A. *Nunc di-mit-tis do-mi-ne.*

Secunda uariacio est hec.[x] Omnis antiphona septimi toni [que incipit] in gesolreut graui ascendendo per alamire in cesolfaut et statim currit per[2] befabemi, deinde per cesolfaut ascendit in delasolre et ibidem facit finem [hoc modo] :-

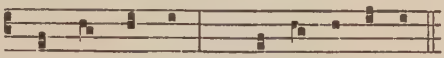

A. *Nox pre-ces-sit*[1]. A. *Con-ce-de no-bis.*

Tercia uariacio est[x] hec: omnis antiphona septimi toni que incipit in gesolreut graui ascendendo per befabemi et cesolfaut: deinde statim saltat ad elami et facit finem in delasolre, sic :-

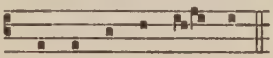

A. *Ec-ce ap-pa-re-bit.*

Quarta uariacio est hec[3].

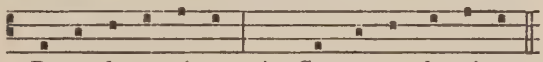

A. *De ce-lo ue-ni-et.* A. *Can-ta-te do-mi-no.*

Quinta uariacio est[x] hec: omnis antiphona [septimi toni] que incipit in gesolreut graue ascendendo per befabemi in[4] cesolfaut usque[o] ad delasolre, hoc modo :-

A. *E-rum-pant montes*[1]. A. *Mag-ni-fi-ca-tus est*[1]. A. *Af-fer-te do-mi-no.*

Sexta uariacio est[x] hec: omnis antiphona septimi toni que incipit in gesolreut graue ascendendo per befabemi et cesolfaut [usque] ad delasolre et ibidem facit finem, sic[5] :-

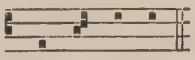

A. *Ap-pa-ru-it.*

---

1 S adds uel sic. 2 S percutit. 3 S in hiis duabus antiphonis est. 4 S et†. 5 S hoc modo.

Septima uariacio est[x] hec: omnis antiphona septimi toni que incipit in gesolreut graue et statim saltat ad cesolfaut deinde befabemi percuciens ascendendo per cesolfaut ad delasolre, sic :-

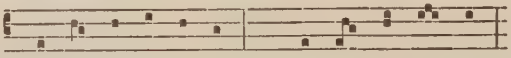

A. *Iux-ta e- lo-qui-um*[1]. A. *In ma- tu- ti- nis*[1].

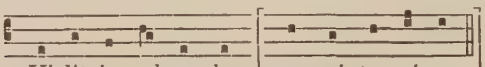

A. *Ui-dit ia- cob sca- lam.* [*sum-mi- tas ei- us.*]

Octaua uariacio est hec[2]: omnis antiphona [septimi toni] que incipit in gesolreut graue ascendendo solummodo per befabemi ad delasolre, [hoc modo]:-

A. *Con- si- de- ra-bam.* A. *Con-sti- tu- es e- os.*

Nona uariacio est hec[3].

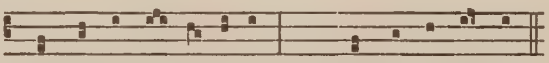

A. *Spon-sus ut e tha-la-mo.* A. *Crux al-ma ful-get.*

Decima uariacio est hec[2].

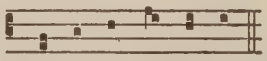

A. *Be- a- ta A- ga-tha.*

Undecima uariacio est hec[4].

A. *E- lec- ti sunt in chris- to.*

Duodecima uariacio est hec[4].

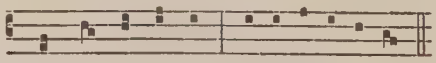

A. *Te glo- ri- o- sus.* *Amen.*

---

1 S adds uel sic. 2 S talis est. 3 S in hiis duabue antiphonis consistit.
4 S in hac sola antiphona consistit.

Hee sequentes antiphone transmutate sunt in acutas et in superacutas causa semitoni inter cesolfaut et befabemi superacutam per b quadratum. Dominica tercia aduentus domini in laudibus[1].

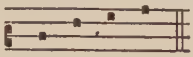

A. *Je- ru- sa-lem.*

De sancto Stephano in tercio nocturno.

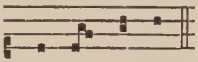

A. *In do- mi- no*[2].

De innocentibus in tercio nocturno.

A. *No-runt in- fan- tes.*

In die pentecostes super° *Benedictus*°.

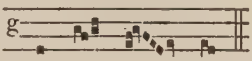

A. *Ac- ci- pi- te.*

De sancto uincencio in tercio nocturno.

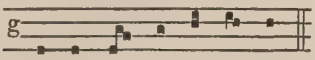

A. *Be- a- tus uin-cen-ci- us.*

[In festo] apostolorum philippi et iacobi in laudibus antiphona.

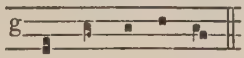

A. *Si man- se- ri- tis.*

Ad secundas uesperas in eodem festo super *Magnificat.*

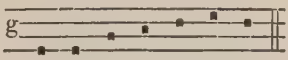

A. *Si cog-no- uis-se- tis me.*

---

1 S super laudes. 2 S adds uel sic.

[In] inuencione sancti Stephani in tercio nocturno.

A. *In ie- iu- ni- is.*

Super *Benedictus* [eodem die] antiphona.

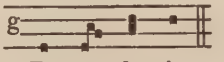

A. *Ex o- dor- is.*

In exaltacione sancte crucis in secundo nocturno.

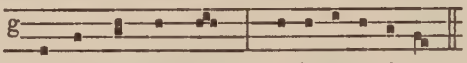

A. *Sal-ua- tor mun- di.* { *Amen.* }

DE secunda differencia septimi toni talis datur regula. Omnis antiphona septimi toni que incipit in delasolre, descendendo in befabemi per b quadratam et statim iterum ascendit[1] de eadem delasolre ad elami acutam, postea iterum in delasolre terminando. Et omnis antiphona septimi toni que incipit in delasolre descendendo per cesolfaut in befabemi per b quadratam habet istam differenciam sic[2] :-

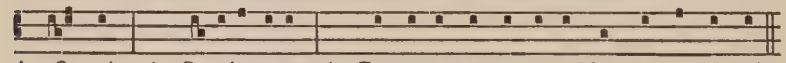

A. *Om-nis*[3]. A. *Spe-ci-e tu-a*[3]. A. *Dexteram me-am et col-lum me-um cin-xit*[3].

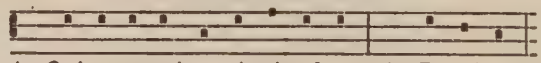

A. *Quis es tu qui ue-nis- ti ad me*[3]. A. *Do-mi-ne*[3].

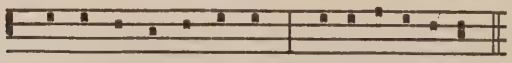

A. *In tri-bu- la- ci- o- ne.* *Amen.*

Hee sequentes antiphone transmutate sunt in acutas et in superacutas causa toni inter alamire et befabemi superacutas per b quadratam.

Feria quinta in Cena domini in secundo nocturno.

A. *Li- be- ra- uit.*

---

1 C descendit †. 2 S hoc modo. 3 S adds uel sic.

Feria sexta in die parasceues in laudibus [1].

A. *Pro- pri- o.*

Sabbato in uigilia pasche in primo nocturno.

A. *Ca- ro me- a.*

Unius martyris in primo nocturno.

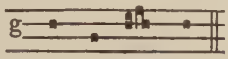

A. *Vo- ce me- a.*

In tercio nocturno.

A. *Ius- tus do- mi- nus.*

In uigilia mortuorum in laudibus [1].

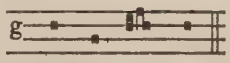

A. *Me sus- ce- pit.*

Hec sola antiphona transmutata est in acutas et in superacutas causa semitoni inter cesolfaut et befabemi superacutas per b quadratum, et causa toni inter cesolfaut et befabemi acutas per cantum b mollem, hoc modo [o] :-

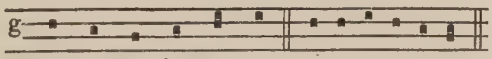

A. *Qua- lis est di- lec- tus. Amen.*

DE tercia differencia septimi toni talis datur regula. Omnis antiphona septimi toni que incipit in befabemi per b quadratam et [statim]

---

1 S super laudes.

saltat in[1] delasolre descendendo in befabemi et iterum per delasolre ascendit ad elami acutam et [in] delasolre facit finem, sic :-

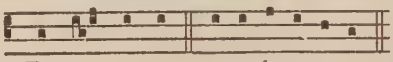

A. *Ex- or- tum est.* *Amen.*

DE quarta differencia septimi toni talis datur regula. Omnis antiphona septimi toni que incipit in gesolreut graue et statim saliendo ascendit[x] ad delasolre, habet istam differenciam, hoc[o] modo[o] :-

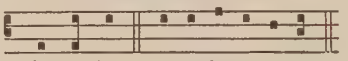

A. *An- ge- lus.* *Amen.*

DE quinta differencia[2] septimi toni pertinent quatuor uariaciones quarum prima est[x] hec. Omnis antiphona septimi toni que incipit in cesolfaut [et] per strictam descensionem statim reascendit ad elami acutam per delasolre sic[3]:-

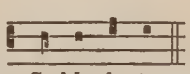

A. *Stel-la is- ta.*

Secunda uariacio est[x] hec. Omnis antiphona septimi toni que incipit in cesolfaut descendendo in[4] befabemi per b quadratam, et statim reascendit per[5] cesolfaut et delasolre ad elami terminando in delasolre hoc[o] modo[o] :-

A. *Cla- ma- ue- runt.*

Tercia uariacio est hec[6].

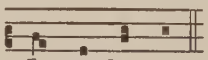

A. *Lo- que- ban- tur.*

Quarta uariacio est[x] hec.

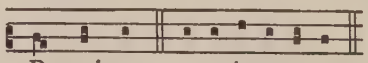

A. *Do- mi- ne.* *Amen.*

---

1 S ad. 2 S Ad quintam differenciam. 3 S hoc modo. 4 C per †.
5 C ad †. 6 S in hac sola antiphona consistit.

DE sexta differencia septimi toni talis datur regula. Omnis antiphona septimi toni que incipit in befabemi per b quadratam et ascendit gradatim ad delasolre et facit finem in cesolfaut uel si ascendit gradatim usque ad elami acutam, et in delasolre facit finem [habet istam differenciam,] hoc modo :-

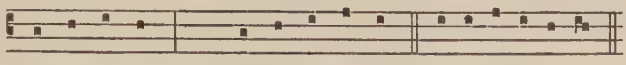

A. *Con-fi- te- bor*[1]. A. *Mi-sit do- mi-nus.* *Amen.*

DE septima differencia septimi toni hanc solam inuenimus antiphonam, scilicet in° dominica tercia quadragesime ad primas uesperas super *Magnificat.*

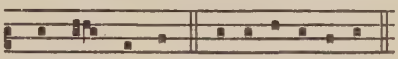

A. *De- dit pa-ter.* *Amen.*

Intonacio psalmorum septimi toni.

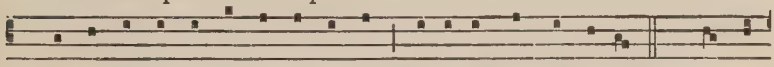

Ps. *Di-xit do-mi-nus do-mi-no me- o : se-de a dex-tris me-is.* Ps. *Be- ne-*

dic-tus do-mi-nus de-us is-ra-el : qui-a ui-si- ta-uit et fe-cit re-demp-ci-on-em

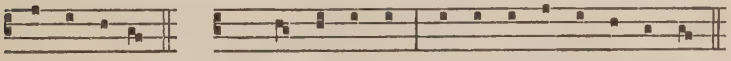

ple-bis su- e. Ps. *Mag-ni- fi- cat : a- ni-ma me- a do-mi-num.*

Neuma septimi toni.

Sep-tem sunt spi-ri-tus an- te tro-num de- i.

DE inuitatoriis et eorum differenciis.

In historia *Domine ne in ira* inuitatorium hoc° modo°.

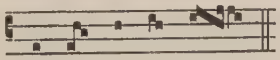

Pre- oc- cu- pe- mus.

---

1 S adds uel sic.

Dominica prima quadragesime [inuitatorium].

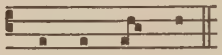

Dominica quarta quadragesime [inuitatorium].

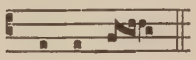

Dominica in sexagesima et quinquagesima [inuitatorium].

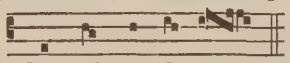

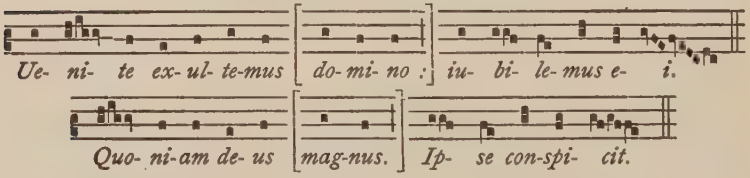

Dominica secunda aduentus domini inuitatorium.

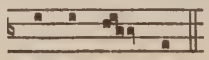

Dominica secunda quadragesime inuitatorium.

In inuencione sancte crucis inuitatorium.

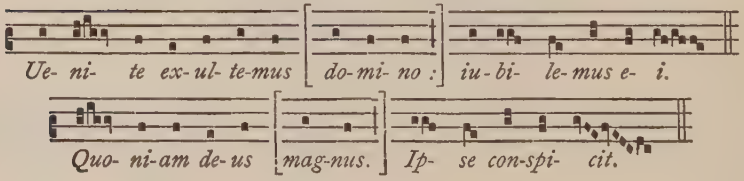

De sancto andrea[1] inuitatorium.

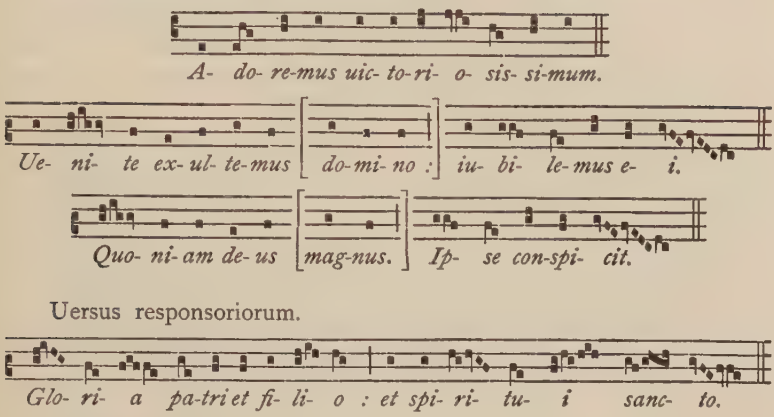

Uersus responsoriorum.

De officiis missarum.

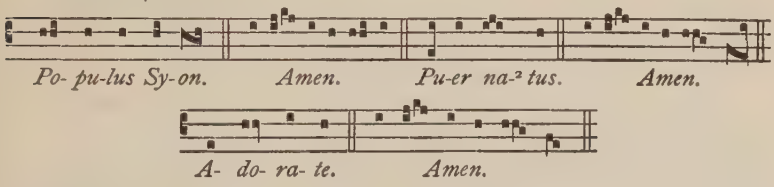

In tempore uero paschali finiantur officia.

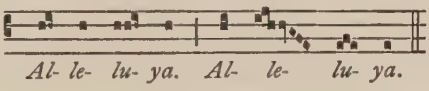

Intonacio psalmorum in officiis missarum.

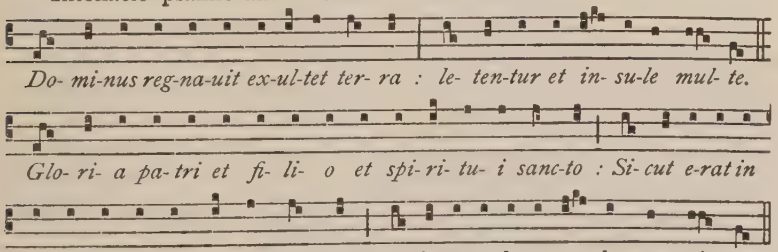

1 S In festo sancti andree. 2 S ends here.

OCTAUUS TONUS in gesolreut graui finitur et aliquando facit finem in delasolre et cesolfaut causa toni uel semitoni : habens eleuacionem a sua finali litera usque ad quintam uocem et aliquando ad sextam regulariter, et aliquando ad octauam uocem, id est ad literam consimilem, id est gesolreut acutam, tamen irregulariter.

Set propter dulcedinem cantus et sub finali litera potest descendere ad quartam uocem et aliquando sed raro ad sextam, et hoc precipue in prosis id est in sequenciis ad missam; ut in *Christi hodierna*, *Alle-Celeste*, *Ad celebres rex*, *Christo inclito* et in consimilibus, quia quando desunt cantus huius toni in delasolre tunc potest descendere usque ad efaut graue. Si autem inferius descenderit quam ad quartam uel ad sextam uocem aut superius ascenderit quam ad octauam, tunc cantus falsus erit.

Differt uero octauus tonus a septimo tono quia octauus tonus habet cesolfaut desolre elami graues, quas non habet septimus. Et septimus tonus habet efaut et gesolreut acutas quas de iure non habet octauus. Sane in hiis cantibus qui inter octaui disposicionem et septimi eleuacionem medii sunt, ut in reliquis quoque modis id est tonis, secundum formularum uarietatem in qua maneant discernentur: per ipsas enim uarietates uniuscuiusque toni principia liquido peruidebis.

Octauus enim tonus in sex locis incipit, id est cefaut desolre efaut et gesolreut grauibus et in alamire et cesolfaut acutis.

Huius eciam cantus sepe in acutas et in superacutas transmutatur et tunc facit finem in delasolre et aliquando in cesolfaut ut supra diximus in principes huius toni.

Psalmus eius incipit in gesolreut et currit in cesolfaut ad modum secundi toni.

Differencias enim habet officiorum duas, antiphonarum quinque, unam neupmam principalem et nullum *Venite*.

AD primam differenciam octaui toni pertinent triginta nouem uariaciones quarum prima est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut graue ascendens ad alamire et statim descendunt † per gesolreut in efaut habent † istam uariacionem. Et eodem modo incipiantur ante psalmi intonacionem nisi solummodo in uigilia pasche in tercio nocturno super hanc antiphonam *Deus adiuuat*: tunc enim ad uariacionem huius differencie incipiatur sed tantum prima diccio non dicitur et statim ipsum psalmum prosequatur.

A. *Mi- se- re- re.* A. *Tan-quam spon-sus.*

Secunda uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in efaut graue ascendendo ad gesolreut graue, sic :-

A. *Hą-ra est.*

Tercia uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut, bis uel ter siue pluries illum percuciens et facit finem in gesolreut, sic :-

A. *Sus- ce- pi- mus de- us.* A. *Cap-ta-bunt.* A. *Es- to- te.*

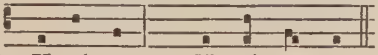

A. *Ue-ni- te.* A. *Ne ti- me- as.*

[1]Quarta uariacio est hec.

Cum au-tem.[1]

Quinta uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in efaut graue ascendendo gradatim ad alamire et finem facit in gesolreut, sic :-

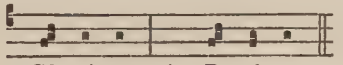

A. *Glo-ri- a.* A. *Pe- ti- te.*

Sexta uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut [et] per efaut descendit in desolre, sic :-

A. *Iu-de- a.* A. *Rex pa-ci-fi-cus.* A. *Pa- te-fac- te sunt.* A. *Do-mi-nus.*

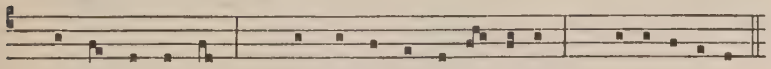

A. *Di-cit Do-mi-nus.* A. *Sanc-te pau-le a-pos-to-le.* A. *Be-a- ta de- i.*

1-1 from A. There is an omission in C, which cannot be supplied, since A does not describe the variaciones at length as C does. There may be some greater error, since the description given in C of the third variacio is puzzling.

Septima uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut et immediate descendit in desolre et postea ascendit in efaut graui, sic :-

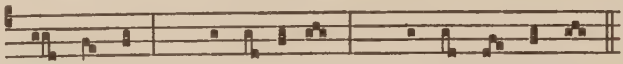

A. *Spi- ri- tus.* A. *O- ri- e- tur.* A. *Su- per so- li- um.*

Octaua uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in alamire et statim descendit in efaut graue et facit finem in gesolreut, sic :-

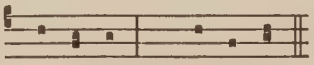

A. *Sci- to- te.* A. *Li- be- ra.*

Nona uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut bis uel ter illum percuciens et statim per alamire ascendit in cesolfaut, sic :-

A. *Na-ti-ui-ta-tem ho-di-er-nam.* A. *Cum au-tem.* A. *In lo- co pas-cu- e.*[1]

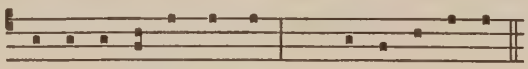

A. *A- do- ra- te do- mi-num.* A. *Qui-a vi- dis- ti.*

Decima uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in alamire descendendo gradatim in efaut, sic :-

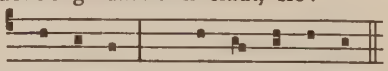

A. *Ex- au-di.* A. *In ec- cle- si- is.*

Undecima uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut ascendendo per alamire ad cesolfaut, sic :-

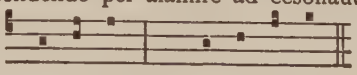

A. *E- go sum.* A. *Ec- ce mit-to.*

---

1 C has A. *Natus est nobis* added in a later hand, to the same notation.

Duodecima uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut illum bis uel ter percuciens, descendendo in efaut, eum similiter bis percuciens, et iterum ascendit in gesolreut, hoc modo :-

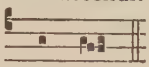

A. *O crux.*

Tercia decima uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut et per districcionem descendit in elami deinde per efaut et gesolreut usque ad alamire eam bis percuciens et facit finem in gesolreut hoc modo :-

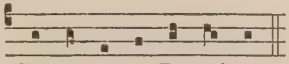

A. *Con-uer-te- re Do- mi- ne.*

Quarta decima uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in gesolreut ascendendo ad alamire et statim descendit in efaut et iterum ascendit ad gesolreut hoc modo :-

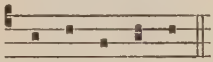

A. *Me-men-to me- i.*

Decima quinta uariacio est hec.

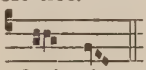

A. *Stric- tis.*

Decima sexta uariacio est hec.

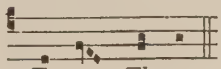

A. *Tu per Tho-me.*

Decima septima uariacio est hec.

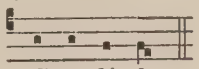

A. *Mi- ra- bi- le.*

Octaua decima uariacio est hec, sic :-

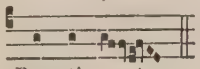

A. *Bap- ti- zat.*

Nona decima uariacio est hec, sic :-

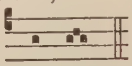

A. *De- us.*

Uicesima uariacio est hec.

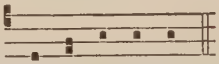

A. *Di-xit do- mi-nus.*

Uicesima prima uariacio est hec, sic :-

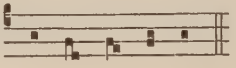

A. *O- pe- ra- mi- ni.*

Uicesima secunda uariacio est hec, sic :-

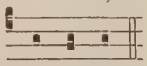

A. *Sub- i- it.*

Uicesima tercia uariacio est hec.

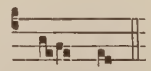

A. *Om- nes.*

Uicesima quarta uariacio est hec.

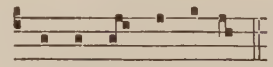

A. *E- go ue- ri- ta-tem.*

Uicesima quinta uariacio est hec, sic :-

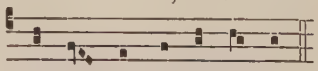

A. *Ve- ni sanc- te spi- ri- tus.*

Uicesima sexta uariacio est hec.

A. *U- na i- gi- tur.*

Uicesima septima uariacio est hec.

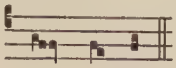

A. *Quem di-cunt.*

Uicesima octaua uariacio est hec.

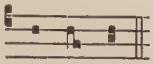

A. *Tu es uas.*

Uicesima nona uariacio est hec.

A. *O- ra-uit.*

Tricesima uariacio est hec.

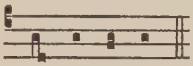

A. *In me- di- o.*

Tricesima prima uariacio est hec.

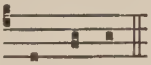

A. *In- sig-nes.*

Tricesima secunda uariacio est hec.

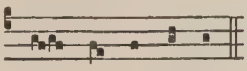

A. *Sanc- ti et iu- sti.*

Tricesima tercia uariacio est hec.

A. *Is- te sanc-tus.*

Tricesima quarta uariacio est hec.

A. *Le- ten-tur om-nes.*

Tricesima quinta uariacio est hec.

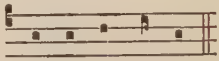

A. *Be- a- tus il- le.*

Tricesima sexta uariacio est hec.

A. *Si in- i- qui-ta- tes.*

Tricesima septima uariacio est hec.

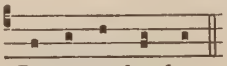

A. *Pa- ter a- bra-ham.*

Tricesima octaua uariacio est hec.

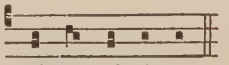

A. *Di- lec- ti de- o.*

Tricesima nona uariacio est hec.

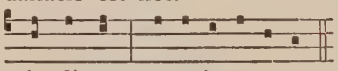

A. *Au- di- to.* *Amen.*

AD secundam[1] differenciam octaui toni pertinent octodecim uariaciones quarum prima est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in cesolfaut descendendo in befabemi deinde per cesolfaut ascendit ad delasolre et finem facit in cesolfaut sic :-

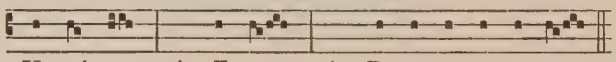

A. *Ue- ni- et.* A. *E- go.* A. *De- us me- us es tu.*

Secunda uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in cesolfaut descendendo in alamire et statim ascendit iterum ad cesolfaut descendendo per befabemi in gesolreut :-

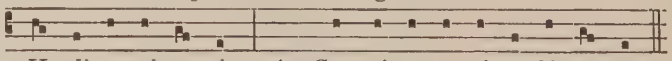

A. *Ho- di- e sci- e- tis.* A. *Cras- ti- na e- rit uo- bis sa- lus.*

---

1 C has primam †.

A. *Sanc- ti tu- i do- mi- ne flo- re-bunt.*

Tercia uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in cesolfaut descendendo gradatim in gesolreut causa toni[1].

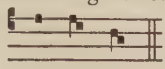

A. *Be- a- tus.*

(Quarta uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni) que incipit in cesolfaut, sepe eam percuciens, ascendendo ad delasolre: deinde iterum descendit per cesolfaut in befabemi et facit finem in cesolfaut sic:-

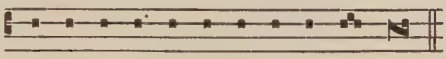

A. *Fac-tus est re-pen- te de ce- lo so- nus.*

Quinta uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in cesolfaut et descendit [per] befabemi in gesolreut:-

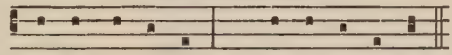

A. *Ter-ra tre-mu- it.* A. *Sic e- um uo- lo.*

Sexta uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in cesolfaut, befabemi tangendo, deinde ad cesolfaut ascendit per befabemi uel per alamire in gesolreut, sic:-

A. *Do-mi-ne cla-ma-ui.* A. *In- tel- li- ge cla-mo-rem.* A. *Do- mi-nus.*

Septima uariacio est hec. Omnis antiphona octaui toni que incipit in cesolfaut ascendendo † gradatim in alamire, sic:-

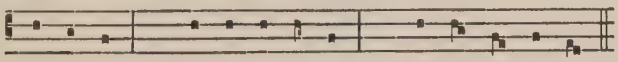

A. *Cre- di- di.* A. *Be- a- ti om-nes.* A. *De- us de- o-rum.*

---

1 This and the following variacio are run together in C: they are here separated and the missing musical illustration is supplied from A; unfortunately A does not give the description and so the end of this description and the beginning of the next are wanting: the latter is conjecturally supplied in brackets.

Octaua uariacio in hiis tribus antiphonis consistit.

A. *Be- ne- di- xi-mus uo- bis.*

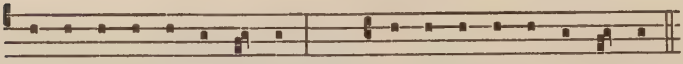

A. *Be- a- tus uir qui im-ple- uit.* A. *Al- le- lu- ya, Al- le- lu- ya.*

Nona uariacio in hiis tribus antiphonis consistit.

A. *Te de- cet.* A. *Be- ne- dic.* A. *Bo-num est.*

Decima uariacio talis est.

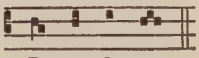

A. *Re- cor-da- re.*

Undecima uariacio est hec.

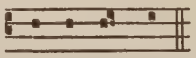

A. *A- uer-tan-tur.*

Duodecima uariacio talis est.

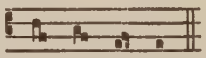

A. *O uos om-nes.*

Tercia decima uariacio talis est.

A. *E- rat au- tem.*

Quarta decima uariacio talis est.

A. *E- go sum ui- a et ue- ri- tas.*

Quinta decima uariacio est hec.

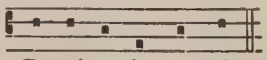

A. *Do-mi-nus in tem- plo.*

Sexta decima uariacio talis est.

A. *Co- gi- ta- ue-runt.*

Septima decima uariacio.

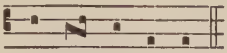

A. *Sub thro-no de- i.*

Octaua decima uariacio est.

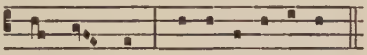

A. *Sal- ue crux.* *Amen.*

DE tercia differencia octaui toni, sunt in † hee tres antiphone.

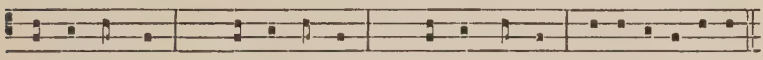

A. *In e- ter-num.* A. *De- o nos-tro.* A. *De pro-fun-dis.* *Amen.*

DE quarta differencia octaui toni sunt hee quatuor antiphone.

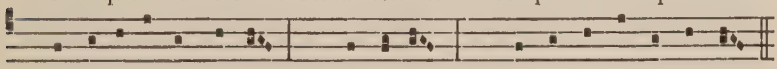

A. *Im-pi- i su-per ius-tum.* A. *Nup-ci- e.* A. *A- ni- me im-pi- o- rum.*

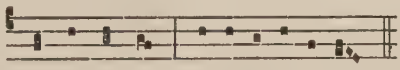

A. *E- gre- gi- e.* *Amen.*

DE quinta et ultima differencia octaui toni :-

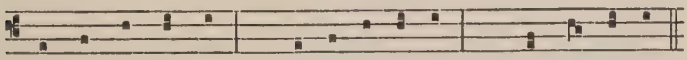

A. *Nos qui ui- ui- mus.* A. *Sa- pi- en- ci- a.* A. *Cum ue- ne- rit.*

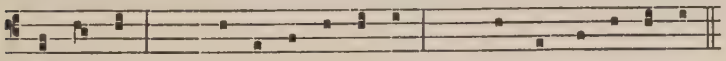

A. *Da pa-cem.* A. *An- ge- lus do- mi- ni.* A. *Mar- ti- res do-mi- ni.*

Amen.

Intonacio psalmorum octaui toni.

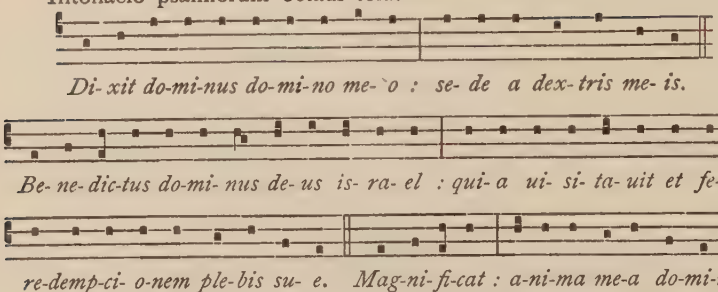

Intonacio psalmorum quinte differencie octaui toni sic :-

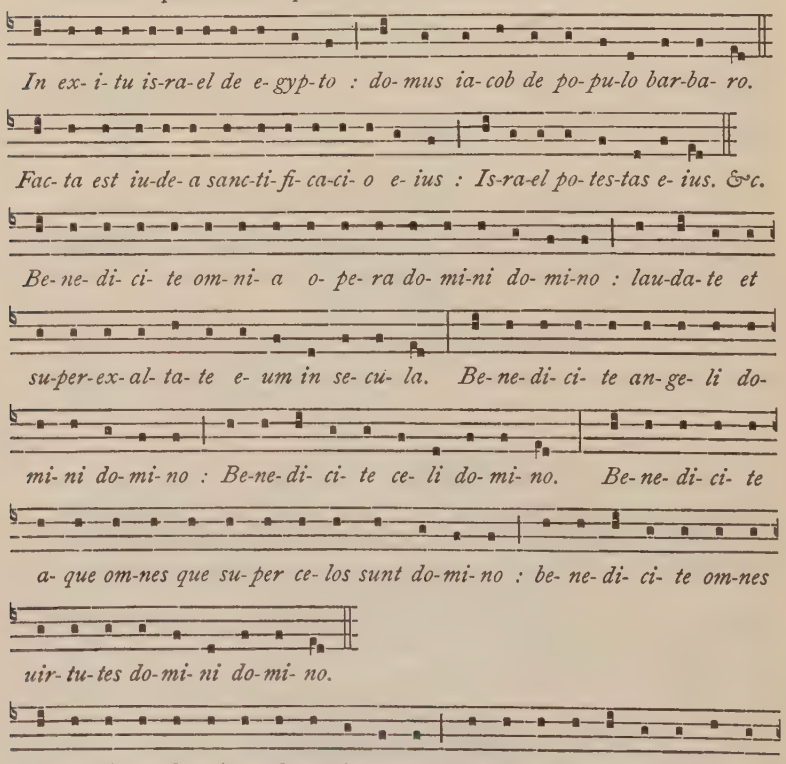

re-demp-ci- o-nem ple-bis su- e. Et e- rex-it cor-nu sa- lu- tis no- bis :

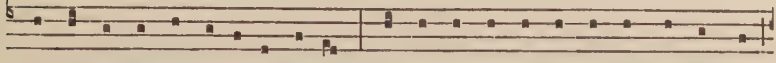

in do- mo da-uid pu- e- ri su- i. Sic- ut lo- cu- tus est per os sanc-to- rum :

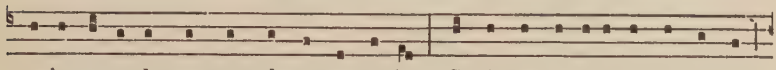

qui a se-cu- lo sunt pro-phe-ta-rum e-ius. Sa- lu-tem ex in-i-mi- cis nostris :

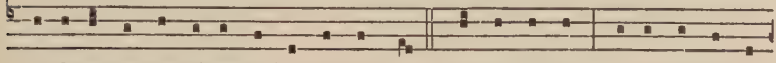

et de ma-nu om-ni-um qui o- de-runt nos. Mag-ni- fi- cat : a-ni- ma me- a

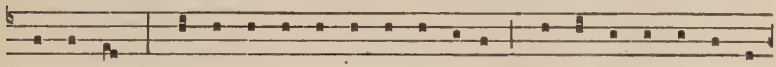

do-mi-num. Et ex- ul- ta-uit spi- ri- tus me-us : in de- o sa- lu- ta- ri

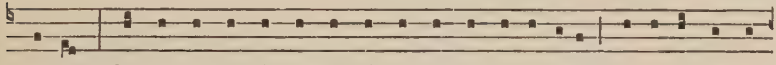

me- o. Qui- a re-spex-it hu-mi- li- ta-tem an-cil-le su-e : ec- ce e-nim ex

hoc be- a-tam me di-cent om-nes ge-ne-ra-ci- o- nes. Qui- a fe- cit mi- hi

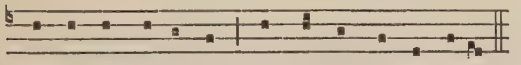

magna qui potens est : et sanctum no-men e-ius.

Neuma octaui toni.

Oc- to sunt be- a- ti- tu- di-nes.

Versus responsoriorum.

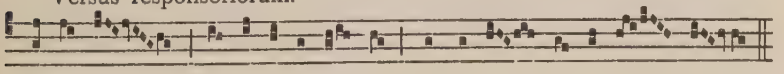

Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o : et spi- ri- tu- i sanc- to.

De officiis missarum.

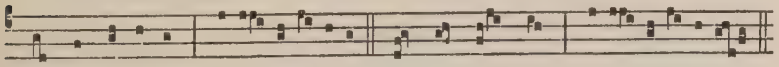

Ad te le-ua-ui. Amen. Lux ful- ge- bit. Amen.

In tempore paschali finiantur officia sic:

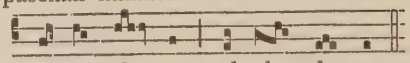

Al- le- lu- ya, al- le- lu- ya.

Intonacio psalmorum in officiis missarum.

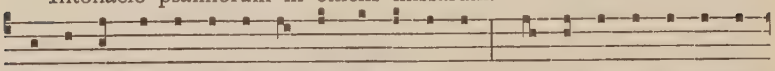

Do-mi-nus reg-na-uit, de- co- rem in- du-tus est : in- du-tus est do- mi-nus

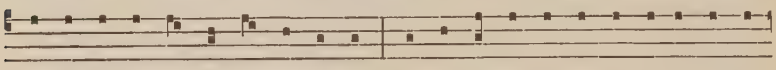

for-ti- tu- di- nem et pre- cin-xit se. Glo-ri- a pa- tri et fi- li- o, et spi-

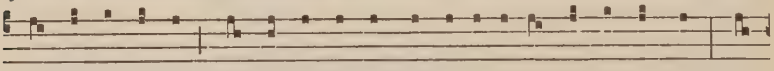

ri- tu- i sanc-to : Sic- ut e- rat in prin-ci- pi- o et nunc et sem-per : et

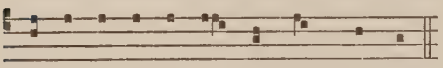

in se- cu- la se- cu- lo- rum. A- men.

INCIPIUNT differencie primi toni.

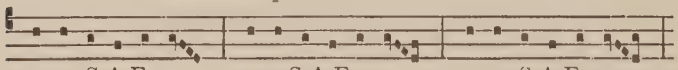

S.A.E. S.A.E. S.A.E.

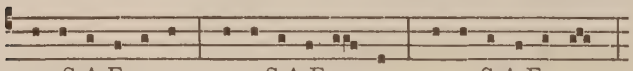

S.A.E. S.A.E. S.A.E.

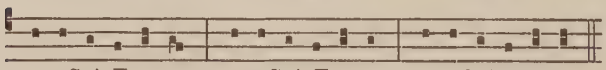

S.A.E. S.A.E. S.A.E.

Intonacio psalmorum.

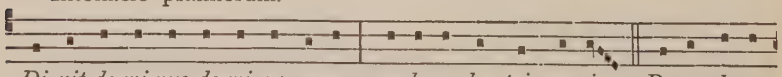

Di-xit do-mi-nus do-mi- no me- o : se-de a dex-tris me- is. De-us de-us

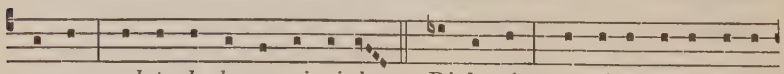

me- us : ad te de lu- ce ui- gi- lo. Di- lex- i : quo-ni-am ex-au-di- et

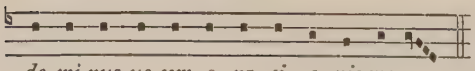

do-mi-nus uo-cem o- ra- ci- o- nis me- e.

Intonacio super psalmos euangelicos.

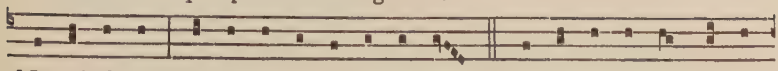

Mag-ni- fi- cat : a- ni- ma me- a do-mi- num. Et ex- ul- ta- uit spi- ri-

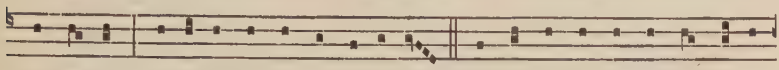

tus me-us : in de- o sa- lu- ta- ri me- o. Be- ne-dic- tus do- mi-nus de-us

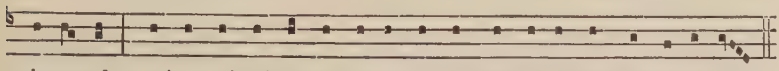

is- ra-el : qui- a ui- si- ta-uit et fe- cit re-demp-ci- o-nem ple-bis su- e.

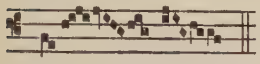

Neupma.

DIFFERENCIE secundi toni.

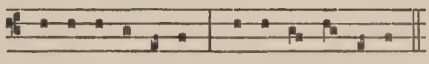

S.A.E. S.A.E.

Psalmus secundus.

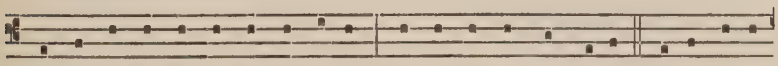

Di-xit do-mi-nus do-mi- no me- o : se- de a dex-tris me-is. De-us de-us

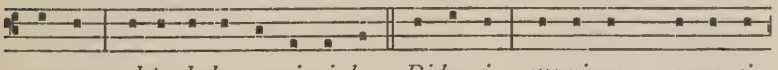

me- us : ad te de lu- ce ui- gi- lo. Di-lex- i : quo-ni-am . . . o- ra- ci-

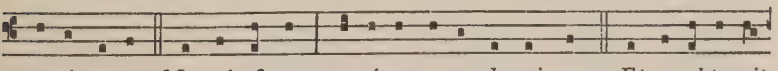

o-nis me-e. Mag-ni- fi- cat : a-ni-ma me-a do- mi-num. Et ex-ul-ta-uit

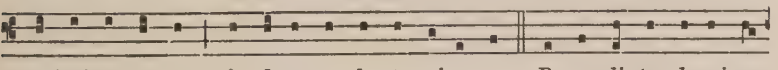

spi- ri-tus me- us : in de- o sa- lu- ta- ri me- o. Be- ne- dic-tus do-mi-nus

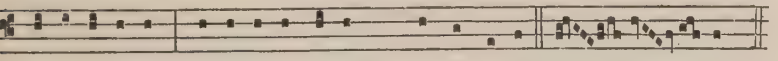

de-us is-ra-el : qui-a ui- si- ta-uit . . . ple-bis su- e. Neupma.

TERCIUS.

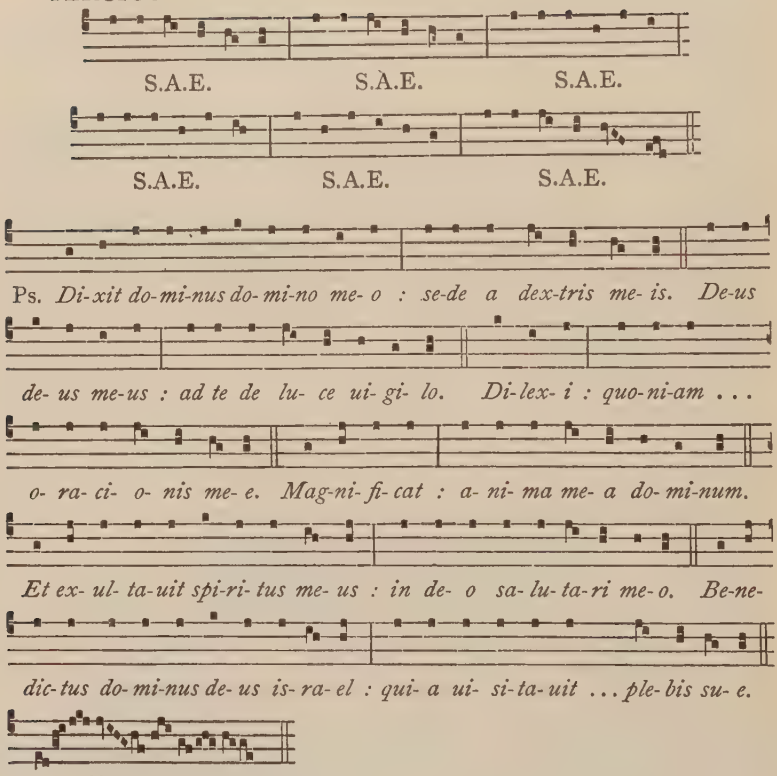

QUARTUS.

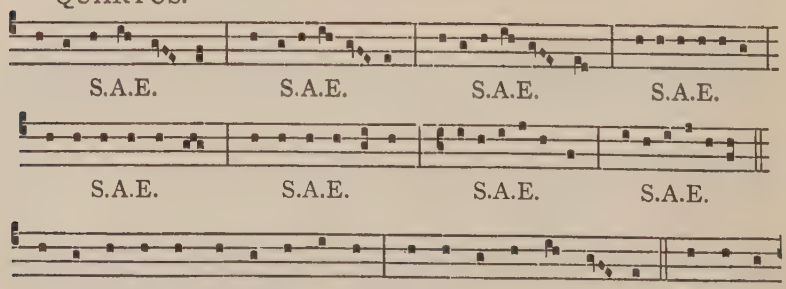

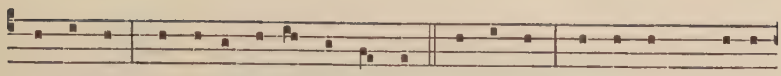

us me- us : ad te de lu- ce ui- gi- lo. Di- lex- i : quo-ni- am . . . o- ra-

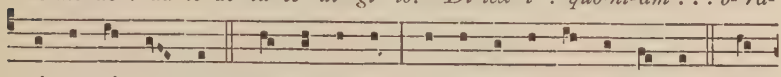

ci- o- nis me- e. Mag-ni- fi- cat : a- ni-ma me- a do- mi-num. Et

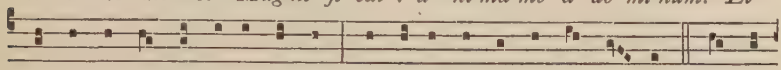

ex- ul- ta- uit spi- ri-tus me- us : in de- o sa- lu- ta- ri me- o. Be- ne-

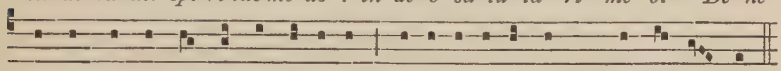

dic- tus do- mi- nvs de- us is- ra-el : qui-a ui- si- ta- uit . . . ple- bis su- e.

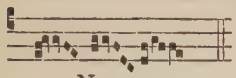

Neupma.

QUINTUS.

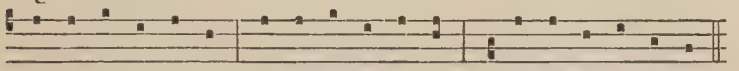

S.A.E. S.A.E. S.A.E.

Di- xit do- mi-nus do- mi- no me- o : se- de a dex-tris me- is. De- us de-

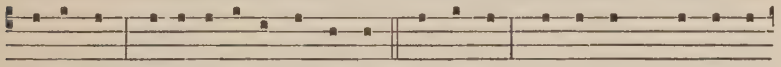

us me- us : ad te de lu- ce ui- gi- lo. Di- lex- i : quo-ni- am . . . o- ra- ci-

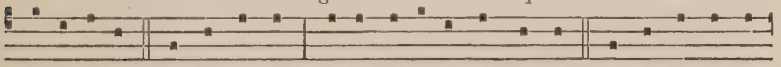

o-nis me-e. Mag-ni- fi- cat : a- ni- ma me-a do-mi-num. Et ex- ul- ta-uit

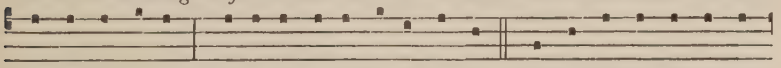

spi-ri- tus me- us : in de- o sa-lu- ta-ri me- o. Be-ne-dic- tus do- mi-nus

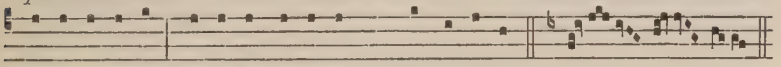

de-us is-ra- el : qui-a ui- si- ta-uit . . . ple-bis su- e. Neupma.

SEXTUS.

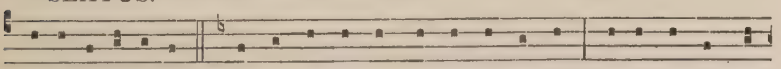

S.A.E. *Di- xit do- mi-nus do- mi- no me- o : se-de a dex-tris*

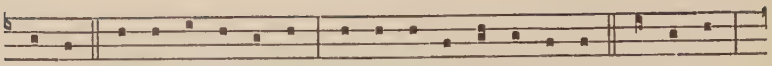

me- is. De-us de- us me- us : ad te de lu- ce vi- gi- lo. Di- lex- i :

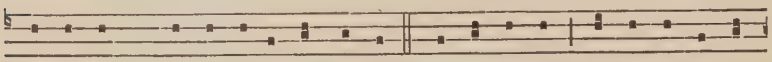

quo-ni-am . . . o- ra- ci- o- nis me- e. Mag-ni- fi- cat : a- ni-ma me- a

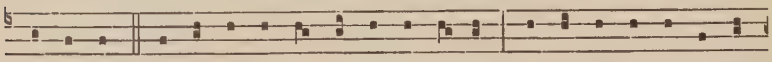

do-mi-num. Et ex- ul- ta- uit spi- ri- tus me-us : in de- o sa- lu- ta- ri

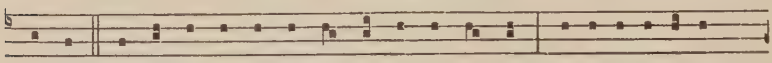

me- o. Be- ne- dic-tus do- mi- nus de- us is- ra- el : qui-a ui- si- ta-uit . . .

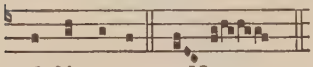

ple-bis su- e. Neupma.

SEPTIMUS.

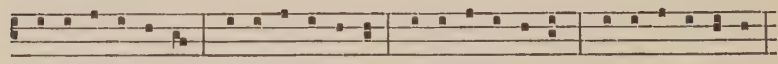

S.A.E. S.A.E. S.A.E. S.A.E.

S.A.E. S.A.E. S.A.E.

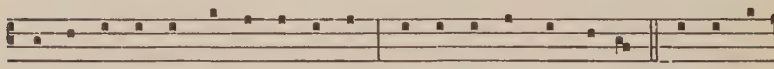

Di-xit do- mi-nus do- mi- no me- o : se- de a dex-tris me- is. De- us de-

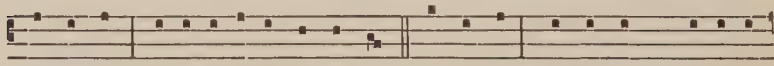

us me- us : ad te de lu-ce vi- gi- lo. Di-lex- i : quo-ni-am . . . o- ra-ci-

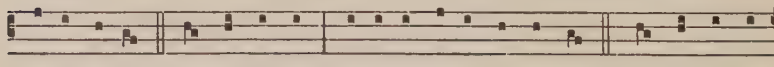

o-nis me- e. Mag-ni- fi- cat : a- ni-ma me-a do- mi-num. Et ex- ul- ta-

uit spi- ri- tus me-us : in de- o sa-lu-ta-ri me-o. Be- ne- dic-tus do-mi-nus

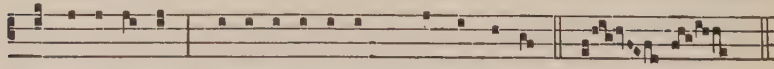

de- us is- ra-el : qui-a ui- si-ta-uit . . . ple-bis su- e. Neupma.

OCTAUUS.

S.A.E. S.A.E. S.A.E. S.A.E.

S.A.E. *Di- xit do-mi- nus do- mi-no me- o : se- de a dex-*

tris me- is. De- us de- us me- us : ad te de lu- ce ui- gi- lo. Di-lex- i :

quo-ni-am . . . o- ra- ci- o- nis me- e. Mag-ni- fi- cat : a- ni-ma me- a

do- mi-num. Et ex- ul- ta- uit spi- ri- tus me- us : in de- o sa- lu- ta- ri

me- o. Be- ne-dic- tus do-mi- nus de- us is- ra- el : qui-a vi-si-ta-uit . . .

ple-bis su- e. Neupma.

DIFFERENCIE primi toni de versibus officiorum ad introitum misse : intonacio psalmorum.

Primus.

S.A.E. S.A.E. S.A.E. S.A.E.

Be- a- ti im-ma- cu-la- ti in ui- a : qui am-bu-lant in le- ge do- mi- ni.

Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc-to. Sic- ut e- rat in

prin-ci- pi- o et nunc et sem-per : et in se-cu-la se- cu- lo-rum. A- men.

SECUNDUS.

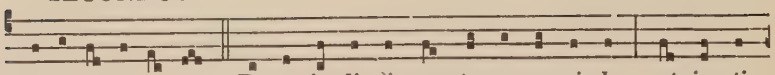

S.A.E. *De- us iu- di- ci- um tu- um re- gi da : et ius- ti-*

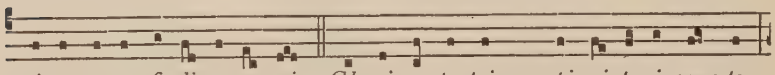

ci-am tu-am fi- li- o re- gis. Glo-ri- a pa-tri . . . spi- ri- tu- i sanc-to.

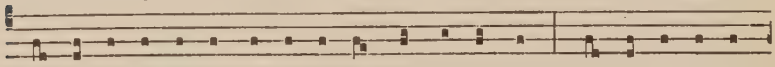

Sic- ut e- rat in prin-ci- pi- o et nunc et sem-per : et in se- cu- la

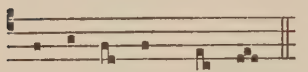

se- cu- lo-rum. A- men.

TERCIUS.

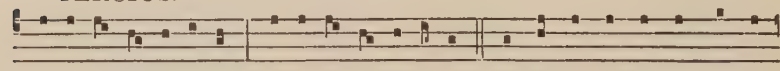

S.A.E. S.A.E. *Can-ta- te do- mi- no can-ti-*

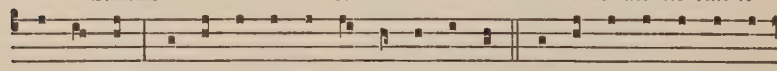

cum no-uum : can-ta-te do- mi- no om-nis ter-ra. Glo- ri- a pa-tri et fi-

li- o et spi- ri- tu- i sanc-to. Sic- ut e- rat . . . et nunc et sem-per :

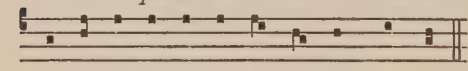

et in se- cu- la se- cu- lo-rum. A-men.

QUARTUS.

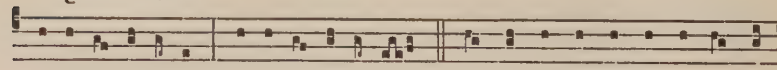

S.A.E. S.A.E. *Do- mi-ne pro-bas-ti me et cog-*

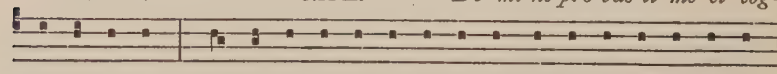

no-uis- ti me : tu cog-no-uis- ti ses- si- o-nem me-am et re-sur-rec-ci-

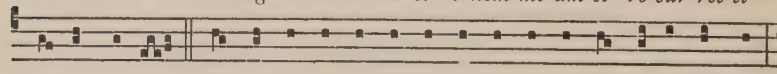

o-nem me- am. Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc-to.

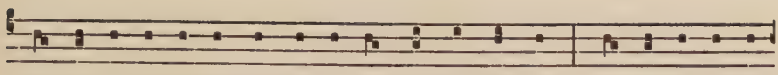

Sic- ut e- rat in prin-ci- pi- o et nunc et sem-per : et in se- cu- la

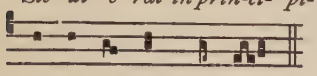

se- cu- lo-rum. A- men.

QUINTUS.

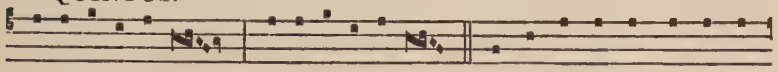

S.A.E. S.A.E. *In te do-mi- ne spe- ra-ui,*

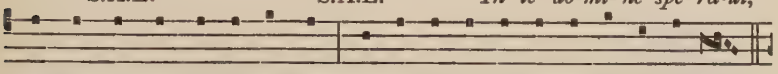

non con-fun-dar in e- ter-num : in ius- ti- ci- a tu- a li- be- ra me.

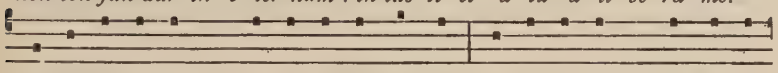

Glo-ri- a pa- tri . . . spi-ri- tu- i sanc- to. Sic- ut e- rat . . . et nunc et

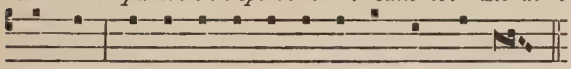

sem-per : et in se- cu- la se- cu- lo-rum. A- men.

SEXTUS.

S.A.E. *Do- mi- ni est ter-ra et ple- ni- tu-do e- ius :*

or- bis ter-ra-rum et u- ni-uer-si qui ha-bi- tant in e- o. Glo- ri- a

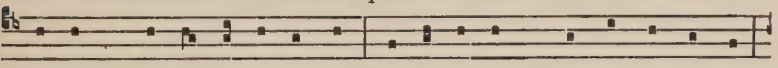

pa-tri . . . spi-ri- tu- i sanc-to. Sic-ut e- rat . . . et nunc et sem-per :

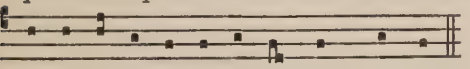

et in se- cu- la se- cu- lo- rum. A- men.

SEPTIMUS.

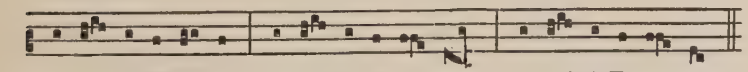

S.A.E. S.A.E. S.A.E.

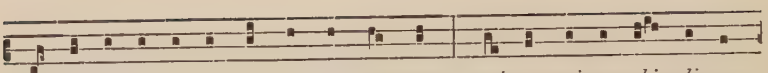

Can-ta- te do-mi- no can- ti- cum no-uum : qui- a mi- ra- bi- li- a

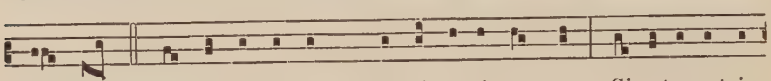

fe- cit. Glo- ri- a pa-tri . . . spi- ri- tu- i sanc- to : Sic-ut e-rat in

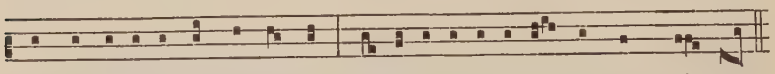

prin-ci- pi- o et nunc et sem-per : et in se-cu-la se- cu- lo- rum. A- men.

OCTAUUS.

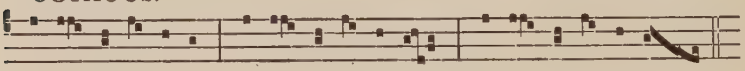

S.A.E. S.A.E. S.A.E.

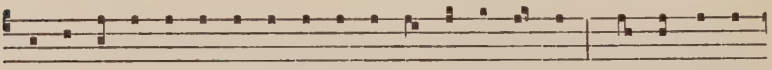

Ex-ur-gat de- us et dis- si-pen-tur in- i- mi- ci e- ius : et fu- gi-ant

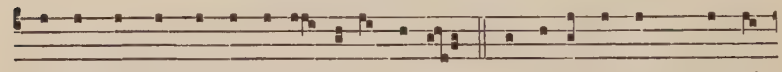

qui o- de- runt e- um a fa- ci- e e- ius. Glo- ri- a pa-tri . . . spi- ri-

tu- i sanc- to. Sic- ut e- rat in prin-ci- pi- o et nunc et sem-per : et

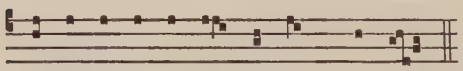

in se- cu- la se- cu- lo-rum. A- men.

APPENDIX II

THE FOLLOWING PASSAGES WITH MUSICAL NOTATION ARE OMITTED IN THE TEXT ABOVE AND HERE COLLECTED IN AN APPENDIX.

On p. 72. Compare vol 1. p. 274.

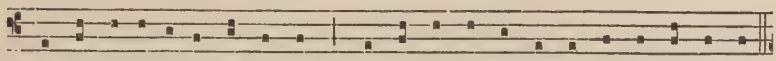

Lau-da- te pu- e- ri do-mi-num : lau-da- te nomen do-mi- ni, al- le- lu- ya.

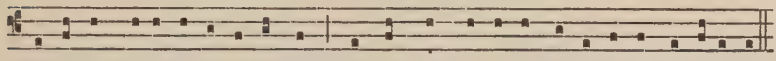

Sit nomen domini be-ne-dic-tum : ex hoc nunc et usque in seculum, al-le-lu-ya.

On p. 208.

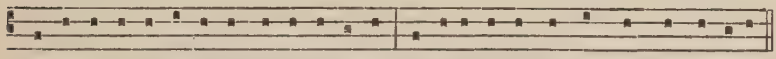

De-us in ad-iu-to-ri-um meum intende. Domine ad ad-iu-uan-dum me fes-ti-na[1].

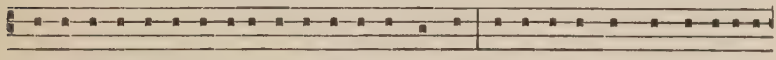

Glo-ri-a pa-tri et fi- li- o et spi-ri-tu- i sanc-to. Sic-ut e- rat in prin-ci-pi-o et

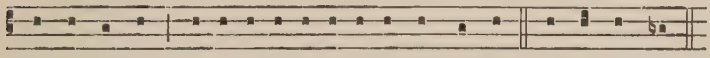

nunc et semper, et in se-cu-la se- cu-lo-rum, A-men. Al- le- lu- ya[2].

On p. 208.

Be-ne-dic-tus [3]*do-mi-nus de-us me-us* [3] *: Qui docet manus meas ad pre-li-um :*

On p. 209.

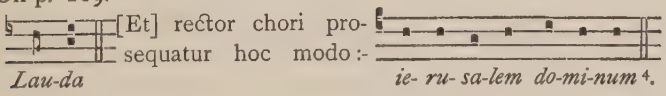

1 H does not rise to D. 2 C has no flat, ending with a penultimate clivis thus, CB. B. 3-3 H wrongly has CCCCCBC. 4 C has for *Lauda* AG. GA, and has a flat at *dominum*. The printed Antiphoner gives the second syllable of *Lauda* thus :- *before* the Psalm GA or DE, but *after* GB or DF.

Post psalmum uero hoc modo reincipiatur antiphona :-

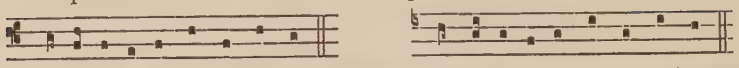

(H :) *Lauda ie-ru-sa-lem do-mi-num.* (But C :) *Lauda ie-ru-sa-lem do- mi-num.*

On p. 210.

Ro-ra- te ce- li de- su- per.

On p. 210.

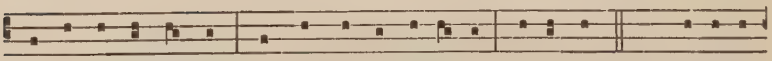

Do-mi-nus uo- bis-cum. Et cum spi- ri- tu tu- o. O- re-mus. Or. *Ex-ci- ta ...*

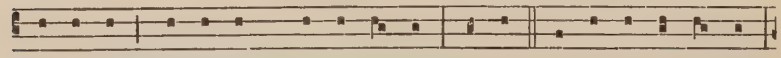

[sal-ua- ri] : Qui vi- vis ... se- cu- lo-rum. A- men. Do-mi-nus uo- bis-cum.

Et cum spi- ri- tu tu- o. Be- ne- di- ca-mus do- mi- no [1].

On p. 211.

E-gre-di- e-tur ... ies- se. ℟. *Et flos ... as-cen-det. O- re-mus. De-us qui de* [2]...

On p. 213.

Conuerte... noster. Et ... a nobis [3]. *De-us in ad- iu-to- ri-um me-um in-ten-de.*

Te lu- cis an- te ter- mi-num &c.

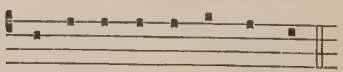

Te lu- cis an- te ter- mi-num &c.

---

1 C has no inflexion on *spiritu* : inflects *saluari* thus C. BC. C : and for *Amen* has plain B.C. 2 C recites on C throughout with inflexion B.C on *iesse* : C.C.A on *ascendet.* 3 C begins *Conuerte* on D.

On p. 213.

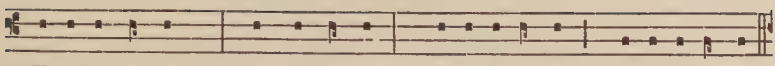

Ky-ri- e- ley-son iij. Christ-e- ley-son iij. Ky-ri- e-ley-son ij. Ky-ri- e-ley-son.

Et ne nos in-du-cas in temp-ta-ci- o-nem [1].

On p. 215.

Il- lu-mi- na ... de- us te- ne-bras ... pro-pi- ci- us : per ... tu-um :

qui ... se- cu- lo-rum. A- men [2].

On p. 216.

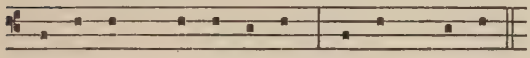

Do-mi-ne ... a- pe- ri- es. Et os ... tu-am [3]. (The rest as before.)

On p. 222.

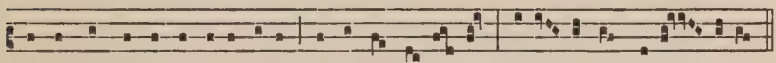

Je-su christe fi- li de- i ui-ui, mi- se- re- re no-bis : Al-le- lu-ya, al- le- lu-ya [4].

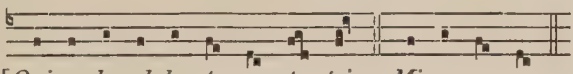

[*Qui se-des ad dex- te- ram pa- tris. Mi- se- re- re.*

Glo- ri- a pa- tri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc- to. Ie-su christe.]

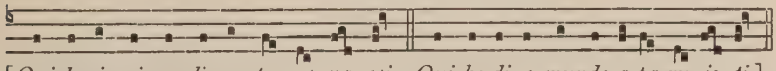

[*Qui de vir-gi- ne dig-na-tus es na- sci. Qui ho-di- e mundo a-pa-ru- is- ti.*]

---

1 The rest have the same inflexion F.D. 2 C does not inflect *deus* and has the drop of a fifth on *seculorum*. 3 H has no D in either place. 4 C has this a fifth lower with a flat as signature, as below in the case of verses which are in C but not in H.

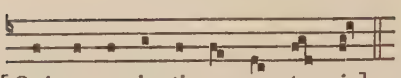

[*Qui sur-rex-is- ti a mor- tu- is.*]

On p. 223 (2).

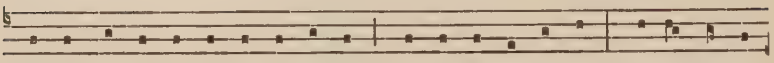

Je- su christe fi- li de- i ui- ui, mi- se- re- re no- bis. Al- le- lu- ya,

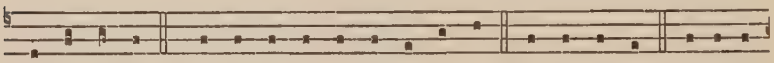

al- le- lu- ya [1]. [*Qui se- des ad dex- ter- am pa- tris. Mi- se- re- re. Glo- ri- a*

pa- tri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc- to. Ie- su christe.]

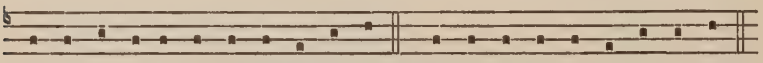

[*Qui de vir- gi- ne dig- na- tus es na- sci. Qui sur- rex- is- ti a mor- tu- is.*]

On p. 223 (3).

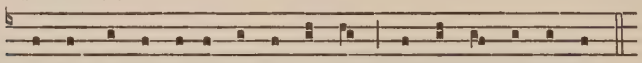

Je- su christe fi- li de- i ui- ui, mi- se- re- re no- bis [2].

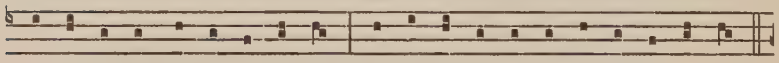

[*Qui se- des ad dex- ter- am pa- tris. Qui de vir- gi- ne dig- na- tus es na- sci.*

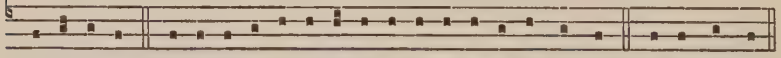

Mi- se- re- re. Glo- ri- a patri et fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc- to. Ie- su christe.]

On p. 224.

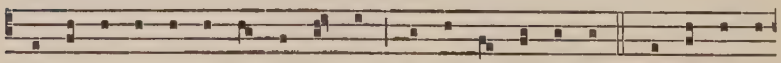

Ie- su christe fi- li de- i vi- vi, mi- se- re- re no- bis. Qui se- des ad

---

1 H has this wrongly a third higher, without flat. 2 H has this a fifth higher.

dex-ter-am pa-tris. Mi- se- re- re no-bis. Glo-ri- a pa-tri et fi- li- o

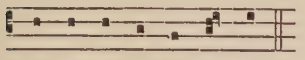

et spi- ri- tu- i sanc-to.

On p. 224 (5).

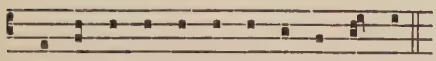

[*Qui de vir-gi- ne dig-na-tus es na- sci.*]

On p. 226.

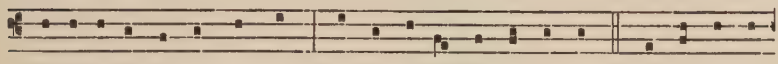

Ve- ni ad li- be-ran-dum nos, Do- mi- ne de- us uir- tu- tum. Et os- ten- de

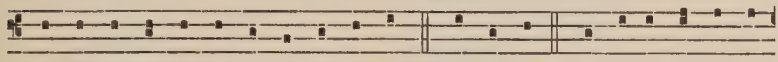

fa- ci- em tu- am et sal-ui e- ri-mus. Do- mi- ne. Glo- ri- a pa- tri et

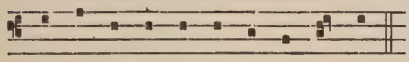

fi- li- o et spi- ri- tu- i sanc-to [1].

---

1 H has no notation here.

INDEX TO THE TONAL.

The entries all refer to antiphons of Divine Service unless some distinguishing mark is prefixed, viz. Inv. for invitatorium, ℟. for responsorium: and at Mass O. for officium, Gr. for gradale, Sq. for sequencia.

A bimatu et infra, xiv
A porta inferi, xv
A uiro iniquo, xxviii
Abiit Jesus, vii
Abraham pater vester, xiii
Accedentes, xiv
Accipite, xlvii
Sq. Ad celebres rex, liv
Ad te domine, xxix
O. Ad te leuaui, lxv
Ad Thome, xl
Adesto Deus unus, viii
Adiutor, xxviii
Adiutorium, iiii
O. Adorate, liii
Adorate dominum, lvi
Inv. Adoremus uictoriosissimum, liii
Adueniente, xxxiv
Afferte domino, xlv
Ait Petrus, xvi
Sq. Alle celeste, liv
Alleluya, xxiv
Alleluya, xxxiii
Alleluya, xxxvii
Alleluya, xxxix
Alleluya, alleluya, xxviii
Alleluya, alleluya, xxxiv
Alleluya, alleluya, lxii
Inv. Alleluya, Salue, lii
Alma redemptoris, xxxv
Amicus, xxxviii
Andreas, xlii
Angelus ad pastores, l
Angelus domini astitit, lxiii
Angelus domini nunciauit, vi
Anime impiorum, lxiii
Ante luciferum, xiv
Ante me, xxix
Apertis, v
Apparuit, xlv
Artus febre, xli
Ascendente, xli
Ascendit christus, xxxix
Assumpsit Jesus, xiv
Audito, lx
Audiui vocem, xv
Aue, vi
Aue Maria, iii
Auertantur, lxii
Auerte, xv
Aula, xli

Baptizat, lvii
Beata Agatha, xlvi
Beata dei, lv
Beata progenies, xv
Beati eritis, ix
Beati omnes, lxi
Beatus ille, lx
Beatus Stephanus, v
Beatus uenter, lxi
Beatus Uincencius, xlvii
Beatus uir qui impleuit, lxii
Benedic anima, lxii
Benedic domine, xxvii
Benedicamus, xli
Benediccionis tue, xxxiii
O. Benedicite, xxi
Benedicta, xli
Benedictus deus israel, xxxvii
Benedictus dominus deus meus, xxxvii
Benedictus dominus in eternum, xlii

Benedictus es in firmamento, v
Benedictus es in templo, ii, iv
Benediximus uobis, lxii
Bethleem, xxvii
Bonorum, xix
Bonum est, lxii

Canite tuba, iii
Cantate domino, xlv
Captabunt, lv
Caro mea, xlix
Celi celorum, xiv
Cesar electos, xli
Sq. Christi hodierna, liv
Sq. Christo inclito, liv
Christus, xiii
O. Circumdederunt, xxxvi
Clamauerunt, l
Clamaui, xxviii
Cogitauerunt, lxiii
Columna, vii
Complaceat, xiv
Concede nobis, xlv
O. Confessio, xxi
Confitebor, li
Considerabam, xlvi
Consolamini, xiii
Constitutus, xiv
Constitues eos, xlvi
Copiose caritatis, xviii
Cotidie, xii
Conuertere Domine, lvii
Conuocatis, vi
Copiose, xix
Crastina erit uobis salus, lx
Credidi, lxi
Credo uidere, xxiv
Crux alma fulget, xlvi
Cultor agri, xix
Cum autem, lv, lvi
Cum distribuisset, iii
Cum ergo sint, xxxix
Cum inducerent puerum, iii
Cum uenerit, lxiii
Cum uideris nudum, xxvii

Da nobis domine, xiii
Da pacem, lxiii
De celo ueniet, xlv
De profundis, lxiii
De Syon exibit lex, xii
O. De uentre matris, i
Dedit pater, li
Deo nostro, lxiii
Deus adiuuat, ii, liv
Deus deorum, lxi
Deus, deus meus, vii
Deus exaudi, lviii
Inv. Deus magnus, lii
Deus meus es tu, lx
℟. Deus omnium, i
Dexteram meam et collum meum cinxit, ii, xlviii
Dicit Dominus, lv
Dicite, iiii
Dicunt infantes, xlvii
Dignus a dignis laudatur, xxxvii
Dilecti deo, lx
Dixit dominus, lviii
Domine, xvi
Domine audiui, xxiii
Domine clamaui, lxi
Domine labia, xlviii
Domine mi, xx
Domine ostende, l
Domine refugium, xl
Domine suscipe, xxvii
Domine ut uideo, xix
Dominus, lv
Dominus defensor, iiii
O. Dominus dixit, xvii
Dominus dixit, lxi
Dominus in templo, lxii
O. Dum clamarem, xxi
Dum fortis, xx
Dum inuentum, xli
Dum staret, viii

Ecce apparebit, xlv
Ecce dominus noster...ut illuminet, xix
Ecce dominus ueniet, xxxiv
Ecce maria, xxxiv
Ecce merces, xxvii
Ecce mitto, lvi
Ecce nomen domini, iii
Ecce quam bonum, v
Gr. Ecce quam bonum, i
Ecce tu pulcra, iiii
Ecce ueniet, xxviii
Ecce uirgo, xxxii

Ego demonium, lx
Ego sum alpha, lvi
Ego sum uia et ueritas, lxii
Ego ueritatem, lviii
Ego uox clamantis, vi
℟. Ego te tuli, i
Egredietur dominus, xxviii
Egredietur uirga, iii
Egregie, lxiii
Electi sunt in christo, xlvi
Elegit eos, xli
Eleuamini, xxxiii
Erat autem, lxii
Erit ipse, xii
Erumpant montes, xlv
Erunt prava, ix
Estote, lv
Et exeuntes, xxiv
Et omnis, xxviii
O. Etenim sederunt, x
Euntes in mundum, vi
Ex quo facta est, xxix
Ex odoris, xlviii
Exaltabuntur, xxxix
Exaudi, lvi
O. Exaudi domine, x
Exemplum merear, xxvi
Exiens petrus, xxiii
Exortum est, l
Expectabo dominum, xxviii
Expugna, v
Exulantis predia, xl
Exulat, xxxiii
Exultabunt domino, xxvii
Exultabunt omnia, xxxiv
Exultabunt sancti, xxiv
Exurgat deus, xix

Fac benigne, xx
Factus est repente de celo sonus, ii, lxi
Factus sum sicut homo, xxix
Felix, xxvi
Fidelia, xxviii
Fons hortorum, xxxiv
Fortitudo, xl
Fulgebunt iusti, vii
Sq. Fulgens preclara, xxii
Fundamenta, xxvii

O. Gaudeamus, xi
Gaudent in celis, xli
Gaudete, xxv
O. Gaudete in domino, x
Germinauit, vi
Gloria, lv
Gloriam, xli
Glorificamus te, xxvii
Gracias tibi deus, vi
Granum cadit, vi

Hec est uirgo, vii
Hii sunt, iii
Hinc horrendo, xxvi
Hodie christus, v
Hodie intacta, xli
O. Hodie scietis, xliii
Hodie scietis, lx
Hora est, lv
Huius amore, xxv

Illi homines, viii
Illumina domine, xxviii
Impii super iustum, lxiii
Impleat, xxviii
In conspectu angelorum, xxxiv
In cymbalis benesonantibus, xxiii
In domino, xlvii
In domum domini, xxviii
In ecclesiis, lvi
In eternum dominus, xxvi
In eternum et in, lxiii
In excelsis, xl
In ieiuniis, xlviii
In loco pascue, lvi
In mandatis, xxviii
Inv. In manu tua, xxxvi
In matutinis domine, xxviii
In matutinis...quoniam, xlvi
In medio, lix
In sanctis eius, xl
In sole posuit, xxxiii
In spiritu, xiii
In tribulacione, xlviii
In tympano et choro, iii
Inclitus, vii
Ingressus, xxvi
Ipse inuocauit me, xxxvii
Ipsi soli, ix
O. Inclina domine, i
Insignes, lix

Intellige clamorem, lxi
Inter natos, xx
Iste sanctus, lix
Ite dicite, iiii
Iter faciente, vi
Iterum autem, xxiv

Ierusalem, xlvii
Iesu Christi, xviii, xix
Iohannes autem cum audisset, iii
Iudea, lv
Iuste, xxiv
Iustus dominus, xlix
Iuuenes, xxv
Iuxta eloquium, xlvi

Lauda, xxviii
Laudabo, xxiv
Laudate deum celi, xv
Laudate dominum omnes, xxiii
Laudes reddant, iiii
Laus deo, xxiii
Letamini cum Jerusalem, xxxiii
O. Letare ierusalem, xxxvi
Letentur omnes, lix
℟. Letetur omne, i
Leuabit, v
O. Lex domini, x
Libera me, lvi
Libera nos, xxxviii
Liberauit, xlviii
Loquebantur, l
Loquens dominus, xxxvii
Lumine, xxiii
O. Lux fulgebit, lxv

Magnificatus est, xlv
Magnificet, xxv, xxvi
Magnum, xvi
Malos, xxxvii
Mane surgens, xxvi
Martires domini, lxiii
Me suscepit, xlix
Memento mei, lvii
O. Memento nostri, i, x
Mirabile, lvii
Miserere mei deus secundum magnam, iiii
Miserere mei domine, liv
O. Miserere michi, x, xxxvi
O. Misereris omnium, x
Misit dominus, li
Mittens dominus, xvi
Modicum, xxxviii
Monachus, xiii
Montes et omnes colles, xxxiii
Montes Gelboe, i, vii

Natiuitatem hodiernam, lvi
Nature, xxv, xxvi
Nec in agnos, xxvii
Nesciens mater uirgo uirum, xxxix
Non auferetur, v
Non confundas me, xxxviii
Inv. Non sit uobis, lii
Norunt infantes, xxiv
Nos qui uiuimus, lxiii
Nos scientes, xxiii
Nox precessit, xlv
Nunc dimittis domine, xlv
Nupcie, lxiii

O admirabile, xxxvii
O beata Cecilia, xvi
O Christe, xxxix
O crux benedicta que, vi
O crux benedicta quia, lvii
O mors ero mors tua, xxix
O mundi, xxiii
O pastor eterne, iiii
O quam admirabile, xl
O quam gloriosum, xl
O sapiencia, xvi
O uera...pater et filius, xix
O uera...pater filius, xxvi
O uos omnes, lxii
Omnes angeli eius, xxxii
Omnes collaudant, lviii
Omnes gentes quascunque, xxiv
O. Omnia que fecisti, xxi
Omnia quecunque, xx
Omnipotens, xiii
Omnis creatura, xxiv
Omnis interea, xx
Omnis spiritus, xlviii
Omnis uallis, xxxiv
Opem, xli
Operamini, lviii
Orauit, lix
Orietur in diebus domini, xix
Orietur in diebus eius, xxxvii

Orietur sicut sol, lvi
Ostendit, xxvi

Patefacte sunt, lv
Pater Abraham, lx
Pater manifestaui, viii
Peccata, vi
Pectore, xxvii
Per signum, vi
Petite et accipietis, lv
Petite et dabitur, vii
Placebo, xix
Placentes deo facti, xxxiv
Ponens petrus, xxxviii
Ponent domino, xxxiii
Populis, xl
Inv. Populus, lii
O. Populus Syon, liii
Post plurima, xvi
Postulaui, viii
Inv. Preoccupemus, li
Inv. Prestolantes, lii
O. Prope esto, xxxi
Proprio, xlix
Propter insuperabilem, xxxiii
Propter Syon non tacebo, xxix
Puer Iesus, xxxviii
O. Puer natus, liii
Pulcra es et decora, v
Pulcriores, xx

Qualis est dilectus, xlix
Quare ieiunauimus, xv
Que mulier, xl
Quem dicunt, lix
Quem vidistis, xiii
Querite dominum, xxviii
Qui de terra est, xix
Qui regis, vii
Quia deuotis laudibus, xxxiv
Quia mirabilia, xxviii
Quia uidisti, lvi
Quid uobis, xxiv
Quis es tu qui uenisti ad me, ii, xlviii
Quis ex uobis, xxvii
Quod autem, iii
Quod uni, vi
Inv. Quoniam deus, lii

Recordare, lxii
Recumbente, v
Regali ex progenie maria, xxxix
Reges tharsis, v
Regressus, xvi
O. Reminiscere, xxxi
℟. Revelabunt celi, i
Rex pacificus, lv
O. Rorate, xi
Rubum quem uiderat, xxvii

Saluator mundi, xlviii
Salue crux, lxiii
O. Salue sancta parens, xvii
Salue Thoma, vi
Sana domine, xiv
Sancta, xxvi
Sancte Paule apostole, lv
Sancti dei, xxvii
Sancti et iusti, lix
Sancti spiritus, ix
Sancti tui domine florebunt, lxi
Sanctitate quoque insignis, xiii
Sapiencia, lxiii
Saule frater, xxv
Saulus autem, xxiv
Scio cui, iiii
Scitote, lvi
Seruite, xix
Si cognouissetis me, xlvii
Si ego, xxxvii, xxxix
Si in digito, xx
Si iniquitates, lx
Si manseritis, xlvii
Sic benedicam, xv
Sic eum uolo, lxi
Sicut lilium, xiii
Sidera scansurus, xxxix
Signatum est, xxxviii
Simile est regnum...uirginibus, iiii
Specialis uirgo, i, vii
Specie tua, xlviii
Speciosus, viii
Speret, xxviii
Spes nostra, xxxv
Spiritu, ix
Spiritus, lvi
Sponsus ut e thalamo, xlvi
O. Statuit ei, x
Stella ista, l
Strictis, lvii

Sub throno dei, lxiii
Sub tuam, xxvii
Subiit, lviii
Summo, v
Super omnia, vii
Super solium, lvi
Supra pectus domini, xiii
Surge, xix
O. Suscepimus, xi
Suscepimus deus, lv
Symon autem, xxv
Syon renouaberis, xxix

Tanquam sponsus, liv
Tanto namque, xxv
Te decet, lxii
Te deum, xxvi
Te gloriosus, xlvi
Te unum, xvi
℟. Terribilis est, i
Terra tremuit, lxi
Totus orbis, xiv
Traditur ergo, xviii, xix
Tu es uas, lix
Tu per Thome, lvii
Tu populum, xxxviii
Tu puer, xix
Tulit ergo, xxvii
Turba multa, xxiii

Una igitur, lviii
Unum opus, xx
Unus est enim, viii
Usque modo, xv

Veni desiderator, xvi
Veni domine, xlv
Veni sancte spiritus, lviii
Veniet dominus, iiii
Veniet fortior, lx
Venit dilectus, xli
Venite, lv
℟. Verbum caro, xxxvii
℟. Verbum iniquum, i
Vidit iacob scalam, summitas eius, ii, xlvi
Vigilate animo, xxiii
Vigilate omnes, xxiii
Vindica, xxv
Vir dei, xxv
Virgines sancti dei, xxxix
Virgo verbo concepit, xiii
Viri autem, vii
Vobis datum, xli
Voce mea, xlix
Vox clamantis in deserto, xxxii
Vox de celis, xxiv

Ympnum dicite, xxv

DATE DUE

UNITED THEOLOGICAL SEMINARY LIBRARY
3 0645 1000 7627 8